

Školní vzdělávací program
s účinností od 1. září 2009

53-41-M/01 Zdravotnický asistent

Střední zdravotnická škola Evangelické akademie
Šimáčkova 1, 628 00 Brno

Obsah:

1	Profil absolventa	3
1.1	Identifikační údaje	3
1.2	Uplatnění absolventa	3
1.3	Způsob ukončení vzdělávání	7
2	Charakteristika vzdělávacího programu.....	8
2.1	Nezbytné podmínky pro přijímání uchazečů	8
2.2	Zdravotní způsobilost uchazečů.....	8
2.3	Pojetí a cíle vzdělávacího programu	8
2.4	Klíčové kompetence.....	9
2.5	Charakteristika obsahu vzdělávacího programu	10
2.6	Průřezová témata.....	12
2.7	Organizace výuky.....	15
2.8	Metody výuky	19
2.9	Hodnocení žáků	20
2.10	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	21
3	Učební plán, využití týdnů ve školním roce	22
4	Rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP	24
5	Učební osnovy	25
	Český jazyk a literatura	25
	Jazyk anglický	35
	Německý jazyk	44
	Práce s textem	52
	Dějepis	55
	Základy křesťanství.....	59
	Základy společenských věd	64
	Fyzika.....	69
	Chemie.....	73
	Biologie a ekologie	78
	Matematika	82
	Estetická výchova	87
	Pohybová a zdravotní tělesná příprava.....	89
	Informační a komunikační technologie	97
	Základy ekonomiky	104
	První pomoc	108

Somatologie	117
Klinická propedeutika	123
Základy veřejného zdravotnictví	127
Hygiena a epidemiologie	132
Patologie.....	136
Ošetřovatelství	141
Ošetřování nemocných	165
Psychologie a komunikace.....	185
6 Materiální a personální zajištění výuky	199
6.1 Materiální podmínky školy	199
6.2 Personální zajištění.....	199
6.3 Organizační podmínky	200
6.4 Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví.....	200
7 Charakteristika spolupráce se sociálními partnery	202
8 Autorský kolektiv	203

1 Profil absolventa

1.1 Identifikační údaje

Název školy:	Střední zdravotnická škola Evangelické akademie
Adresa školy:	Šimáčkova 1, 628 00 Brno
Zřizovatel školy:	Českobratrská církev evangelická
Typ právnické osoby:	školská právnická osoba
Kód a název oboru vzdělávání:	53-41-M/01 Zdravotnický asistent
Název vzdělávacího programu:	Zdravotnický asistent
Forma vzdělávání:	denní
Řádná délka vzdělávacího programu:	4 roky
Dosažený stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Způsob ukončení vzdělávání:	maturitní zkouška
Certifikát:	vysvědčení o maturitní zkoušce

Absolvent Střední zdravotnické školy Evangelické akademie je připraven vykonávat profesi zdravotnického pracovníka v různých státních i nestátních organizacích činných v oblasti zdravotnické a sociální péče.

Pod odborným dohledem nebo přímým vedením všeobecné sestry nebo porodní asistentky absolvent poskytuje ošetrovatelskou péči a ve spolupráci s lékařem se podílí na preventivní, léčebné, rehabilitační, neodkladné, diagnostické a dispenzární péči v rozsahu své odborné způsobilosti stanovené vyhláškou MZ ČR.

Absolvent získá potřebné kompetence v oblasti odborného i všeobecného vzdělání k tomu, aby mohl po úspěšném ukončení studia pokračovat v dalším vzdělávání na vysoké škole nebo vyšší odborné škole, zejména v oborech ošetrovatelských, zdravotnických, sociálních a dalších příbuzných oborech.

1.2 Uplatnění absolventa

- zdravotnická zařízení lůžkového i ambulantního typu
- domácí ošetrovatelská péče
- léčebny dlouhodobě nemocných
- ústavy sociální péče

- stacionáře pro osoby se zdravotním postižením
- zařízení geriatrické péče
- zařízení hospicové a respitní péče

Umí pracovat s různými cílovými skupinami:

- nemocní
- děti (s výjimkou novorozenců)
- adolescenti
- dospělí
- senioři
- zdravotně postižení aj.

Odborné kompetence:

Absolvent byl vzdělán tak, aby:

- definoval, co je ošetrovatelská péče a znal její historii
- znal a byl schopen uplatňovat etické principy práce zdravotnického pracovníka včetně požadavků na ochranu informací
- byl schopen reflektovat profesionální i osobní hodnotovou orientaci
- si uvědomoval specifika profese zdravotnického pracovníka
- si osvojil odborné vědomosti, dovednosti a postupy pro poskytování komplexní ošetrovatelské péče, pro prevenci nemocí a závislostí na návykových látkách
- se v odborné komunikaci vyjadřoval přesně a terminologicky správně, rozuměl základní latinské terminologii
- měl přehled o organizaci a řízení zdravotnictví a o nových trendech v péči o zdraví obyvatelstva, znal programy na podporu zdraví obyvatelstva
- pomáhal pacientům překonávat problémy spojené s nemocí nebo hospitalizací a udržovat kontakt s vnějším prostředím
- dovedl vhodným způsobem komunikovat s pacienty, s ohledem na jejich věk, typ osobnosti a zdravotní stav, dodržoval pravidla společenského chování
- při poskytování ošetrovatelské péče pacientům z odlišného sociokulturního prostředí jednal s vědomím jejich národnostních, náboženských, jazykových a jiných odlišností
- sledoval odborné informace a uměl s nimi efektivně pracovat
- byl schopen uplatnit se na trhu práce a aktivně rozhodovat o své profesní kariéře

V oblasti odborného vzdělávání absolvent:

- poskytuje ošetrovatelskou péči v rámci ošetrovatelského procesu a podle stanoveného ošetrovatelského plánu
- získává a shromažďuje informace potřebné pro sestavení ošetrovatelských diagnóz
- pracuje se zdravotnickou dokumentací, předává a získává pracovní pokyny v písemné i ústní formě
- podílí se na činnostech spojených s přijetím, překladem, propouštěním a úmrtím pacientů

- sleduje subjektivní a objektivní projevy a fyziologické funkce pacientů, měří tělesnou teplotu, puls, dech, krevní tlak
- pečuje o vyprazdňování pacientů, aplikuje klyzma, ošetřuje nemocné s katétrou
- provádí komplexní hygienickou péči, včetně prevence proleženin a opruzenin
- provádí úpravy lůžka (bez nemocného i s nemocným), sleduje a udržuje čistotu a úpravu prostředí
- ve spolupráci s fyzioterapeutem a ergoterapeutem provádí rehabilitační ošetřování a prevenci imobilizačního syndromu
- provádí nácvik sebeobsluhy s cílem zvyšování soběstačnosti pacienta
- podává stravu pacientům podle diet a dbá na jejich dodržování, dohlíží na dodržování pitného režimu
- pečuje o pomůcky a přístroje, provádí dezinfekci a sterilizaci pomůcek a nástrojů
- podílí se na přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků a prádla
- podílí se na přejímání, kontrole, manipulaci a ukládání léčivých přípravků
- připravuje a podává léčebné přípravky, s výjimkou aplikace nitrožilně a do epidurálních katétrů a intramuskulárních injekcí u novorozenců a dětí do 3 let věku
- podílí se na přípravě a asistenci podávání léčebných přípravků nitrožilně a do epidurálních katétrů (pod odborným dohledem všeobecné sestry, porodní asistentky, lékaře)
- odebírá a manipuluje s biologickým materiálem, provádí vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve semikvantitativními metodami (diagnostickými proužky)
- zavádí a udržuje kyslíkovou terapii
- zajišťuje aplikaci tepla a chladu
- podílí se na ošetření akutní a chronické rány
- připravuje pacienty k diagnostickým nebo léčebným výkonům, podle rozhodnutí lékaře, všeobecné sestry nebo porodní asistentky při nich asistuje, poskytuje ošetrovatelskou péči při těchto výkonech a po nich
- obsluhuje jednoduché lékařské přístroje, dodržuje bezpečné pracovní postupy při práci s přístroji
- poskytuje předlékařskou první pomoc (v rozsahu odborné způsobilosti) a spolupracuje při lékařské první pomoci, je schopen racionálně jednat v situacích obecného (veřejného) ohrožení

Všeobecné kompetence:

Absolvent byl vzdělán tak, aby:

- četl s porozuměním texty různého stylu a žánru a efektivně zpracovával získané informace; rozuměl ikonickým textům, tj. vyobrazením, grafům, tabulkám, schémataům atp.
- se vyjadřoval srozumitelně, přiměřeně situaci, kultivovaně a v souladu s normami českého jazyka, a to ústně i písemně
- ovládal aktivně alespoň jeden světový jazyk, byl schopen využívat jej pro řešení standardních i typických pracovních řečových situací

- měl základní znalosti o fungování demokratické společnosti a o evropské integraci, osvojil si kompetence potřebné k aktivnímu občanskému životu
- dovedl využívat poznatků o historii k porozumění současnosti
- si uvědomoval svou národní a evropskou identitu, svá lidská práva, respektoval práva ostatních lidí i kulturní odlišnosti příslušníků jiných národností a etnik, nepodléhal rasismu, xenofobii a intoleranci
- získal všeobecný kulturní rozhled, uvědomoval si hodnoty evropské a světové kultury a chápal význam umění pro život
- efektivně používal matematické kompetence pro řešení reálných situací
- osvojil si důležité přírodovědné poznatky, které mu lépe umožní porozumět přírodním jevům, procesům, vztahu člověka a přírody i některým odborným problémům oboru
- aplikoval zásady péče o zdraví a správné životosprávy v osobním životě, aktivně usiloval o zdokonalování své tělesné zdatnosti
- si osvojil základní poznatky ekonomiky potřebné pro porozumění systému tržního hospodářství, vhodně je využíval v osobním, popř. pracovním životě
- byl připraven a ochoten dále se vzdělávat

Vzdělávací program usiluje o to, aby absolvent:

- identifikoval práci zdravotníka nejen jako profesi, ale též jako poslání a službu a byl vnímavý k duchovním potřebám pacientů a klientů
- dodržoval předpisy BOZP a PO
- nakládá s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky s ohledem na životní prostředí
- pečoval o své zdraví
- byl schopen pracovat v týmu
- přispíval k vytváření kvalitních mezilidských vztahům a uměl předcházet konfliktům
- chápal kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku
- dodržoval stanovené standardy a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti
- byl schopen předcházet syndromu vyhoření ve své práci
- byl schopen pracovat pod supervizí

Vzdělávací program vybavil absolventa některými kompetencemi, které jsou uplatnitelné i v jiných profesích, zejména:

- je schopen samostatně řešit pracovní problémy
- nese odpovědnost za svá rozhodnutí
- podílí se na týmové práci
- ovládá základní komunikační dovednosti
- je loajální ke svému zaměstnavateli
- formou celoživotního vzdělávání usiluje o svůj profesní rozvoj

- dokáže pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií
- je schopen ve své práci využít aktivní znalost alespoň jednoho světového jazyka
- orientuje se ve zdrojích informací a je schopen kriticky posuzovat jejich věrohodnost

1.3 Způsob ukončení vzdělávání

Vzdělávání je ukončeno maturitní zkouškou, jejíž průběh se řídí platnými právními předpisy.

Maturitní zkouška se skládá z části společné a profilové. Žák získá střední vzdělání po úspěšném vykonání obou částí maturitní zkoušky.

Společná část

Skládá se ze tří zkoušek – z jazyka českého, z cizího jazyka, který si volí žák z nabídky školy a z volitelné zkoušky (z občanského a společenskovedního základu, z matematiky a informatiky).

Zkouška z jazyků se dělí na dvě části – písemnou a ústní, volitelná zkouška je pouze písemná.

Profilová část

Skládá se ze tří povinných zkoušek - z předmětu ošetřování nemocných (praktická zkouška konaná v prostředí zdravotnického zařízení a její obhajoba před zkušební komisí), ošetřovatelství (ústní zkouška), psychologie a komunikace (vypracování maturitní práce a její obhajoba před zkušební komisí a ústní zkouška).

Žák může konat nepovinnou zkoušku z předmětu, jež si zvolí z nabídky školy, kterou aktuálně stanoví ředitel školy. Žák může konat nepovinnou zkoušku nejvýše ze čtyř předmětů.

2 Charakteristika vzdělávacího programu

2.1 Nezbytné podmínky pro přijímání uchazečů

Studijní obor zdravotnický asistent je určen pro uchazeče, kteří úspěšně ukončili povinnou školní docházku a splnili podmínky přijímacího řízení, včetně žáků se specifickými vzdělávacími potřebami.

Přijímací řízení se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním a vyšším odborném a jiném vzdělávání ve znění pozdějších předpisů včetně prováděcích vyhlášek. Kriteria přijímacího řízení jsou zveřejněna v souladu s právními předpisy.

2.2 Zdravotní způsobilost uchazečů

K přihlášce ke studiu oboru zdravotnický asistent je nutné doložit potvrzení lékaře o zdravotní způsobilosti dle odst. 5, § 3, zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním a vyšším odborném a jiném vzdělávání ve znění pozdějších předpisů.

Při výběru studijního oboru nejsou zdravotně způsobilí uchazeči trpící zejména:

- prognosticky závažnými onemocněními podpůrného a pohybového aparátu znemožňujícími zátěž páteře a trupu
- prognosticky závažnými onemocněními omezujícími funkce končetin
- prognosticky závažnými chronickými nemocemi dýchacích cest a plic, kůže a spojivek včetně onemocnění alergických
- prognosticky závažnými nemocemi srdce a oběhové soustavy vylučujícími středně velkou zátěž
- prognosticky závažnými poruchami mechanismu imunity
- prognosticky závažnými a nekompenzovanými formami epilepsie a epileptických syndromů a kolapsovými stavy
- prognosticky závažnými nemocemi oka znemožňujícími zvýšenou fyzickou zátěž a manipulaci s břemeny
- prognosticky závažnými poruchami vidění, poruchami barvocitu
- závažnými duševními nemocemi a poruchami chování

2.3 Pojetí a cíle vzdělávacího programu

Vzdělávací program připravuje žáky pro práci zdravotnického pracovníka, který bude schopen vykonávat činnosti související s ošetrovatelskou péčí v rámci ošetrovatelského procesu, a to samostatně nebo v rámci pracovního týmu. Vzdělávání se proto zaměřuje zejména na zvládnutí ošetrovatelských výkonů, práce s různými cílovými skupinami a schopnost aplikovat teoretické znalosti do praktických dovedností, vytvářet žádoucí profesní postoje, návyky a další osobnostní kvality zdravotnického pracovníka. Žáci jsou vedeni k pečlivosti a odpovědnosti za svá rozhodnutí, k ochotě, empatii a trpělivosti při jednání s pacienty. Zároveň jsou vzděláváni tak, aby získali pozitivní hodnotovou orientaci potřebnou pro profesní i osobní život, byli schopni celoživotně se vzdělávat a usilovat o svůj profesní rozvoj. Důležitým prvkem je výchova žáků k péči o vlastní zdraví a zdraví svěřených klientů.

Vzdělávací program je koncipován tak, aby vedle odborného vzdělání studentů rozšiřoval jejich všeobecné vzdělání uplatnitelné i v jiných dovednostech, které jim umožní lépe se orientovat v nových pracovních a životních podmínkách. Odborné vzdělávání poskytuje žákům kvalitní odborné vědomosti potřebné pro vytvoření požadovaných dovedností zdravotnického pracovníka. Nedílnou součástí odborného vzdělávání jsou cvičení a odborná praxe v organizacích činných v sociální oblasti a v zařízeních poskytujících zdravotnickou péči.

2.4 Klíčové kompetence

Vzdělávání v oboru zdravotnický asistent zajišťuje vytváření kvalitních znalostí, dovedností a s nimi související postoje a životní hodnoty, které jsou obecně uplatnitelné v občanském životě. Umožňují absolventům orientovat se na trhu práce, pociťovat potřebu celoživotního vzdělávání a zařadit se do občanského života. Prolínají se celým všeobecným a odborným vzděláváním a na jejich realizaci se podílí všechny předměty vzdělávacího programu.

a) Kompetence k učení

V této oblasti jsou žáci vedeni k tomu, aby si osvojili základní prvky efektivního učení, byli schopni sebekriticky vyhodnocovat výsledky svého učení a stejně tak přijímat hodnocení výsledků vzdělávání od jiných lidí. Absolvent by měl mít schopnost uplatňovat různé techniky učení, dokázat si vytvořit studijní plán a připravit si vhodné podmínky pro učení. Měl by znát možnosti dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

b) Kompetence k řešení problémů

V této oblasti jsou absolventi vedeni k tomu, aby byli schopni analyzovat vzniklé problémy, porozumět danému úkolu a navrhnout možnosti řešení. Měli by ovládat různé metody při řešení problémů, zejména logické, matematické a empirické myšlení. Důležité je rovněž vytváření schopnosti pracovat v týmu.

c) Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni kultivovaně a správně se vyjadřovat jak ústně, tak i písemnou formou. Zejména by měli dokázat výstižně formulovat své myšlenky, zapojit se do diskuze, umět zpracovávat administrativní písemnosti, včetně zápisů z přednášek a s využitím informačních technologií své myšlenky prezentovat. Měli by zvládnout komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce.

d) Personální a sociální kompetence

Absolventi jsou připraveni plánovat si pracovní i zájmové cíle na základě poznání svých možností a schopností. Pečují o své zdraví a aktivně se podílejí na utváření příznivých mezilidských vztahů. Dokáží se adaptovat na měnící se životní i pracovní podmínky, jsou finančně gramotní a jsou připraveni k řešení své ekonomické a sociální situace. Měli by dokázat pracovat v týmu, zodpovědně přistupovat k řešení svěřených úkolů a nezaujatým způsobem přijímat návrhy druhých.

e) Občanské kompetence a kulturní povědomí

V této oblasti jsou absolventi připraveni k tomu, aby uznávali hodnoty a postoje důležité pro demokratickou společnost a sami je dodržovali. Měli by dodržovat zákony,

respektovat práva a osobnost druhých lidí s ohledem na jejich sociokulturní zvláštnosti. Měli by si být vědomi a zejména uznávat hodnoty a tradice svého národa a vnímat je v souvislosti s historií a současností. Snahou je, aby se absolventi aktivně zajímali o politické a společenské dění v naší republice i ve světě a chápali význam zdravého životního prostředí.

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi využívali svých schopností a odborných dovedností k uplatnění na trhu práce, znali práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců, dokázali optimálně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli. Měli reálnou představu o mzdových poměrech ve svém oboru.

g) Matematické kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v nejrůznějších životních situacích. Měli by umět aplikovat znalosti geometrie, provádět reálný odhad výsledků řešení dané úlohy.

h) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Absolventi by měli mít schopnost pracovat s počítačem a dalšími prostředky informačních technologií, pracovat s běžnými programy, umět získávat informace a dokázat je vhodně kriticky analyzovat a využívat.

i) Odborné kompetence

Umožňují absolventům získávat vědomosti a dovednosti potřebné k výkonu povolání zdravotnického asistenta, zejména provádění činností základní ošetrovatelské péče a podílet se v rámci svých kompetencí na specializované péči. Měli by umět provádět ošetrovatelské postupy spojené s hygienickou péčí, sledováním fyziologických funkcí, podáváním stravy nemocným, s realizací rehabilitačního ošetřování, podílet se na manipulaci a uložení léčivých přípravků a prádla, zajišťovat aplikaci tepla a chladu. Zejména je třeba vykonávat činnosti vedoucí k nácviku sebeobsluhy pacienta včetně herních aktivit dětí.

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi uměli poskytovat ošetrovatelskou péči pod vedením všeobecné sestry, porodní asistentky nebo lékaře zejména v oblasti aplikace léků různými způsoby, odebírali biologický materiál invazivní i neinvazivní cestou, podíleli se na ošetřování ran, připravovali pacienty k diagnostickým či léčebným výkonům. Je třeba, aby pracovali se zdravotnickou dokumentací, byli schopni dbát pravidel bezpečnosti práce, usilovali o kvalitu své práce a dokázali se chovat ekonomicky a ekologicky.

2.5 Charakteristika obsahu vzdělávacího programu

a) Všeobecné vzdělávání

Jazykové vzdělávání

Rozvíjí především komunikativní dovednosti žáků a učí je kultivovaně se vyjadřovat v českém nebo v cizím jazyce a efektivně pracovat především s textem jako zdrojem informací. Navazuje na znalosti ze základního vzdělávání a dovednosti žáků, zaměřuje se také na základní terminologii a problematiku z oblasti zdravotnictví. Cílem vzdělávání

žáků v cizím jazyce je připravit je pro aktivní užívání jazyka v situacích spojených s občanským životem a s výkonem práce zdravotnického pracovníka, ale i na spolupráci se zahraničními partnery a případná studia na vysoké škole.

Vzdělávání je realizováno především v předmětech český jazyk a literatura, cizí jazyk a práce s textem.

Společenskovední a etické vzdělávání

Vede žáky k získávání hodnotové orientace spojené s činností zdravotnického pracovníka. Podává přehled obecné a sociální filozofie od řecké demokracie po současnost. Nabízí žákům základní orientaci pro etická rozhodování a etické diskuse, jež jsou a budou součástí jejich zdravotnické praxe. Základy křesťanství zahrnují obecnou religionistiku, biblistiku a stručné dějiny křesťanství v evropském prostoru. Seznamují žáky s duchovními zdroji mravního jednání, obsaženými v židovství a křesťanství, ukazují zdroje lidské svobody a naděje, napomáhají hledání smyslu života. V křesťanské etice jsou studenti konfrontováni s různými názory na pojetí lidského života a jeho projevů, jsou vedeni k samostatnému rozhodování nejenom za sebe, ale i za svěřené pacienty. Jsou vedeni k názorové toleranci a praktické snášenlivosti. Prvky etického vzdělávání jsou uplatňovány i v odborných předmětech, zejména při ošetřování nemocných a odborné praxi.

Vzdělávání je realizováno především v předmětu základy společenských věd, základy křesťanství a dějepis.

Matematické a ekonomické vzdělávání

Směřuje k tomu, aby žáci uměli využívat matematických vědomostí a dovedností v občanském i profesním životě. Ekonomické vzdělávání umožňuje získat základní přehled o trhu a jeho zákonitostech, o podnikání a základních typech organizací, seznamuje žáky s podstatou managementu a marketingu a tím, jak získané poznatky aplikovat v případě státních i neziskových organizací.

Vzdělávání je realizováno především v předmětu matematika, základy ekonomiky

Přírodovědné vzdělávání

Vede žáky ke komplexnímu pochopení zákonitostí přírodních jevů a zákonů a využívání dosažených vědomostí a dovedností v praktickém životě. Formuje u žáků kladný a zodpovědný postoj k životnímu prostředí a přírodě. Směřuje k tomu, aby žáci chápali přínos přírodních věd pro medicínu a ošetřovatelství, zejména v oblasti diagnostiky a komunikace.

Vzdělávání je realizováno v předmětu fyzika, chemie, biologie a ekologie.

Estetické vzdělávání

Podporuje kultivaci osobnosti žáků, významně se podílí na výchově ke kultivovanému vyjadřování, přispívá k rozvoji jejich duševního života. Formuje pozitivní vztah žáků ke kulturním památkám a duševnímu vlastnictví společnosti. Výrazně ovlivňuje chování žáků zejména v oblasti společenského chování a vzájemné komunikace. Prvky estetického vzdělávání jsou obsaženy i v odborných předmětech, zejména v ošetřovatelství, ošetřování nemocných a odborné praxi.

Vzdělávání je realizováno v předmětech český jazyk a literatura, dějepis, základy křesťanství a estetická výchova.

Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích

Směřuje k tomu, aby žáci získali dovednosti v práci s počítačem a ostatními informačními technologiemi, byli schopni s nimi běžně pracovat a využívat je v profesním i osobním životě. Vzdělávání vede žáky k tomu, aby vedle technických dovedností uměli pracovat

s informacemi získanými zejména prostřednictvím Internetu, dokázali je třídit a předávat. Vzdělávání směřuje k tomu, aby bylo využíváno ve všech předmětech včetně odborných a praktických.

Vzdělávání je realizováno v předmětu informační a komunikační technologie.

Vzdělávání pro zdraví

Vzdělávání je zaměřeno na podporu péče o vlastní zdraví tělesné i duševní. Vychovává žáky k tomu, aby si vážili vlastního zdraví, uvědomovali si celoživotní zodpovědnost za vlastní zdraví a účelně působili na spoluobčany v rámci prevence nemocí a úrazů. Učí je vyrovnávat se s tělesnou i duševní zátěží, osvojit si pravidla zdravé životy, psychohygienu s důrazem na prevenci závislostí. Směřuje také k vytváření zdravých mezilidských vztahů, včetně rodinného prostředí.

Vzdělávání vede žáky k pozitivnímu postoji k tělesným aktivitám, pohybu a sportovním činnostem jako k prevenci negativního vlivu životního stylu. Součástí vzdělávání je dodržování zásad bezpečnosti a prevence úrazů.

Vzdělávání je realizováno především v předmětech pohybová výchova, výchova ke zdraví a první pomoc.

b) Odborné vzdělávání

Směřuje k tomu, aby si žáci osvojili komplexní soubor vědomostí a dovedností potřebných k výkonu práce zdravotnického asistenta. Jedná se zejména o učivo týkající se oblasti zdravotní politiky, ochrany veřejného zdraví a prevence nemocí. Žáci získávají základní informace z klinických oborů, somatologie a klinické propedeutiky včetně porozumění a používání odborné terminologie.

Učivo vede žáky k porozumění principům teorie ošetrovatelství, poskytuje jim teoretické znalosti a praktické dovednosti potřebné k realizaci ošetrovatelských postupů realizovaných v péči o pacienty. Vzdělávání je zaměřeno na vytváření schopnosti žáka reagovat na aktuální změny zdravotního stavu pacienta, předávat o něm kvalifikované a přesné informace v rámci kompetence zdravotnického asistenta. Důraz je kladen na komunikační dovednosti žáka, včetně komunikace s pacienty z různého sociokulturního prostředí. Vzdělávání vede žáky k odpovědnosti při práci s informacemi o pacientech, především v souvislosti s dodržováním právních předpisů o ochraně osobních údajů.

Nedílnou součástí odborného vzdělávání je dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a realizování hygienicko epidemiologických opatření.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli pracovat v týmu.

Vzdělávání je realizováno především v předmětech somatologie, klinická propedeutika, základy veřejného zdravotnictví, hygiena a epidemiologie, patologie, první pomoc, psychologie a komunikace, ošetrovatelství a ošetrování nemocných.

2.6 Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování člověka v demokratické společnosti. Toto průřezové téma prolíná celým školním vzdělávacím programem. Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy a její křesťanský

charakter. Škola je otevřená k rodičům a k širší občanské komunitě v sídle školy. Přínos těchto témat spočívá v tom, že jsou žáci vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- byli připraveni klást si základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi
- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci
- dovedli se orientovat v mediálních zprávách, kriticky je hodnotit
- dovedli se orientovat v náboženských systémech, v křesťanských církvích, v sektách a náboženských společnostech
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých tématech nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení
- byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí, zvláště potřebných
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, zdravého životního prostředí a snažili se je chránit
- respektovali věřící lidi a akceptovali křesťanské hodnoty

Pro realizaci průřezového tématu Občan v demokratické společnosti využijeme především aktivizačních metod a forem výuky, např. diskuze, řízený rozhovor na aktuální témata, řešení modelových situací, práce ve skupině, využití VHS a DVD záznamů. Za vhodný doplněk považujeme exkurze na zdravotnická pracoviště, návštěvu veletrhů, besedy se zástupci státní správy a samosprávy, účast žáků na sportovních, kulturních a soutěžních akcích, besedy s faráři z Českobratrské církve evangelické a jinými křesťanskými osobnostmi, účast na školních evangelických bohoslužbách, návštěvy křesťanských kostelů a exkurze na židovský hřbitov. V oblasti mediální výchovy spolupracujeme se Studiem Lávka. Multikulturní výchovu lze podpořit studijními pobyty v zahraničí např. Srbsko, Velká Británie a návštěvou památných míst holocaustu. Rovněž prezentace žáků na veletrhu středních škol, při organizování soutěží první pomoci pro základní školy a při dnech otevřených dveří pomáhají k naplnění tohoto průřezového tématu.

Člověk a životní prostředí

Průřezové téma Člověk a životní prostředí si klade za úkol vést žáky k uvědomění si skutečnosti, že jako jednotlivci i jako společnost jsme součástí přírody. Z toho vyplývá potřeba vychovat člověka, který je zodpovědný za ochranu životního prostředí ve svém nejbližším okolí i z celospolečenského hlediska. Žákovi má pomoci najít zdravý životní styl, vést ho k šetření energií i materiálem, k hospodárnému chování v domácnosti a na pracovišti. Současně je cílem informovat žáky o jednotlivých složkách přírody, jejich vztazích a fungování, využití přírodních zákonitostí v technických vynálezech a o jejich zpětných vazbách.

Toto téma se prolíná všemi přírodovědnými předměty (biologií, ekologií, chemií, fyzikou) i matematikou. V souvislosti s rozvojem gramotnosti pro udržitelnost rozvoje je propojeno se společenskovědními předměty (např. občanskou naukou a ekonomikou). Vztahy s odbornými předměty (např. ošetřovatelstvím, klinickou propedeutikou, somatologií, odbornou praxí) se projevují ve vysvětlení podstaty různých vyšetřovacích a léčebných metod z hlediska přírodních zákonitostí, dále v oblasti bezpečnosti práce, ochrany zdraví při práci a ve výchově k zodpovědnému přístupu k vlastnímu zdraví. Spojitost s estetickým vzděláváním je dána vedením žáků k estetickému a citlivému vztahu k přírodě, planetě Zemi a všemu stvoření.

Člověk a svět práce

Cílem průřezového tématu je připravit absolventa, který má nejen odborný profil, ale který se díky němu umí prosadit úspěšně na trhu práce i v životě. Absolvent je vybaven znalostmi a dovednostmi, díky nimž dokáže využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování své profesní dráhy a profesní orientaci.

K dosažení tohoto cíle jsou důležité tyto předpoklady:

- uvědomit si svou zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělávání a celoživotního učení, motivace k aktivnímu pojetí své profese
- orientovat se ve světě práce, získat schopnost zhodnotit faktory charakterizující obsah práce a porovnat je se svými osobními předpoklady
- poznávat alternativy profesního uplatnění po absolvování studovaného oboru vzdělání
- naučit se vyhledávat a posuzovat informace o profesních příležitostech na trhu práce, orientovat se v nich a vytvořit si správnou představu o pracovních možnostech
- orientovat se v nabídce dalšího možného vzdělávání vzhledem ke svým předpokladům a profesním cílům
- naučit se písemně i verbálně prezentovat se při jednání s případnými zaměstnavateli, umět formulovat svá očekávání a své priority
- poznat základní aspekty pracovního poměru, práv a povinností zaměstnanců a zaměstnavatelů, podstatu a možnosti soukromého podnikání, naučit se pracovat s příslušnými právními předpisy
- orientovat se ve službách zaměstnanosti a účelně využívat jejich informačního zázemí

Tyto schopnosti získají žáci v rámci odborných i všeobecně vzdělávacích předmětů, především v předmětech ekonomika, občanská nauka, český jazyk a literatura, psychologie a je nedílnou součástí předmětů ošetřování nemocných a odborné praxe. Výuka je doplněna odbornými exkurzemi, je podpořena spoluprací s úřadem práce, výchovným poradcem a dle potřeby konzultacemi s pedagogicko-psychologickou poradnou a dalšími odbornými pracovišti.

Informační a komunikační technologie

Informační a komunikační technologie (IKT) v současnosti pronikají do všech oborů a většiny činností. Práce s prostředky IKT patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka a žáci jsou připravováni k jejich aktivnímu a efektivnímu využívání nejen v průběhu studia, ale i při výkonu budoucího povolání a činnostech, které budou běžnou součástí jejich osobního života.

Hlavní část průřezového tématu je realizována v samotném vyučovacím předmětu IKT a dovednosti získané v této oblasti mají podpůrný charakter ke všem složkám výuky.

Ve škole je využívána počítačová učebna se samostatnými pracovišti pro každého žáka a možností práce s různými přenosnými médii. Počítače jsou zapojeny do lokální sítě a je umožněno využití sdílených disků sítě a periferních zařízení (tiskárna, skener), všechna pracoviště mají přístup na rychlý Internet. Pro rychlou komunikaci mají všichni učitelé i studenti k dispozici e-mailové školní stránky. S využitím Internetu také mají možnost přihlásit se na svůj účet ve školní síti i z pracoviště mimo školu. Softwarové vybavení zahrnuje balík kancelářských programů, programy pro práci s grafikou a zpracování obrázků, komunikační software (poštovní klient, internetová telefonie), organizační a plánovací software, programy pro zpracování CD a DVD a možností inovace podle dalších potřeb.

Kromě informací o životě školy na jejích webových stránkách jsou poskytovány rodičům a studentům individuální údaje o prospěchu, absenci aj. prostřednictvím informačního systému SAS.

Mimo úkoly, které žáci plní v rámci předmětu IKT, aplikují získané dovednosti v ostatních předmětech nejrůznější formou: vyhledávání informací na Internetu, e-learning, zpracování textů, tabulek, obrázků na počítači v rámci referátů a seminárních prací, tvorba vlastních prezentací a jejich předvedení, elektronická komunikace, odevzdávání úkolů v elektronické podobě, fotografování školních akcí a zpracování snímků.

2.7 Organizace výuky

Vzdělávání je organizováno jako čtyřleté denní a je rozděleno na výuku teoretických a teoreticko-praktických předmětů, která je realizována ve škole a na výuku praktickou, organizovanou ve zdravotnických zařízeních.

Teoretická a teoreticko-praktická výuka

Probíhá převážně v budově školy, a to v kmenových třídách nebo odborných učebnách určených pro výuku ošetrovatelství, informačních a komunikačních technologií a pohybové výchovy v rehabilitační učebně. Pro výuku zejména komunikačních a konverzačních témat lze využít prostoru relaxační místnosti nebo zahrady (v případě příznivého počasí). Teoreticko-praktická výuka je využívána zejména v předmětech ošetrovatelství, ošetřování nemocných, psychologie a komunikace, informační a komunikační technologie, cvičení z chemie, fyziky a matematiky, estetická výchova. V hodinách cvičení, při pohybové výchově a výuce cizím jazykům se třída dělí na skupiny, při čemž se vychází z počtu žáků ve třídě a dodržování BOZP.

Praktická výuka

Praktická výuka je realizována ve zdravotnických a sociálních zařízeních a má charakter teoreticko-praktické nebo praktické výuky. Při vyučování se třída dělí na skupiny v souladu s platnými právními předpisy.

Projektové vyučování

Je založeno na propojení praxe a teorie. Tato metoda vede ke kreativě a vlastní činnosti žáka. Učí se řešit problémy, diskutovat, argumentovat a vyvozovat řešení. Jedná se o přechod od myšlenky k činu, je to záměr realizovat nápad. Nabídka projektů je pestrá, realizujeme je podle časových, materiálních a prostorových možností na základě následujícího schématu. Při zařazení projektového vyučování vycházíme ze zkušenosti, že je to metoda náročná na čas, na zkušenosti a dovednosti učitele a že navozuje u žáků pocit volnosti při vyučování.

a) Druhy projektů:

podle navrhovatele

- spontánní (nápad pochází od žáků)
- umělé (nápad pochází od učitele nebo z vnějšího zdroje (například zadání soutěže)
- kombinovaný (nápad je společným dílem žáků a dalších osob (například učitel doplní nápad, upřesní ho)

podle místa

- školní (projekt se celý realizuje v rámci výuky)
- domácí (projekt se celý realizuje mimo výuku)
- kombinovaný (projekt je realizován zčásti v rámci výuky, zčásti mimo ni)

podle počtu žáků

- samostatný (projekt řeší jednotlivec)
- skupinový (projekt řeší 2 a více žáků, ale ne celá třída)
- třídní (projekt řeší celá třída)
- celoškolní

podle času

- dlouhodobé
- krátkodobé

podle předmětu

- jednopředmětové
- mezipředmětové

podle cíle

- pro získání poznatků
- pro opakování
- pro aplikaci

b) Požadavky na projekt:

- výběr tématu (významný pro žáka)
- možnost integrace žáka a předmětu
- formulace úkolu – konkrétní, stručný, užitečný, zajímavý, splnitelný

c) Základní kroky projektu:

- záměr
- příprava projektu (cíl, místo, účastníci, materiální a finanční zabezpečení, cílová skupina)
- vlastní realizace
- hodnocení

Odborná praxe

Je organizována na konci třetího ročníku obvykle v červnu, v rozsahu čtyř týdnů, tj., 20 pracovních dnů. Uskutečňuje se na základě smluvního vztahu se zdravotnickým zařízením, který stanovuje podmínky, obsah a rozsah odborné praxe. Součástí smlouvy je stanovení podmínek o poučení žáků o BOZP a odpovědnosti žáků a školy vůči zdravotnickému zařízení.

Během odborné praxe se žáci naučí aplikovat dosavadní získané odborné kompetence do praxe, jsou zařazeni do týmu zdravotnických pracovníků. Odborná praxe významně

příspěvá k přípravě žáků pro výkon povolání zdravotnického asistenta v provozních podmínkách zdravotnického zařízení.

V průběhu odborné praxe si žáci prohlubují poznání prostředí a specifika pro poskytování ošetrovatelské péče, učí se používat odbornou terminologii, ošetrojí pacienty v rozsahu svých kompetencí, jsou schopni analyzovat měnící se zdravotní stav pacientů, naučí se pracovat v týmu pod odborným dohledem. Odborná praxe přispívá k rozvoji komunikativních dovedností, zodpovědnosti za vykonané úkoly a svěřené pacienty. Rozvíjí dovednosti řešit problémy a pracovat s informacemi.

Odborná praxe je vykonávána zejména na pracovištích interního a chirurgického charakteru, popř. v zařízeních sociální péče. O průběhu odborné praxe si žáci vedou záznam do sešitu praxe. Součástí hodnocení je evaluační záznam staniční sestry daného pracoviště. Hodnocení se započítává do klasifikace z předmětu ošetrování nemocných.

Další vzdělávací aktivity

Olympiáda z českého jazyka a matematiky

Vyučující českého jazyka a matematiky organizují každoročně školní kolo Olympiády v českém jazyce a matematice pro žáky maturitního i nematuritního oboru. Cílem soutěže je aktivizace studentů, rozvoj tvořivosti a popularizace uvedených předmětů formou zajímavých úkolů.

Školní knihovna

Součástí vzdělávacích aktivit je také školní knihovna, ve které je žákům i zaměstnancům školy k dispozici odborná literatura i beletrie. Fond knihovny, jenž je pravidelně doplňován, je využíván jako zdroj informací ke studiu i pro podporu čtenářství.

Kulturní akce

V rámci úsilí o všestranný rozvoj osobnosti studentů škola pravidelně organizuje pro zájemce návštěvy divadelních představení v brněnských divadlech (Národní divadlo Brno, Reduta, Městské divadlo Brno, G-Studio, Polárka, Absolutní divadlo aj.)

Soutěž první pomoci na ZŠ Masarova

Naše škola organizuje každoročně projekt první pomoci pro ZŠ Masarova. Hlavním cílem tohoto projektu je nejen teoretické oživení znalostí žáků základní školy v první pomoci, ale především praktické procvičení různých modelových situací. Studenti naší školy spolu s pedagogy připraví různé modelové situace, na kterých si žáci základní školy procvičí postupy první pomoci nejen v terénu, ale i v domácnosti. Součástí tohoto projektu je rovněž znalostní test s klíčem. Tohoto projektu se zúčastňuje přibližně 300 žáků ZŠ Masarova. Projekt pro jeho velký úspěch připravujeme každoročně.

Školní bohoslužby

Školní bohoslužby se konají pravidelně čtyřikrát za rok: na začátku školního roku, v Adventu, o Velikonocích a na konci školního roku. Bohoslužby vedou duchovní z Českobratrské církve evangelické i jiných křesťanských církví. Studenti na bohoslužbách participují biblickým čtením, modlitbami, zpěvem křesťanských písní a sbírkou na dobročinný účel. Bohoslužby se konají v místním římskokatolickém kostele a jsou otevřeny pro veřejnost.

Pěvecký kroužek

V pěveckém kroužku se studenti seznamují s křesťanskými písněmi, učí se zpívat vícehlasy, kánony a doprovázet písně na hudební nástroje. Nacvičené písně studenti zpívají při školních evangelických bohoslužbách.

Odborné přednášky

Každoročně je pro studenty připravována přednáška evangelického faráře či nějaké křesťanské osobnosti se zajímavým a specifickým tématem jako např. práce a zkušenosti vojenského kaplana, služba vězeňského faráře, přednáška a koncert kantora pro církevní hudbu.

V rámci odborných předmětů jsou organizovány přednášky především v souvislosti s multikulturním ošetřováním a náborové přednášky s vedoucími pracovníky zdravotnických zařízení.

Sportovní soutěže

Práce zdravotnického pracovníka vyžaduje značnou tělesnou zdatnost i dobrý zdravotní stav. Proto je nutné zaměřit se na upevňování zdraví a tělesnou zdatnost žáků v průběhu celého studia. Výbornou motivací pro aktivní zapojení žáků do pohybové a zdravotní tělesné přípravy jsou různé soutěže a sportovní aktivity.

Žáci se zúčastňují v rámci pohybu ve volné přírodě do aktivního zdolávání terénních překážek, v ostatních hodinách pohybové a zdravotní tělesné přípravy zvládají prvky míčových her a své dovednosti uplatňují v soutěžích mezi jednotlivými ročníky a třídami. Vyučující tohoto předmětu připravují soutěže ve stolním tenise, přehazované, florbalu a dalších míčových hrách podle zájmu žáků. Součástí výuky je nácvik záchrany tonoucího a zdokonalení plaveckých dovedností. Žáci se rovněž účastní atletických soutěží pořádaných jinými organizacemi.

Exkurze

Vyučující odborných předmětů organizují pro žáky jednotlivých ročníků exkurze a miniexkurze v rámci předmětů ošetrovatelství, ošetrovatelská péče, ošetřování nemocných a odborný výcvik. Jedná se zpravidla o exkurze, které doplňují odbornou část vzdělávání, např. exkurze na ošetrovací jednotku, centrální sterilizaci, transfuzní stanici, rehabilitaci, psychiatrickou léčebnu v Brně-Černovicích, pracoviště vyšetřovacích metod a RZP.

Cílem je doplnění a prohloubení odborných teoretických znalostí. Žáci jsou seznámeni s provozem jednotlivých pracovišť a mají možnost své teoretické znalosti si ověřit v praxi.

Prezentace školy

Žáci spolupracují s vyučujícími při prezentaci školy na veřejnosti. Jedná se o Den otevřených dveří, který je určen pro uchazeče a jejich rodiče, včetně široké veřejnosti. Dále se účastníme Veletrhu středních škol, kde naši studenti předvádějí odborné činnosti získané v průběhu studia a poskytují veřejnosti informace týkající se školy. Další formou prezentace je konzultace učitelů s výchovnými poradci základních škol, které následně organizují burzy středních škol a dle domluvy zde prezentujeme činnost školy např. v rámci dnů první pomoci.

Škola svou činností pomáhá při různých akcích neziskových organizací např.: Effeta, Život dětem, Společnost pro děti s cystickou fibrózou, domovy důchodců a další sociální zařízení.

Tradicí se stalo pořádání školního plesu pod záštitou Sdružení rodičů a přátel školy organizovaného učiteli ve spolupráci s žáky. Žáci se aktivně účastní programu formou vystoupení a prezentací závěrečných ročníků.

Partnerství se srbskou školou

Naše škola se zapojila do programu partnerství Jihomoravského kraje se srbským krajem Šumadija a v rámci něho navázala spolupráci s odbornou školou Medicinska škola sestre

Nenkovič v Kragujevacu. V rámci tříleté spolupráce předávali čeští žáci se svými odbornými učitelkami zkušenosti z odborné praxe, oblasti první pomoci, nových ošetřovatelských metod a informovali se o životě, kultuře, historii a tradicích obou zemí. Každým rokem navštíví v rámci projektu delegace žáků s pedagogy naší školy kragujevacskou školu a připraví odborný i kulturní program pro návštěvu srbských žáků v Brně. Cílem této spolupráce je možnost odborných stáží srbských žáků na pracovištích v Brně, kde probíhá praxe žáků naší školy.

Vzhledem k tomu, že se spolupráce partnerských škol osvědčila, budeme pokračovat ve spolupráci s dalšími partnerskými školami. Vzhledem k nedávné pohnuté historii zemí bývalé Jugoslávie zaujala naše studenty tato oblast, ale v budoucnu je možné se zaměřit podle zájmu žáků i na jiné země.

Další oblastí projektové činnosti školy jsou aktivity zaměřené na nedávnou historii, utrpení lidstva během druhé světové války a další nedávné i současné konflikty ve společnosti. Jedná se o poznání příčin konfliktů národnostních i náboženských, na jejichž základě vznikala a stále vznikají nedorozumění mezi národy i jednotlivci. Žáci mohou zpracovat projekty ve spolupráci s pedagogy a s různými organizacemi (Mládež v akci, Do světa, další výzvy k projektům).

Adopce na dálku

Naše škola je zapojena do projektu Adopce na dálku, který je organizován a zaštiťován Českou katolickou charitou.

Adoptovali jsme dívku z Indie, Jasminu D'Costa, která pochází z chudé vesnice v jižní Indii, z oblasti Moodbidri.

Jasmina má velmi dobré výsledky ve škole. Momentálně je v osmé třídě, dvakrát ročně nám píše dopis, ke kterému je vždy přiloženo vysvědčení za školní pololetí. K dopisu je také přiložena zpráva, kterou píše zástupce charitativní instituce v Mount Rosary. Informuje nás o významných událostech, na kterých se tato organizace podílí a o dalším rozvoji projektu Adopce na dálku.

Naši studenti překládají z angličtiny dopisy od charitativní instituce a od Jasmíny, které původně píše ve svém rodném jazyce.

Je pro ně velmi poučné dozvědět se něco o životě v Indii. Na oplátku pak píše dopisy Jasmině, aby ji informovali o událostech v naší škole, ale také o různých svátcích a zvycích v naší zemi.

Každý rok na jaře posíláme na účet České katolické charity příspěvek 7 500 Kč.

Tento projekt je velmi smysluplný, protože rozvíjí u studentů schopnost empatie a taktéž jim umožňuje prakticky si procvičit angličtinu.

2.8 Metody výuky

Základ využívaných metod výuky tvoří frontální, skupinové, aktivizační a projektové metody. Využíváme rovněž metody audiovizuální, pro které jsou k dispozici zařízení ICT včetně interaktivní tabule. Důraz je kladen na zařazování aktivizačních a motivačních metod pro práci s textem a porozumění textu.

V předmětech společenských upřednostňujeme zařazování diskuzí, rozhovorů, besed s odborníky a významnými osobami z oblasti sociokulturních vztahů. Výuka předmětu křesťanského základu je kombinována se zpěvem při kytáře. Nedílnou součástí se stává zpracování seminárních prací, které vyústí v závěrečnou maturitní práci.

V oblasti odborného vzdělávání je kladen důraz na demonstrativní metody a procvičování ošetřovatelských postupů jak v odborných učebnách, tak ve zdravotnických zařízeních během praxe.

Projektovým vyučováním vedeme žáky k tomu, aby byli schopni pracovat v týmu, plnit zadaný úkol v termínu a v požadované formě.

Všechny metody vyučování spějí k tomu, aby žáci byli schopni tvořivě pracovat, samostatně a účelně se učit, nést zodpovědnost za výsledky své práce, objektivně a kriticky je zhodnotit.

2.9 Hodnocení žáků

Při hodnocení žáků vycházíme z pravidel klasifikace, která jsou stanovena Školním řádem. Vyučující se řídí následujícími pravidly:

Pravidla klasifikace jsou předem stanovena

Základní rámec klasifikace je předepsán ve Školním řádu. V rámci prevence zbytečných konfliktů při klasifikaci určí na začátku školního roku každý vyučující podmínky pro splnění daného předmětu a případné pokyny pro výjimečné situace.

Hodnocení má motivační charakter

Výsledky hodnocení mají motivovat žáky k dalším výkonům, především na úrovni porovnávání s ostatními žáky a s výkonem celé třídy.

Sebehodnocení žáků

Vede k odhalování nedostatků během učení a výsledků učení. Schopnost vidění pozitivních výsledků vede k podpoře motivace a zdravého sebevědomí žáků. Prvek zpětné vazby umožňuje vyučujícímu, aby přehodnotil používané metody a formy výuky za účelem vyvarovat se případných chyb.

Práce s chybou

Je důležité pravidlo využívané zejména při hodnocení odborných výkonů. Důraz je kladen především na přiznání se k chybě a provedení potřebné nápravy. Práce s chybou by neměla vést k demotivování žáků a ani k jejich přehnané medializaci.

Slovní hodnocení

Slovní hodnocení doprovází každou klasifikaci a má za úkol popsat a upřesnit hodnocení. Upřednostňuje se pozitivní slovní hodnocení, tj. forma pochvaly.

Hodnocení cvičení

Má specifická pravidla a zahrnuje kromě schopnosti aplikace teoretických vědomostí s praktickými dovednostmi také schopnost dodržování pravidel bezpečnosti, přesnost, zručnost, smysl pro pořádek a práce v týmu.

Hodnocení odborné praxe

Sleduje podobná kritéria jako hodnocení cvičení, zejména pak je kladen důraz na správnost provedených výkonů, spolehlivost, docházku na pracoviště, úpravu zevnějšku a v neposlední řadě schopnost komunikace s pacienty a přesnost předávání informací zdravotnickému personálu.

2.10 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami se snažíme vytvořit motivující prostředí, které podporuje jejich sebevědomí a schopnost dosáhnout vzdělání v oboru zdravotnický asistent. Výchovný poradce vede evidenci těchto žáků, vždy na začátku školního roku se koná porada vyučujících, na které jsou individuálně řešeni žáci dle doporučení z pedagogicko-psychologické poradny.

Žáci mají možnost využívat k psaní notebooků, používat kalkulačky, mají k dispozici texty atp. Pro hodnocení je ve Školním řádu popsán způsob pro klasifikaci a diagnostiku těchto žáků.

3 Učební plán, využití týdnů ve školním roce

Předměty	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	celkem
Povinné předměty					
Český jazyk a literatura*	3	4	2	4	13
Cizí jazyk*	4	4	4	4	16
Práce s textem	-	-	1	-	1
Dějepis	2	1	-	-	3
Základy křesťanství	1	1	-	-	2
Základy společenských věd*	1	3	1	1	6
Fyzika	2(1)	1	-	-	3(1)
Chemie	2(1)	1	-	-	3(1)
Biologie a ekologie	2	1	-	-	3
Matematika*	3(1)	2	2	-	7(1)
Základy ekonomiky	-	1	-	1	2
Informační a komunikační technologie*	2(2)	1(1)	1(1)	-	4(4)
Pohybová a zdravotní tělesná výchova	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	8(8)
Estetická výchova	1(1)	-	-	-	1(1)
První pomoc	-	2(2)	-	-	2(2)
Somatologie	4	-	-	-	4
Klinická propedeutika	1	-	-	-	1
Základy veřejného zdravotnictví	1	-	-	-	1
Hygiena a epidemiologie	-	1	-	-	1
Patologie	-	1	-	-	1
Psychologie a komunikace**	-	2	2(1)	2(1)	6(2)
Ošetrovatelství**	3(2)	6(6)	6	4	19(8)
Ošetrování nemocných**	-	-	13(13)	14(14)	27(27)
Volitelné předměty					
Seminář ze základů společenských věd					
Seminář z matematiky					
Seminář z IKT					
Nepovinné předměty					
Hudební výchova					
Celkem	34	34	34	32	134 (55)

Poznámka:

- předměty označené * jsou předměty společné části maturitní zkoušky
- předměty označené** jsou předměty profilové části maturitní zkoušky
- čísla v závorkách určují počet hodin cvičení z celkového počtu hodin vyučovaného předmětu
- na hodiny cvičení se třída dělí na skupiny v souladu s metodickým pokynem MŠMT ČR a vnitřního předpisu školy
- volitelný předmět si přihlásí každý žák na konci třetího ročníku podle toho, k jaký předmětu společné části maturitní zkoušky si zvolí
- volitelné a nepovinné předměty si žák přihlásí prostřednictvím předepsaného tiskopisu

Rozvržení týdnů ve školním roce

Činnost	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Vyučování dle rozpisu učiva	34	34	33	30
Adaptační kurz	1	-	-	-
Sportovně-turistický kurz	-	1	-	-
Odborná praxe	-	-	4	-
Maturitní zkouška	-	-	-	3
Časová rezerva (opakování učiva, výchovně vzdělávací akce, exkurze, projekty atp.)	5	5	3	5
Celkem	40	40	40	38

Poznámka:

- adaptační kurz je organizován pro žáky prvního ročníku zpravidla v prvním týdnu školního roku, jeho průběh a obsah se řídí vnitřním předpisem školy, jeho absolvování je pro žáky povinné
- sportovně turistický kurz je organizován pro žáky druhého ročníku, jeho organizace se řídí metodickým pokynem MŠMT ČR a vnitřním předpisem školy, jeho absolvování se žákům doporučuje
- odborná praxe se koná ve třetím ročníku v délce 20 pracovních dnů

4 Rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

Vzdělávací oblast	Minimální počet vyučovacích hodin RVP		Vyučovací předmět	Počet vyučovacích hodin za studium ŠVP	
	týdenní	celkový		týdenní	celkový
Jazykové vzdělávání					
Český jazyk	5	160	Český jazyk a literatura	7	238
Cizí jazyk	12	384	Anglický jazyk/Německý jazyk	16	544
			Práce s textem	1	34
Společenskovědní vzdělávání	5	160	Dějepis	3	102
			Základy křesťanství	2	68
			Základy společenských věd	6	204
Přírodovědné vzdělávání	4	128	Fyzika	3	102
			Chemie	3	102
			Biologie a ekologie	3	102
Matematické vzdělávání	7	224	Matematika	7	238
Estetické vzdělávání	5	160	Estetická výchova	1	34
			Český jazyk a literatura	6	204
Vzdělávání pro zdraví	8	256	Pohybová a zdravotní tělesná výchova	8	272
			První pomoc	2	68
Vzdělávání v IKT	4	128	Informační a komunikační technologie	4	136
Ekonomické vzdělávání	2	64	Základy ekonomiky	2	68
Základ pro poskytování	8	256	Somatologie	4	136
ošetrovatelské péče			Klinická propedeutika	1	34
			Základy veřejného zdravotnictví	1	34
			Hygiena a epidemiologie	1	34
			Patologie	1	34
Sociální vztahy a dovednosti	5	160	Psychologie a komunikace	6	204
Ošetrovatelství a oš. péče	44	1 408	Ošetrovatelství	19	646
			Ošetrování nemocných/odborná praxe	27	1038
Disponibilní hodiny	19	608			
Celkem	128	4096		134	4676
V průměru týdně		32/t			34/t

5 Učební osnovy

Učební osnova předmětu Český jazyk a literatura

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

Předmět český jazyk a literatura představuje důležitou součást vzdělávání, neboť rozvíjí většinu klíčových kompetencí potřebných ke zvládnutí dalších vyučovacích předmětů. Propojuje výuku jazykového systému s komunikačními dovednostmi mluveného i psaného projevu, a tak ovlivňuje zapojení mladého člověka do společnosti, osobního i profesního života. Předmět CJL se tak podílí na utváření hodnotové orientace a celkové kultivaci jeho osobnosti.

Žák je veden k tomu, aby chápal:

- český jazyk jako důležitý prostředek pro studium cizích jazyků a společenské i pracovní uplatnění
- jazyk jako systém a výsledek kulturně historického vývoje našeho národa
- potřebu práce s informacemi, důležitost jejich kritického hodnocení a vhodné prezentace
- význam umění a propojení slovesné kultury s ostatními druhy umění
- analýzu i interpretaci uměleckého textu v kulturně historických souvislostech

Charakteristika učiva

V předmětu se prolínají tři složky: jazyková, komunikační a slohová a literární. Oblast jazyková společně s komunikační a slohovou výchovou směřuje k osvojování jazyka jako prostředku myšlení a dorozumívání, rozvíjí dovednost pracovat s informacemi. Literární výchova je součástí estetického vzdělávání, kultivuje jazykový projev, pomáhá utvářet kulturně historický přehled žáka, jeho pozitivní vztah k hodnotám i jejich ochraně. Vychovává k aktivnímu čtenářství a podporuje tvůrčí aktivity žáků.

Pojetí výuky

Výuka navazuje na vědomosti a dovednosti žáků ze základní školy. Rozvíjí je s ohledem na profesní zaměření žáků a usiluje o posun vědomostí a dovedností na vyšší úroveň.

Tradiční metody jsou kombinovány se skupinovými a individuálními úkoly i problémovými zadáními. Jsou využívány testy, pravopisná a stylistická cvičení, diktáty, slohové práce, interpretace textů, referáty. Ve výuce jsou uplatňována také mluvní cvičení, metoda volného psaní, diskuse, rozbor nedostatků ve vyjadřování formou sebehodnocení. Jsou podporovány kulturní a tvůrčí aktivity žáků (portfolio, návštěvy kulturních představení).

Hodnocení výsledků

Vychází z klasifikačního řádu, převažuje známkování na základě platné klasifikační stupnice. Žák je hodnocen průběžně, jeho dovednosti jsou posuzovány komplexně.

Předmětem hodnocení je jazyková a stylistická správnost a kultura vyjadřování, kulturně historický přehled, schopnost porozumění, reprodukce a interpretace textu, samostatnost a tvořivost v práci.

Nejčastěji jsou používány individuální a frontální ústní zkoušení, písemné testy, diktáty a rozbor. V každém ročníku zpracovávají žáci dvě slohové práce, referát z četby a jeho prezentaci, portfolio s přehledem čtenářských a kulturních aktivit. Průběžně jsou vedeni k rozvoji schopnosti sebehodnocení, popř. hodnocení ostatních spolužáků. Jsou zohledňováni žáci se specifickými poruchami učení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni ke kultivovanému, situaci přiměřenému vyjadřování, ke schopnosti diskutovat, přijímat a vyvracet argumenty, formulovat názory a své občanské postoje.

Člověk a životní prostředí

Předmět CJL napomáhá k rozvoji osobnosti žáka, učí jej přemýšlivému a šetrnému vztahu k hodnotám, k celkové kultuře chování a jednání.

Člověk a svět práce

Rozvoj ústního a písemného vyjadřování, jazykových i stylizačních dovedností zlepšuje komunikační kompetence žáků, což představuje jeden z důležitých předpokladů jejich osobního i pracovního uplatnění.

Informační a komunikační technologie

Mnohé ze zadávaných úkolů (referáty, vedení portfolio, slohové úkoly) předpokládají práci s různorodými informačními zdroji a využití informačních a komunikačních technologií.

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

1. ročník

3 hodiny týdně, celkem 102 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – vysvětlí pojem jazyk a řeč – objasní rysy češtiny a její vztah ke slovanským jazykům	Jazyk a komunikace 1. Řeč a jazyk – základní pojmy, charakteristika češtiny – komunikace v našem životě, druhy komunikace, jazyková kultura	4
– má přehled o knihovnách a jejich službách – orientuje se v knize	2. Informatická výchova – informace a jejich získávání, funkce knihovny, další zdroje informací – výpisek, výtah, teze	3

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základních pojmech fonetiky češtiny - dbá na správnou výslovnost 	<p>3. Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - systém hlásek, výslovnost - zvuková stránka věty a projevu 	3
<ul style="list-style-type: none"> - pracuje s Pravidly českého pravopisu, zná vhodné normativní pomůcky 	<p>4. Grafická stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pravidla českého pravopisu - pravopis slov přejatých (terminologie) 	2
<ul style="list-style-type: none"> - posoudí vhodnost užitých výrazů, nevhodné dokáže nahradit - rozvíjí svoji slovní zásobu, rozpozná a vytváří homonyma, synonyma, antonyma a další stylově příznakové prostředky 	<p>5. Pojmenování a slovo</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam slova a jeho změny - jednotky slovní zásoby - obohacování slovní zásoby - užívání přejatých slov 	8
<ul style="list-style-type: none"> - upevňuje znalosti české mluvnice 	<p>6. Opakování a procvičování učiva ZŠ</p> <ul style="list-style-type: none"> - průběžné procvičování pravopisu, tvarosloví a skladby 	8
<ul style="list-style-type: none"> - čte s porozuměním, reprodukuje a upravuje text - určí z ukázky funkční styl, převažující slohový postup, stavbu slohového útvaru 	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>1. Sloh jazykových projevů</p> <ul style="list-style-type: none"> - slohotvorní činitele, funkční styly, slohové postupy - přehled základních slohových útvarů: zpráva, oznámení, vypravování a popis v umělecké literatuře, výklad 	4
<ul style="list-style-type: none"> - zná zásady správné komunikace při společenském kontaktu - rozpozná vypravěče, adresáta, pointu - zpracuje ústní i písemné vypravování na zadané i zvolené téma 	<p>2. Běžná komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - konverzace, vypravování v běžné komunikaci - znaky, jazykové prostředky a stavba vypravování - praktický slohový výcvik 	5
<ul style="list-style-type: none"> - zná zásady vedení korespondence - zpracuje informace formou osobního dopisu 	<p>3. Korespondence</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy dopisů, forma a uspořádání dopisu, adresa - praktický slohový výcvik 	5
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam umění pro člověka - seznámí se se základními literárněvědnými pojmy 	<p>Literatura, estetická výchova</p> <p>1. Úvod do studia literatury</p> <ul style="list-style-type: none"> - literatura a lidová slovesnost 	3

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - vede portfolio s přehledem čtenářských a dalších kulturních aktivit - zpracuje referát o vlastní četbě 	<ul style="list-style-type: none"> - umělecká literatura - literární věda 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozezná základní literární žánry - při práci s textem využívá znalosti z literární teorie 	<p>2. Základy literární teorie</p> <ul style="list-style-type: none"> - literární žánry - struktura literárního díla - próza a poezie - literární interpretace 	12
<ul style="list-style-type: none"> - objasní vliv starověkých kultur na další vývoj literatury - vypráví vybrané řecké báje a biblické příběhy, vystihne poučení, uvede rčení pocházející z antické a hebrejské kultury - doloží inspiraci antickými a biblickými náměty v moderní literatuře 	<p>3. Nejstarší literatury světa</p> <ul style="list-style-type: none"> - starověké orientální literatury - hebrejská literatura, Starý a Nový zákon - antická literatura (řecká a římská) a její přínos 	10
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje základní pojmy středověké literatury - má přehled o dílech psaných staroslověněštinou, latinou a staročeštinou (kroniky, legendy) - uvědomuje si význam doby Karla IV, učení Jana Husa a Petra Chelčického na další vývoj naší kultury 	<p>4. Středověká literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> - křesťanství a vývoj kultury v Evropě - rytířská a hrdinská epika, dvorská lyrika - vývoj našeho písemnictví od 9. do 15. století 	9
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje nové literární útvary renesance - má přehled o nejvýznamnějších dílech evropské renesanční literatury - na základě vlastního výběru interpretuje příběh z renesanční literatury, procvičuje přednes 	<p>5. Humanismus a renesance</p> <ul style="list-style-type: none"> - předpoklady vzniku a znaky renesance, renesance v umění - osobnosti evropské renesance (Alighieri, Boccaccio, Petrarca, Villon, Cervantes, Shakespeare) - specifika českého humanismu a jeho představitelé (Blahoslav, Bible kralická, Veleslavin, cestopisy) 	8
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí pojmem exil a exilová literatura v historických souvislostech - má přehled o významných kulturních památkách, chápe význam jejich ochrany 	<p>6. Baroko</p> <ul style="list-style-type: none"> - znaky barokního umění - umělecké památky v České republice a v regionu - J. A. Komenský a jeho světový přínos 	6

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
- uvědomuje si význam a aktuálnost myšlenek Komenského v současném školství	- oficiální literatura (Balbín, Bridel, Michna z Otradovic) - lidová slovesnost a její význam	
- orientuje se v základních pojmech a dílech uvedených období - vysvětlí význam encyklopedie pro národ a jeho rozvoj	7. Klasicismus, osvícenství, preromantismus - časové zařazení, znaky, představitelé, památky (Corneille, Moliere, encyklopedisté, Defoe, Swift, Rousseau, Goethe, Schiller)	6
- má přehled o jednotlivých fázích procesu národního obrození a jejich představitelích - uvědomuje si význam obrozeneckého procesu pro další vývoj českého jazyka a literatury	8. České národní obrození - charakteristika jednotlivých etap národního obrození ve společensko historických souvislostech - jazykovědné a literární snahy (Dobrovský, Jungmann, Palacký, Kollár, Čelakovský) - počátky českého divadla a tisku	6

2. ročník

4 hodiny týdně, celkem 136 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: - opakuje a upevňuje poznatky z 1. ročníku	Jazyk a komunikace 1. Opakování učiva 1. ročníku, testové úlohy	10
- provádí základní slovtvorný a morfologický rozbor stavby slova - aplikuje teoretické znalosti	2. Pojmenování nových skutečností - slovtvorné vztahy mezi slovy - způsoby tvoření slov - tvoření zkratk a značek - spojování slov v sousloví	10
- prohlubuje znalosti tvarosloví, upevňuje znalosti pravopisu	3. Tvarosloví - slovní druhy - mluvnické kategorie a tvary jmen, sloves a slov neohebných	18
- pracuje s normativními příručkami (PČP, SSČ) - rozpozná a opraví chybu	4. Procvičování pravopisu - předpony s-, z-, spřežky, velká písmena aj.	12

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje specifika jednotlivých druhů popisu a je schopen je aplikovat v praxi 	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>1. Slohový postup popisný</p> <ul style="list-style-type: none"> - subjektivní, statický a dynamický popis - stavba popisu - popis osoby - pracovní návod - praktický slohový výcvik 	10
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si zvláštnosti úředního funkčního stylu - sestaví základní útvary administrativního stylu 	<p>2. Administrativní styl a jeho útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> - rysy a druhy písemností - žádost, plná moc, životopis - praktický slohový výcvik 	7
<ul style="list-style-type: none"> - učí se posoudit úlohu a styl médií - charakterizuje základní útvary publicistického stylu - sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary: zprávu, pozvánku, nabídku 	<p>3. Jazyk a styl žurnalistiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - rysy a funkce publicistiky - útvary zpravodajské, analytické a beletristického zaměření - jazyk a prostředky mediální komunikace 	5
<ul style="list-style-type: none"> - uvede znaky romantismu a jeho představitele ve světové a české literatuře - charakterizuje romantického hrdinu - interpretuje texty romantiků a procvičuje přednes poezie - zhodnotí ohlas Máchovy a Erbenovy tvorby v české kultuře 	<p>Literatura, estetická výchova</p> <p>1. Romantismus</p> <ul style="list-style-type: none"> - společenská situace, rysy a žánry romantismu, romantismus v umění - představitelé světového romantismu (např. Byron, Scott, Hugo, Stendhal, Puškin) - specifika českého romantismu (Mácha, Tyl, Erben) 	10
<ul style="list-style-type: none"> - porovná znaky romantismu a realismu - orientuje se ve významných osobnostech světové literatury 2. poloviny 19. století - interpretuje texty, diskutuje o nich 	<p>2. Realismus</p> <ul style="list-style-type: none"> - umělecké zásady realismu a naturalismu - autoři světové realistické literatury (např. Balzac, Maupassant, Zola, Dickens, Gogol, Tolstoj, Dostojevskij) - dobrodružná a vědecko-fantastická literatura (např. Dumas, Verne, Doyle, Poe) 	14

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - popíše hlavní vývojové tendence české společnosti a literatury 2. poloviny 19. století - orientuje se v autorech a dílech tohoto období - interpretuje texty, vybraná díla porovná s jejich filmovým zpracováním - vysvětlí význam vzniku umělecké generace Národního divadla 	<p>3. Česká literatura ve 40. - 90. letech 19. století</p> <ul style="list-style-type: none"> - společenské a politické poměry - počátky realismu (Havlíček, Němcová) - májovci (Neruda, Hálek, Světlá, Arbes) - ručovci a lumírovci (Čech, Sládek, Vrchlický, Zeyer) - venkovská a historická próza (Rais, Jirásek, Winter) - drama (vznik Národního divadla, Stroupežnický, Preissová, Mrštíkové) 	24
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí společenskou atmosféru přelomu století a podstatu moderních uměleckých směrů - charakterizuje tvorbu nejvýznamnějších představitelů Světové i České moderny a anarchistických buřičů - interpretuje texty, procvičuje přednes 	<p>4. Česká literatura na přelomu 19. a 20. století</p> <ul style="list-style-type: none"> - počátky moderní společnosti, nové umělecké směry (impresionismus, symbolismus, dekadence) - tzv. prokletí básníci (Baudelaire, Verlaine, Rimbaud) - Česká moderna (Machar, Sova, Březina, Hlaváček) - anarchističtí buřiči (např. Gellner, Šrámek, Neumann, Bezruč) - literární kritika (Šalda) 	16

3. ročník

2 hodiny týdně, celkem 66 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opakuje a upevňuje poznatky z 2. ročníku 	<p>Jazyk a komunikace</p> <p>1. Opakování učiva 2. ročníku, testové úlohy</p>	5
<ul style="list-style-type: none"> - posoudí vhodnost výběru křestních jmen a původ některých zeměpisných názvů - rozezná obrazné pojmenování od neobrazného - rozumí běžným kulturním frazémům 	<p>2. Pojmenování a slovo</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastní jména v komunikaci: osobní a zeměpisná jména - frazeologie a její užití 	2

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - provádí větně členský rozbor věty a souvětí - objasní chyby ve výstavbě věty a souvětí, dovede je odstranit - náležitě použije interpunkci v textu 	<p>3. Výpověď' a věta</p> <ul style="list-style-type: none"> - věta jednoduchá a souvětí - věty dvojčlenné, hlavní a rozvíjející větné členy - věty jednočlenné, větné ekvivalenty - nedostatky ve větné stavbě - čárka ve větě jednoduché a v souvětí 	10
<ul style="list-style-type: none"> - sestaví a pronese jednoduchý proslov - vyjadřuje se srozumitelně a věcně správně - používá vhodnou slovní zásobu, argumentuje - zpracuje informace ve formě kritiky, recenze, článku 	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>1. Veřejné mluvené projevy a jejich styl</p> <ul style="list-style-type: none"> - funkce a druhy řečnických projevů - prostředky řečnického funkčního stylu - podání projevu: výslovnost, přízvuk, intonace, mimika, gesta - mluvní cvičení - zdroje informací a jejich zpracování - praktický slohový výcvik 	8
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje odborný styl - chápe pojmy referát, výklad - dovede strukturovat a reprodukovat odborný text - zpracuje informace formou výkladu 	<p>2. Odborný styl</p> <ul style="list-style-type: none"> - rysy, kompozice a útvary odborného stylu - výklad - praktický slohový výcvik 	6
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v hlavních proudech a představitelích světové prózy 1. poloviny 20. století 	<p>Literatura, estetická výchova</p> <p>1. Světová próza 1. poloviny 20. století</p> <ul style="list-style-type: none"> - společenská situace, nové umělecké směry - experimentální proud (např. Proust, Joyce, Kafka) - tradiční tendence: ztracená generace (Remarque, Hemingway), významné osobnosti národních literatur (např. Rolland, Exupery, Mann, Feuchtwanger, Bulgakov, Steinbeck, Faulkner) 	8
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s představiteli české meziválečné prózy 	<p>2. Česká meziválečná próza</p>	12

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje texty - rozvíjí čtenářské aktivity, referuje o své četbě - získává informace z více zdrojů, porovnává je, hodnotí 	<ul style="list-style-type: none"> - obraz 1. světové války (Hašek) - avantgardní próza (Vančura) - společenskokritická (Olbracht, Majerová) - demokratický proud (Čapek, Poláček, Bass) - psychologická (Havlíček, Glazarová, Hostovský) - katoličtí autoři (Durych, Deml) 	
<ul style="list-style-type: none"> - má přehled o hlavních vývojových tendencích a autorech světové a české meziválečné poezie - při interpretaci textů využívá znalosti z literární teorie 	<p>3. Meziválečná poezie</p> <ul style="list-style-type: none"> - směry a představitelé světové poezie 1. poloviny 20. století - Devětsil, proletářská poezie, poetismus, surrealismus - Wolker, Nezval, Seifert, Halas, Orten 	9
<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí přínos českého meziválečného divadla 	<p>4. České meziválečné divadlo</p> <ul style="list-style-type: none"> - drama 1. poloviny 20. století - Osvobozené divadlo, D34 	6

4. ročník

4 hodiny týdně, celkem 120 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opakuje a upevňuje poznatky z 3. ročníku 	<p>Jazyk a komunikace</p> <p>1. Opakování učiva 3. ročníku, testové úlohy</p>	8
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje útvary spisovného a nespisovného jazyka, zařadí ukázky 	<p>2. Národní jazyk a jeho útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> - spisovný jazyk - nářečí, obecná čeština, profesní a zájmová mluva, argot, brněnský „hantec“ 	3
<ul style="list-style-type: none"> - začlení mateřský jazyk do soustavy jazyků - komentuje vývoj spisovné češtiny - orientuje se v nabídce základních kodifikačních příruček 	<p>3. Čeština a příbuzné jazyky</p> <ul style="list-style-type: none"> - indoevropská jazyková rodina, slovanské jazyky - vývoj spisovné češtiny - normativní příručky a slovníky 	3
<ul style="list-style-type: none"> - upevňuje pravopisné, tvaroslovné, skladebné a lexikální znalosti 	<p>4. Pravopisný výcvik, všestranné jazykové rozbory</p>	10

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
– orientuje se v jazykovém učivu probíraném v 1. - 3. ročníku	Souhrnné opakování	
– chápe podstatu a stavbu úvahy – uvědomuje si využití úvahového postupu v praxi – posoudí vhodnost jazykových a stylistických prostředků úvahy – zpracuje téma formou úvahy	Slohová a komunikační výchova 1. Postup úvahový, úvaha – podstata, kompozice a jazykové prostředky úvahy – textová cvičení, esej – praktický slohový výcvik	6
– rozvíjí jazykové a stylizační dovednosti	2. Jazyková a stylizační cvičení	8
– zpracuje téma s využitím různých slohových útvarů a postupů, dodržuje pravidla českého pravopisu	3. Souhrnné opakování témat slohové a komunikační výchovy za 1. - 3. ročník	10
– prokáže přehled v tématu: Člověk a válka ve světové i české literatuře – interpretuje díla s využitím historických znalostí – doloží příklady zobrazení holocaustu v umělecké literatuře	Literatura, estetická výchova 1. Druhá světová válka ve světové a české literatuře – světová literatura o 2. světové válce (např. Heller, Styron, Moravia, Merle, Seghersová, Šolochov) – česká próza o 2. světové válce (např. Drda, Lustig, Otčenášek, Fuks)	12
– vysvětlí principy jednotlivých tendencí ve světové poválečné literatuře, jmenuje představitele	2. Hlavní proudy a představitelé světové literatury 2. poloviny 20. století – beatnici, zpívaná poezie, existencialismus, absurdní drama, magický realismus, postmodernismus	8
– sleduje vývoj české literatury v souvislosti se společensko historickou situací – orientuje se ve vývoji české prózy po roce 1945 – charakterizuje nejznámější autory a díla – porovná filmové, divadelní a literární zpracování téhož námětu – vysvětlí rozdíly mezi oficiální, samizdatovou a exilovou tvorbou	3. Česká próza po 2. světové válce – česká próza od 50. let – vývoj prózy od 60. let (např. Hrabal, Páral) – česká próza 70. - 80. let (např. Pavel, John) – vývoj od 90. let do současnosti (např. Viewegh, Boučková) – samizdatová a exilová próza (např. Kundera, Škvorecký, Kohout, Vaculík)	20

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - má přehled o rozvoji a nejvýznamnějších představitelích české poválečné poezie - interpretuje vybraná básnická díla 	<p>4. Česká poezie po roce 1945</p> <ul style="list-style-type: none"> - poválečné tendence a literární skupiny - významní básníci 2. poloviny 20. století (např. Zahradníček, Hrabě, Kainar, Skácel, Seifert, Hrubín, Holan) - písňové texty (např. Kryl, Nohavica) 	12
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže objasnit základní pojmy a tendence českého divadla po roce 1945 - diskutuje o kulturním zážitku (četba, divadlo, film) 	<p>5. České divadlo po roce 1945</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnosti českého poválečného dramatu - divadla malých forem - absurdní drama 	6
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se ve vývoji světové a české literatury 	<p>6. Průběžné opakování a systemizace učiva 1. - 3. ročníku</p>	14

Učební osnova předmětu

Jazyk anglický

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

Vzdělávání v cizím jazyce se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti. Vede žáky k osvojení praktických řečových dovedností cizího jazyka jako nástroje dorozumění v situacích každodenního osobního i pracovního života. Při výuce cizího jazyka je nezbytné klást důraz na motivaci žáka ve výuce a propojení teoretické přípravy s praktickým životem pomocí navazování kontaktů se školami v zahraničí, výměnných, výukových a poznávacích zájezdů a podpory kontaktů s anglicky mluvícími vrstevníky.

Žák si osvojuje jazykové kompetence, učí se toleranci k hodnotám jiných národů, jejich poznávání a respektování. Učí se komunikovat v rámci základních témat, volit vhodné komunikační prostředky, efektivně pracovat s cizojazyčným textem, pracovat se slovníky, jazykovými příručkami a s cizojazyčnými zdroji informací, jako jsou časopisy, noviny a internet.

Charakteristika učiva:

Obsahem výuky zaměřené na plnění komunikativního vzdělávacího cíle je systematické rozšiřování a prohlubování znalostí, dovedností a návyků, které si žáci osvojili v učivu základní školy.

Učivo je rozděleno do následujících složek:

- řečové dovednosti – rozvíjejí se komplexně na základě osvojování jazykových prostředků, slovní zásoby a získávání poznatků o anglicky mluvících zemích
- jazykové prostředky – pravopis, slovní zásoba, gramatika, výslovnost a melodika jazyka
- tematické okruhy, komunikační situace, jazyková funkce – vztahují se oblastem osobního, pracovního a společenského života
- reálie – poznatky o kultuře, národních zvycích a tradicích, historii, politickém vývoji a geografii anglicky mluvících zemí
- receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním, čtení odborných i literárních textů, ústní a písemné vyjadřování a reprodukce textu, zpracování jednoduchých písemností v rámci praxe a osobního života

Pojetí výuky:

Výuka je realizována výkladem, cvičeními a diskuzí. Žáci jsou vedeni k práci ve skupinách a ve dvojicích a je používána audiotechnika, videopomůcky a počítačové programy.

Hodnocení výsledků:

Hodnocení v jazyce anglickém vychází z klasifikačního řádu a zahrnuje písemné i ústní zkoušení, cvičení a praktické použití jazyka v běžných životních situacích. Důraz je kladen na řečové dovednosti, porozumění mluvenému i psanému textu, výměnu informací v rozhovorech a schopnost využívat slovní zásobu a osvojené gramatické struktury. V hodnocení se promítne i aktivita žáka, jeho jazykové schopnosti s přihlédnutím na speciální výukové potřeby žáka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

V rámci průřezových témat je třeba využívat komunikační techniky, multimediální programy a znalosti získané v ostatních předmětech (dějepis, zeměpis, společenskovední předměty, odborné předměty). Při rozvíjení klíčových kompetencí žák získává schopnost pracovat s textem, analyzovat jej, využívat a zpracovávat získané informace, aktivně přistupovat ke vzdělávání se snahou dosáhnout svých stanovených cílů. V rámci získávání jazykové obratnosti se učí řešit běžné životní a pracovní problémy, hledat a kombinovat různé metody a využívat myšlenkové operace. Učí se vyjadřovat slovně i písemně, komunikovat a navazovat spolupráci, pracovat v týmu, hodnotit a posuzovat práci vlastní i jiných. V rámci výuky jazyka se aktivně zajímá o dění v anglicky mluvících zemích. Žáci se připravují na aktivní využití jazyka anglického ve své profesi i v osobním životě.

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

1. ročník:

4 hodiny týdně, celkem 136 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – získává motivaci k výuce cizího jazyka	Opakování výslovnosti a slovní zásoby	8
– navazuje konverzaci – je schopen pohovořit o svých přátelích, známých, rozlišuje příbuzenské vztahy – umí používat přivlastňovací tvar podstatných jmen – ovládá užití přítomného času prostého, tvoří věty kladné, záporné i otázky – umí napsat neformální dopis svému kamarádovi, ovládá čtení i psaní dat a letopočtů	Unit 1 Family and friends <i>The Present Simple Tense</i> Possessive's plural noun forms The Present Simple negatives, affirmatives Family life An informal letter <i>Ordinal numbers, dates</i>	24
– rozšiřuje schopnosti pohovořit o svých volnočasových aktivitách a zálibách – je schopen napsat krátké oznámení o aktivitách v různých typech organizací – zařazuje příslovce "jak často" do vět v přítomném čase prostém – umí tvořit rozkazovací způsob – je schopen vyjádřit svůj názor na různé problémy – získává základní informace o anglicky mluvících zemích	Unit 2 Free time activities <i>Sport in Australia</i> An announcement Adverbs of frequency Imperatives Giving an opinion	26
– je schopen pohovořit o svých oblíbených a neoblíbených školních předmětech – používá existenční vazbu při popisu místnosti – dokáže poskytnout informace o směru, dokáže popsat cestu – rozšiřuje své vědomosti o různých typech škol v Anglii – ovládá používání slovesa muset ve	Unit 3 School subjects <i>There is, there are</i> Schools in England <i>Have to, has to</i> Giving directions A description, capital letters	26

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
všech časech		
<ul style="list-style-type: none"> - je schopen pohovořit o současné módě a svém stylu oblékání - zařazuje přítomný čas průběhový do popisu obrázků a osob - používá sloveso umět a moci ve větách kladných, záporných i v otázkách - demonstruje schopnost reagovat při plánování budoucnosti, nabídce, návrhu - rozšiřuje své schopnosti o dovednost napsat krátkou pozvánku na různé typy oslav - je schopen hovořit o večírcích a párty a vyjádřit svůj názor - umí krátce promluvit o hudebních festivalech, kterých se kdy zúčastnil 	<p>Unit 4</p> <p>Clothes</p> <p><i>The Present Continuous Tense</i></p> <p>Music festivals</p> <p>Verb <i>can</i> and adverbs</p> <p>At the party</p> <p>Making arrangements</p> <p>An invitation</p>	26
<ul style="list-style-type: none"> - rozšiřuje svou slovní zásobu o geografické pojmy - umí vytvořit druhý a třetí stupeň přídavných jmen - je schopen pohovořit o nebezpečí, které na nás číhá v přírodě či při různých činnostech - prokazuje schopnost telefonovat - je schopen napsat pohlednici z dovolené 	<p>Unit 5</p> <p>Geography</p> <p><i>Comparative adjectives</i></p> <p><i>Superlative adjectives</i></p> <p>National parks</p> <p>Dangerous</p> <p>Making a phone call</p> <p>A postcard</p>	26

2. ročník:

4 hodiny týdně, celkem 136 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozšiřuje svoji slovní zásobu o popis města - používá minulý čas prostý v rozhovoru o minulých událostech - je schopen poskytnout informace turistům, kteří navštíví naše město či zemi 	<p>Unit 6</p> <p>In town</p> <p><i>The Past Simple Tense verb to be and can</i></p> <p><i>The Past Simple Tense - affirmative and regular verbs</i></p> <p>Tourist information</p>	28

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - umí zanechat vzkaz při telefonickém rozhovoru, vytváří nabídky - ovládá výslovnost a poslech telefonních čísel 	<p><i>Out on the town</i></p> <p>On the phone</p> <p>A message</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - rozšiřuje svou slovní zásobu o názvy zemí a národností - ovládá používání minulého času prostého v otázkách a větách záporných - je schopen pohovořit o nejdůležitějších vynálezech a vynálezcích - ovládá schopnost napsat a odeslat e-mail - v rámci konverzačního cvičení prokazuje schopnost pohovořit o víkendových aktivitách 	<p>Unit 7</p> <p>On the map</p> <p><i>The Past Simple Tense - irregular verbs</i></p> <p><i>The Past Simple - negative and interrogative</i></p> <p>Inventions</p> <p>Talking about your weekend</p> <p>An American hero</p> <p>An e-mail message</p>	26
<ul style="list-style-type: none"> - rozšiřuje svou slovní zásobu o výrazy spojené s jídlem a pitím - je schopen používat v mluveném i psaném projevu kvantifikátory kolik, a to jak v otázce, tak ve větě kladné a záporné - ovládá schopnost popsat tradiční českou kuchyni - diskutuje o významu zdravé výživy - dokáže si objednat v kavárně - rozšiřuje své dovednosti o schopnost napsat formální dopis 	<p>Unit 8</p> <p>Breakfast, food and drink</p> <p><i>some and any, How much, How many</i></p> <p>Traditional dishes</p> <p>Articles</p> <p>Healthy eating</p> <p>In a café</p> <p>A formal letter</p>	26
<ul style="list-style-type: none"> - rozšiřuje svou slovní zásobu o výrazy týkající se různých druhů transportu a přepravy - umí zařadit do vět předpřítomný čas a rozumí jeho používání - ovládá tvoření otázek i negativních vět v předpřítomném čase - je schopen pohovořit na téma prázdniny a dovolená - rozšiřuje svoje komunikační schopnosti o dovednost koupit si lístek na vlak - je schopen napsat delší e-mail 	<p>Unit 9</p> <p>Transport</p> <p><i>The Present Perfect, affirmative</i></p> <p><i>People on the move</i></p> <p><i>The Present Perfect, negative and interrogative</i></p> <p>Alone on the water</p> <p>Buying a train tickets</p> <p>An e-mail</p>	28

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - je schopen pohovořit o jednotlivých povoláních, rozšiřuje si svou slovní zásobu, zamýšlí se nad svou budoucí profesí - ovládá používání budoucího času při plánované i neplánované budoucnosti, a to jak v písemném, tak v ústním projevu - je schopen pohovořit o brigádě a o místech, kde mohou studenti pracovat - zamýšlí se nad možností studovat či pracovat v zahraničí - je schopen poskytnout radu či doporučení - rozšiřuje svou schopnost napsat žádost o zaměstnání 	<p>Unit 10</p> <p>Jobs and work</p> <p><i>I am going to</i></p> <p>Jobs for teenagers</p> <p><i>Future with will</i></p> <p>A year abroad</p> <p>Giving advice - <i>should, should not</i></p> <p>An application letter</p>	28

3. ročník

4 hodiny týdně, celkem 132 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže pohovořit o své osobnosti, o jejích kladech a nedostatcích - používá přítomný čas prostý a průběhový v psaném i mluveném projevu - rozšiřuje své gramatické znalosti o slovesná spojení s infinitivem a také -ing formou slovesa - vybírá vhodné výrazy a časy při fyzickém popisu osoby - je schopen popsat sám sebe v písemném projevu - dokáže vyjádřit svůj názor na různé problémy 	<p>Unit 1</p> <p>Personalities</p> <p><i>The Present Simple and Continuous</i></p> <p>Free time</p> <p>Verb and infinitive or -ing form</p> <p>Appearances</p> <p><i>Giving an opinion</i></p> <p>A personal profile</p>	26
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá schopnost pohovořit o svých oblíbených sportovních aktivitách - rozšiřuje svou slovní zásobu o další výrazy týkající se sportu a sportování - je schopen používat minulý čas 	<p>Unit 2</p> <p>A question of sport</p> <p><i>The Past simple Tense</i></p> <p>On the river</p>	24

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>prostý a průběhový, a to jak v ústním, tak v písemném projevu</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí pohovořit o svých aktivitách v minulosti - je schopen napsat krátký novinový článek na zadané téma 	<p><i>The Past Simple and Continuous</i></p> <p>Surf's up</p> <p>Talking about the past</p> <p>A magazine article</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - rozšiřuje svou slovní zásobu o popis různých typů krajiny - ovládá používání kvantifikátorů ve větách kladných, záporných i v otázkách - ovládá používání členů určitých i neurčitých - je schopen popsat cestu - umí napsat krátký leták o pozoruhodném místě v naší zemi 	<p>Unit 3</p> <p>Landscapes</p> <p><i>some, any, much, many, a lot of, a few</i></p> <p>In the country</p> <p>Articles</p> <p><i>Are you lonesome tonight?</i></p> <p>Giving directions</p> <p><i>A leaflet</i></p>	22
<ul style="list-style-type: none"> - rozšiřuje svou slovní zásobu o různé typy filmů a je schopen je stručně popsat a charakterizovat - ovládá schopnost koupit si lístek do kina - je schopen používat druhé a třetí stupně přídavných jmen v mluveném i psaném projevu - rozšiřuje svoje gramatické znalosti o jiný způsob stupňování a vyjadřování kvality - je schopen napsat krátkou recenzi filmu, popsat jeho klady a nedostatky 	<p>Unit 4</p> <p>At the cinema</p> <p>Comparatives and superlatives</p> <p><i>Licensed to kill</i></p> <p><i>as...as, too, enough</i></p> <p>Crossing cultures</p> <p>Buying tickets</p> <p>A film review</p>	22
<ul style="list-style-type: none"> - vede konverzaci o nakupování v různých typech obchodů, rozšiřuje si slovní zásobu o nové výrazy - používá předpřítomný čas ve spojení s vhodnými předložkami - je schopen rozlišit používání předpřítomného času a času minulého prostého v písemném i ústním projevu - ovládá schopnost napsat delší neformální dopis na zadané téma - je schopen popsat významné 	<p>Unit 5</p> <p>At the shops, shopping and money</p> <p><i>The Present Perfect, been and gone, for and since</i></p> <p><i>Giving and receiving, Gift-giving in Britain, special occasions</i></p> <p><i>The Present Perfect and Past Simple</i></p> <p>Monumental gifts, <i>cathedral, skyscrapers, stadium, etc.</i></p> <p>Buying clothes, <i>In a shop</i></p>	20

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
budovy v městě Brně	An informal letter	
<ul style="list-style-type: none"> - rozšiřuje svou slovní zásobu o nové výrazy týkající se moderní technologie - v písemném i ústním projevu je schopen používat budoucí čas pro plánovanou a neplánovanou budoucnost - ovládá schopnost pohovořit o výhodách a nevýhodách užívání mobilních telefonů, je schopen popsat jejich funkce - umí používat nultý kondicionál a modální slovesa - je schopen zorganizovat setkání s přáteli - dovede napsat delší formální dopis na zadané téma 	<p>Unit 6</p> <p><i>Useful gadgets, electronic devices, phrasal verbs</i></p> <p><i>will and going to</i></p> <p><i>A text education, mobiles and verb phrases</i></p> <p><i>Zero conditional, may, might, could</i></p> <p>Nanotechnology</p> <p><i>Arranging to meet, places, making arrangements</i></p> <p>A formal letter</p>	22

4.ročník

4 hodiny týdně, celkem 120 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je schopen popsat jednotlivá gesta, užívá frázová slovesa, rozšiřuje slovní zásobu o části lidského těla - projevuje schopnost používat modální slovesa v písemném i ústním projevu, vytváří věty kladné, záporné i otázky - diskutuje o významných svátcích v USA a v naší zemi - umí vytvořit a používat první kondicionál - je schopen napsat pozvánku k různým příležitostem - umí zapsat přednášku a používá přitom zkratek 	<p>Unit 7</p> <p>Body language</p> <p><i>must, mustn't, needn't</i></p> <p><i>An American festival, Thanksgiving day</i></p> <p>First conditional</p> <p>Making invitations</p> <p>A note, abbreviations</p>	20
<ul style="list-style-type: none"> - je schopen pohovořit o globálních problémech lidstva - vytváří a používá druhý kondicionál 	<p>Unit 8</p> <p><i>Global issues, the arms trade, famine, war</i></p>	20

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>v písemném a ústním projevu</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá schopnost vytvářet věty přací v čase přítomném i minulém - umí popsat jednotlivé přírodní katastrofy a vysvětlit jejich následky - umí napsat krátkou pozvánku na předem určenou akci - je schopen provádět zápisy z různých přednášek, užívá zkratky 	<p><i>Second conditional</i></p> <p><i>I wish</i></p> <p>Disaster! <i>volcano, collapse, destroy</i></p> <p>Making invitations</p> <p>A note, abbreviations</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - rozšiřuje svou slovní zásobu o výrazy týkající se kriminality, soudu a trestu - projevuje své znalosti o postavě Sherlocka Holmese - ovládá tvoření a používání předminulého času - dokáže popsat zloděje i věci, které byly ukradeny - prokazuje schopnost napsat příběh popisující kriminalitu 	<p>Unit 9</p> <p>Crimes and criminals</p> <p><i>The Past Perfect</i></p> <p>Sherlock Holmes</p> <p>Reported speech</p> <p>Computer crime</p> <p>Reporting a theft</p> <p>A story</p>	18
<ul style="list-style-type: none"> - rozšiřuje svou slovní zásobu o výrazy týkající se různých typů publikací a druhů knih a dokáže o nich hovořit - ovládá tvoření a používání trpného rodu ve všech časech - prokazuje znalosti o Williamu Shakespearovi - Je schopen napsat sci-fi - umí si poradit s nákupem knih v knihkupectví - je schopen napsat review na určitou knihu 	<p>Unit 10</p> <p><i>Publications, autobiography, comic, textbook</i></p> <p><i>The passive</i></p> <p>To be and not to be? William Shakespeare</p> <p>A teenage writer, style of fiction</p> <p>Buying books</p> <p>A book review</p>	18
<ul style="list-style-type: none"> - upevňuje a systemizuje své znalosti týkající se anglické gramatiky - upevňuje si schopnost hovořit o tématech probraných za celou dobu studia 	<p>Opakování jednotlivých konverzačních témat a gramatiky</p>	44

Použitá učebnice: *Maturita Solution, elementary, pre-intermediate, OUP 2007*

Učební osnova předmětu

Německý jazyk

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

Výuka cizího jazyka je součástí všeobecného vzdělávání, významně se podílí na přípravě žáků na život v multikulturní společnosti. Rozvíjí u žáků obecné i komunikativní kompetence v každodenních situacích osobního a pracovního života.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli komunikovat v cizím jazyce v různých životních situacích na všeobecná i odborná témata, a to jak v projevech mluvených, tak i psaných. Žáci porozumí projevům z běžného života, pracují s cizojazyčným textem, jazykovými příručkami, slovníky, Internetem a zvládnou cizí jazyk na úrovni A2.

Charakteristika učiva:

Učivo navazuje na výuku předmětu cizí jazyk na základní škole, žák dále:

- upevňuje a rozšiřuje slovní zásobu
- zdokonaluje výslovnost
- prohlubuje a upevňuje gramatické struktury
- rozvíjí receptivní řečové dovednosti jak sluchové, tak zrakové – porozumění slyšenému a čtenému textu
- rozvíjí produktivní řečové dovednosti ústní i písemné
- informuje o kultuře, tradicích a společenských zvyklostech dané jazykové oblasti

Pojetí výuky:

Základ tvoří práce s učebnicí, kde se střídají činnosti produktivní (slovem i písmem) a receptivní (poslech i překlad). Žák si osvojuje novou slovní zásobu a nové gramatické jevy a upevňuje již získané znalosti. Součástí výuky jsou poslechová cvičení, e-learning a práce na Internetu. Ve výuce se uplatňuje frontální i skupinová výuka, práce ve dvojicích, diskuse i samostatná práce.

Hodnocení výsledků:

Průběžně se hodnotí produktivní i receptivní dovednosti, zvládnutí gramatických struktur a interpretace textu. Většinou se hodnotí zvládnutí jednotlivých částí lekcí, pak celá lekce a následuje souhrnné opakování za pololetí. Klasifikace probíhá na základě bodového hodnocení (výborná 90% , chvalitebná 80%, dobrá 50%, dostatečná 40%, pod 40% nedostatečná) a je vyjádřena známkami dle klasifikačního řádu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Vzdělávání v cizím jazyce směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí a průřezových témat. U průřezových témat se jedná o využití multimediálních programů a vyhledávání informací na Internetu, o verbální komunikaci a písemné vyjadřování při úřední korespondenci, práci s informacemi, jejich vyhledávání, vyhodnocování a využívání.

Rozvojem klíčových kompetencí je žák schopen navazovat kontakt s lidmi různých společenských vrstev, umí jednat při oficiálních i neoficiálních příležitostech v souladu se zásadami kultury projevu a chování, přijímá radu a kritiku, písemně zpracuje texty z osobního i pracovního života a dokáže při tom vhodně používat spisovný i odborný jazyk, osvojí si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních aktivit a vytváření pozitivního vztahu ke společenskému dění.

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

1. ročník:

4 hodiny týdně, celkem 136 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stručně se představí, použije základní pozdravy, vyjádří svůj původ, věk - porozumí představení jiných osob - ovládá základní číslovky, rozumí jim a umí je použít - porozumí jednoduchým dialogům rodilých mluvčích - napíše pozdrav z cesty (pohlednice) - jednoduše popíše obrázky - osvojí si základní slovní zásobu a výslovnost - aplikuje základní gramatické jevy - čte jednoduché texty, osvojí si základní výslovnost a intonaci 	<p>1. Představování</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdravy - odkud jsme - číslovky do 100 - rozhovory – na nádraží, ve vlaku - psaní pohlednic - popis obrázků - časování pravidelných sloves, časování slovesa <i>sein</i>, osobní zájmena, přivlastňovací zájmena, podstatná jména a členy, množné číslo, zájmena <i>ein</i> a <i>kein</i>, slovosled, otázky - výslovnost a přízvuk 	18
<ul style="list-style-type: none"> - umí mluvit o lidech - jak se jmenují, odkud jsou, jak jsou staří, co dělají, jaké mají koníčky - vede jednoduchý rozhovor - popíše obrázek - ovládá číslovky do 1000 - vyjádří množství a hmotnost - rozumí jednoduchým rozhovorům a dokáže s nimi pracovat - osvojí si základní výslovnost a přízvuk - ovládá názvy zemí a jejich obyvatel, národností, jazyků - vyplní osobní formulář 	<p>2. Lidé</p> <ul style="list-style-type: none"> - představování - odkud jsme - povolání - zájmy - portréty 4 lidí - číslovky 100 až 1000 - určování množství a hmotnosti - poslech – telefonické rozhovory - výslovnost a přízvuk - geografické názvy - vyplňování formulářů - žádost o místo 	24

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - napíše žádost o místo - osvojí si základní slovní zásobu - aplikuje základní gramatické jevy 	<ul style="list-style-type: none"> - sloveso <i>haben</i>, způsobová slovesa, přivlastňovací zájmena 	
<ul style="list-style-type: none"> - popíše, kde a jak lidé bydlí, co je pro ně důležité - rozumí jednoduchým rozhovorům rodilých mluvčích na téma bydlení - vyjádří cenu - napíše fax - vede jednoduché rozhovory - osvojí si základní výslovnost a přízvuk - aplikuje základní gramatické jevy - osvojí si slovní zásobu v daném rozsahu 	<p>3. Život a bydlení</p> <ul style="list-style-type: none"> - reportáž o lidech - hledání bydlení, nákup nábytku - psaní faxu - rozhovory - výslovnost a přízvuk - akuzativ, slovesa s akuzativem, nahrazování podstatných jmen zájmeny, určitý a neurčitý člen, zápor, přímý a nepřímý pořádek slov ve větách 	18
<ul style="list-style-type: none"> - řekne, co kdo může, chce, má, smí, nesmí, musí, nemusí a může nebo nemůže udělat - rozumí seznamovacím inzerátům - ovládá slovesa: otevřít - zavřít, zapnout - vypnout - rozumí jednoduchým rozhovorům a umí popsat obrázky - osvojí si základní výslovnost a přízvuk - vede rozhovor na téma domluva s přítelem - napíše diktovaný text - napíše krátký osobní a pracovní vzkaz - osvojí si slovní zásobu v daném rozsahu - aplikuje základní gramatické jevy 	<p>4. Možnosti, dovolení, zákazy</p> <ul style="list-style-type: none"> - moci - muset - chtít - seznamovací inzerát - rozhovory, telefonické rozhovory - výslovnost a přízvuk - rozhovory - volný čas - diktát - vzkazy - časování a použití způsobových sloves, časování silných sloves, slovesa s odlučitelnými předponami, neurčitý podmět <i>man</i> a <i>es</i> 	24
<ul style="list-style-type: none"> - popíše základní orientační body ve městě a polohu předmětů - popíše cestu a vede rozhovor - rozumí rozhovorům z běžného života - napíše diktovaný text - napíše pozvánku s popisem cesty 	<p>5. Orientace a cesty</p> <ul style="list-style-type: none"> - kde co je - kam se co položí - rozhovory - jak se dostanu... - rozhovory - poslech s porozuměním - diktát a doplňovací cvičení 	24

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí čtenému textu a pracuje s ním - osvojí si slovní zásobu v daném rozsahu - aplikuje základní gramatické jevy 	<ul style="list-style-type: none"> - pozvánka s popisem cesty - reportáž ze života záchranářů - předložky se 3. a 4. pádem, řadové číslovky 	
<ul style="list-style-type: none"> - popíše činnosti všedního dne - rozumí čtenému textu a pracuje s ním - určí čas - rozumí rozhovorům ze všedního života - osvojí si základní výslovnost a přízvuk - vede rozhovory - napíše diktovaný text - popíše sen - ovládá základní gramatické jevy - osvojí si slovní zásobu v daném rozsahu 	<p>6. Všední den</p> <ul style="list-style-type: none"> - co dělají lidé - můj všední den – porozumění čtenému textu - určování času - poslech - dobré ráno - výslovnost a přízvuk - rozhovory - diktát - sen - minulý čas (perfektum), préteritum sloves haben a sein, časové údaje 	28

2. ročník:

4 hodiny týdně, celkem 136 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá slovesa s dativem a akuzativem a používá je ve větách - popíše obrázky a činnosti - rozumí textu dopisu a pracuje s ním - ovládá názvy měsíců a vyjádří datum - napíše blahopřání k různým příležitostem - osvojí si slovní zásobu v daném rozsahu 	<p>7. Svátky a oslavy</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovesa s akuzativem a dativem - popis obrázků a činností - dopis – porozumění čtenému textu - poslech – datum, oslavy - názvy měsíců - rozhovory – pozvání - blahopřání 	24
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá názvy potravin a nápojů - vyjádří množství - nakoupí 	<p>8. Jídlo a pití</p> <ul style="list-style-type: none"> - názvy potravin a nápojů - vyjádření množství 	27

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí rozhovorům rodilých mluvčích - orientuje se v jídelním lístku a zvládne vést rozhovor v restauraci - osvojí si výslovnost a intonaci - popíše recept - ovládá slovní zásobu v daném rozsahu - zvládne probrané gramatické jevy a používá je 	<ul style="list-style-type: none"> - nakupování - porozumění čtenému textu a práce s ním - poslech na téma: jídlo, v restauraci, pozvání - jídelní lístek - výslovnost a intonace - rozhovory: v restauraci - recepty - způsobové sloveso mögen, stupňování přídavných jmen, imperativ, vedlejší věty se spojkou weil 	
<ul style="list-style-type: none"> - popíše činnosti v domácnosti - rozumí čtenému textu a umí ho převyprávět - vyjádří se k zařizování bytu - osvojí si výslovnost samohlásek - popíše byt - ovládá slovní zásobu v daném rozsahu - vyjádří pokyny k prázdninové výměně domu - osvojí si gramatické jevy 	<p>9. Stěhování a zařizování</p> <ul style="list-style-type: none"> - činnosti v domácnosti - porozumění čtenému textu a jeho převyprávění - poslech na téma zařizování bytu - výslovnost dlouhých a krátkých samohlásek - rozhovory na téma popis bytu - prázdninová výměna domu - infinitiv s zu a s um...zu, časování sloves werden 	27
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje barvy - přesně popíše obrázek nebo obraz - rozumí čtenému textu a pracuje s ním - rozumí rodilým mluvčím v každodenních situacích - popíše přesně vzhled osob a jejich oděv 	<p>10. Móda a vkus</p> <ul style="list-style-type: none"> - barvy - popis obrázku, obrazu - porozumění čtenému textu a práce s ním - poslech – každodenní situace - rozhovory a popis osob a jejich oblečení - skloňování přídavných jmen, préteritum způsobových sloves 	28
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá gramatické jevy a dokáže je používat - rozumí čtenému textu a dokáže ho převyprávět - osvojí si gramatické jevy - má povědomí o školském systému 	<p>11. Škola a kariéra</p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumění čtenému textu - poslech: školství v Německu - rozhovor na téma práce a povolání - životopis 	30

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
v Německu – dokáže napsat svůj životopis – vede rozhovor na téma práce a povolání – ovládá slovní zásobu v daném rozsahu	– povolání – zvrtná slovesa, slovesné vazby, časové údaje, zájmenná příslovce	

3. ročník:

4 hodiny týdně, celkem 132 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – přiřadí nadpisy k obrázkům – rozumí jednoduchým novinovým článkům – rozumí čtenému textu a dokáže ho převyprávět – rozumí zprávám v rádiu – popíše děj filmu – z nadpisů vytvoří krátké zprávy – popíše příběh – osvojí si slovní zásobu a gramatické jevy	12. Zprávy a novinové články – nadpisy – novinové články – porozumění čtenému textu a práce s ním – poslech: zprávy – popis filmu – zprávy – popis příběhu – préteritum, předložky s genitivem	24
– popíše obrázky – rozumí čtenému textu a dokáže ho zpracovat a reprodukovat – osvojí si reálie německy mluvících zemí – rozumí zprávám o počasí – popíše počasí a ovládá slovní zásobu na toto téma – vede rozhovory na téma dovolená, prázdniny – pohovoří o typických letních destinacích – vyjádří svůj názor na dovolenou – napíše dopis z dovolené a popíše ji – orientuje se v geografii a umí se vyjádřit k jejím reáliím – osvojí si gramatické jevy a používá	13. Země a lidé – popis obrázků – reálie německy mluvících zemí – porozumění čtenému textu a jeho reprodukce – zprávy o počasí – porozumění rodilým mluvčím – výslovnost – rozhovory na téma dovolená, prázdniny, letní destinace – dopis z dovolené – země světa – vztažné věty	28

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>je při komunikaci</p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojí si slovní zásobu v daném rozsahu 		
<ul style="list-style-type: none"> - popíše obrázky - vyjádří přání - porozumí čtenému textu a dokáže ho zpracovat - rozumí rozhovorům rodilých mluvčích - osvojí si správnou výslovnost a intonaci - vyjádří svůj názor na určité téma - napíše diktovaný text - napíše dopis v podmiňovacím způsobu - osvojí si gramatické jevy a používá je - ovládá slovní zásobu v daném rozsahu 	<p>14. Přání a skutečnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - popis obrázků - vyjádření přání - porozumění čtenému textu - porozumění rozhovorům rodilých mluvčích - výslovnost a intonace - rozhovory: vyjádření názoru na určité téma - diktát - dopis v podmiňovacím způsobu - podmiňovací způsob, zpodstatnělá přídavná jména, vedlejší věty se spojkou wenn 	28
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se ve světě sportu a zná různé sportovní disciplíny a sportovní akce - dokáže se vyjádřit k tématu zdraví - popíše lidské tělo - zná různé druhy nemocí - rozumí rodilým mluvčím - osvojí si správnou výslovnost a intonaci - ovládá slovní zásobu na téma: zdraví a sport - vede rozhovory na téma: zdraví a sport - popíše, jak došlo k úrazu - osvojí si gramatické jevy 	<p>15. Sport a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - sportovní disciplíny a sportovní akce - porozumění čtenému textu na téma zdraví a jeho reprodukce - poslech na téma: zdraví, u lékaře, sport - lidské tělo - nemoce - výslovnost a intonace - rozhovory na téma: sport, zdraví - popis úrazu - nepřímá otázka, zpodstatnělý infinitiv 	26
<ul style="list-style-type: none"> - osvojí si gramatické jevy - popíše činnosti pomocí trpného rodu a jejich výsledek - rozumí čtenému textu a dokáže s ním pracovat - rozumí rodilým mluvčím na téma 	<p>16. Svět práce a povolání</p> <ul style="list-style-type: none"> - činnosti v trpném rodě - porozumění čtenému textu a práce s ním - poslech na téma povolání - výslovnost 	26

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>povolání</p> <ul style="list-style-type: none"> - upevní německou výslovnost - písemně zaznamenaná diktovaný text - popíše pracovní postup nějaké činnosti - osvojí si slovní zásobu v daném rozsahu 	<ul style="list-style-type: none"> - rozhovory - diktát - popis pracovního postupu - trpný rod, přídavná jména v přísudku, skloňování přídavných jmen před podstatnými jmény 	

4. ročník:

4 hodiny týdně, celkem 120 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše obrázky - porozumí čtenému textu a dokáže ho reprodukovat - rozumí rodilým mluvčím - zvládne několik jazykolamů - vede rozhovor na téma: Co se mi stalo včera - napíše diktovaný text - rozumí rčením a vysvětlí je - osvojí si gramatické jevy a slovní zásobu v požadovaném rozsahu 	<p>17. Humor a všední den</p> <ul style="list-style-type: none"> - popis obrázků - porozumění čtenému textu – Anekdoty o hudebnících - poslech – anekdoty - jazykolamy - rozhovory – Co se mi včera stalo - diktát - rčení a jejich význam - nejen...ale i, sice...ale, buď...anebo, ani...ani, plusquamperfektum 	30
<ul style="list-style-type: none"> - popíše děje v budoucnosti - osvojí si podmínkové věty - rozumí čtenému textu a reprodukuje ho - porozumí rodilým mluvčím na téma politika - upevní si německou výslovnost - vede rozhovor o společném příteli - popíše život v budoucnosti - osvojí si gramatické jevy a dokáže je používat - rozšíří si slovní zásobu v zadaném rozsahu 	<p>18. Politika, dějiny a budoucnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - život v budoucnosti - podmínkové věty - porozumění čtenému textu – Život v minulosti - poslech na téma politika - výslovnost - rozhovor o společném příteli - život za 50 let - budoucí čas, podmínkové věty, nahrazování způsobových sloves 	30
<ul style="list-style-type: none"> - popíše scénu z divadelní hry - popíše obrázky 	<p>19. Kultura a volný čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - scéna z divadelní hry 	30

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - porozumí čtenému textu a dokáže s ním pracovat - rozumí rodilým mluvčím v situacích z běžného života - vede rozhovor o kulturních akcích - zapíše diktovaný text - popíše kulturní akci - osvojí si gramatické jevy a zadanou slovní zásobu 	<ul style="list-style-type: none"> - popis obrázků - porozumění čtenému textu na téma kultura - poslech na téma kulturní život - rozhovor na téma kultura - diktát - divadelní hra - partizip I., partizip II., vztažné věty 	
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá slovesa s odlučitelnými předponami a umí je použít - zná zásady tvoření kompozit - rozumí čtenému textu a dokáže ho reprodukovat - rozumí rodilým mluvčím - vede rozhovor na téma cizí jazyky - rozumí čtenému textu - napíše dopis - ovládá gramatické jevy a slovní zásobu v daném rozsahu 	<p>20. Jazyky a setkání</p> <ul style="list-style-type: none"> - odlučitelné předpony a jejich význam - kompozita - porozumění čtenému textu a jeho reprodukce - poslech - rozhovory na téma cizí jazyky - porozumění čtenému textu - nepřímá řeč 	30

Učební osnova předmětu

Práce s textem

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

Práce s textem bezprostředně navazuje na předmět CJL, rozvíjí v něm získávané poznatky a prohlubuje osvojované schopnosti a dovednosti. Reaguje na rostoucí potřebu samostatné práce s textem jak v oblasti přijímání, hodnocení a interpretace informací, tak především při vlastní tvorbě. Podílí se tak na komplexním rozvoji žákovy osobnosti a jeho kreativity.

Charakteristika učiva:

Ve výuce jsou zastoupeny složka jazyková (která je propojena s komunikační a slohovou výchovou) i složka literární. Předmět směřuje k rozvoji komunikačních dovedností

v ústním i písemném projevu, k obohacování žákova vyjadřování, jeho schopnosti samostatně srovnávat, vyhodnocovat, zobecňovat a formulovat myšlenky. Práce s textem je zaměřena na používání dovedností z jazykového vzdělávání při tvorbě srozumitelných, přehledných textů, které budou odpovídat zadání po stránce obsahové i stylistické.

Pojetí výuky:

Výuka si klade za cíl prohloubit vědomosti i dovednosti nabyté v přemětu CJL, upevnit je a posunout na vyšší úroveň. Je zaměřena na praktickou aplikaci získaných poznatků a jejich využití při vlastní tvořivé činnosti.

Vedle běžných pravopisných, stylizačních a textových zadání je velký prostor věnován individuálním a skupinovým úkolům, jejich společnému rozboru a vyhodnocování. Při procvičování útvarů publicistického stylu žáci absolvují také výukový program ve Studiu Lávká, při kterém sami pracují v improvizovaném mediálním prostředí (tvorba pořadu). Tvořivé úkoly z oblasti uměleckého stylu poskytují prostor individualitě žáka.

Hodnocení výsledků:

Předmět PTX je specifický zaměřením na písemná i ústní tvořivá zadání, která jsou potom předmětem hodnocení.

Hodnocení je prováděno individuálně i kolektivně se snahou zapojit samotného autora i ostatní žáky, a tříbit tak jejich smysl pro kultivované, zadání přiměřené vyjadřování. Hodnocení je doplněno výsledky z jazykových testů a analýzou celkového přístupu žáka k práci.

Přínos přemětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Občan v demokratické společnosti:

Žáci jsou vedeni k samostatnému písemnému i ústnímu vyjadřování, ke schopnosti diskutovat, argumentovat a hodnotit. Součástí přemětu je také problematika médií v současné společnosti a rozvíjení kritického přístupu k informacím.

Člověk a životní prostředí:

Předmět přispívá ke komplexnímu rozvoji osobnosti žáka, podporuje tvořivý přístup k řešení problémů a celkové orientaci v globálních otázkách.

Člověk a svět práce:

Rozvoj komunikačních dovedností a pěstování kultury projevu vybavují žáka pro lepší orientaci na trhu práce i v běžném životě.

Informační a komunikační technologie:

Zpracování zadaných úkolů předpokládá práci s různými informačními zdroji a využití komunikačních technologií.

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

3. ročník:

1 hodina týdně, celkem 33 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opakuje a upevňuje jazykové vědomosti a dovednosti - procvičuje různé typy testových úloh z jazyka a slohu 	<p>1. Jazyková, pravopisná a stylizační cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení z tvarosloví a skladby češtiny - testové úlohy 	8
<ul style="list-style-type: none"> - prostřednictvím jazykových her si uvědomuje hláskovou a tvarovou bohatost češtiny a vlastní kreativní schopnosti - na základě textu v učebnici vytvoří návod, anketu a komentuje získané výsledky - procvičuje popisný, charakterizační a vyprávěcí slohový postup 	<p>2. Tvořivý sloh</p> <ul style="list-style-type: none"> - jazykové hry - návod, anketa - oživená fotografie - miniportrét - ozvláštněný popis 	5
<ul style="list-style-type: none"> - aplikuje znalosti z mediálního stylu při skupinové tvorbě rozhlasového pořadu - procvičuje útvary publicistického stylu, vyhledává a zpracovává informace 	<p>3. Publicistický styl</p> <ul style="list-style-type: none"> - reportáž, interview - mediální výchova (Studio Lávka, výukový program Rádio) - kritika, recenze, fejeton 	8
<ul style="list-style-type: none"> - upevňuje dovednost strukturovat text, odlišit míru důležitosti informací a přehledně je zpracovat - prohlubuje schopnost formulovat své postoje, uvádět argumenty a protiargumenty 	<p>4. Odborný styl</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvorba osnovy - výpisek - porozumění textu - reprodukce odborného textu - diskuse 	6
<ul style="list-style-type: none"> - chápe základní pojmy a metody moderní literatury 1. pol. 20. stol. a využívá je při praktických cvičeních - rozvíjí kreativní schopnosti v individuálních i skupinových zadáních 	<p>5. Umělecký styl</p> <ul style="list-style-type: none"> - kaligram - dadaistický text - automatický záznam - kolektivní báseň - tvorba textu se zadáním - dokončení textu (povídky, básně) 	6

Učební osnova předmětu

Dějepis

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

Dějepis je součástí společenskovední složky všeobecného vzdělávání. Poznání minulosti umožňuje žákům lépe porozumět světu, v němž žijí a odpovědně se rozhodovat v praktickém životě. Výuka dějepisu se podílí na formování osobnosti člověka, kultivuje jeho historické vědomí, spoluvytváří jeho hodnotovou a názorovou orientaci. Vede žáky k uvědomění si vlastní identity, všeobecnému rozhledu a rozvoji kritického myšlení.

Charakteristika učiva

Výuka dějepisu na středních školách navazuje na znalosti a dovednosti získané během základního vzdělání a systematizuje různé historické informace, s nimiž se žáci ve svém životě setkali. Učivo představuje systémový výběr z českých a obecných dějin zaměřený na poznání nejvýznamnějších historických jevů a porozumění jejich podstatě i vztahům mezi nimi. S ohledem na nízkou hodinovou dotaci předmětu je důraz kladen na dějiny novověku, zejména na 20. století.

Pojetí výuky

Z množství poznatků jsou vybrány klíčové momenty, které měly rozhodující vliv na další vývoj dějin, aby žáci nebyli zahrnuti přemírou faktografie. Výuka usiluje o rozvoj intelektových schopností, dovedností i komunikativní kompetence žáků a také pozitivně ovlivňuje jejich hodnotovou orientaci.

Kromě tradičních metodických postupů, jako jsou výklad a práce s textem v učebnici, se výuka zaměří na využití dalších informačních zdrojů (Internet, práce s mapami). Pozornost bude věnována skupinové práci (diskuse, výukový program ve Studiu Lávka) i samostatné práci žáků (referáty k probíranému učivu).

Hodnocení výsledků

Žáci budou hodnoceni podle hloubky porozumění historickým jevům a procesům, podle schopnosti pracovat se zdroji informací, kriticky myslet a kompetentně debatovat o historii. Znalosti získané v průběhu studia budou kontrolovány průběžně, a to ústní i písemnou formou. Součástí klasifikace bude i samostatná práce žáků. Hodnocení bude probíhat v souladu s platným klasifikačním řádem. Při pololetní a závěrečné klasifikaci bude vyučující vycházet nejen z výsledků písemného a ústního zkoušení, ale také z aktivity během vyučování a schopnosti chápat události v historickém kontextu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Při poznávání světových i národních dějin jsou žáci vedeni k demokratickému občanství, ke schopnosti orientovat se v informačních zdrojích, využívat je a kriticky hodnotit jejich věrohodnost. Jsou vychováni k tomu, aby si vážili materiálních a duchovních hodnot vytvořených během vývoje lidstva a uvědomovali si důležitost jejich uchování a ochrany. Předmět přispívá ke schopnosti žáků jednat s lidmi, diskutovat a hledat kompromisní, neagresivní řešení.

Člověk a životní prostředí

V hodinách dějepisu se žák učí poznávat svět a lépe mu rozumět. Je upozorňován na negativní vlivy na životní prostředí, např. v souvislosti s rozvojem průmyslu, válkami aj. Předmět napomáhá orientaci žáků v současných globálních problémech lidstva.

Člověk a svět práce

Ve výuce dějepisu se žák učí komunikovat, argumentovat, obhajovat svůj názor, pracovat s informacemi, což přispívá k jeho orientaci na trhu práce i v životě.

Informační a komunikační technologie

Žák je veden k tomu, aby při přípravě na vyučování a při realizaci referátů využíval informační a komunikační technologie, učil se kriticky hodnotit prameny.

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

1. ročník

2 hodiny týdně, celkem 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní smysl poznávání historie - orientuje se v historických pramenech a na časové ose - uvědomuje si variabilitu výkladu dějin - účastní se skupinové práce v programu Pomocné vědy historické 	<p>1. Úvod do studia dějepisu</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam poznání minulosti - historické prameny - periodizace dějin, časová osa 	2
<ul style="list-style-type: none"> - objasní přínos nejstarších starověkých civilizací - rozumí pojmu antika a vysvětlí její vliv na utváření Evropy - chápe pojmy judaismus a křesťanství 	<p>2. Starověk</p> <ul style="list-style-type: none"> - staroorientální civilizace: Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína, Palestina - starověké Řecko a jeho kultura - starověký Řím a jeho kultura - odkaz antiky a přínos křesťanství 	12
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje středověk a raně středověké státy - chápe přínos cyrilometodějské mise pro naši vzdělanost - komentuje počátky a rozvoj české státnosti 	<p>3. Středověk</p> <ul style="list-style-type: none"> - raný středověk: základy středověké společnosti - raně středověké státy: Byzantská, Francká, Sámova říše, Velká Morava - český přemyslovský stát - románská kultura 	18
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje společnost 	<ul style="list-style-type: none"> - vrcholný a pozdní středověk: 	

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>rozvinutého feudalismu a gotickou kulturu</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí podstatu náboženských i světských konfliktů tohoto období - chápe přínos vlády posledních Přemyslovců a Karla IV. - rozumí základům Husova učení a husitského hnutí 	<p>základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - rytířská kultura a gotika - islám a Evropa - křížové výpravy - stoletá válka - český stát za posledních Přemyslovců - Lucemburkové na českém trůnu - husitství - Jagellonská dynastie na českém trůnu 	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka - popíše průběh a důsledky zámořských objevů - orientuje se v pojmech reformace, katolictví, protestantismus - na příkladech raně novověkých států konkretizuje absolutismus a parlamentarismus - charakterizuje problémy začlenění českého státu do habsburské monarchie, vysvětlí třicetiletou válku jako důsledek náboženských a mocenských sporů - rozumí podstatě osvícenství - charakterizuje umění raného novověku 	<p>4. Raný novověk (16. – 18. století)</p> <ul style="list-style-type: none"> - humanismus a renesance - zámořské objevy - reformace a protireformace - západní Evropa v 16. století - absolutismus a parlamentarismus - český stát jako součást habsburské monarchie - třicetiletá válka a její důsledky - Evropa na přelomu 17. a 18. století - osvícenství, vláda Marie Terezie a Josefa II. - kultura raného novověku: baroko, rokoko, klasicismus 	18
<ul style="list-style-type: none"> - na příkladu americké a francouzské revoluce vysvětlí boj za občanská práva a vznik občanské společnosti - rozumí pojmům empír, romantismus, biedermeier v historickém kontextu - charakterizuje vznik novodobého českého národa, jeho snahu o emancipaci a postavení menšin - popíše program revoluce 1848 a jeho důsledky - vysvětlí vznik národních států v Itálii a Německu, vývoj v USA - charakterizuje proces modernizace společnosti v oblasti výroby, 	<p>5. Novověk 19. století</p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik USA - francouzská revoluce - napoleonské války - vývoj umění: empír, romantismus, biedermeier - národní hnutí v Evropě - národní obrození, česko-německé vztahy, postavení Židů a Romů - revoluce 1848 v Evropě i v českých zemích - dualismus v habsburské monarchii - vznik velkých národních států 	18

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
dopravy a urbanizace	– občanská válka v USA – průmyslová revoluce	

2. ročník

1 hodina týdně, celkem 34 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze – objasní příčiny 1. světové války a důsledky porážky centrálních mocností – charakterizuje protirakouský odboj a vznik Československa – vysvětlí důsledky světové hospodářské krize, vývoj komunismu v SSSR, fašismu v Itálii a nacismu v Německu – popíše průběh 2. světové války a německé válečné cíle – charakterizuje nacistickou politiku na našem území a formy druhého československého odboje – vysvětlí výsledky 2. světové války a poválečné uspořádání světa – objasní pojem studená válka a její konkrétní projevy – chápe rozdíly ve vývoji naší republiky v jednotlivých obdobích (padesátá léta, tzv. pražské jaro, normalizace) – orientuje se v událostech listopadu 1989 a polistopadovém vývoji – popíše proces sjednocování Evropy a dekolonizace 	<p>Novověk 20. století</p> <ul style="list-style-type: none"> – kolonialismus, konflikty mezi velmocemi – 1. světová válka a její důsledky – vznik samostatného Československa – hospodářský a politický vývoj v Evropě ve 20. letech 20. století – hospodářská krize – autoritativní a totalitní režimy – 2. světová válka – Československo za 2. světové války – válečné zločiny včetně holocaustu – svět po 2. světové válce – vztahy Východu a Západu, vznik bipolárního světa – vývoj v poválečném Československu: 1948-1956, 1956-1968, 1968-1989 – sametová revoluce – svět na konci 20. století a na počátku 21. století: konec bipolarity Východ-Západ, problémy třetího světa 	34

Učební osnova předmětu

Základy křesťanství

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

Obecným cílem předmětu je seznámení žáků s křesťanstvím v celé jeho šíři. Žáci postupně poznávají křesťanskou víru, biblickou tradici, obohacují se o křesťanské hodnoty a písně. Své názory mohou konfrontovat s křesťanskou etikou, zabývají se dějinami křesťanské církve, seznamují se s křesťanským přístupem k nemocným lidem. Součástí předmětu je také znalost ostatních náboženských systémů a problematika nových náboženských hnutí.

Charakteristika učiva:

Předmět Základy křesťanství je zařazen do prvních dvou ročníků studia. Předmět se vyučuje v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

V prvním ročníku se žáci nejprve seznamují obecně s otázkou náboženství, na kterou navazuje uvedení do křesťanství. Třetí tematický celek se věnuje bibli. Evangelické bohoslužby jsou tématem dalšího celku. O významu křesťanských svátků pojednává pátý a osmý celek. Šestý celek se zabývá biblickými podobenstvími a sedmý rozebírá otázku utrpení. Devátý tematický celek je věnován církvi a desátý pojednává o vztahu křesťana a společnosti. Poslední celek představuje současné křesťanské umění.

Ve druhém ročníku se žáci nejprve obeznámí s křesťanským vyznáním víry. Druhý celek je věnován křesťanské etice, na kterou navazují stručné dějiny křesťanské církve. Čtvrtý tematický celek chce žáky seznámit s ostatními světovými náboženstvími a v pátém celku se rozebírá problematika nových náboženských hnutí a náboženských skupin. Poslední tematický celek uvádí žáky do teologického oboru, který se věnuje pastorační péči o nemocné.

Pojetí výuky:

V předmětu se využívají znalosti z humanitních oborů, ale také z odborných oborů jako je ošetřovatelství a psychologie. Vedle základní didaktických metod je nezbytnou součástí výuky diskuze se žáky. Výuku doplňuje samostatná práce žáků s biblickými texty, seminární prací na zadaná témata a představení samostatně zpracovaných projektů: v prvním ročníku žáci zpracovávají téma církev v mém bydlišti, ve druhém ročníku se žáci zabývají tématem nekřesťanských náboženství v České republice. Výuka ve druhém ročníku je doplněna exkurzí na židovský hřbitov, přednáškou odborníka na problematiku náboženských sekt a přednáškou pastoračního pracovníka. Při hodinách žáci zpívají křesťanské písně s kytarovým doprovodem.

Hodnocení výsledků:

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. V hodnocení se promítá individuální přístup a zájem o předmět, schopnost žáka získávat a hodnotit informace a formulovat věcně správně své názory, podložit je argumenty a debatovat o nich. V prvním ročníku vypracuje dvě úlohy, které se týkají zpracování biblického textu a představí projekt na téma církev v mém bydlišti. Ve druhém ročníku seminárně zpracuje volně zvolené téma z křesťanské etiky a představí projekt nekřesťanská náboženství u nás.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Předmět základy křesťanství vede žáky k celoživotnímu vzdělávání a k rozšíření všeobecného přehledu. Učí žáky formulovat své myšlenky a vyjádřit je souvisle a srozumitelně, účastnit se aktivně diskuze a umět obhájit svůj názor, respektovat a mít v úctě věřící lidi, s láskou a empatií přistupovat k nemocným a postiženým. V neposlední řadě chce předmět vést žáky k obohacujícímu a inspirujícímu přemýšlení nad vlastním životem.

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

1. ročník

1 hodina týdně, celkem 34 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje termín náboženství - zamýšlí se nad základními otázkami lidské existence 	<p>1. Úvod do předmětu</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezení obsahu a funkce předmětu základy křesťanství - obecná charakteristika náboženství 	1
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje křesťanství jako jedno ze světových náboženství - vysvětlí podstatu křesťanské víry a vyjmenuje důvody, které vedou ke křesťanské víře - popíše život Ježíše Krista a vysvětlí jeho význam a poslání 	<p>2. Křesťanství</p> <ul style="list-style-type: none"> - obecná charakteristika křesťanství - podstata a vznik křesťanské víry - život a poslání Ježíše Krista 	3
<ul style="list-style-type: none"> - používá bibli k hledání jednotlivých oddílů - charakterizuje jednotlivé literární druhy v bibli - objasní smysl výkladu bible - vyjmenuje podstatné historické události Starého a Nového zákona - orientuje se v biblických knihách a stručně objasní obsah vybraných biblických knih - parafrázuje známé biblické příběhy - vysvětlí význam bible pro věřící lidi 	<p>3. Bible</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní orientace v bibli a rozdělení biblických knih - literární stránka bible - dobové pozadí Starého a Nového zákona - stručný obsah biblických knih s důrazem na významné příběhy a oddíly - zvěstný obsah bible 	6
<ul style="list-style-type: none"> - objasní význam evangelických bohoslužeb pro věřící - vyjmenuje a charakterizuje jednotlivé součásti bohoslužeb - vysvětlí význam a způsob křtu, objasní smysl, pojetí a způsob 	<p>4. Bohoslužby</p> <ul style="list-style-type: none"> - smysl a obsah evangelických bohoslužeb - smysl svátostí, význam křtu a evangelické pojetí večeře Páně - význam, obsah a druhy modlitby, 	3

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
večeře Páně v evangelických církvích – objasní význam a obsah modlitby, vyjmenuje druhy modliteb, charakterizuje Modlitbu Páně	obsah Modlitby Páně	
– objasní smysl adventní doby – parafrázuje biblický příběh o Ježíšově narození – vysvětlí poselství křesťanských Vánoc	5. Advent a Vánoce – obsah a poselství svátků	1
– vysvětlí smysl a hlavní témata Ježíšových podobenství – převypráví a vyloží probraná podobenství, vyvodí z nich ponaučení	6. Podobenství – význam Ježíšových podobenství – výklad a aktualizace nejznámějších podobenství; L 10,25-37; L 15,11-32	3
– popíše formy utrpení, nad knihou Jób se zabývá otázkami utrpení a zla – na biblických příbězích objasní Ježíšův přístup k trpícím – na konkrétním středisku Diakonie ČCE vysvětlí její smysl a poslání	7. Utrpení – biblický pohled na utrpení, kniha Jób – Ježíšův postoj k trpícím lidem – křesťanská péče o nemocné a postižené, střediska Diakonie ČCE	4
– na základě evangelijních zpráv popíše události Ježíšova utrpení, smrti a vzkříšení – objasní smysl Velikonoc pro křesťany	8. Postní období, Velikonoce – obsah a poselství svátků	2
– popíše vznik církve, vysvětlí funkci a poslání církve – na příkladu školy vysvětlí termín ekumenismus, rozliší, co církve spojuje a co naopak rozděluje – charakterizuje významné církve u nás, popíše jejich důrazy – představí ČCE, vysvětlí specifika – samostatně zpracuje projekt, ve kterém představí konkrétní církve v blízkosti jeho bydliště	9. Církev – Svatodušní svátky, smysl a poslání církve – ekumenismus – uznání a překážky – přehled významných církví u nás – ČCE – dějiny, struktura, důrazy – projekt: církev v mém bydlišti	5
– vysvětlí křesťanské pojetí manželství a rodiny – objasní vztah křesťana k práci a k politice	10. Křesťan a společnost – křesťanské pojetí manželství a rodiny – křesťanský postoj k práci a politice	3

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklad moderní církevní architektury, výtvarného umění, hudebních skladatelů a interpretů ovlivněných křesťanstvím, filmů a literatury 	<p>11. Současné křesťanské umění</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukázky moderní církevní architektury, výtvarného umění, křesťanské hudby, filmu, literatury 	3

2. ročník:

1 hodina týdně, celkem 30 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětluje obsah křesťanské víry - ilustruje, jaký dopad na křesťanův život by mělo mít vyznání víry - parafrázuje biblické příběhy, které souvisejí s vyznáním víry 	<p>1. Křesťanská víra</p> <ul style="list-style-type: none"> - Apoštolské vyznání víry – obsah jednotlivých článků, jejich výklad a aktualizace - biblické příběhy, které se vztahují k vyznání víry 	3
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje hlavní důrazy křesťanské etiky - na konkrétních příkladech ilustruje stanovisko křesťanské etiky - objasňuje křesťanské postoje k vybraným etickým problémům současnosti 	<p>2. Křesťanská etika</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy křesťanské etiky, výklad a aktualizace - Desatero, Kázání na hoře, Dvojpříkázání lásky - vybrané etické problémy současnosti z hlediska křesťanské etiky 	4
<ul style="list-style-type: none"> - objasní důležité mezníky prvních 10 století dějin církve - vysvětlí počátky křesťanství v českých zemích - charakterizuje období české reformace, vyjmenuje důležité osobnosti - charakterizuje období světové reformace a uvede její představitele - objasní termín protireformace - charakterizuje období Tolerančního patentu - uvede křesťanské osobnosti, které se v dějinách významně zasloužily péčí o trpící a nemocné 	<p>3. Stručné dějiny křesťanské církve</p> <ul style="list-style-type: none"> - prvních 10 století křesťanské církve - církev v českých zemích - česká reformace - světová reformace - protireformace - Toleranční patent - péče o trpící a nemocné v dějinách křesťanské církve 	8
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje jednotlivé náboženství - popíše jejich víru, zbožnost, tradici, 	<p>4. Náboženské systémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - judaismus, islám, hinduismus, 	4

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>rozšíření</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní dialog s křesťanstvím - vybere si jedno z náboženství, samostatně zpracuje a představí život věřících lidí u nás 	<p>budhismus</p> <ul style="list-style-type: none"> - obecná charakteristika jednotlivých náboženských systémů - vznik, dějiny, víra, zbožnost, tradice, rozšíření, specifika - dialog s křesťanstvím - exkurze na židovský hřbitov - projekt: nekřesťanská náboženství u nás 	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí obecné znaky sekt - popíše náboženské organizace Svědkové Jehovovi a Mormoni a objasní jejich charakteristické rysy - vysvětlí termíny náboženský fundamentalismus, extremismus a terorismus a objasní v čem tkví nebezpečí 	<p>5. Problematika náboženských hnutí a sekt, náboženský fundamentalismus, extremismus a terorismus</p> <ul style="list-style-type: none"> - obecné znaky sekty - Svědkové Jehovovi, Mormoni - náboženský fundamentalismus, extremismus a terorismus - přednáška odborníka na problematiku hnutí a náboženských sekt 	4
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam, metody a cíl pastorační péče o nemocné, - popíše práci pastoračního pracovníka, duchovního v nemocnici - objasní smysl pastoračního rozhovoru s nemocným - charakterizuje specifika pastorační péče o děti - popíše přístup k umírajícím a objasní péči o pozůstalé 	<p>6. Pastorační péče o nemocné</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam, metody a cíl pastorační péče - pastorační pracovník, nemocniční kaplan v nemocnici - pastorační rozhovor s nemocným - pastorační péče o děti, umírající a pozůstalé - přednáška pastoračního pracovníka 	7

Učební osnova předmětu

Základy společenských věd

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

Obecným cílem tohoto společenskovedního předmětu je příprava na odpovědný a aktivní život v demokratické společnosti. Společenskovední vzdělávání směřuje k tomu, aby se žáci učili kriticky posuzovat skutečnosti kolem sebe, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, ve kterém žijí. Snahou tohoto předmětu je vést žáky k tomu, aby si uvědomovali důležitost odpovědného a nesobeckého jednání i důležitost kladení si otázek po smyslu lidského bytí a hledání odpovědí na ně.

Charakteristika učiva:

Učivo předmětu je tvořeno tematickými okruhy:

- člověk v lidském společenství
- člověk jako občan
- člověk a právo
- Česká republika, Evropa a svět
- člověk a svět

Uvedená témata zahrnují problematiku, která spadá do několika společenskovedních disciplín. Jedná se o disciplíny sociologické, politologické, mezinárodně politické, právní, multikulturní a filozoficko-etická témata.

Pojetí výuky:

Charakter učiva umožňuje využívat velké množství didaktických metod: diskuse, práce ve skupinách, práce s textem, frontální výuka, práce s médii, prezentace prací žáků, projektová výuka. Vhodné je zařazení tematické exkurze (např. po stopách holocaustu).

Hodnocení výsledků:

Hodnocení vychází z platného klasifikačního řádu a je doplněno sebehodnocením žáka a slovním hodnocením učitele. V hodnocení se promítá aktivita žáků v hodinách, znalost probraného učiva, účast v hodinách dle požadavků školního řádu, vedení složky (portfolia), kde si žáci zpracovávají témata k probíranému učivu (průměrně 6 až 8 prací za rok), orientace v současném dění, schopnost získávat informace, formulovat své názory a diskutovat o nich. Do hodnocení se promítá i kvalita písemného zpracování domácích úloh. Žáci jsou na začátku školního roku o těchto požadavcích informováni.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Předmět základy společenských věd pomáhá žákům vytvářet si pozitivní vztah ke svému životu, k lidem kolem sebe, k celoživotnímu vzdělávání – Člověk a svět práce.

Učí žáky formulovat své myšlenky i naslouchat druhým. Přispívá k uplatňování hodnot demokracie, k rozlišování totalitních a demokratických způsobů chování – Občan v demokratické společnosti.

Pomáhá žákům orientovat se v některých právnických, ekologických a globálních problémech – Člověk a životní prostředí.

Dále podporuje komunikační dovednosti a vede k získávání informací – Informační a komunikační technologie.

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

1. ročník

1 hodina týdně, celkem 34 hodiny

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem a význam socializace, zná příklady vlčích dětí - uvědomí si vlastní sociální role a jejich zvládání - zná příklady různých sociálních útvarů, své zařazení do těchto útvarů a jejich vliv na svůj život, uvědomuje si faktory přijetí do sociálních skupin - uvědomuje si význam primárních skupin, především rodiny a jejího fungování - zná pravidelné a nepravidelné příjmy rodiny, sestaví rozpočet domácnosti - uvědomuje si význam komunikace a společenského chování - učí se řešit zátěžové životní situace, uvědomuje si význam aktivního odpočinku, umění a kultury ve svém životě - je schopen rozpoznat násilí a agresivitu a pojmenovat sociálně patologické jevy a jejich škodlivost - charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení, posoudí, kdy je v praktickém životě porušována rovnost pohlaví - objasní způsob ovlivňování veřejnosti médii, je schopen odlišit bulvár a uvědomit si, jak je jeho vlastní myšlení ovlivňováno médii 	<p>1. Člověk v lidském společenství</p> <ul style="list-style-type: none"> - životní prostředí, socializace, sociální role a jejich zvládání - základní sociální útvary - rodina, volba životního partnera, zamilovanost a láska, dopad rodinných krizí na děti - pravidla slušného chování, naslouchání a komunikování - náročné životní situace – stres, frustrace, konflikty a způsoby jejich řešení - životní styl, sociálně patologické jevy – šikana a různé druhy závislostí - funkce kultury, umění a vědy v životě člověka - struktura české společnosti, společenské vrstvy, postavení mužů a žen, genderové problémy - média a život v medializovaném světě 	<p>34</p>

2. ročník

3 hodiny týdně, celkem 102 hodiny

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definuje podstatu, znaky států a vývoj států - zná různé příklady uspořádání států v současném světě - má přehled o tom, jak v současné době vznikají a zanikají státy a uvede příklad - ví, jak lze nabýt a pozbýt české občanství - zná základní hodnoty demokracie a uvědomuje si, jak funguje - na příkladech je schopen vysvětlit rozdíl mezi demokracií a totalitou - zná vývoj od komunistického Československa po dnešní demokracii - orientuje se v českém politickém systému - dokáže definovat rozdíl mezi volbami demokratickými a nedemokratickými, dokáže interpretovat výsledky voleb, zná rozdíl mezi volebním systémem poměrným a většinovým - rozliší rozdíly mezi volbami do Poslanecké sněmovny, Senátu, volbou prezidenta a volbami do samosprávných orgánů - zná funkci a význam Ústavy, dokáže vysvětlit ústavní vývoj v naší historii - zná subjekty moci zákonodárné, výkonné a soudní a jejich vzájemnou propojenost - ví, jak v naší republice funguje proces schvalování zákonů - zná orgány státní správy a je schopen je odlišit od orgánů samosprávných - ví, jak se občané mohou podílet na samosprávě obce 	<p>2. Člověk jako občan</p> <ul style="list-style-type: none"> - stát – charakteristika, znaky, funkce a formy moderních států, vývoj států - právní postavení občanů – práva a povinnosti občanů, získávání a pozbývání občanství, dělení státu z hlediska národnostního - základní principy demokracie – rozlišení demokratických principů vlády od nedemokratických, život v totalitním Československu, Charta 77, 17. listopad 1989 - politika a politické strany, volby a volební systémy, politické strany v ČR a základní rysy jejich politiky - český stát a jeho politický systém: - ústava státu - Parlament ČR – PS a senát, volby do těchto orgánů, jejich složení, jejich funkce, poměrný a většinový volební systém - vláda ČR – složení vlády, jmenování vlády, funkce vlády, vyslovení důvěry vládě, možnosti jejího odvolání - prezident ČR, volba prezidenta, pravomoci prezidenta, postavení prezidenta na mezinárodní scéně - vzájemná propojenost ústavních orgánů a proces schvalování zákonů - obecní a krajská samospráva – orgány samosprávy, funkce a volby do těchto orgánů, zapojení občanů 	<p>42</p>

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, hledá řešení těchto problémů - uvede příklady projevů globalizace a je schopen diskutovat o jejich důsledcích - hledá možná řešení globálních problémů - objasní význam lidských práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech - ví, jak byla lidská práva porušována v totalitním Československu - popíše, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat - uvědomuje si, jaké problémy přináší současná propojenost světa - vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí 	<p>3. Soudobý svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozmanitost soudobého světa, velmoci, vyspělé státy, rozvojové země a jejich problémy, ohniska konfliktů a napětí v soudobém světě - terorismus a jeho nebezpečí, globalizace, globální problémy - lidská práva a jejich obhajování, vývoj lidských práv ve světě i u nás, orgány a organizace hájící lidská práva - Listina základních lidských práv a svobod - Úmluva o právech dítěte - rasy, národy a národnosti, většiny a menšiny ve společnosti, klady a problémy multikulturního soužití, genocida v době II. svět. války - migrace v současném světě, azytlanti, vztah české společnosti k tomuto problému - česká nacionalistická scéna 	45
<ul style="list-style-type: none"> - definuje uvedené mezinárodní organizace, zná jejich fungování a význam - objasní postavení ČR v Evropě a ve světě a její integraci do světových struktur - charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku 	<p>4. Soudobý svět – integrace ČR do světových struktur</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost na počátku 21. století – NATO, OSN - integrace ČR do evropských struktur – Evropská unie a její organizace - Rada Evropy a její poslání 	15

3. ročník

1 hodina týdně, celkem 33 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí základní pojmy - uvědomí si rozdíl mezi právem a morálkou - je schopen uvést druhy právních norem podle jejich významu a právní síly - ví, kdy je člověk způsobilý 	<p>5. Člověk a právo</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem a vývoj práva, právo a morálka, právní stát, druhy právních norem a předpisů - občanskoprávní vztahy (vlastnictví, smlouvy, odpovědnost za škodu) - rodinné právo – vztahy mezi rodiči a dětmi, mezi manželi, náhradní 	33

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>k právním úkonům a kdy má trestní odpovědnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná základní informace k vlastnickým vztahům - ví, jaké závazky vyplývají z uzavírání smluv a uvědomuje si následky jejich nedodržování - dovede hájit své zájmy, např. reklamace - objasní práva a povinnosti mezi manžely, mezi dětmi a rodiči - ví, jaké jsou u nás způsoby náhradní rodinné péče a kde hledat informace a pomoc při řešení rodinných problémů - zná náležitosti pracovní smlouvy - ví, jak lze ukončit pracovní poměr - uvědomuje si závažnost trestního jednání - zná některé způsoby, jak se nestat obětí trestného činu - objasní činnost policie, soudů, advokacie, státního zastupitelství, notářství - popíše soustavu soudů v ČR 	<p>rodinná péče</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracovní právo – pracovní poměr, pracovní smlouva, ukončení pracovního poměru - trestní právo – trestní odpovědnost, trestný čin a přestupek, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení, prevence trestné činnosti - právnické profese – notáři, advokáti, soudci - soustava soudů v ČR 	

4. ročník

1 hodina týdně, celkem 30 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie - dovede pracovat s jemu obsahově dostupnými filozofickými texty - uvědomuje si proměny filozofického myšlení v dějinách a různé vlivy, které na ně působí - debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe, ze známých kauz v médiích) - dokáže formulovat své názory i naslouchat a přijímat názory 	<p>6. Člověk a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní filozofické otázky - vývoj filozofického myšlení, mýtus - význam filozofie v životě člověka - hlavní filozofické disciplíny, proměny filozofického myšlení: - antika - středověk - renesance - novověk 	15

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
ostatních – uvědomuje si vlastní žebříček hodnot a vlivy, které na něj působí – uvědomuje si vztah mezi svobodou a odpovědností	– etika a její předmět – základní etické kategorie: dobro, zlo, svědomí, odpovědnost, víra, štěstí – životní postoje a hodnotová orientace	15

Učební osnova předmětu

Fyzika

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

Fyzikální vzdělávání má vést žáky k pochopení podstaty fyzikálních jevů, zákonitostí a jejich vztahů k reálnému životu. Žáci si osvojí nejen encyklopedické znalosti, ale budou rozvíjet tvůrčí přístup k získávání poznatků prostřednictvím odborného textu a informačních technologií. Důraz je kladen zejména na učivo, které žáci využijí ve zdravotnické praxi. Cílem je také rozvíjení tvůrčích schopností a komunikačních dovedností.

Charakteristika učiva:

Učivo zahrnuje základní fyzikální témata z oblasti mechaniky, molekulové fyziky a termiky, elektřiny, magnetismu, vlnění a optiky, fyziky atomu a vesmíru. Učivo bude rozšířeno v oblastech souvisejících se zdravotnickou praxí (vyšetřovací a léčebné metody) a v oblasti fyzikálních jevů souvisejících s živými organismy.

Pojetí výuky:

Výuka je rozvržena do dvou let, částečně probíhá formou výkladu, ale důležité místo mají i různé aktivizační metody, kdy se žáci musí sami aktivně zapojit do shromažďování, třídění a hodnocení poznatků. V rámci cvičení si též některé fyzikální poznatky nebo jevy experimentálně sami ověří a vyhodnotí. Součástí výuky je vypracování samostatné práce na dané téma s využitím odborné literatury a informačních technologií a její prezentace před třídou.

Hodnocení výsledků:

Hodnocení vychází ze školního řádu a využívá klasifikační stupnici. Důležitou složku tvoří i slovní hodnocení. Žáci jsou hodnoceni na základě jak písemného, tak také ústního projevu i celkového přístupu k předmětu s přihlédnutím k individuálním možnostem žáků. V rámci hodnocení má důležité místo úroveň referátů a rozsáhlejší práce (min. 8 stran) na dané téma, její odborná úroveň a prezentace.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

V rámci fyzikálního vzdělávání získá žák poznatky o obecných zákonitostech přírody a aplikuje je na události v běžném životě a ve zdravotnické praxi. Rozvíjí kompetence k řešení různých problémů, např. v podobě systematickosti, kritického myšlení, občanské kompetence, zodpovědnost za zdraví, ochranu životního prostředí nebo také kompetence matematické a schopnost pracovat s informačními technologiemi.

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

1. ročník:

2 hodiny týdně, z toho 1 hodina cvičení, celkem 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si význam fyziky v přírodě i v civilizovaném světě - je seznámen se vztahy s ostatními souvisejícími disciplínami - ovládá pojmy veličina a jednotka - zná různé druhy jednotek, především jednotky soustavy SI - převádí jednotky, zná názvy pro různé násobky a díly - zpracuje referát na dané téma, včetně prezentace 	<p>1. Úvod</p> <ul style="list-style-type: none"> - zařazení fyziky do souboru přírodních věd - rozdělení a význam fyziky - fyzikální veličiny a jednotky - soustava SI 	18
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí pojmům hmotný bod, trajektorie, vztažná soustava - rozlišuje druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy - ovládá Newtonovy zákony a aplikuje je na různé situace - uvědomuje si klady a zápory třecích sil - rozumí zákonu zachování energie - rozlišuje různé druhy energií a možnosti jejich přeměn - aplikuje působení gravitace na různé situace a vynálezy - seznámí se s Keplerovými zákony - definuje hvězdu, měsíc, planety, komety, meteory a používá další související pojmy - zná podstatu zatmění Slunce a Měsíce 	<p>2. Mechanika</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdělení mechaniky - základní pojmy - rovnoměrný pohyb - pohyb rovnoměrně zrychlený - volný pád a tíhové zrychlení - pohyb po kružnici - Newtonovy zákony - mechanická práce, energie, výkon, účinnost - gravitace - Keplerovy zákony - vesmír a Sluneční soustava - mechanika tekutin a její základní pojmy - výpočet tlaku - Pascalův a Archimédův zákon 	

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí pojmu tekutiny - definuje vlastnosti kapalin a plynů - používá vzorec pro výpočet tlaku - aplikuje Pascalův a Archimédův zákon - seznámí se s mechanikou tuhého tělesa a pojmem těžiště 	<ul style="list-style-type: none"> - hydrostatický a atmosférický tlak - mechanika tuhého tělesa 	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí základní pojmy - objasní pojem absolutní nula - rozlišuje tři teplotní stupnice a vztahy mezi nimi - vystihne principy měření teploty - vysvětlí vliv extrémních teplot na člověka - uvědomuje si vliv klimatu a mikroklimatu na člověka - seznámí se s ději v ideálním plynu a se stavovou rovnicí - vysvětlí a aplikuje pojmy vedení, proudění a sálání tepla - aplikuje poznatky ze skupenských přeměn na přírodní děje i na technickou praxi - vystihne podstatu různých lázeňských procedur a jejich vliv na zdraví člověka - zapojuje se do skupinových projektů v rámci aktivizačních metod 	<p>3. Molekulová fyzika a termodynamika</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy termiky - teplotní stupnice - teplo a tepelná výměna - přeměny vnitřní energie - tepelné děje v ideálním plynu a stavová rovnice - struktura kapalin a plynů - skupenské přeměny 	9
<ul style="list-style-type: none"> - objasní pojmy vlnová délka, frekvence a perioda vlnění - užívá pojmu podélné, příčné a stojaté vlnění - rozumí podstatě zvukových vln a slyšení - seznámí se s principem ultrazvuku a objasní jeho využití 	<p>4. Mechanické vlnění a kmitání</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy - akustika - infrazvuk - ultrazvuk 	10

2. ročník

1 hodina týdně, celkem 34 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí vznik elektrického pole a používá jeho charakteristiky - seznámí se s principem kondenzátoru - vysvětlí příčiny různé vodivosti jednotlivých látek - ovládá jednotky elektrického proudu, napětí, odporu a vodivosti - vybaví si Ohmův zákon - řeší graficky jednoduché elektrické obvody - vysvětlí na praktických příkladech elektrolýzu a její využití - seznámí se s využitím elektrického proudu v plynech a ve vakuu - rozumí různým elektrickým jevům v přírodě a podstatě EEG a EKG - ovládá pravidla bezpečnosti při práci s elektřinou - definuje magnetické pole, vysvětlí princip kompasu - vysvětlí elektromagnetické interakce a aplikuje je na princip střídavého elektrického proudu - seznámí se s výrobou elektrické energie v tepelné, vodní a větrné elektrárně 	<p>1. Elektřina a magnetismus</p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik elektrického pole a jeho charakteristiky - Coulombův zákon - kondenzátory - typy látek podle elektrické vodivosti - Ohmův zákon - elektrický obvod a zapojování spotřebičů - elektrolýza a její význam - elektrický proud v plynech a ve vakuu - elektrické jevy v přírodě - elektrické aktivity v lidském těle - bezpečnost při práci s elektřinou (EEG, EKG) - magnetické pole - elektromagnetická indukce - vznik střídavého proudu a napětí - výroba elektrické energie a vliv na životní prostředí - magnetická rezonance 	12
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednotlivé typy elektromagnetických vlnění podle vlnových délek - zná účinky a význam jednotlivých typů vlnění, popř. možnosti zneužití - objasní podstatu RTG a CT vyšetření - seznámí se s principem využití radioaktivního záření při diagnostice a léčbě - vysvětlí podstatu jaderné elektrárny 	<p>2. Elektromagnetické vlnění a fyzika atomového jádra</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba atomového jádra - spektrum elektromagnetického vlnění - radioaktivní záření - záření alfa a beta - RTG záření - UV záření - viditelné světlo - IR záření 	14

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá zásady bezpečnosti při styku s RTG a radioaktivním zářením - zpracuje písemně projekt na zadané téma a představí ho formou prezentace 	<ul style="list-style-type: none"> - rádiové vlny 	
<ul style="list-style-type: none"> - zařadí viditelné světlo do škály elektromagnetických záření - rozumí pojům lom, odraz, ohyb a interference světla - rozumí pojům optická mohutnost a dioptrie - objasní krátkozrakost, dalekozrakost - vysvětlí princip lupy, mikroskopu a dalekohledu 	<p>3. Optika</p> <ul style="list-style-type: none"> - viditelné světlo a jevy na rozhraní dvou prostředí - typy čoček - zobrazení zrcadlem a čočkou - oko jako optická soustava - princip základních očních vad a jejich korekce - princip některých optických přístrojů 	8

Učební osnova předmětu

Chemie

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

Vzdělávání v předmětu chemie vede žáky k poznání vybraných jednoduchých látek a chemických reakcí, se kterými se setkávají v běžném životě. Současně získají informace o bezpečném, účelném a ekonomickém zacházení s chemickými látkami a jejich vlivem na životní prostředí. Žáci jsou tak vedeni k ochraně přírody a vlastního zdraví.

V průběhu vzdělávání žáci postupně získávají:

- poznatky z obecné, anorganické a organické chemie
- základní dovednosti spojené s pozorováním látek a jednoduchých chemických reakcí formou jednoduchých pokusů
- schopnosti vysvětlit jednoduché chemické jevy
- schopnosti vysvětlit tyto jevy, zdůvodnit závěry, ke kterým žáci docházejí
- schopnosti využívat závěry v běžném životě
- schopnosti jak samostatné, tak týmové práce
- schopnosti vypracovat jednoduché projekty a provést jejich prezentaci

Charakteristika učiva:

Žáci poznají zásady bezpečné práce v chemické laboratoři, seznámí se s běžně používanými chemikáliemi, hořlavinami a žiravinami, naučí se poskytovat první pomoc při úrazech způsobenými těmito látkami.

Vzdělávání v chemii přivádí žáky k poznání, že v dnešní době se v každé činnosti setkají s chemickými látkami, že bez znalostí základních vlastností chemických látek a jejich reakcí není ani možné uvažovat o efektivní ochraně životního prostředí i vlastního zdraví.

Nedílnou součástí vzdělávání chemie je chemické cvičení, ve kterém jsou rozvíjeny základní dovednosti – práce v laboratoři, zacházení s chemickými látkami, zásady jejich likvidace, ochrana zdraví při práci s chemickými látkami. Rozvíjí se i schopnost pracovat v týmu, využívat výpočetní techniku, zpracovat jednoduché projekty a umění prezentovat vlastní práci.

Chemie je vyučována v prvním a druhém ročníku v celkovém rozsahu 3 hodiny týdně (2 hodiny v prvním ročníku a 1 hodina ve druhém ročníku). Při vzdělávání v laboratoři se třída dělí na dvě skupiny.

Pojetí výuky:

Vzdělávání chemie navazuje na vědomosti a dovednosti žáků za základní školy, rozvíjí je se zřetelem na jejich profesní zaměření. Klade se za cíl prohloubit nabyté vědomosti a posunout je na vyšší úroveň. Vedle tradičních metod se používají metody vstřícného učení a samostatné práce, práce s internetem a žákovské prezentace, diskuze, rozhovor na aktuální téma, rozbor nedostatků ve vyjadřování (sebehodnocení), průběžně jsou zařazovány testy, procvičení názvosloví a výpočtů.

Hodnocení výsledků:

Vychází z klasifikačního řádu, převažuje známkování na základě platné klasifikační stupnice. Provádí se v kombinaci s ústním hodnocením, sebehodnocením i na základě bodového systému. Součástí je hodnocení ústního i písemného projevu.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Z charakteru předmětu i z uvedených cílů vyplývá značný podíl na rozvoji většiny klíčových kompetencí a průřezových témat: např. komunikační schopnosti, týmová práce, shromažďování a zpracování informací s využitím IKT, řešení problémů, učit se učit, ochrana životního prostředí.

2. Rozpis výsledků a obsahu vzdělávání

1. ročník

2 hodiny týdně, celkem 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými chemickými látkami – dokáže hodnotit rizikovost	Obecná chemie 1. Úvod do studia chemie – vývoj a historie chemie – význam chemie	6

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>chemických látek</p> <ul style="list-style-type: none"> - posuzuje nebezpečnost i těch látek, se kterými zatím nesmí pracovat - dokáže popsat rizika hrozící při práci v chemické laboratoři a popíše, jak se lze rizikům vyhnout - dokáže zabránit šíření požáru - dokáže poskytnou potřebnou první pomoc - orientuje se v chemické laboratoři, zná své pracovní místo a umístění základního laboratorního náčiní - navrhne postupy a prakticky provede oddělení složek směsi o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi - dodržuje bezpečnostní předpisy 	<ul style="list-style-type: none"> - chemická laboratoř - bezpečnost práce v chemické laboratoři - základní operace v chemické laboratoři (rozpuštění, zahřívání, chlazení, filtrace, destilace, odpařování, krystalizace, sublimace) 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje směsi a chemické látky - dokáže definovat základní chemické pojmy - určí společné a rozdílné vlastnosti látek - rozezná fyzikální a chemické změny látek 	<p>2. Základní pojmy chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> - hmota a její formy - chemické látky a jejich složení - základní chemické zákony - atomy a molekuly, relativní atomová a molekulová hmotnost 	8
<ul style="list-style-type: none"> - bezpečně ovládá psaní vzorců a názvů základních druhů chemických látek - orientuje se v základním latinském názvosloví - dokáže pojmenovat důležité sloučeniny 	<p>3. Chemického názvosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> - binární sloučeniny (oxidy, sulfidy, halogenidy, hydridy, nitridy, peroxidy) - hydroxidy, kyanidy - kyseliny - soli 	8
<ul style="list-style-type: none"> - používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech - pomocí kvantových čísel umí odvodit počet elektronů v energetické hladině - dokáže zapsat elektronovou konfiguraci - rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy používá ve správných souvislostech 	<p>4. Stavba hmoty</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba atomu - atomové jádro - stavba elektronového obalu - kvantová čísla 	10

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v periodické soustavě prvků, umí rozlišit kovy, nekovy a amfoterní prvky - podle umístění prvků v periodické soustavě umí odhadnout jejich základní vlastnosti - ovládá názvy a značky vybraných prvků 	<p>5. Periodická soustava prvků</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba periodické tabulky - rozdělení prvků v periodické soustavě prvků - zákonitosti vyplývající z periodické soustavy 	3
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje základní typy chemických vazeb - pomocí hodnot elektronegativit posuzuje vazbu nepolární, polární a iontovou 	<p>6. Chemická vazba</p> <ul style="list-style-type: none"> - předpoklad vzniku chemické vazby - vazba iontová - vazba kovalentní (nepolární a polární) - vazba kovová - vazba vodíková 	8
<ul style="list-style-type: none"> - vypočítá složení roztoku a připraví roztok daného složení - vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek 	<p>7. Roztoky</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřování složení roztoků - rozdělení roztoků - příprava roztoků 	6
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší výchozí látky, reaktanty a produkty - dokáže rozlišit základní typy chemických reakcí - dokáže upravit a přečíst chemickou rovnici - dokáže spočítat hodnotu pH kyselin a zásad 	<p>8. Chemický děj</p> <ul style="list-style-type: none"> - chemický děj a chemická reakce - pH kyselin a zásad 	4
<ul style="list-style-type: none"> - porovná vlastnosti a použití vybraných prvků, kyselin, hydroxidů a solí - posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí - vysvětlí vliv kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí 	<p>Vybrané kapitoly z anorganické chemie</p> <p>9. Nepřechodné prvky nekovového charakteru</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika nepřechodných prvků - vodík, sloučeniny, voda, peroxid vodíku - struktura, vlastnosti a použití nekovových prvků 	9
<ul style="list-style-type: none"> - porovná vlastnosti a použití vybraných prvků, hydroxidů a solí - prokáže schopnost aplikovat 	<p>10. Nepřechodné prvky kovového charakteru</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika kovů 	3

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>vědomosti při využití kovů a slitin</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže zhodnotit vliv sloučenin kovů na život člověka a na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - metalurgie kovů - koroze kovů a ochrana proti korozi - přehled struktury, vlastnosti a použití kovových prvků (vápník, hliník, cín) - významné chemické reakce 	
<ul style="list-style-type: none"> - porovná vlastnosti a použití vybraných prvků, hydroxidů a solí - prokáže schopnost aplikovat vědomosti při využití kovů a slitin - dokáže zhodnotit vliv sloučenin kovů na život člověka a na životní prostředí 	<p>11. Přechodné prvky</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika přechodných prvků - struktura, vlastnosti a použití významných přechodných prvků (chrom, kobalt, nikl, měď, stříbro, zlato, platina, železo) - významné chemické reakce 	3

2. ročník

1 hodina týdně, celkem 34 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odvodí čtyřvalentnost atomu uhlíku - orientuje se v rozmanitých organických sloučeninách - rozumí izomerii - dokáže popsat základní organické reakce - dokáže pojmenovat základní typy organických sloučenin 	<p>Organická chemie</p> <p>Úvod do organické chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> - předmět organická chemie - struktura organických sločenin - vzorce organických sloučenin - názvosloví uhlovodíků - izomerie - organické reakce (adice, substituce, polymerace, eliminace) 	10
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - dokáže vysvětlit účinky uhlovodíků a jejich derivátů na organismus, zná zásady bezpečné práce s nimi - zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie - aplikuje znalosti o principech hašení požárů z praxe 	<p>Uhlovodíky</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdělení uhlovodíků - alkany, alkeny, alkadieny, alkiny, areny, cykloalkany – výskyt, vlastnosti, významné uhlovodíky, přírodní a syntetické kaučuky - surovinová základna organické chemie 	12

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - orientuje se ve využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka - orientuje se v základních typech látek používaných ve zdravotnictví	Deriváty uhlovodíků <ul style="list-style-type: none"> - názvosloví derivátů uhlovodíků, charakteristické skupiny - charakteristika, vlastnosti, reakce a použití nejdůležitějších derivátů uhlovodíků - halogenderiváty - dusíkaté deriváty (nitrosloučeniny, aminy) - kyslíkaté deriváty (alkoholy, fenoly, estery) - karboxylové kyseliny	12

Učební osnova předmětu

Biologie a ekologie

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

Vzdělávání v předmětu biologie a ekologie vede žáky k získávání vědomostí, znalostí o stavbě a funkcích živých organismů, o jejich třídění a vzájemných vztazích k živé i neživé přírodě. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák chápal základní ekologické souvislosti a postavení člověka v přírodě, rozuměl jejich zákonům a respektoval je. Aby uměl využívat přírodovědných poznatků a dovedností v pracovní činnosti i v osobním životě, aby získal pozitivní vztah k životnímu prostředí i k životu vůbec.

Charakteristika učiva:

Vyučovací předmět poskytuje žákům vybrané poznatky o vzniku a vývoji života na Zemi, snaží se přiblížit vývojové teorie, geologická období ve vývoji Země a evoluci člověka. Následující kapitoly seznamují žáky s vlastnostmi živé hmoty a s buňkou jako základní stavební a funkční jednotkou života. V průběhu výuky je věnována pozornost také rozmanitosti organismů: virologii, bakteriologii, botanice, mykologii, zoologii a také biologii člověka. Nechybí ani genetika, ve které žáci získávají vědomosti o dědičnosti a proměnlivosti organismů. Toto téma skýtá nepřeberné množství zajímavých genetických příkladů a je doplněno oddílem zabývajícím se klady a zápory genetických výzkumů. Během výuky jsou žáci seznámeni se zdravou výživou, zdravým životním stylem a infekčními nemocemi.

Ve druhém ročníku žáci získávají poznatky z ekologie, zaměřené především na ekologické faktory, potravní řetězce, koloběh látek v přírodě, typy krajín a jejich využívání člověkem. Posledním tématem je ochrana a tvorba životního prostředí hodnotící postavení člověka v přírodě, jeho vliv na jednotlivé složky životního prostředí, popisuje globální problémy na Zemi, nástroje na ochranu životního prostředí a zásady udržitelného rozvoje.

Pojetí výuky:

V biologii a ekologii se kromě výkladu využívá i jiných forem – diskuze, skupinová práce, samostatná práce, práce s textem, využití Internetu.

Ke vzdělávání jsou dále využívány didaktické pomůcky s patřičnou didaktickou technikou: nástěnné obrazy, modely a přírodniny, konzervovaný biologický materiál, výukové folie, filmy dokumentující problematiku probíraného učiva, prezentace.

Žáci mají možnost osvojit si jednoduché laboratorní techniky – práci s mikroskopem, základy preparace, postupy uchovávání biologického materiálu.

Doplňkem učební látky jsou tematicky volené exkurze, žákovské projekty, či středoškolská odborná činnost.

Hodnocení výsledků:

Hodnocení vychází z klasifikačního řádu, hodnocen je ústní i písemný projev. Přihlíží se též k aktivitě ve vyučování, dovednosti pracovat s odbornými informacemi a odborným textem, schopnosti řešit přiměřeně náročné problémy, aplikovat osvojené teoretické poznatky, vyjadřovat se souvisle, nebo diskutovat o daném přírodovědném tématu či problému, hodnocena je také zručnost při praktických úkolech.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Z hlediska klíčových kompetencí předmět rozvíjí kritické myšlení a schopnost řešit problémy, kompetence pracovní (rozeznat problém, navrhnout cesty nového řešení, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu, využívat vědomosti v praxi), komunikační dovednosti, občanské kompetence (dovednost diskutovat a argumentovat, komunikovat při práci ve skupinách), kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií.

Svým obsahem biologie a ekologie vede žáky k respektu k životu a jeho trvání jako nejvyšší hodnotě, k úctě k živé i neživé přírodě, k ochraně životního prostředí. Seznamuje žáky s globálními problémy současného světa, se způsoby zneškodňování a uskladňování nebezpečných odpadů, s bezpečností práce a s ochranou zdraví. Žáci se učí vyhledávat potřebné přírodovědné informace v odborné literatuře i na Internetu a efektivně s nimi pracovat. Jsou vedeni k tomu, aby si vážili materiálních a duchovních hodnot a uvědomovali si nutnost jejich zachování pro budoucí generace.

Biologické a ekologické poznatky jsou využívány v:

- somatologii
- epidemiologii
- chemii
- fyzice

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

1. ročník

2 hodiny týdně, celkem 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní a doloží na příkladech přínos biologie pro vědu a praxi - seznámí se s pojmem biologie a jejím vztahem k lékařským vědám - osvojí si teoretické poznatky o chemické stavbě organismů a průběhu biochemických reakcí - objasní význam tuků, cukrů a bílkovin pro organismy - objasní význam nukleových kyselin a význam pro uchování genetických informací 	<p>1. Úvod do studia biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti živých soustav - základy molekulární biologie - lipidy - bílkoviny - cukry - nukleové kyseliny 	13
<ul style="list-style-type: none"> - prohloubí si základní vědomosti o struktuře a funkci organismů - popisuje a graficky znázorňuje buňky a jejich části - charakterizuje rozdíly mezi typy buněk - chápe význam a specializaci buněk, význam buněk pro funkci orgánů a orgánových soustav 	<p>2 Struktura a funkce organismů</p> <ul style="list-style-type: none"> - buněčná teorie - typy buněk - buněčný transport - metabolismus - rozmnožování buněk 	21
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v problematice a ochraně před nemocemi způsobenými viry a bakteriemi - získá základní přehled o významu rostlin - uvědomí si význam rostlin v přírodě a pro člověka, význam fotosyntézy, ekologický a hospodářský význam rostlin - pochopí příčiny infekčních nemocí - definuje příjem živin a kyslíku pro organismy 	<p>3 Rozmanitost organismů</p> <ul style="list-style-type: none"> - viry, bakterie – charakteristika, význam pro člověka, přírodu - prevence onemocnění - základy systematiky, základní skupiny organismů a jejich charakteristika - prvoci, buněčná kolonie - mnohobuněční živočichové 	17
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v problematice orgánových soustav - charakterizuje přenos látek 	<p>4 Orgánové soustavy</p> <ul style="list-style-type: none"> - cévní soustava 	17

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - je schopen vysvětlit získávání energie oxidací organických látek - specifikuje úkoly nervové soustavy - vysvětlí význam smyslové soustavy, získávání zpráv z okolního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - dýchací soustava - nervová soustava - smyslové orgány - pohybové funkce - pohlavní buňky - oplození, zárodečný vývoj - péče o potomstvo - stárnutí a smrt 	

2.ročník

1 hodina týdně, celkem 34 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definuje základní pojmy genetiky - správně využívá základní terminologii - uvědomí si význam mutací a geneticky podmíněných chorob člověka - zvládá řešení jednoduchých genetických příkladů - vysvětluje typy mutací a zná jejich následky - vysvětluje příklady dědičných chorob z genetiky člověka 	<p>1 Základy genetiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy, definice - vztahy mezi alelami - genotyp - čistá linie, hybrid - autonomie, heterozomy - monohybridismus - dihybridismus - metody genetiky - dědičnost vázaná na pohlaví - mutace - metody genetiky - genetika člověka - mutace člověka 	13
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje rozdíly mezi teoriemi o vzniku života - popisuje geologická období z hlediska biologického - vysvětluje postavení poddruhu Homo sapiens v živočišné říši - charakterizuje významné lidské znaky a variabilitu současného lidstva 	<p>2 Základy evoluce živých soustav</p> <ul style="list-style-type: none"> - teorie o vzniku života - geologická období ve vývoji Země - evoluce člověka - lidské rasy a plemena - antropologické typy 	8
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá objasnit biotické a abiotické 	<p>3: Základy ekologie</p>	13

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
vlivy na organismy – negativní vlivy lidské činnosti na organismy – charakterizuje základní typy ekosystémů – charakterizuje vliv člověka na prostředí	– základní ekologické pojmy – živé systémy a prostředí – abiotické a biotické podmínky – ekosystém – biosféra – krajina a její typy – vztahy člověka a prostředí – ochrana životního prostředí	

Učební osnova předmětu

Matematika

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

Cílem předmětu je seznámení žáků s obecnými matematickými poznatky, metodami, matematickou terminologií a symbolikou a vedení k tomu, aby dovedli poznatky vhodně aplikovat v běžném životě, v odborné praxi i v rámci mezipředmětových vztahů, popř. je využít při dalším vzdělávání. Dalším cílem je rozvíjení logiky, kritického a abstraktního myšlení žáků, pozornosti a přesnosti a využívání těchto osobnostních vlastností při řešení různých životních situací.

Charakteristika učiva:

Učivo prohlubuje a rozšiřuje poznatky získané na ZŠ. V rámci předmětů se žáci procvičují v základních početních operacích s čísly a výrazy, seznámí se s funkcemi, grafy a tabulkami a základy statistiky, řeší rovnice a nerovnice, aplikují úlohy z planimetrie a stereometrie na běžné situace v životě (např. při zařizování domácnosti), seznámí se s posloupnostmi, finanční matematikou, kombinatorikou, pravděpodobnostmi, a to vše s důrazem na praktické využití.

Pojetí výuky:

Charakter předmětu předpokládá návaznost učiva, a proto jsou kladeny požadavky na porozumění a praktické zvládnutí alespoň základů každé části učiva. Velký význam má proto dostatečné procvičování a individuální přístup k žákům. Při výuce se používá hlavně forma výkladu a vysvětlování s následným procvičováním, a to formou individuální i skupinovou. Žáci jsou vedeni k preciznosti zápisu, přesnosti a houževnatosti. Výuka využívá motivujících příkladů, které přímo souvisí se zdravotnickou problematikou a běžnými životními situacemi.

Hodnocení výsledků:

Žáci jsou hodnoceni na základě platných pravidel dle školního řádu a podle klasifikační stupnice. Důležité místo má slovní hodnocení a individuální přístup k žákům. Hodnocení vychází z písemného zkoušení formou kratších testů, čtyř písemných čtvrtletních kontrolních prací, zkoušení u tabule, ale i z celkového přístupu žáka k předmětu, jako je vypracování domácích úloh, vedení sešitu, aktivita v hodině apod. Ve třetím ročníku žák vypracuje ve spolupráci s dalšími spolužáky práci z oblasti statistiky na zadané téma, a to s využitím výpočetní techniky.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Žáci se cvičí v porozumění textu, jeho převodu do matematického zápisu a naopak. Kriticky hodnotí získané výsledky. Ty pak aplikují na různé situace v běžném životě, odborné praxi i v rámci mezipředmětových vztahů. Povahou předmětu jsou vedení k rozvoji vůle, zodpovědnosti, přesnosti, pečlivosti, vytrvalosti a důslednosti.

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

1. ročník:

3 hodiny týdně, celkem 102 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí aritmetické operace s reálnými čísly - spočítá nejmenší společný násobek a největší společný dělitel - pracuje s absolutní hodnotou - řeší operace s intervaly: doplněk, průnik, sjednocení - rozhodne, zda jde o přímou či nepřímou úměrnost a řeší ji - řeší úlohy s procenty 	<p>1. Číselné množiny</p> <ul style="list-style-type: none"> - číselné obory - základní početní operace s racionálními čísly - absolutní hodnota reálného čísla - intervaly a jejich grafické znázornění - slovní úlohy řešené trojčlenkou: přímá a nepřímá úměrnost, procenta, roztoky- vše s ohledem na zdravotnickou oblast 	40
<ul style="list-style-type: none"> - provádí početní operace s mnohočleny - využívá vzorců a vytýkání při úpravě výrazů - určuje definiční obor u lomených výrazů 	<p>2. Algebraické výrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> - početní operace s mnohočleny - počítání se závorkami - úprava lomených výrazů 	21
<ul style="list-style-type: none"> - používá pravidla pro počítání s mocninami a odmocninami - řeší výrazy s mocninami a odmocninami - provádí částečné odmocňování a usměrňování zlomků a řeší 	<p>3. Mocniny a odmocniny</p> <ul style="list-style-type: none"> - mocniny s celočíselným a racionálním exponentem - pravidla pro počítání s mocninami - úpravy výrazů s mocninami - odmocniny a převod mocniny 	15

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
příklady s využitím vzorců – využívá mocnin při převodech jednotek	na odmocninu – částečné odmocňování – usměrňování zlomků	
– provádí konstrukci grafu konstantní a lineární funkce – určuje definiční obor funkce – řeší lineární rovnice – provádí zkoušku správnosti rovnice – řeší soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých metodou dosazovací a sčítací – využívá rovnice při řešení slovních úloh	4. Konstantní funkce. Lineární funkce, lineární rovnice, jejich soustavy a lineární nerovnice – pojem definiční obor – konstantní funkce + graf – lineární rovnice – lineární funkce+ graf – soustavy lineárních rovnic – slovní úlohy – vyjádření neznámé ze vzorce	26

2. ročník:

2 hodiny týdně, celkem 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – řeší kvadratickou rovnici užitím vzorce i rozkladem trojčlenu na součin – načrtne graf kvadratické funkce – aplikuje kvadratickou rovnici při řešení slovních úloh – řeší jednoduché kvadratické nerovnice	1. Kvadratické rovnice a nerovnice, kvadratická funkce – kvadratická rovnice – rozklad kvadratického trojčlenu – kvadratická funkce + graf – slovní úlohy – kvadratické nerovnice	10
– seznámí se s pojmem logaritmus – provádí jednoduché výpočty s logaritmy – využívá pravidla pro počítání s logaritmy – určuje definiční obor funkce – seznámí se s grafem logaritmické funkce – řeší jednoduché logaritmické rovnice	2. Logaritmus, logaritmické rovnice, logaritmická funkce – pojem logaritmus – pravidla pro počítání s logaritmy – logaritmické rovnice – graf logaritmické funkce	10

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - řeší jednoduché exponenciální rovnice - seznámí se s grafem exponenciální funkce 	<p>3. Exponenciální funkce, exponenciální rovnice</p>	8
<ul style="list-style-type: none"> - je seznámen s grafy jednotlivých funkcí a dovede je načrtnout - popíše vlastnosti jednotlivých funkcí - používá vzorce vyjadřující vztahy mezi jednotlivými funkcemi - pracuje s kalkulátorem při řešení úloh - řeší jednoduché goniometrické rovnice 	<p>4. Goniometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - goniometrické funkce ostrého úhlu - vlastnosti a grafy goniometrických funkcí - vztahy mezi goniometrickými funkcemi - goniometrické rovnice 	14
<ul style="list-style-type: none"> - užívá základní pojmy: bod, přímka, polopřímka, roviny, odchylka, úhel, vzdálenost, obvod, obsah - pracuje se vzorci pro obvody a obsahy čtverce, obdélníku, kruhu, kružnice, trojúhelníku, lichoběžníku - řeší praktické úlohy na obvod a obsah těchto útvarů - aplikuje Pythagorovu větu a Euklidovy věty na slovní úlohy - seznámí se s větami o shodnosti a podobnosti trojúhelníků - řeší úlohy na osovou a středovou souměrnost, otočení, posunutí, stejnolehlost - provádí jednoduché konstrukce čtverce, obdélníku, trojúhelníku, kružnice 	<p>5. Planimetrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy a útvary - čtverec - obdélník - kružnice, kruh - trojúhelníky - Pythagorova věta - Euklidovy věty - shodná a podobná zobrazení - jednoduché konstrukční úlohy 	14
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s kosinovou a sinovou větou - řeší obecný trojúhelník pomocí sinové a kosinové věty - využívá těchto vět při řešení slovních úloh 	<p>6. Trigonometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - sinová věta - kosinová věta - řešení obecného trojúhelníku - slovní úlohy 	12

3. ročník:

2 hodiny týdně, celkem 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je seznámen s jednotlivými tělesy - využívá vzorce pro výpočet objemu a povrchu těles - počítá hmotnost těles na základě jejich objemu a hustoty - používá Pythagorovu větu a goniometrické funkce při výpočtech - aplikuje poznatky při řešení praktických slovních úloh 	<p>1. Stereometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - krychle - kvádr - hranol - válec - jehlan - kužel 	12
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v pojmech vektor a skalár - řeší jednoduché úlohy s vektory (skalární součin vektorů, součet vektorů, násobení vektorů reálným číslem) - zapisuje parametrický, obecný a směnicový tvar přímky - narýsuje přímku získanou výpočtem - počítá vzdálenost bodu od přímky - zjišťuje vzájemné polohy dvou přímek - řeší jednoduché metrické úlohy 	<p>2. Analytická geometrie a metrické úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> - vektory - parametrická rovnice přímky - obecná rovnice přímky - směnicový tvar přímky - poloha dvou přímek - odchylka dvou přímek - graf vypočítané přímky - polohové úlohy v rovině 	22
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se se základními pojmy a vlastnostmi aritmetické a geometrické posloupnosti - vyjadřuje posloupnost vzorcem pro n-tý člen, rekurentně, výčtem prvků a graficky - řeší součet aritmetické a součet geometrické posloupnosti - aplikuje poznatky na jednoduché slovní úlohy - provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí (úspory, úroky, splácení úvěrů) - orientuje se v základních pojmech finanční matematiky 	<p>3. Posloupnosti a jejich využití</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy - druhy zadání posloupností - vlastnosti posloupností - aritmetická posloupnost - geometrická posloupnost - slovní úlohy - finanční matematika 	20

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje variace, permutace a kombinace - rozumí pojmům faktoriál a kombinační čísla - řeší jednoduché kombinatorické slovní úlohy - určuje pravděpodobnost náhodného jevu - pracuje se základními pojmy: statistický soubor, absolutní a relativní četnost, variační rozpětí, průměr a používá je při výpočtech - dovede sestavit a vyhodnocovat tabulky a různé typy grafů - vypracuje týmovou práci z oblasti statistiky na dané téma s využitím výpočetní techniky	4. Kombinatorika, pravděpodobnost <ul style="list-style-type: none"> - variace - permutace - kombinace bez opakování - pravděpodobnost - statistika	14

Učební osnova předmětu

Estetická výchova

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

Obecným cílem estetického vzdělávání je utváření kladného vztahu k materiálním a duchovním hodnotám. Dále je to rozvíjení schopností vnímat a chápat krásu a neméně důležitá schopnost vyjádřit vlastní dojmy a prožitky formou uměleckého díla.

Charakteristika učiva:

Učivo předmětu je tvořeno tematickými okruhy:

- barvy a jejich vnímání
- práce s různým materiálem
- řeč výtvarného umění
- funkce reklamy a propagačních prostředků a jejich vliv na životní styl
- kulturní instituce v regionu

Uvedená témata zahrnují širokou škálu okruhů. Téma barev zahrnuje barevnou typologii, ukázky barev pro jednotlivé barevné typy. Kromě kultury odívání obsahuje i tematiku kultury bydlení. Práce s materiálem zahrnuje práci s papírem, s přírodninami, dekoraci

a aranžování, práci s textilem, modelování z hlíny. Dále je to okruh malby, kresby a jejich technik. Učivo se věnuje rovněž problematice reklamy, propagačních prostředků, písmu a užité grafice. Do učiva se také promítne nabídka kulturních zajímavostí v regionu.

Pojetí výuky:

Učivo je postaveno především na vlastní tvorbě žáků a na skupinové práci. Úloha učitele je především motivační, poradenská, výklad látky se minimalizuje. Důležité je zařazení návštěv různých výstav a jiných kulturních zařízení.

Hodnocení výsledků:

Vychází z platného klasifikačního řádu, větší důraz je kladen na slovní hodnocení. V hodnocení se promítá především aktivita žáků, kromě znalostí se hodnotí také schopnost žáků zpracovat zadané téma a jejich tvořivost.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Předmět estetická výchova směřuje k tomu, aby žáci chápali význam umění pro člověka, uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria, získávali přehled o kulturním dění. Vede žáky k aktivnímu a tvořivému přístupu k životu. Estetické vzdělávání výrazně přispívá ke kultivaci člověka a prolíná se s mnoha dalšími předměty:

- Český jazyk a literatura (řeč umění)
- Práce s textem (krása mluveného slova)
- Základy společenských věd (vzájemná spolupráce ve skupině, vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury)
- Biologie a ekologie (krása přírody a její ochrana)

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

1. ročník

1 hodina týdně, celkem 34 hodiny

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná podstatu barev, je schopen rozlišit odstíny studených a teplých barev a jejich základní vlastnosti - charakterizuje jednotlivé barevné typy a je schopen přiřadit svůj barevný typ - je schopen navrhnout funkční a esteticky sladěný interiér bydlení 	<p>1. Barvy a její vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - barevná typologie - barvy pro jednotlivé typy, barevná sladěnost - kultura odívání - kultura bydlení 	7
<ul style="list-style-type: none"> - je schopen tvořivě přistoupit ke zpracování různého materiálu a zná jeho základní vlastnosti - zná základní rozdíl mezi malbou a kresbou a je schopen obě 	<p>2. Práce s různým materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s papírem - práce s přírodninami, dekorace a aranžování 	14

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
techniky tvořivě využít v praxi	– textilní práce – práce s provázkem a nitěmi, tisk na textil – modelování 3. Řeč výtvarného umění – kresba a její techniky – malba a její techniky	
– uvědomuje si význam reklamy a propagačních prostředků na životní styl – je schopen vytvořit vlastní návrh propagačního prostředku – uvědomuje si význam kulturních tradic v životě člověka – dokáže vytvořit kulturní program, dárky, přání k různým příležitostem – podílí se na výzdobě školy	4. Reklama a propagační prostředky – design – písmo a užitá grafika – roční období a svátky a jejich vyjádření uměleckým dílem	8
– má přehled o kulturním dění – navštěvuje kulturní akce	5. Kultura a kulturní instituce v regionu a návštěva výstav	5

Učební osnova předmětu

Pohybová a zdravotní tělesná příprava

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

Cílem pohybové a zdravotní tělesné přípravy je seznámit žáky s co nejširší škálou pohybových aktivit, získat je a prohloubit jejich zájem o ně a to nejen po čas školního vzdělávání, ale i v jejich dalším životě. Osvojování pohybových dovedností v základních tématech pravidelné pohybové a zdravotní tělesné přípravy, jakož i propojování pohybových činností s dalšími oblastmi vzdělávání, jako jsou výchova ke zdraví, ekologie a estetika, upevní v žákovi žádaný pohled na celou tuto problematiku. Pohyb přispívá k upevňování zdraví žáků, ke zvýšení síly, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti. Žáci jsou vedeni k dodržování zásad hygieny a bezpečnosti, volbě vhodného oblečení a sportovní výstroje, učí se zásadám poskytování první pomoci, schopnosti regenerace, kompenzace a relaxace. Předmět pohybové a zdravotní tělesné přípravy přispívá k všestrannému a harmonickému rozvoji osobnosti.

Charakteristika učiva:

Učivo je rozděleno do tématických celků zahrnujících poznatky z tělesné výchovy a sportu, atletiky, gymnastiky, cvičení s hudebním doprovodem, sportovní a pohybové hry, relaxační cvičení, ale i komunikaci a organizaci při pohybových činnostech, hygienu a bezpečnost při sportech a tělesných cvičeních a pohybové hry a sporty vyžadující zvláštní klimatické, prostorové nebo materiální podmínky. Žáci jsou seznamováni s první pomocí a zásadami komunikace a spolupráce se složkami integrovaného záchranného systému při řešení mimořádných a zdraví ohrožujících situací vznikajících jak ve sportu, tak i v běžném životě.

Pojetí vzdělávání:

Ve vzdělání pohybové a zdravotní tělesné přípravy je nutné zohlednit pojetí vzdělávání u chlapců a dívek, jejich věkové a individuální zvláštnosti. Pohybová a zdravotní tělesná příprava v průběhu celého vzdělávání musí mít všestranný a rozvíjející charakter dosahovaný návazností a opakováním probrané tematiky a jejím následným zdokonalováním a fixací získaných pohybových návyků a dovedností. Současně je žák seznamován s pravidly a teorií při sportovních hrách a cvičeních. Přitom je současně veden ke schopnosti samostatného řešení a reakci na vznikající situace s cílem interakce a vzájemné pomoci.

Hodnocení výsledků:

Vychází z klasifikačního řádu, převažuje známkování na základě platné klasifikační stupnice. Provádí se v kombinaci s ústním hodnocením, sebehodnocením i na základě bodového systému. Do hodnocení se nezahrnuje pouze úroveň pohybových dovedností, ale zejména celkový přístup žáků ke všem pohybovým aktivitám a jejich snaha o dosažení co nejlepšího výkonu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Vzdělávání pohybové a zdravotní tělesné přípravy upevňuje a rozvíjí tělesné dovednosti a schopnosti, což se uplatňuje v pracovní motorice a schopnosti efektivně vykonávat tělesnou práci. Seznamuje s využitím relaxačních a kompenzačních cvičení s ohledem na jejich další pracovní zařazení a jejich přínos k obnově duševních sil, a tím realizuje průřezové téma Člověk a svět práce a posiluje klíčové kompetence k pracovnímu uplatnění. Dodržování herních pravidel je snahou přispět co největší měrou k úspěchu celého družstva, respektování osobnosti, ale i přijímání zodpovědnosti a důsledků plynoucích z přijatých rozhodnutí. Tím se realizuje průřezové téma Člověk v demokratické společnosti.

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

1. ročník

2 hodiny týdně, celkem 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – nastupuje do tvaru – dokáže vést základní tematickou rozcvičku	1. Pohybové dovednosti Tělesná cvičení – pořadová – zaměřená na přípravu organismu	8

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí svoji tělesnou zdatnost 	<ul style="list-style-type: none"> na pohybovou zátěž - rychlostně silová - vytrvalostní - relaxační a protahovací - testování zdatnosti žáků - koordinace, kondice 	
<ul style="list-style-type: none"> - získá základní pohybovou kultivaci - provádí výmyk na hrazdě - provádí různé druhy visu a komíhání na kruzích - předvede kotoul vpřed a vzad, stoj na hlavě a na rukou s dopomocí - překoná s rozběhem kozu a bednu našíř - vyšplhá do dvou třetin na tyči nebo na laně - skloubí pohyb s hudbou - seznámí se se zásadami posilování 	<p>2. Gymnastika a cvičení s hudbou</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení na náradí - akrobacie - přeskok - šplh - rytmická gymnastika (aerobik, posilovací a relaxační cvičení) - cvičení s gymnastickým náčiním - cvičení s posilovacím nářadím (rotoped, stepper, činky ap.) 	15
<ul style="list-style-type: none"> - provádí nízký start - seznamuje se se základy techniky a taktiky krátkých a dlouhých běhů - je schopen uběhnout danou trať v určeném čase - orientuje se v terénu a ujde předepsanou trasu 	<p>3. Lehká atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - krátký běh - dlouhý běh - průpravová skoková cvičení - pohyb v terénu 	10
<ul style="list-style-type: none"> - zvládne základní činnost jednotlivce s míčem i bez něj - zvládá hru dle daných pravidel - je schopen rozlišit nesportovní chování 	<p>4. Hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - volejbal - basketbal - florbal - přehazovaná, vybíjená - stolní tenis - bedminton 	20
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se se základními plaveckými styly - uplave stanovenou trať libovolným stylem - dokáže popsat a prakticky předvést základní úkony při záchraně tonoucího 	<p>5. Plavání</p> <ul style="list-style-type: none"> - je součástí výcvikového kurzu 	2

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
- dodržuje zásady hygieny		
- zvládne jednotlivé testy dle stanovených kritérií	6. Testování tělesné zdatnosti - provádí se po ukončení výuky jednotlivých témat	5
- chápe účel jednotlivých speciálních cvičení a dokáže je procvičovat jak ve cvičebních hodinách, tak i samostatně mimo výuku	7. Zdravotní tělesná výchova - v rámci řádných hodin se zapojí žáci se zdravotním omezením do výuky s ohledem na individuální omezení - v době, kdy se nemohou zapojit do řádné výuky, jsou žáci instruováni pro samostatná rehabilitační a korekční cvičení	8

2. ročník

2 hodiny týdně, celkem 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: - nastupuje do tvaru - dokáže vést základní tematickou rozcvičku - rozvíjí svoji tělesnou zdatnost	1. Pohybové dovednosti Tělesná cvičení - pořadová - zaměřená na přípravu organismu na pohybovou zátěž - rychlostně silová - vytrvalostní - relaxační a protahovací - testování zdatnosti žáků - koordinace, kondice	8
- získá základní pohybovou kultivaci - provádí výmyk na hrazdě - provádí různé druhy visu a komíhání na kruzích - předvede kotoul vpřed a vzad, stoj na hlavě a na rukou s dopomocí - překoná s rozběhem kozu a bednu našíř - vyšplhá do dvou třetin na tyči nebo na laně	2. Gymnastika a cvičení s hudbou - cvičení na nářadí - akrobacie - přeskok - šplh - rytmická gymnastika (aerobik, posilovací a relaxační cvičení) - cvičení s gymnastickým náčiním - cvičení s posilovacím nářadím	15

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - skloubí pohyb s hudbou - seznámí se se zásadami posilování 	(rotoped, stepper, činky ap.)	
<ul style="list-style-type: none"> - provádí nízký start - seznamuje se se základy techniky a taktiky krátkých a dlouhých běhů - je schopen uběhnout danou trať v určeném čase - orientuje se v terénu a ujde předepsanou trasu 	3. Lehká atletika <ul style="list-style-type: none"> - krátký běh - dlouhý běh - průpravová skoková cvičení - pohyb v terénu 	10
<ul style="list-style-type: none"> - zvládne základní činnost jednotlivce s míčem i bez něj - zvládá hru dle daných pravidel - je schopen rozlišit nespportovní chování 	4. Hry <ul style="list-style-type: none"> - volejbal - basketbal - florbal - přehazovaná, vybíjená - stolní tenis - bedminton 	20
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se se základními plaveckými styly - uplave stanovenou trať libovolným stylem - dokáže popsat a prakticky předvést základní úkony při záchraně tonoucího - dodržuje zásady hygieny 	5. Plavání <ul style="list-style-type: none"> - je součástí výcvikového kurzu 	2
<ul style="list-style-type: none"> - zvládne jednotlivé testy dle stanovených kritérií 	6. Testování tělesné zdatnosti <ul style="list-style-type: none"> - provádí se po ukončení výuky jednotlivých témat 	5
<ul style="list-style-type: none"> - chápe účel jednotlivých speciálních cvičení a dokáže je procvičovat jak ve cvičebních hodinách, tak i samostatně mimo výuku 	7. Zdravotní tělesná výchova <ul style="list-style-type: none"> - v rámci řádných hodin se zapojí žáci se zdravotním omezením do výuky s ohledem na individuální omezení - v době, kdy se nemohou zapojit do řádné výuky, jsou instruováni pro samostatná rehabilitační a korekční cvičení 	8

3. ročník

2 hodiny týdně, celkem 66 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - nastupuje do tvaru - dokáže vést základní tematickou rozcvičku - rozvíjí svoji tělesnou zdatnost 	<p>1. Pohybové dovednosti</p> <p>Tělesná cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - pořadová - zaměřená na přípravu organismu na pohybovou zátěž - rychlostně silová - vytrvalostní - relaxační a protahovací - testování zdatnosti žáků - koordinace, kondice 	7
<ul style="list-style-type: none"> - získá základní pohybovou kultivaci - provádí výmyk na hrazdě - provádí různé druhy visu a komíhání na kruzích - předvede kotoul vpřed a vzad, stoj na hlavě a na rukou s dopomocí - překoná s rozběhem kozu a bednu našíř - vyšplhá do dvou třetin na tyči či na laně - skloubí pohyb s hudbou - seznámí se se zásadami posilování 	<p>2. Gymnastika a cvičení s hudbou</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení na náradí - akrobacie - přeskok - šplh - rytmická gymnastika (aerobik, posilovací a relaxační cvičení) - cvičení s gymnastickým náčiním - cvičení s posilovacím náradím (rotoped, stepper, činky ap.) 	14
<ul style="list-style-type: none"> - provádí nízký start - seznamuje se se základy techniky a taktiky krátkých a dlouhých běhů - je schopen uběhnout danou trať v určeném čase - orientuje se v terénu a ujde předepsanou trasu 	<p>3. Lehká atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - krátký běh - dlouhý běh - průpravová skoková cvičení - pohyb v terénu 	10
<ul style="list-style-type: none"> - zvládne základní činnost jednotlivce s míčem i bez něj - zvládá hru dle daných pravidel - je schopen rozlišit nesportovní chování 	<p>4. Hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - volejbal - basketbal - florbal - přehazovaná, vybíjená - stolní tenis 	20

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
	- badminton	
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se se základními plaveckými styly - uplave stanovenou trať libovolným stylem - dokáže popsat a prakticky předvést základní úkony při záchraně tonoucího - dodržuje zásady hygieny 	<p>5. Plavání</p> <ul style="list-style-type: none"> - je součástí výcvikového kurzu 	2
<ul style="list-style-type: none"> - zvládne jednotlivé testy dle stanovených kritérií 	<p>6. Testování tělesné zdatnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí se po ukončení výuky jednotlivých témat 	5
<ul style="list-style-type: none"> - chápe účel jednotlivých speciálních cvičení a dokáže je procvičovat jak ve cvičebních hodinách, tak i samostatně mimo výuku 	<p>7. Zdravotní tělesná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - v rámci řádných hodin se zapojí žáci se zdravotním omezením do výuky s ohledem na individuální omezení - v době, kdy se nemohou účastnit řádné výuky, jsou instruováni pro samostatná rehabilitační a korekční cvičení 	8

4. ročník

2 hodiny týdně, celkem 60 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - nastupuje do tvaru - dokáže vést základní tematickou rozcvičku - rozvíjí svoji tělesnou zdatnost 	<p>1. Pohybové dovednosti</p> <p>Tělesná cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - pořadová - zaměřená na přípravu organismu na pohybovou zátěž - rychlostně silová - vytrvalostní - relaxační a protahovací - testování zdatnosti žáků - koordinace, kondice 	5

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - získá základní pohybovou kultivaci - provádí výmyk na hrazdě - provádí různé druhy visu a komíhání na kruzích - předvede kotoul vpřed a vzad, stoj na hlavě a na rukou s dopomocí - překoná s rozběhem kozu a bednu našíř - vyšplhá do dvou třetin na tyči nebo na laně - skloubí pohyb s hudbou - seznámí se se zásadami posilování 	<p>2. Gymnastika a cvičení s hudbou</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení na nářadí - akrobacie - přeskok - šplh - rytmická gymnastika (aerobik, posilovací a relaxační cvičení) - cvičení s gymnastickým náčiním - cvičení s posilovacím nářadím (rotoped, stepper, činky ap.) 	15
<ul style="list-style-type: none"> - provádí nízký start - seznamuje se základy techniky a taktiky krátkých a dlouhých běhů - je schopen uběhnout danou trať v určeném čase - orientuje se v terénu a ujde předepsanou trasu 	<p>3. Lehká atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - krátký běh - dlouhý běh - průpravová skoková cvičení - pohyb v terénu 	8
<ul style="list-style-type: none"> - zvládne základní činnost jednotlivce s míčem i bez něj - zvládá hru dle daných pravidel - je schopen rozlišit nespportovní chování 	<p>4. Hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - volejbal - basketbal - florbal - přehazovaná, vybíjená - stolní tenis - bedminton 	20
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se se základními plaveckými styly - uplave stanovenou trať libovolným stylem - dokáže popsat a prakticky předvést základní úkony při záchraně tonoucího - dodržuje zásady hygieny 	<p>5. Plavání</p> <ul style="list-style-type: none"> - je součástí výcvikového kurzu 	2
<ul style="list-style-type: none"> - zvládne jednotlivé testy dle stanovených kritérií 	<p>6. Testování tělesné zdatnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí se po ukončení výuky jednotlivých témat 	5

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
- chápe účel jednotlivých speciálních cvičení a dokáže je procvičovat jak ve cvičebních hodinách, tak i samostatně mimo výuku	7. Zdravotní tělesná výchova - v rámci řádných hodin se zapojí žáci se zdravotním omezením do výuky s ohledem na individuální omezení - v době, kdy se nemohou účastnit řádné výuky, jsou instruováni pro samostatná rehabilitační a korekční cvičení	5

Učební osnova předmětu

Informační a komunikační technologie

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

Obecným cílem předmětu informační a komunikační technologie (IKT) je vytvoření klíčových kompetencí žáků v oblasti práce s výpočetní technikou a zpracování informací. Výsledkem vyučovacího procesu je žák ovládající efektivně moderní informační a komunikační technologie, umožňující jeho další profesní a osobnostní růst.

Charakteristika učiva:

Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií dnes patří k všeobecnému vzdělání moderního člověka. Učivo předmětu IKT prohlubuje znalosti a dovednosti žáků v této oblasti.

Žáci pracují s počítačem a školní lokální sítí, provádějí základní údržbu dat, jejich ochranu a uchovávání. Efektivně využívají možností Internetu k získání informací, různým druhům komunikace a stahování souborů. Pracují s různými programy, zpracovávají textové dokumenty, ovládají prostředky běžné práce s tabulkovým procesorem a databázemi, tvoří multimediální prezentace a pracují s projekční technikou. Upravují fotografie, ovládají nástroje programů pro tvorbu bitmapových a vektorových obrázků, jednoduchých animací a filmů. Importují a exportují data, převádí grafické a zvukové formáty, pracují se soubory ve formátu PDF. Vyhledají pomoc při řešení problémů, pracují s nápovědou a manuálem. Zvládnutí praktických prací na počítači je doplněno získáním základních teoretických znalostí z oblasti hardware, operačních systémů, ochrany dat, počítačové grafiky, multimédií, počítačových sítí včetně Internetu, bezpečnosti a hygieny práce a ochrany autorských práv. Jednotlivé tématické celky se neustále prolínají a jejich výuka probíhá v několika cyklech tak, že žáci k náročnějším tématům přejdou teprve po zvládnutí základů. Některé celky jsou během studia zařazeny opakovaně, ale vždy na vyšší úrovni a s vyšší náročností.

Pojetí výuky:

Výuka je organizována ve specializované učebně výpočetní techniky. Každý žák má k dispozici vlastní pracovní stanici a trvalé připojení na Internet. Při práci využívá možností sdílených zařízení školní lokální sítě. Metoda výkladu je doplňována ukázkou, hlavní důraz je kladen na praktické procvičování učiva přímo na počítači, žák je veden ke schopnosti samostudia a vytvoření si tak předpokladů učit se používat nové aplikace při svém následném studiu či v praxi. Do výuky jsou zařazeny problémové úlohy, žáci také tvoří vlastní návrhy v rámci probíraných okruhů. Způsob výuky volí vyučující s ohledem na probírané učivo, schopnosti žáků, pojetí studijního oboru a důraz je kladen na rozvíjení komunikativních dovedností. Ve výuce jsou využívány dostupné moderní výukové technologie: zobrazení vzdálené plochy žáků a učitele, dataprojekce, e-learning, možnosti vzdáleného přístupu žáků do školní lokální sítě přes Internet aj.

Hodnocení výsledků.

Základem je především hodnocení práce žáků s výpočetní technikou a využití získaných dovedností v oblasti různých programových vybavení. Žáci též v každém pololetí prokazují získané základní teoretické vědomosti z probíraných témat formou písemného testu. Praktické dovednosti práce s počítači prokazují dvojím způsobem: v každém programu zařazeném do výuky splní jeden až dva dlouhodobější úkoly a taktéž plní v každém programu testovou úlohu zohledňující i rychlost zpracování dat. Ve třetím ročníku jsou úkoly voleny tak, aby žáci k jejich vypracování potřebovali využít dovedností ve více programových aplikacích nebo aby správně zvolili nejvhodnější program, podporována je i společná týmová práce.

Při hodnocení práce žáků se vychází z klasifikačních pravidel, která jsou součástí školního řádu, s přihlédnutím k individuálním odlišnostem žáků. Pro úspěšné splnění požadavků kladených v předmětu IKT je třeba splnit teoretické testy a testové úlohy praktické práce na počítači a dlouhodobé úkoly v zadaných termínech. Žák je hodnocen dostatečně, pokud v jednotlivých testech nebo úlohách dosáhne 30% úspěšnosti v odpovědích či požadovaných úkonech. Nedílnou součástí je i zhodnocení úrovně průběžné práce žáků v hodinách, včasného plnění úkolů a přípravy na vyučování a splnění absolvování cvičení ve výuce v souladu s klasifikačním řádem (maximální přípustná absence).

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

V oblasti klíčových kompetencí absolvent pracuje s počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií, se základním a aplikačním programovým vybavením, je schopen učit se používat nové aplikace, využívá prostředky elektronické online a offline komunikace, efektivně pracuje s informacemi nesenými na různých elektronických médiích, získává informace z otevřených zdrojů, zejména s využitím celosvětové sítě Internet, je schopen kriticky posoudit jejich věrohodnost, být mediálně gramotný. Vzhledem k tomu, že se prostředky informační techniky v současnosti uplatňují ve všech oborech, mají dovednosti získané v předmětu IKT podpůrný charakter ke všem složkám studia. Součástí je i osvojení si zásad péče o své zdraví a ochrany osobních dat při práci s informačními a komunikačními technologiemi, uplatnění získaných znalostí ke zkvalitnění života handicapovaných lidí a schopnost podílet se na týmové práci. Zvládnutí tohoto předmětu je jedním z nezbytných východisek k uplatnění absolventa na trhu práce a v oblasti celoživotního vzdělávání.

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

1. ročník

2 hodiny týdně, celkem 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá místní a síťové disky, volí vhodné účty, využívá prostředky školní sítě - sdílí plochu v rámci učebny IKT - respektuje specifika práce v síti a pravidla práce v odborné učebně - orientuje se na webových stránkách školy, používá přístup k síťovým diskům sítě přes Internet, získává informace ze systému školy SAS včetně individuálního přístupu 	<p>1. Základy práce ve školní lokální síti a s webovými stránkami školy</p> <p>Lokální počítačová síť školy, pravidla pro práci v síti</p> <p>Bezpečnost a pravidla práce v odborné učebně IKT</p> <p>Webové stránky školy, přístup k síťovým diskům přes Internet</p> <p>Školní informační systém SAS</p>	4
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí základní pojmy, uvede příklady využití různých druhů počítačů - popíše části počítače, obsah skříně, periferní zařízení a principy jejich fungování, volí vhodná záznamová média - používá PC, ovládá obsluhu základních periferních zařízení, respektuje pravidla pro práci s počítačem, chrání své zdraví dodržováním hygieny práce 	<p>2. Základy výpočetní techniky</p> <p>Základní pojmy</p> <p>Druhy počítačů</p> <p>Základní přehled hardware</p> <p>Zásady práce s počítačem a hygienické aspekty</p> <p>Osobní počítač a jeho základní použití</p>	4
<ul style="list-style-type: none"> - aktivně spravuje data pod operačním systémem Windows XP, využívá prostředí pro ovládání počítače - odlišuje základní typy souborů, orientuje se v systému adresářů, tvoří stromovou strukturu složek, přejmenovává, maže a obnovuje soubory a složky, kopíruje a přesunuje data, ukládá soubory na disky počítače, síťové disky a záznamová média - nastavuje uživatelské prostředí Windows, zjišťuje vlastnosti disku, 	<p>3. Operační systém</p> <p>Druhy operačních systémů</p> <p>Uspořádání dat na disku</p> <p>Operační systém Windows XP</p> <ul style="list-style-type: none"> - operace se složkami a soubory, souborový manažer - konfigurace a nastavení systému - tiskárny a tisk - nápověda a odborná pomoc - aplikační programové vybavení 	6

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>orientuje se v globální konfiguraci pomocí ovládacích panelů, používá aplikace dodávané se systémem Windows XP</p> <ul style="list-style-type: none"> - konfiguruje nainstalovanou tiskárnu, ruší a pozastavuje tisk - vyhledá pomoc při řešení problémů 		
<ul style="list-style-type: none"> - popíše princip Internetu a způsoby připojení, vysvětlí základní pojmy - orientuje se v možnostech služeb Internetu - vyhledává informace na Internetu, včetně použití filtrování, volí vhodné techniky k vyhledání, informace analyzuje, vyhodnocuje, třídí a zpracuje, elektronicky zaznamenává a uchovává - nastaví aplikaci poštovního klienta MS Outlook (POP3, SMTP), komunikuje elektronickou poštou, pracuje s přílohami, zpracovává zprávy v různých prostředích 	<p>4. Internet</p> <ul style="list-style-type: none"> - princip Internetu, základní pojmy - možnosti připojení k Internetu - služby Internetu (www, e-mail, chat, obchod, WAP, FTP, bankovníctví, telefonie, Telenet, rozhlasové a televizní vysílání, videokonference) <p>Práce s informacemi, jejich získání a zaznamenání</p> <p>Elektronická pošta, poštovní klienti</p>	8
<ul style="list-style-type: none"> - chrání počítač a data pomocí různých nástrojů a metod - respektuje autorský zákon při práci na počítači, rozlišuje freeware, shareware a komerční programy - aktivně používá antivirový program 	<p>5. Ochrana dat</p> <p>Zabezpečení počítače a dat</p> <p>Ochrana autorských práv</p> <p>Legální software</p> <p>Antivirové programy</p>	3
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v nabídce programů sad MS Office, OpenOffice - ukládá soubory i pro možnost otevření v jiném kompletu - vyhledává postupy práce pomocí nápovědy, dotazů a klíčových slov, vytváří si předpoklady učít se a používat nové aplikace - ovládá typografická pravidla - edituje text v programech Poznámkový blok a WordPad - vytváří, upravuje a uchovává strukturované textové dokumenty, ovládá základní nástroje textového editoru, pracuje se styly, šablonami, grafickými objekty, tvoří 	<p>6. Kancelářský software</p> <ul style="list-style-type: none"> - přehled programových balíčků - ukládání souborů - nápověda, manuál - pravidla typografie pro psaní textu <p>Jednoduchý textový editor</p> <p>Textový editor MS Word</p> <p>Základy tvorby maker</p> <p>Tabulkový procesor MS Excel</p>	29

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>tabulky, používá prostředky pro pokročilou práci s textem, upraví dokument k tisku, automatizuje práci pomocí maker</p> <p>– ovládá běžné práce s tabulkovým procesorem, editaci, využití matematických operací, vlastních a vestavěných funkcí, vyhledávání, filtrování, třídění, tvoří a upravuje grafy, připraví dokumenty pro tisk</p>		
<p>– vytváří multimediální prezentace v programu MS PowerPoint</p>	<p>7. Multimédia</p> <p>Spojení textu, obrazu, zvuku</p> <p>Program MS PowerPoint</p>	6
<p>– vysvětlí základní pojmy, orientuje se ve výhodách a nevýhodách použití rastrové a vektorové grafiky</p> <p>– tvoří a upravuje grafické objekty v programu MS Paint</p>	<p>8. Základy počítačové grafiky</p> <p>Základní pojmy rastrové a vektorové grafiky</p> <p>Bitmapový program MS Paint</p>	6
<p>– uvědomuje si možnosti využití počítačových technologií pro zkvalitnění života postižených</p> <p>– nastaví a používá základní funkce usnadnění, které poskytuje operační systém Windows</p> <p>– má přehled v oblasti hardwarového přizpůsobení a speciálních programů pro ovládání počítače, orientuje se na specializovaných webových stránkách</p>	<p>9. Počítač a lidé s handicapem</p> <p>Hardwarové a softwarové přizpůsobení</p> <p>Internet a tělesně postižení lidé</p> <p>Zkvalitnění života tělesně a mentálně postižených</p>	2

2. ročník

1 hodina týdně, celkem 34 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>– orientuje se v problematice barev a kompozice, velikosti souboru, zná typy grafických formátů a správně volí program pro jejich zpracování, importuje data a exportuje do různých formátů</p> <p>– získává obrázky (skener, snímání obrazovky, fotoaparát, fotobanka)</p> <p>– upraví fotografie a obrázky pomocí</p>	<p>1. Počítačová grafika</p> <p>Barvy a kompozice obrazu</p> <p>Grafické formáty</p> <p>Získávání obrázků</p> <p>Grafický procesor Zoner Media Explorer</p> <p>Vektorová grafika v programu Zoner Callisto</p>	24

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> rastrového grafického procesoru - ovládá základní nástroje pro tvorbu vektorové grafiky - vytváří jednoduché GIF animace 	Programy IrfanView a Gimp Základy počítačové animace	
<ul style="list-style-type: none"> - chápe výhody PDF formátu, prohlíží a kopíruje data - exportuje do formátu PDF různými způsoby 	2. PDF formát <ul style="list-style-type: none"> - výhody a využití, práce s PDF - vytvoření PDF formátu 	2
<ul style="list-style-type: none"> - zapojí a ovládá dataprojektor s počítačem nebo notebookem - uvědomuje si důvody oblíbenosti a možnosti využití multimediálních programů - přehrává, stahuje hudbu, převádí audioformáty, tvoří zvukový CD, respektuje problematiku legality hudby v počítači 	3. Multimédia Zapojení projekční techniky Multimediální programy Hudba v počítači	4
<ul style="list-style-type: none"> - komunikuje pomocí Windows messengeru a aplikací ICQ a Skype, vyměňuje si data 	4. Internet <ul style="list-style-type: none"> - messenger, on-line chat, telefonie, výměna dat 	2
<ul style="list-style-type: none"> - je si vědom výhod práce na počítači, v síti a Internetu, ale i rizik a nutnosti zabezpečení dat, nebezpečí virové nákazy a průniku škodlivých počítačových kódů - orientuje se v možnostech antivirové ochrany - komprimuje a dekomprimuje data 	5. Ochrana dat, komprese dat Viry a spam Infiltrace systému počítače Komprimační programy	2

3. ročník

1 hodina týdně, celkem 33 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - v programu MS Word vytváří hromadnou korespondenci a zpracovává textové dokumenty s detailním nastavením stylů - sdílí, importuje, exportuje data, pracuje s databázemi v programu MS Excel a procesoru MS Access - chápe tvorbu kontingenčních tabulek a grafů, používá nápovědy 	1. Pokročilé práce s programy kancelářského balíku MS Office Hromadná korespondence Spolupráce částí balíku (sdílení, výměna, import a export dat) Databáze Práce se styly a makry	17

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>programů</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá další funkce poštovního klienta Outlook pro organizaci času a plánování 	<p>Kontingenční tabulky a grafy</p> <p>Organizace času a plánování</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - je schopen zkontrolovat, vyčistit a defragmentovat disk, nainstalovat a odebrat program, upgradovat systém a program 	<p>2. Údržba dat</p>	2
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v principu digitálního záznamu obrazu a videa a jeho editace a v základních formátech videosouborů - tvoří multimediální soubory v programu Windows Movie Maker 	<p>3. Multimedia</p> <p>Video v počítači</p> <p>Program Windows Movie Maker</p>	5
<ul style="list-style-type: none"> - sestavuje algoritmy řešení konkrétních úloh, rozloží úlohy na základní činnosti, zvolí správné programy, 	<p>4. Algoritmizace</p> <p>Volba programů pro řešení úloh</p>	2
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje server a pracovní stanici a různorodost práv v síti - zvládne postup nastavení sdílení adresářů, souborů a zařízení - připojuje se k síti a prochází jí 	<p>5. Počítačové sítě</p> <p>Specifika práce v síti</p> <p>Sdílení dokumentů a prostředků</p>	2
<ul style="list-style-type: none"> - stahuje data, orientuje se v údržbě a aktualizaci internetových stránek na vzdáleném serveru - chápe princip zobrazení webové stránky, orientuje se v pojmech html, tagy, CSS styly - seznámí se s vhodnými webovými stránkami a programy zaměřenými na tvorbu www 	<p>6. Internet</p> <p>FTP</p> <p>Princip tvorby webových stránek</p>	5

Učební osnova předmětu

Základy ekonomiky

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

Předmět ekonomika je součástí základu odborného vzdělávání a prolíná celou řadou oborů. Cílem předmětu je rozvíjet ekonomické myšlení žáků a získat schopnost orientovat se v ekonomické problematice, pochopit podstatu fungování ekonomiky trhu, samosprávných celků a různých typů organizací, možnosti propojení a spolupráce subjektů v mezinárodním měřítku, především v rámci EU. Žáci se seznámí se zásadami rozhodování, řízení a organizace, s podstatou marketingu a finančního trhu. Předmět ekonomika je spojen úzce s průřezovým tématem Člověk a svět práce a se standardem finanční gramotnosti pro střední vzdělávání.

Charakteristika učiva:

Učivo je rozděleno do tematických celků. V úvodu je významné osvojení základních pojmů a jejich použití v jednotlivých celcích. Tematické celky zajišťují průřezový náhled do jednotlivých makro a mikroekonomických oblastí problematiky podnikání, hospodaření a činnosti neziskových organizací.

Učivo předmětu ekonomika navazuje na další předměty: základy společenských věd, občanská nauka (pracovní právní vztahy, mezinárodní spolupráce), matematika (výpočty, grafy, tabulky), ekologie (problematika životního prostředí), český jazyk (zpracování žádosti o místo, strukturovaného životopisu), informační a komunikační technologie (využití Internetu, zpracování odborného textu), jazyky (spolupráce v rámci EU).

Pojetí výuky:

Výuka ekonomiky využívá tradiční metodu výkladu, na niž pak navazuje skupinová práce, vyhledávání a zpracování informací z tisku, Internetu a odborné literatury. Žáci jsou vedeni k aplikaci získaných poznatků v praxi i v osobním životě. Zkušenosti z praxe spolu s individuálními poznatky jsou předmětem diskuzí, kdy se žáci učí analyzovat problémy, racionálně a logicky zdůvodňovat výsledky své práce a obhájit své názory na aktuální ekonomickou situaci. Velký důraz je kladen na domácí přípravu a využití všeobecného rozhledu a informovanosti žáků ve společenskoekonomickém dění.

Hodnocení výsledků:

Hodnocení v předmětu ekonomika vychází z klasifikačního řádu a je založeno na ústním zkoušení (minimálně 1x za pololetí) a na dílčích písemných zkouškách z jednotlivých tematických celků. Je využívána platná klasifikační stupnice, ústní hodnocení vyučujícím a sebehodnocení žáků.

Obsahem hodnocení jsou dosažené teoretické znalosti žáků, jejich aplikace do praxe, aktivita v diskuzích a při zpracování zadaných úkolů, samostatnost i schopnost týmové práce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Výuka ekonomiky podporuje rozvoj komunikace, práci v týmu, využívání prostředků informačních a komunikačních technologií. Při zpracovávání úkolů se žák učí aplikovat matematické operace, řešit problémové situace a kvalifikovaně se rozhodovat.

Při výuce předmětu se realizují průřezová témata:

- Člověk a svět práce (ekonomika a neziskový sektor, pracovněprávní vztahy, vyhledávání informací o profesních možnostech, orientace ve službách úřadu práce, v právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů)
- Člověk a životní prostředí (vzájemný vztah ekonomické činnosti a péče o životní prostředí)
- Občan v demokratické společnosti (ekonomika a neziskový sektor, Evropská unie)

Žáci jsou vedeni ke korektnosti v jednání s lidmi, ke schopnosti kompromisů a názorové tolerance, výběru správných informací a vhodné argumentaci, k získávání rozhledu ve vnitroeconomickém i mezinárodním měřítku.

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

2. ročník:

1 hodina týdně, celkem 34 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: - používá a aplikuje základní ekonomické pojmy - rozliší makro a mikroekonomické problémy a způsoby jejich řešení - definuje základní ekonomické otázky a vysvětlí jejich význam na příkladech - dokáže zhodnotit a porovnat stupeň životní úrovně - popíše princip tržního hospodářství a charakterizuje subjekty a objekt trhu - posoudí vzájemné ovlivňování poptávky, nabídky a ceny - objasní význam ceny a její funkce	1. Podstata fungování tržní ekonomiky - základní ekonomické pojmy, ekonomie jako věda, základní ekonomické otázky - potřeby, statky, služby, spotřeba, životní úroveň - vztah ekonomiky a životního prostředí - výroba, výrobní faktory, hospodářský proces, hospodaření - trh, tržní subjekty, objekt trhu, nabídka, poptávka, cena	14 2 3 1 3 5
- orientuje se v zákonné úpravě mezd - popíše systém sociálního zabezpečení - orientuje se v problematice trhu práce a objasní příčiny nezaměstnanosti	2. Mzdy, zákonné odvody - mzdová soustava, složky mzdy, mzdové předpisy - daně z příjmů - systém sociálního zabezpečení - trh práce, nezaměstnanost	10 2 1 1 1

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - vyhotoví žádost o místo a strukturovaný životopis - objasní význam a úkoly úřadu práce - orientuje se ve světě práce 	<ul style="list-style-type: none"> - úřad práce - žádost o místo dle ČSN 01 6910 - strukturovaný životopis - základní zásady hopodářské korespondence 	<p>1</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>1</p>
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v daňové soustavě - vymezí obsahovou náplň jednotlivých částí daňového přiznání - rozliší princip přímých a nepřímých daní - objasní podstatu DPH - charakterizuje finanční trh a jeho subjekty - charakterizuje peníze a cenné papíry - objasní funkci peněz a jejich formy - používá nejběžnější platební nástroje - smění peníze podle kurzovního lístku 	<p>3. Daňová soustava a finanční trh</p> <ul style="list-style-type: none"> - přímé a nepřímé daně - daňová evidence - peníze, platební styk, finanční trh, cenné papíry, funkce peněz - úroková míra 	<p>10</p> <p>3</p> <p>1</p> <p>4</p> <p>2</p>

4. ročník:

1 hodina týdně, celkem 30 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posoudí vhodné formy podnikání pro zvolený obor - vysvětlí možnosti založení podniku a způsob ukončení podnikání - objasní princip podnikatelského záměru a tvorby rozpočtu firmy - pracuje s živnostenským zákonem a obchodním zákoníkem a orientuje se v nich - orientuje se v problematice živnostenského podnikání - charakterizuje jednotlivé typy obchodních společností - vysvětlí principy mezinárodní 	<p>1. Podnikání</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstata podnikání, právní normy - podnik, podnikatel, podnikatelský záměr - živnostenské podnikání - obchodní společnosti - podnikání na nadnárodní úrovni - ochrana hospodářské soutěže 	<p>8</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>1</p>

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>spolupráce v oblasti podnikání</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v zásadách hospodářské soutěže 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednotlivé druhy majetku - orientuje se v účetní evidenci majetku - rozlišuje jednotlivé druhy nákladů a výnosů - vyhledává potřebné informace, interpretuje je a správně je využívá - posuzuje v pracovním procesu i v osobním životě možné náklady, výnosy, zjistí a vypočítá zisk či ztrátu, navrhne využití zisku - objasní principy hospodárnosti a podstatu úsporného opatření 	<p>2. Podnik, majetek podniku a hospodaření podniku</p> <ul style="list-style-type: none"> - struktura majetku podniku - náklady, výnosy, výsledek hospodaření - odpovědnost zaměstnance a zaměstnavatele za škody, druhy škod, možnosti jejich předcházení - principy hospodárnosti a úsporná opatření 	<p>5</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>1</p>
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje podstatu managementu a jeho složek - posoudí úroveň managementu a jejich roli v rozhodovacím procesu - orientuje se v problematice marketingu a objasní podstatu jeho složek - aplikuje poznatky z marketingové činnosti v praxi 	<p>3. Management a marketing</p> <ul style="list-style-type: none"> - management a jeho složky, rozhodovací proces - marketing, složky marketingu 	<p>11</p> <p>6</p> <p>5</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam ukazatelů vývoje NH ve vztahu k oboru - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel, ukáže na příkladu, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům - srovná úlohu velkých a malých podniků v ekonomice státu - na příkladech vysvětlí příjmy a výdaje státního rozpočtu - chápe důležitost evropské integrace a dopad členství v EU na ekonomický vývoj státu 	<p>4. Národní hospodářství a EU</p> <ul style="list-style-type: none"> - struktura národního hospodářství - činitelé ovlivňující úroveň NH - hrubý domácí produkt - státní rozpočet - inflace - význam členství a spolupráce s EU 	<p>6</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>

Učební osnova předmětu

První pomoc

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

Obecným cílem předmětu je vytváření vědomostí a znalostí o první pomoci, fungování jednotného záchranného systému. Je třeba naučit žáky pohotově reagovat a správně postupovat v život ohrožujících situacích, a to v terénu bez pomůcek, v terénu s pomůckami a v nemocničním prostředí, dále při živelných katastrofách a jiných mimořádných situacích.

Cíl vyplývá z povinnosti zdravotnického pracovníka poskytnout neprodleně první pomoc každému, jestliže by bez této pomoci byl ohrožen jeho život nebo vážně ohroženo zdraví.

Prioritním cílem výuky první pomoci je osvojit si vědomosti, zvládnout dovednosti v situacích obecného ohrožení, umět se orientovat ve způsobech ošetření zraněného v předlékařské první pomoci a v nemocnici. Dalším cílem je vést žáky k osvojení etických aspektů první pomoci a k získávání vlastností zachránce.

Charakteristika učiva:

Předmět první pomoci je náplní studia druhého ročníku. Předmět je rozdělen do dvou hodin teorie, které jsou doplněny praktickým cvičením modelových situací.

V teorii se studenti seznamují s obecnou první pomocí, což je definice základních pojmů (základní životní funkce, resuscitace, smrt), integrovaný záchranný systém, aktivace jednotlivých složek záchranného systému, příruční lékárna, postup při poskytování první pomoci, orientační vyšetření postiženého, polohování a transport raněných, neodkladná resuscitace, bezvědomí, krvácení, šok, rány, poranění hlavy a páteře, poranění břicha a hrudníku, poranění kostí a kloubů, poranění oka a ucha, poškození teplem, chladem, elektrickým proudem a chemickými látkami, akutní otravy, překotný porod, polytrauma a hromadné neštěstí, tlaková poranění, specifická poranění (oběšení, tonutí), náhlé interní stavy (akutní infarkt myokardu, vertebrogenní syndrom, dušnost, astma bronchiale a kolapsové stavy). Úkolem každého tematického celku je zopakovat anatomii, fyziologii k danému poranění.

Ve cvičení si žáci prakticky nacvičují obvazovou techniku, důležitým tematickým celkem je neodkladná resuscitace, žáci si prakticky nacvičují kardiopulmonální resuscitaci bez pomůcek a s pomůckami (ambuvak). Dalšími tematickými celky jsou polohování a transport raněných, bezvědomí, krvácení a ošetření ran, šok, poranění hlavy a páteře, poranění břicha a hrudníku, poranění kostí a kloubů, poranění oka a ucha, poškození teplem, chladem, elektrickým proudem a chemickými látkami, akutní otravy, překotný porod, polytrauma a nácvik situace při hromadném neštěstí, tlaková poranění, specifická poranění (oběšení, tonutí), náhlé interní stavy (akutní infarkt myokardu, vertebrogenní syndrom, dušnost, astma bronchiale a kolapsové stavy).

Žáci si u každého jednotlivého poranění osvojí teoretický postup, který následně prakticky nacvičí bez pomůcek a s pomůckami.

Pojetí výuky:

Předmět první pomoc je teoreticko-praktický předmět. Žáci se dělí na skupiny, podle počtu žáků ve třídě. Výuka je organizována v odborné učebně, kde se nacházejí veškeré

pomůcky k této výuce. Výuka je realizována výkladem a praktickými ukázkami učitele. Z vyučovacích forem převládá cvičení jednotlivých postupů. Výuka je doplněna vhodnými didaktickými pomůckami, např. použití dataprojektoru a notebooku, nástěnných obrazů anatomie lidského těla, schémat a videokazet. Uplatňuje se také řízená diskuze mezi skupinami na uvedené téma. Výuka je dále doplněna exkurzemi, např. na pracoviště Zdravotnické záchranné služby, Anesteziologicko-resuscitační oddělení, Urgentní příjem.

Hodnocení výsledků:

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Žák je hodnocen jednou z každého tematického celku. Hodnocení se provádí v kombinaci písemného, ústního a především praktického cvičení. Při hodnocení písemných testů, ústního a praktického zkoušení se využívá klasifikační stupnice s procentuálním vyjádřením. Slovní hodnocení, sebehodnocení a kolektivní hodnocení se zařazuje při práci v týmu a při řízené diskusi na dané téma. Při písemném, ústním a praktickém zkoušení je kladen důraz na porozumění učivu a aplikaci teoretických a praktických poznatků na konkrétní modelové situace. Žák musí prokázat zvládnutí probíraného učiva z 30% zadané látky.

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

2.ročník teorie:

2 hodiny týdně, celkem 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná základní pojmy vztahující se k první pomoci (PP) a správně je používá 	<p>1. Úvod do předmětu</p> <ul style="list-style-type: none"> - definice základních pojmů (nejisté a jisté známky smrti, klinická a biologická smrt, resuscitace) 	1
<ul style="list-style-type: none"> - chápe a uvědomuje si své postavení v záchranném řetězci - dokáže určit složky IZS, způsoby aktivace a komunikace v systému - umí popsat dělení zdravotnické záchranné služby - zná linky tísňového volání - dokáže popsat vlastnosti zachránce 	<p>2. Integrovaný záchranný systém (IZS)</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní složky, jejich kompetence - způsoby aktivace IZS - vybavení vozů zdravotnické záchranné služby - vlastnosti zachránce - význam PP 	1
<ul style="list-style-type: none"> - zná zásady při práci s obvazy a jejich příkládání - je si vědom rizik spojených s nesprávným přiložením obvazu - umí přiložit různě typy šátkových a prakových obvazů na jednotlivé 	<p>3. Obvazový materiál, obvazová technika</p> <p>Šátkové obvazy</p> <ul style="list-style-type: none"> - hlava- obvaz hlavy, oka, ucha - horní končetiny- pacička, dlaň, obvaz ramene 	4

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
části těla	<ul style="list-style-type: none"> - dolní končetiny- obvaz kyčle, kolena, paty, nártu, celé nohy Prakové obvazy - nos - brada 	
<ul style="list-style-type: none"> - ví, kde se ve škole nachází školní lékárna a jak je vybavena - vyjmenuje základní vybavení domácí lékárny - zná správné zásady pro manipulaci s lékárnou - umí zjistit předepsané vybavení autolékárny a lékárny pro pobyty dětí 	<p>4. Příruční lékárna</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní vybavení obsahu lékárny v domácnosti - uložení a kontrola lékárny v domácnosti a na pracovišti - autolékárna, lékárna pro ozdravné pobyty dětí - význam příruční lékárny 	2
<ul style="list-style-type: none"> - zná postup vyšetření raněných a umí jej aplikovat - je informativně seznámen se subjektivními a objektivními příznaky - zná místa pro měření FF - uvědomuje si prodlevu při špatném orientačním vyšetření postiženého - získané informace dokáže předat ZZS 	<p>5. Orientační vyšetření postiženého</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnocení stavu vědomí, Glasgow coma scale - zhodnocení pulsu-vyhmatání místa pro měření pulsu - zhodnocení dechu- způsoby měření - orientační vyšetření zornic, hlavy, krku, hrudníku, horních končetin, břicha, pánve, dolních končetin, páteře 	2
<ul style="list-style-type: none"> - zná a vysvětlí pravidla osobní bezpečnosti zachránce - uvědomuje se důležitost získávání informací od zraněného a okolí - chápe postup poskytování první pomoci a uvede pravidla třídění raněných - umí získat základní informace o vzniklé situaci a charakteru zranění a předat je IZS - umí vyhodnotit závažnost situace a dbá o své bezpečí 	<p>6. Postup při poskytování první pomoci</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace na místě nehody, posouzení závažnosti situace - třídění raněných - zjišťování základních informací - záznam a předání informací - jednotný postup poskytování první pomoci - nácvik postupu vyšetřování a předávání informací - osobní bezpečnost zachránce 	2
<ul style="list-style-type: none"> - zná pravidla pro vyprošťování a přenášení postižených - zná vhodné odsunové prostředky 	<p>7. Polohování a transport raněných</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravidla a způsoby vyprošťování 	2

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - chápe důležitost polohování a transportu raněných - umí uložit postiženého do správné polohy pro vyšetření, ošetření a transport, volbu polohy umí zdůvodnit 	<p>postižených</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní polohy při vyšetřování a ošetřování raněných, jejich indikace - zásady odsunu raněných - odsunové prostředky, techniky odsunu a přenášení postižených jednou nebo více osobami - nácvik modelových situací 	
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže vymezit pojem neodkladná resuscitace - ovládá postup neodkladné resuscitace u dospělého a dítěte - chápe nutnost znalosti resuscitace - umí rozpoznat zástavu dýchání a krevního oběhu - umí zjistit příčiny neprůchodnosti dýchacích cest, nedostatečného dýchání a zástavy dechu - umí poskytnout nepřímou srdeční masáž a zahájit kardiopulmonální resuscitaci - umí kontaktovat zdravotnickou záchrannou službu - umí používat ochranné pomůcky (rukavice, resuscitační rouška) 	<p>8. Neodkladná resuscitace</p> <ul style="list-style-type: none"> - porucha průchodnosti dýchacích cest (u dětí a dospělých) - zástava dýchání (u dětí a dospělých) - zástava krevního oběhu (u dětí a dospělých) - etické aspekty neodkladné resuscitace - pomůcky k osobní ochraně (resuscitační rouška, dýchací maska s náustkem) - urgentní zajištění dýchacích cest (koniopunkce, koniotomie, tracheotomie) - nácvik provedení, modelové situace 	6
<ul style="list-style-type: none"> - zopakuje příznaky srdeční zástavy - zná monitorování fyziologických funkcí - rozpozná pomůcky k průchodnosti dýchacích cest - byl seznámen s pomůckami a postupem endotracheální intubace - rozpozná nutnost zavedení podpůrného a řízeného dýchání a aplikuje vhodný postup - zopakuje postup rozšířené kardiopulmonální resuscitace v nemocnici - vyjmenuje zásady umělé plicní ventilace a specifika analgosedace - manipuluje s ambuvakem 	<p>9. Rozšířená neodkladná resuscitace</p> <ul style="list-style-type: none"> - monitorování fyziologických funkcí: <ul style="list-style-type: none"> krevní tlak puls dech SpO2 - pomůcky k rozšířené neodkladné resuscitaci (nosní vzduchovod, ústní vzduchovod, laryngoskop, endotracheální kanyla, combiroura, laryngeální maska, tracheotomická kanyla, kardiopumpa) - kardiopulmonální resuscitace v nemocnici - manipulace s ambuvakem 	2

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - byl seznámen s postupem, jak asistovat lékaři při endotracheální intubaci - uvědomuje si rizika spojená s nevhodným způsobem ošetření 	<ul style="list-style-type: none"> - manipulace s defibrilátorem - intraoseální přístup - základy umělé plicní ventilace a analgosedace 	
<ul style="list-style-type: none"> - zná příčiny a příznaky poruchy vědomí - rozliší hloubku bezvědomí - umí vyšetřit postiženého v bezvědomí - uvědomuje si závažnost stavu a význam stálého dohledu u postiženého v bezvědomí - umí poskytnout první pomoc při kolapsu 	<p>10. Bezvědomí</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlení stavu vědomí, určení kvantitativní poruchy vědomí - vyšetření postiženého v bezvědomí - hodnocení Glasgow coma scale sledování stavu, záznam informací - poloha v bezvědomí - transport raněných v bezvědomí - první pomoc při kolapsu 	2
<ul style="list-style-type: none"> - zná příčiny a druhy krvácení - uvědomuje si komplikace spojené s krvácením - uvědomuje si nutnost použití prostředků osobní ochrany (nebezpečí přenosu infekčních chorob) - umí ošetřit jednotlivé druhy krvácení - je schopen kontaktovat zdravotnickou záchrannou službu v případě ohrožení života 	<p>11. Krvácení</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy krvácení - jednotný postup při poskytování první pomoci u zevního krvácení - rozpoznání a poskytnutí první pomoci při vnitřním krvácení a krvácení z tělních otvorů - nácvik ošetření, modelové situace 	2
<ul style="list-style-type: none"> - zná příčiny a faktory ovlivňující rozvoj šoku, rozpozná příznaky šoku - uvědomuje si nebezpečí rozvoje šoku a význam preventivních opatření - umí použít vhodná preventivní protišoková opatření 	<p>12. Šok</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy, příčiny a příznaky šoku a následné změny v organismu - první pomoc u šokových stavů, preventivní protišoková opatření - nácvik modelových situací 	2
<ul style="list-style-type: none"> - zná příčiny a druhy ran - umí rozlišit jednotlivé druhy ran - uvědomuje si význam dodržování zásad asepse a antiseptiky - umí zvolit a správně provést vhodný postup ošetření podle druhu ran - používá vhodné prostředky 	<p>13. Rány</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy ran (řezná, sečná, střelná, tržná, zhmožděná, exkoriace) - zásady ošetřování jednotlivých typů ran, pomůcky - poranění zvířetem: pokousání 	4

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
a obvazové techniky	bodnutí hmyzem kousnutí klíštětem uštknutí jedovatým hadem – nácvik ošetření, modelové situace	
<ul style="list-style-type: none"> – diferencuje a rozpozná druh, stupeň, rozsah a závažnost poranění – zná postupy ošetřování poranění teplem a chladem, při úpalu a úžehu – uvědomuje si komplikace spojené s tepelným a chladovým poškozením – umí poskytnout první pomoc při popálení, poleptání, poranění elektrickým proudem, při postižení chladem a bleskem – dodržuje zásady asepse 	14. Poškození teplem, chladem, elektrickým proudem a chemickými látkami <ul style="list-style-type: none"> – druhy poškození, stanovení druhu a rozsahu poškození – poskytnutí první pomoci – bezpečnost a ochrana zdraví při poskytování první pomoci při úrazu elektrickým proudem a chemickými látkami – poranění bleskem – nácvik ošetření, modelové situace 	4
<ul style="list-style-type: none"> – objasní nejčastější příčiny, příznaky a komplikace spojené s poraněním hlavy (kranio cerebrální poranění, poranění obličejového skeletu a měkkých tkání, poranění očí) – uvědomuje si význam ochrany hlavy v různých situacích a komplikace spojené s poraněním – umí poskytnout první pomoc – popíše postup a prakticky ošetří jednotlivá poranění 	15. Poranění hlavy- kranio cerebrální poranění, poranění obličejového skeletu a měkkých tkání, poranění očí <ul style="list-style-type: none"> – mechanismy vzniku poranění – rozdělení – klinické projevy – nejčastější komplikace – zásady poskytování první pomoci – nácvik ošetření, modelové situace 	2
<ul style="list-style-type: none"> – objasní nejčastější příčiny, příznaky a komplikace spojené s poraněním páteře a míchy – ovládá jednotlivé postupy při poskytování první pomoci u těchto poranění a komplikace spojené s nevhodným postupem při ošetřování – uvědomuje si význam prevence u těchto úrazů – demonstruje první pomoc s využitím moderních i improvizovaných pomůcek 	16. Poranění páteře a míchy <ul style="list-style-type: none"> – mechanismus vzniku poranění, příznaky, nejčastější komplikace – zásady poskytování první pomoci u poranění krční, hrudní a bederní páteře – manipulace s pomůckami (krční límec, vakuové dlahy) – nácvik ošetření, modelové situace 	2

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - objasní nejčastější příčiny, druhy a příznaky poranění hrudníku - chápe rizika spojená s nevhodným postupem poskytnutí první pomoci - umí poskytnout první pomoc dle jednotného systému 	<p>17. Poranění hrudníku</p> <ul style="list-style-type: none"> - příčiny poranění hrudníku, závažnost a rozdělení poranění - příznaky poranění hrudníku - zásady poskytování první pomoci - nácvik ošetření, modelové situace 	2
<ul style="list-style-type: none"> - objasní příznaky a komplikace náhlých příhod břišních - objasní příčiny, příznaky poranění břicha a možné komplikace - ovládá postup poskytování první pomoci u náhlých příhod břišních - uvědomuje si závažnost z prodlení chirurgické léčby - demonstruje první pomoc dle jednotného systému při otevřených i zavřených poranění břicha 	<p>18. Náhlé příhody břišní a úrazová poranění břicha</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdělení poranění - definice, příznaky, možné komplikace - zásady poskytnutí první pomoci - nácvik ošetření, modelové situace 	2
<ul style="list-style-type: none"> - objasní příznaky a komplikace poranění kostí a kloubů horní končetiny, dolní končetiny (včetně pletence pažního a pánevního) - uvědomuje si rizika spojená s nevhodným způsobem ošetření - využije dostupné prostředky k ošetřování - provádí protišoková opatření a dodržuje zásady asepse u otevřených poranění - popíše a správně aplikuje jednotný léčebný postup dle druhu poranění 	<p>19. Poranění kostí a kloubů</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika, příčiny, rozdělení - obecný postup při poskytování první pomoci u otevřených a zavřených poranění - ošetření poraněného se zlomeninou: <ul style="list-style-type: none"> lopatky klíční kosti pažní kosti kostí předloktí dlouhých kostí zápěstí a ruky vymknutí kloubů na horní končetině - ošetření poraněného se zlomeninou: <ul style="list-style-type: none"> pánve stehenní kosti kostí bérce a nohy vymknutí kloubů na dolní končetině - nácvik ošetření, modelové situace 	6
<ul style="list-style-type: none"> - zná příznaky u jednotlivých interních stavů - věnuje pozornost vyšetření 	<p>20. Akutní interní stavy</p> <ul style="list-style-type: none"> - bolesti na hrudi (akutní infarkt myokardu, angina pectoris, 	6

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>a sledování základních životních funkcí</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí uložit postiženého do vhodné polohy - zná postup poskytování první pomoci - užívá-li postižený léky, pomůže mu je užít, zajistí přívod vzduchu, při selhávání dýchání a krevního oběhu provádí neodkladnou kardiopulmonální resuscitaci - uvědomuje si rizika spojená s nevhodným způsobem ošetření 	<p>vertebrogení algický syndrom, plicní embolie, ...)</p> <ul style="list-style-type: none"> - křečové stavy (křeče, dělení křečí, křečové stavy) - těžká dušnost (astmatický záchvat) - diabetes mellitus (život ohrožující stavy) - alergie - cévní mozková příhoda - kolapsové stavy - nácvik ošetření, modelové situace 	
<ul style="list-style-type: none"> - objasní nejčastější příčiny poranění - ovládá jednotný postup při poskytování první pomoci - zná specifika ošetření u oběšeného - uvědomuje si rizika spojená s nevhodným způsobem ošetření 	<p>21. Specifická poranění</p> <ul style="list-style-type: none"> - tonutí, oběšení - nácvik ošetření, modelové situace 	1
<ul style="list-style-type: none"> - objasní nejčastější příčiny, příznaky a komplikace spojené s tlakovým poraněním - zvládá postup vyšetření a ošetření těchto poranění - umí využít dostupné prostředky k ošetření - uvědomuje si rizika spojená s nevhodným způsobem ošetření 	<p>22. Tlaková poranění (crush syndrom, blast syndrom)</p> <ul style="list-style-type: none"> - mechanismy vzniku poranění - příznaky, komplikace - zásady poskytování první pomoci - nácvik ošetření, modelové situace 	1
<ul style="list-style-type: none"> - objasní příznaky a komplikace při akutních stavech v těhotenství a gynekologii - ovládá postup poskytování první pomoci při náhlých stavech v gynekologii a porodnictví - zná vhodné postupy pro ošetření rodičky i novorozence v mimořádných podmínkách - uvědomuje si rizika spojená s nevhodným způsobem ošetření 	<p>23. Akutní stavy v gynekologii</p> <ul style="list-style-type: none"> - krvácení, křeče, neočekávaný či překotný porod - zásady první pomoci při náhlých stavech u těhotných žen v mimořádných podmínkách - nácvik ošetření, modelové situace 	2
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší podle příznaků běžné druhy otrav - zná postup poskytování první pomoci při otravách u postiženého 	<p>24. Akutní otravy</p> <ul style="list-style-type: none"> - nejčastější akutní otravy, příčiny, příznaky, komplikace 	2

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> v bezvědomí - uvědomuje si nebezpečí návykových látek - zvolí vhodný postup první pomoci - uvědomuje si rizika spojená s nevhodným způsobem ošetření 	<ul style="list-style-type: none"> - intoxikace drogami, problematika prvního kontaktu - zásady poskytování první pomoci při otravách spojených s bezvědomím a při zachování vědomí - nácvik ošetření, modelové situace 	
<ul style="list-style-type: none"> - byl seznámen s postupem vyšetření raněného a jeho aplikací v praxi - zná linky tísňového volání a přivolá odbornou pomoc - zná své postavení v záchranném řetězci - umí využít dostupné prostředky k ošetřování - uloží zraněné do správné polohy pro vyšetření, ošetření a transport - navrhne vhodný postup první pomoci podle charakteru jednotlivých postižení - uvědomuje si rizika spojená s nevhodným způsobem ošetření 	<p>25. Polytraumata, hromadné úrazy a třídění raněných</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika a příčiny polytraumatu a hromadných úrazů - orientace na místě nehody - posouzení závažnosti situace - obecný postup při poskytování první pomoci - polohování, protišoková opatření - příprava k transportu, transport - nácvik ošetření, modelové situace 	2
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí obecné zásady pro případ ohrožení - rozliší varovné signály - objasní, jak se chovat při vyhlášení evakuace, průmyslové havárie, živelní pohromy a smogové situace - popíše vybavení pohotovostního zavazadla - chápe problematiku davové psychózy a agresivního chování - dokáže použít ochranných pomůcek při obecném i vlastním ohrožení života 	<p>26. První pomoc při mimořádných událostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezení pojmů - obecné zásady pro případ ohrožení - varovné signály, pohotovostní zavazadlo - evakuace - nezbytné opatření při havárii s únikem chemických látek, radioaktivních látek, při živelních pohromách, zásahu biologickými, chemickými a biologickými látkami - davová psychóza a agresivní chování - prostředky individuální ochrany osob při zasažení radioaktivními, chemickými a biologickými látkami - nácvik použití ochranných pomůcek a modelových situací 	2

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
- orientačně se seznámí s provozem	27. Exkurze dle možností : Zdravotnická záchranná služba Hasičský záchranný sbor Urgentní příjem Anesteziologicko-resuscitační oddělení	2

Učební osnova předmětu

Somatologie

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

Náplní somatologie je vytvoření základu vědomostí a dovedností, které jsou nezbytné pro zvládnutí dalších odborných předmětů. Umožňuje orientaci v anatomii a fyziologii lidského organismu a ujasnění základních pojmů, které jsou nutné pro pochopení dalších odborných znalostí. Cílem předmětu je osvojení základních znalostí anatomie a fyziologie lidského organismu, orientace anatomického názvosloví. Předmět somatologie je stěžejním pro výkon budoucí odborné práce. Díky znalostem získaných v předmětu somatologie se žák lépe orientuje ve zdravotnické problematice. Cílem předmětu je, aby žák chápal lidské tělo jako systém vzájemně propojených a na sobě závisle fungujících orgánových soustav. Díky těmto znalostem chápe riziko civilizačních chorob a nutnost jejich prevence, včetně zásad správné životosprávy a zdravého životního stylu.

Charakteristika učiva:

Učivo somatologie je rozvrženo na jednotlivé tematické celky, které jsou sestaveny podle jednotlivých orgánových soustav. Důraz je kladen na osvojení českého a latinského názvosloví.

Pojetí výuky:

Somatologie navazuje na znalosti žáka z předmětu biologie ze základní školy. Tyto znalosti rozšiřuje na úroveň nezbytnou pro výkon budoucí profese. Vzdělání vede žáky k uvědomění si nutnosti užívat správné medicínské názvosloví, významu znalostí jednotlivých orgánových soustav, chápání jejich provázanosti a znalosti fyziologických hodnot. Podporuje orientaci v odborných textech a názorných ukázkách.

Výuka je vedena frontálně, skupinově, aktivizačními metodami. Je vhodné i zařazování krátkodobých projektů a exkurzí. Žáci jsou vedeni k samostatnému získávání vědomostí, práci s odborným textem, aktivitě, samostatnému přemýšlení.

Hodnocení výsledků:

Hodnocení vychází z klasifikačního řádu. Žák je hodnocen nejméně jednou z každého tematického celku. Hodnocení se provádí v kombinaci písemného a ústního zkoušení. Žák musí prokázat zvládnutí probíraného učiva z 40% zadané látky. Při hodnocení je kladen důraz na porozumění poznatkům, jejich ústní či písemnou interpretaci, na přesné užívání odborných termínů a jejich českou interpretaci, na schopnost schematického znázornění, na schopnost zhodnocení, zda daná hodnota je fyziologická či ne, na samo- statnost žáka při řešení problémů. Žák je hodnocen dle platného školního řádu. Během roku napíší žáci dvě pololetní písemné práce, zhrnující učivo za příslušná témata probraná v daném pololetí.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Vyučovací předmět se podílí na rozvoji personálních kompetencí (efektivně se učit, začleňovat nově získané poznatky do dřívějšího kontextu), komunikativních kompetencí (vhodně se vyjadřovat, klást otázky, vyjadřovat se v odborné terminologii, prezentovat připravené informace), sociálních kompetencí (schopnost pracovat v týmu, být zodpovědný za svěřený úkol, přijímat názor druhého), vede žáky k samostatnému řešení úkolu. Průřezová témata se podílejí na pojetí lidského jedince jako samostatného individua, na pochopení vlivů prostředí na zdraví a život člověka, osvojení si zásad zdravého životního stylu, na uvědomění si odpovědnosti za vlastní zdraví. Jsou využívány informační technologie jako zdroje poznatků pro projektové práce, samostudium.

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

1. ročník:

4 hodiny týdně, celkem 136 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje somatologii jako vědu - vysvětlí vztah somatologie k ostatním vědním oborům - chápe důležitost znalosti somatologie pro práci zdravotnického pracovníka - orientuje se v učebnici somatologie 	<p>1. Úvod do předmětu</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika somatologie 	1
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v pojmech buňka, tkáň, orgán, organismus - objasní pojem homeostáza - vysvětlí vliv faktorů zevního prostředí na organismus 	<p>2. Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy anatomie člověka: buňka, tkáň, orgán, organismus, homeostáza 	1
<ul style="list-style-type: none"> - třídí tkáně z anatomicko-fyziologického hlediska - přiřadí vybraný příklad tkáně 	<p>3. Histologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - tkáně: - epitelová, pojivová, svalová, nervová 	3

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>k danému typu</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní regenační schopnost tkáně 	<p>funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - lokalizace - regenerace 	
<ul style="list-style-type: none"> - prakticky prezentuje jednotlivé roviny a směry na modelu - používá anatomické názvosloví 	<p>4. Základní orientace na lidském těle</p> <ul style="list-style-type: none"> - roviny a směry lidského těla - anatomická nomenklatura 	3
<ul style="list-style-type: none"> - popíše obecnou stavbu kostí - chápe faktory ovlivňující růst kosti - rozlišuje jednotlivé části pohybového systému - orientuje se na modelu kosterní soustavy - rozlišuje jednotlivé spoje kosterní soustavy - schématicky znázorní kloub - popíše obecnou stavbu svalu - orientuje se v jednotlivých svalových skupinách a svalech těla - objasní funkce svalů 	<p>5. Pohybový systém</p> <ul style="list-style-type: none"> - kostra člověka: - obecná stavba, růst, architektonika - lebka - osový skelet - pletenec horní a dolní končetiny - spojení kostí - typy spojů - obecná stavba kloubu - přehled hlavních kloubů těla - svalová soustava: - stavba a funkce kosterního svalu - přehled svalových skupin 	18
<ul style="list-style-type: none"> - objasní funkci a složení krve - orientuje se ve faktorech ovlivňujících její složení - orientuje se ve významu jednotlivých složek krve - vysvětlí rozdíl mezi krevními skupinami, definuje Rh faktor, objasní určování krevních skupin - orientuje se v pojmu imunita a jejím dělení, chápe význam imunity 	<p>6. Krev</p> <ul style="list-style-type: none"> - obecné vlastnosti krve: - krevní plazma - krevní elementy - krevní skupiny - imunita 	8
<ul style="list-style-type: none"> - chápe funkci srdce pro organismus - znázorní a objasní topografickou stavbu srdce, srdeční stěny, chlopně - objasní průtok krve srdcem - orientuje se v převodním systému srdečním 	<p>7. Srdce</p> <ul style="list-style-type: none"> - srdce: - stavba, funkce, topografie - řízení srdeční činnosti - projevy srdeční činnosti - vybraná onemocnění srdce 	8

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - popíše cévní zásobení srdečního svalu - objasní základní projevy srdeční činnosti, pojem puls, tlak krevní, EKG - vysvětlí vztah srdeční činnosti k faktorům, které ji ovlivňují - orientuje se v pojmech: ozvy srdeční, minutový objem, srdeční výdej - chápe riziko vybraných poruch srdce 		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí stavbu stěny tepny, žíly, vlásečnice - orientuje se ve funkci cév - popíše a schematicky znázorní princip cirkulace – velký a malý oběh, oběh krve plodem, vratnicový oběh - má přehled o hlavních cévách těla 	<p>8. Krevní oběh</p> <ul style="list-style-type: none"> - cévy, jejich dělení, stavba a jejich funkce - malý a velký krevní oběh - tepny velkého oběhu - žíly velkého oběhu - specializované oblasti krevního řečiště - dynamika krevního oběhu 	8
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí stavbu a funkci mízního systému - chápe tvorbu lymfy - objasní úlohu lymfatických uzlin - objasní význam a stavbu sleziny 	<p>9. Mízní systém</p> <ul style="list-style-type: none"> - mízní systém - slezina 	2
<ul style="list-style-type: none"> - popíše stavbu a funkci jednotlivých oddílů dýchacího systému - objasní přenos plynů mezi krví, plicemi, tkáněmi - vysvětlí princip řízení dýchání - objasní vitální kapacitu plic a jednotlivé plicní objemy - chápe faktory ovlivňující dýchání - orientuje se v příčinách a důsledcích hypoxie 	<p>10. Dýchací systém</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba a funkce jednotlivých oddílů dýchacích cest - přenos dýchacích plynů krví - mechanika dýchání - řízení dýchání - plicní objemy 	6
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje stavbu a funkci jednotlivých orgánů gastrointestinálního traktu - prezentuje jejich topografii 	<p>11. Trávicí systém</p> <ul style="list-style-type: none"> - obecná stavba a funkce gastrointestinálního traktu, topografie - dutina ústní, slinné žlázy, mléčný 	18

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>na modelu</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní stavbu a funkci dutiny ústní, slinných žláz, význam slin - objasní stavbu a funkci mléčného a definitivního chrupu - schematicky znázorní jednotlivé úseky trávicí soustavy - orientuje se v jednotlivých enzymech a jejich vlivu na trávení - objasní význam jednotlivých složek racionální výživy a její vliv na člověka 	<p>a trvalý chrup</p> <ul style="list-style-type: none"> - hltan - jícen - žaludek - tenké a tlusté střevo - játra, žlučník, žlučové cesty - slinivka břišní - výživa a její vliv na člověka 	
<ul style="list-style-type: none"> - prezentuje topografii orgánů na modelu - schematicky znázorní jednotlivé úseky vylučovacího systému - orientuje se ve stavbě a funkci jednotlivých oddílů vylučovacího systému - charakterizuje základní stavební a funkční jednotku ledvin - vysvětlí princip tvorby moče - vysvětlí mechanismus řízení diurézy - orientuje se ve složení moče - chápe význam pitného režimu 	<p>12. Vylučovací systém</p> <ul style="list-style-type: none"> - ledviny - vývodné cesty močové - diuréza - řízení tvorby moče, složení moče 	5
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje stavbu kůže - chápe její význam - popíše přídatné kožní orgány, orientuje se v jejich funkci - popíše mléčnou žlázu, objasní tvorbu mateřského mléka - chápe význam kojení - orientuje se ve vybraných kožních onemocněních 	<p>13. Kožní systém</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba a funkce kůže - přídatné orgány kožní - některá kožní onemocnění - mléčná žláza, laktace 	3
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje stavbu a funkci pohlavního systému muže a ženy - schematicky znázorní jednotlivé úseky pohlavního systému muže a ženy - prezentuje topografii jednotlivých 	<p>14. Pohlavní systém</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohlavní systém muže, pohlavní vývoj - pohlavní systém ženy, pohlavní vývoj - menstruační a ovulační cyklus - oplození, vývoj zárodka, těhotenství, 	18

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> orgánů na modelu - objasní funkci a princip menstruačního a ovulačního cyklu - objasní pohlavní vývoj ženy a muže - chápe princip oplození a těhotenství - orientuje se v principech plánování rodičovství 	<ul style="list-style-type: none"> ukončení těhotenství - základy intimní hygieny - projekt studentů: antikoncepce a plánované těhotenství 	
<ul style="list-style-type: none"> - objasní principy hormonálního řízení organismu - objasní princip transportu hormonů - popíše na modelu jednotlivé žlázy s vnitřní sekrecí - orientuje se ve funkci jednotlivých žláz s vnitřní sekrecí - zdůvodní projev nedostatku nebo nadbytku hormonů u jednotlivých žláz s vnitřní sekrecí 	<p>15. Endokrinní systém</p> <ul style="list-style-type: none"> - obecné principy hormonálního řízení organismu - přehled žláz s vnitřní sekrecí - význam jednotlivých hormonů, jejich hypo a hyper funkce 	10
<ul style="list-style-type: none"> - na modelu se orientuje v jednotlivých částech zrakového a sluchového orgánu - chápe význam jednotlivých částí zrakového a sluchového orgánu - orientuje se ve významu, stavbě a funkci jednotlivých smyslových receptorů 	<p>16. Smyslový systém</p> <ul style="list-style-type: none"> - zrakový orgán - sluchový orgán - receptor kožního cití - receptor čichový - receptor chuťový 	6
<ul style="list-style-type: none"> - popíše a charakterizuje základní stavební a funkční jednotku nervového systému - schematicky znázorní neuron - objasní podstatu vzruchu, synapse, podmíněného a nepodmíněného reflexu - na modelu popíše jednotlivé části NS - objasní význam jednotlivých částí nervového systému - objasní rozdíl mezi funkcí sympatiky a parasympatiky - objasní princip termoregulace - chápe pojem vyšší nervová činnost, spánek, paměť - rozlišuje jednotlivé fáze spánku 	<p>17. Nervový systém</p> <ul style="list-style-type: none"> - obecné principy nervového řízení organismu - obecná stavba a funkce nervového systému, nervová buňka, vzruch - centrální nervový systém, stavba a funkce jednotlivých oddílů CNS - periferní nervový systém - vegetativní nervový systém - obaly CNS - termoregulace - vyšší nervová činnost, spánek, paměť 	15

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
- uvědomí si velikost a tvar jednotlivých lidských orgánů	18. Exkurze - dle možností: patologicko-anatomický ústav	3

Učební osnova předmětu

Klinická propedeutika

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

Obecným cílem předmětu je seznámení žáků se základní lékařskou terminologií, postupy používanými při vyšetření nemocného lékařem, tedy s lékařskou anamnézou, fyzikálním vyšetřením a vyšetřovacími metodami. Žáci získají přehled o základních projevech nemocí, dokáží se orientovat v chorobopisu pacienta. Nedílnou součástí předmětu je znalost základních farmakologických přípravků, jejich forem, způsobu aplikace, nežádoucích účinků a kontraindikací u vybraných lékových skupin.

Předmět klinická propedeutika tvoří teoretický základ pro dovednosti, které má žák aplikovat prakticky v ošetrovatelství a praxi.

Charakteristika učiva:

Předmět klinická propedeutika je zařazen do 1. ročníku a vyučuje se v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně, tj. 34 hodin celkem. Učivo předmětu klinická propedeutika je rozděleno do tří celků.

V prvním celku se žáci seznamují s významem předmětu klinická propedeutika a s jeho propojením do nejrůznějších klinických oborů. Druhý tematický celek se zabývá obecnou symptomatologií. Celek zahrnuje základní poznatky z problematiky zdraví a nemoci, prevence a etiologie nemocí, význam a obsah lékařské anamnézy, charakteristiku pojmů diagnóza, prognóza, terapie, subjektivní a objektivní příznaky nemoci. Ve třetím tematickém celku jsou vyšetřovací metody. Celek zahrnuje postupy fyzikálního vyšetření pacienta lékařem, dále poznatky o laboratorních, přístrojových, zobrazovacích a funkčních vyšetřovacích metodách, včetně přípravy pacienta na vyšetření a péče o něj po výkonu. Čtvrtý tematický celek farmakologie je rozdělený na obecnou farmakologii a speciální farmakologii. Obecná farmakologie se zabývá formami léků, způsoby jejich aplikace, účinky léků a dalšími pojmy, které se k farmakologii vztahují. Ve speciální farmakologii se žáci budou zabývat vybranými lékovými skupinami a jejich indikacemi, hlavními nežádoucími účinky, kontraindikacemi a řazením léků do lékových skupin.

Pojetí výuky:

Předmět klinická propedeutika je teoretický předmět. V předmětu se využívají znalosti ze somatologie a souběžně z ošetřovatelství i z přírodovědných předmětů. Při výuce je nezbytné spolupracovat s vyučujícími těchto předmětů, zejména ošetřovatelství, se kterým se budou poznatky z klinické propedeutiky prolínat a ve kterém bude žák poznatky prakticky aplikovat. Výuka je organizována v klasické učebně. Je doplněna vhodnými didaktickými pomůckami, např. nástěnnými obrazy lidského těla, fotografiemi, obrazovými fóliemi, schémata a také výpočetní technikou, jako je dataprojektor a notebook. Výuka je realizována výkladem a je doplněna praktickými ukázkami učitele. Z vyučovacích forem převládá hromadné a skupinové vyučování, které je možné uplatnit např. při procvičování lékových skupin (např. formou soutěžení mezi žáky). Při výuce vyšetřovacích metod je možné využít samostatné práce žáků s dostupnými informačními zdroji (odborná literatura, internet) např. formou referátů nebo výpisků. Také je možno využívat životních zkušeností žáků (příznaky nemoci, různá vyšetření atd.) formou diskuze nebo metodou řízeného vyučování. Ve výuce je žádoucí uplatňovat různé aktivizační metody, které napomáhají vytvoření požadovaných klíčových kompetencí, zvyšují motivaci žáků a pozitivně ovlivňují jejich vztah k učení a konkrétnímu vyučovacímu předmětu.

Hodnocení výsledků:

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Žák je hodnocen nejméně jednou z každého tematického celku. Hodnocení se provádí v kombinaci písemného a ústního zkoušení. Při hodnocení písemných testů, ústního a praktického zkoušení se využívá klasifikační stupnice s bodovým nebo procentuálním vyjádřením. Žák musí prokázat zvládnutí probíraného učiva z 25% zadané látky. Při písemném a ústním zkoušení je kladen důraz na porozumění učivu a jeho interpretaci, na přesné vyjadřování odborných termínů a jejich českou interpretaci, na schopnost schematického znázornění, na samostatnost žáka při řešení problémů. Za každé pololetí napíše žáci pololetní písemnou práci z probraného učiva.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Žáci jsou v rámci výuky klinické propedeutiky směřováni k rozvíjení schopností a dovedností řešit problémy a problémové situace (např. formou cvičení a úkolů dovést žáky k rozpoznání základních příznaků onemocnění, provádění fyzikálního vyšetření). Žáci se mají naučit pracovat s odbornou literaturou, vyhledávat a zpracovávat informace, diskutovat o odborných problémech.

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

1. ročník:

1 hodina týdně, celkem 34 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – vysvětlí podstatu předmětu klinická propedeutika – popíše čím se zabývá klinická propedeutika	1. Úvod do předmětu – předmět klinická propedeutika – spolupráce s ostatními vědními a klinickými obory	1

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje a charakterizuje klinické obory, do kterých se klinická propedeutika prolíná - ovládá odborné názvy klinických oborů - orientuje se v příslušné literatuře vztahující se k předmětu 		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem zdraví, nemoc, diagnóza, prognóza, terapie - zdůvodní význam prevence nemoci - vyjmenuje a popíše příčiny nemoci a průběh nemoci - objasní a popíše možnosti ochrany před nemocí nebo úrazem - vysvětlí rozdíl mezi lékařskou a ošetřovatelskou anamnézou - popíše jednotlivé fáze anamnézy a uvede příklady - popíše zásady pro vedení anamnézy - odebere anamnézu a pracuje s jednotlivými součástmi - uvědomuje si význam kvalitně odebrané lékařské anamnézy pro stanovení lékařské diagnózy - pojmenuje a charakterizuje subjektivní a objektivní příznaky - popíše projevy jednotlivých příznaků - uvede latinský název u jednotlivých subjektivních a objektivních příznaků - rozpozná život ohrožující příznaky a stavy - chápe nutnost znalosti lékařské terminologie ve své zdravotnické profesní orientaci - používá odbornou lékařskou a latinskou terminologii - je schopen vyhledat doplňující informace v literatuře 	<p>2. Obecná symptomatologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdraví a nemoc - prevence nemoci - etiologie nemoci, průběh nemoci - diagnóza, prognóza, terapie - anamnéza: osobní, rodinná, sociální, pracovní, farmakologická, alergická, gynekologická, nynější onemocnění - zásady pro správné vedení anamnézy a její hodnocení - subjektivní a objektivní příznaky nemoci - opakování celku 	8

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí odborné lékařské terminologii užívané při fyzikálním vyšetření - objasní postupy při fyzikálním vyšetření - popíše, co na jednotlivých oblastech těla vyšetřujeme - rozdělí vyšetřovací metody na invazivní a neinvazivní - vysvětlí podstatu jednotlivých vyšetřovacích metod - popíše techniku postupu u jednotlivých vyšetřovacích metod - orientuje se na lidském těle - u vybraných vyšetřovacích metod popíše přípravu pacienta před a po vyšetření - akceptuje důležitost znalosti jednotlivých vyšetřovacích metod pro jeho další práci - uvědomuje si význam důsledně provedeného fyzikálního vyšetření pro stanovení diagnózy - používá odbornou lékařskou a latinskou terminologii - je schopen vyhledat doplňující informace v literatuře 	<p>3. Vyšetřovací metody</p> <ul style="list-style-type: none"> - fyzikální vyšetření: pohled, poslech, poklep, pohmat, per rektum - laboratorní vyšetřovací metody (informativně) - elektrografické vyšetřovací metody: EKG, EEG, EMG - funkční vyšetřovací metody: ergometrie, spirometrie, OGTT, funkční vyš. tenkého střeva a ledvin - zobrazovací vyšetřovací metody: RTG, CT, NMR, USG, radionuklidová vyšetření, termografie - péče před a po vyšetření - opakování celku 	9
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje formy léků a uvede příklad - rozdělí léčiva do základních skupin - vyjmenuje způsoby podání léků - popíše postupy aplikace jednotlivých forem léků - vysvětlí pojmy: farmakoterapie, účinky léků, kumulace léků, indikace, kontraindikace - definuje indikace podání jednotlivých lékových skupin - uvede zástupce u vybraných lékových skupin - u vybraných léků uvede příklady jejich alternativ - popíše účinky jednotlivých lékových 	<p>4. Farmakologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - obecná farmakologie: formy léků a způsoby jejich aplikace (informativně) - účinky léků (žádoucí, nežádoucí, místní, celkové) - pojmy: farmakoterapie, indikace, kontraindikace, kumulace léků - speciální farmakologie: vybrané lékové skupiny a jejich indikace, hlavní nežádoucí účinky, kontraindikace a řazení léků do lékových skupin - analgetika - hypnotika - sedativa 	16

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
skupin – interpretuje možné nežádoucí účinky a kontraindikace u vybraných lékových skupin – zařadí lék do příslušné lékové skupiny – uvědomuje si svou zodpovědnost při podávání léků nemocným – přijímá význam edukace nemocného při podávání léků – akceptuje význam dosažených vědomostí o farmakoterapii ve své další práci – používá odbornou lékařskou a latinskou terminologii – je schopen vyhledat doplňující informace v literatuře	– laxativa, antidiaroeika – antiemetika, antacida – antihypertenziva, kardiotonika – antikoagulancia, antiagregancia – ATB, chemoterapeutika – kortikoidy – antitusika, expektorancia, antiastmatika – antidiabetika – léky ovlivňující vegetativní nervový systém – opakování celku	

Učební osnova předmětu

Základy veřejného zdravotnictví

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl :

Obecným cílem předmětu je zprostředkovat žákům poznatky z oblasti systému zdravotní péče, organizace a řízení zdravotnictví a připravit je na to, aby byli schopni vhodným způsobem ovlivňovat postoj pacientů (klientů) i spoluobčanů k vlastnímu zdraví a podílet se na realizaci programů na podporu zdraví. Předmět základy veřejného zdravotnictví si klade za cíl vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost, a tak rozvinout a podpořit jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za svoje zdraví. Významná funkce tohoto předmětu je v tom, že vede žáky k chápání zdraví jako nejvyšší hodnoty a k odpovědnosti za svoje zdraví.

Charakteristika učiva :

Předmět základy veřejného zdravotnictví je zařazen do 1. ročníku a vyučuje se v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně, tj. 34 hodin celkem. Žáci se seznamují se systémem zdravotní péče, se zásadami reformy systému zdravotní péče, se soustavou zdravotnických zařízení, s organizací léčebně-preventivní péče, postavením občana v systému léčebně-preventivní péče, financováním zdravotní péče a řízením zdravotnictví.

Rovněž se seznamují s problematikou zdraví a jeho determinant, vybranými programy na podporu zdraví. Dále je předmět zaměřen na prevenci a zdravotní výchovu, metody výchovy ke zdraví a oblasti zdravého způsobu života. Žáci jsou vedeni k poznání potřeb vlastního těla a uvědomění si, jak působí výživa, tělesná aktivita, mentální hygiena, stres, kouření, životní prostředí, práce a jiné vlivy na zdraví.

Pojetí výuky :

Předmět základy veřejného zdravotnictví je teoreticko-praktický předmět. Výuka je realizována výkladem a diskuzí, řešením modelových situací a samostatnou prací žáků. Pro výuku je vhodné využít co nejvíce konkrétní příklady a situace, využívat osobních zkušeností žáků, jejich zájmů v dané oblasti i aktuálních otázek týkajících se učiva. Předmět poskytuje vhodné podmínky pro projektové vyučování. Ve výuce je žádoucí uplatňovat různé aktivizační metody, které napomáhají vytvoření požadovaných klíčových kompetencí, zvyšují motivaci žáků a pozitivně ovlivňují jejich vztah k učení a k vyučovacím předmětům. Výuka je doplněna vhodnými didaktickými pomůckami, např. použitím dataprojektoru a notebooku, grafy a schémata.

Hodnocení výsledků :

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení písemných testů, ústního a praktického zkoušení se využívá klasifikační stupnice s procentuálním vyjádřením. Slovní hodnocení, sebehodnocení a kolektivní hodnocení se uskutečňuje při práci v týmu a při řízené diskuzi na určité téma. Při písemném a ústním zkoušení je kladen důraz na porozumění učivu. Žák splní požadavky pro postup do dalšího hodnoceného období, pokud zvládne nejméně 30% učiva pro dané klasifikační období. Dále je postup podmíněn prokázáním dostatečné míry samostatnosti při plnění úkolů a vyhotovením portfolia na témata „Aktuální otázky ve zdravotnictví“, „Holistický model zdraví“ a „Zdraví 21“.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat :

Žáci jsou v rámci výuky předmětu základy veřejného zdravotnictví směřováni k posuzování zdraví jako jedné z prvořadých hodnot potřebné ke kvalitnímu prožívání života a jeho cílevědomé ochraně. Učí se racionálně jednat v situacích osobního a veřejného ohrožení. Znají prostředky, jak chránit své zdraví i zdraví ostatních. Učí se chovat odpovědně ke svému zdraví. Orientují se v zásadách zdravé výživy a v jejich alternativních směrech. Jsou schopni edukovat pacienty (klienty) i spoluobčany o zásadách zdravého životního stylu. Podporují zdravotní stav populace.

Výuka podporuje rozvoj personálních kompetencí žáků, a to správně odhadnout své schopnosti a možnosti, jednat odpovědně a samostatně.

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

1. ročník :

1 hodina týdně, celkem 34 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – vysvětlí význam termínu veřejné zdravotnictví	1. Úvod do předmětu – předmět základy veřejného zdravotnictví	1

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí jeho význam pro člověka a společnost - chápe nutnost posilování zdraví a používání různých výchovných metod v prevenci vzniku onemocnění 	<ul style="list-style-type: none"> - spolupráce s ostatními vědními a klinickými obory 	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem zdravotní péče, její význam pro občany i společnost - objasní princip financování zdravotní péče - ví, které orgány veřejné správy řídí rozvoj zdravotní péče - uvědomuje si důležitost organizování léčebně-preventivní péče a práv občana při poskytování zdravotní péče - zvládne jednoduchý nákres soustavy zdravotnických zařízení (podle zřizovatele, funkce a činnosti) - vyhledá na Internetu nejnovější informace - zvládá orientaci v literatuře 	<p>2. Systém zdravotní péče</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy – zdravotní péče, zdravotnická péče, zdraví a nemoc - řízení zdravotnictví, úloha státu v řízení zdravotnických služeb - soustava zdravotnických zařízení – státní i nestátní - organizace léčebně-preventivní péče, postavení občana v systému léčebně-preventivní péče - financování zdravotní péče, zdroje ve zdravotnictví 	5
<ul style="list-style-type: none"> - definuje základní právní normy, které zajišťují ochranu a rozvoj zdraví občana - objasní eticko-právní aspekty zdravotní péče - charakterizuje účel všeobecného zdravotního pojištění - definuje práva a povinnosti pojištěnců - pojmenuje základní práva pacientů - vysvětlí, jak je organizována léčebně-preventivní péče 	<p>3. Právní úprava zdravotní péče</p> <ul style="list-style-type: none"> - Listina základních práv a svobod, zákon č.20 - práva pacientů - všeobecné zdravotní pojištění, práva a povinnosti pojištěnců - poskytování zdravotní péče cizincům - eticko-právní aspekty zdravotní péče 	5
<ul style="list-style-type: none"> - zná jednotlivé kategorie zdravotnických pracovníků - rozlišuje kompetence zdravotnických pracovníků - definuje význam kreditního systému - vyhledá možnosti uplatnění absolventů v regionu 	<p>4. Pracovníci ve zdravotnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> - kategorie zdravotnických pracovníků z hlediska jejich činností a kompetencí - postavení zdravotnického asistenta ve zdravotnickém týmu, požadavky na kvalifikaci a osobnost, možnosti dalšího vzdělávání 	5

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
	– možnosti uplatnění absolventů v regionu	
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí význam sociálního zajištění občanů v případě nemoci nebo dlouhodobé tíživé situace – objasní základní podmínky nároků nemocenského pojištění – na příkladech ukáže formy sociální zdravotní pomoci rodinám a dětem, osobám se zdravotním znevýhodněním – objasní možnosti dobrovolného pojištění – popíše, jak postupovat v případě sociální potřeby – zná možnosti občana a vysvětlí, co může preventivně udělat, aby se připravil na své stáří 	<p>5. Zabezpečení v případě nemoci a jiných tíživých sociálních situacích</p> <ul style="list-style-type: none"> – zákonné a dobrovolné pojištění občanů – sociální pojištění – účel, druhy pojištění, plátcí pojištění – sociální podpora – její funkce, příklady dávek – sociálně-zdravotní péče u vybrané skupiny občanů (ústavní péče a alternativní formy sociálních služeb) 	6
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí funkci a cíle programu WHO – charakterizuje jednotlivé sesterské organizace – vyjmenuje hlavní úkoly sesterských organizací z hlediska ošetrovatelské profese – definuje postavení České asociace sester v Mezinárodní radě sester 	<p>6. Zdravotnické organizace</p> <ul style="list-style-type: none"> – Světová zdravotnická organizace, její historie a poslání – profesní organizace v ČR 	2
<ul style="list-style-type: none"> – chápe problémy související s politickými, ekonomickými a společenskými změnami – uvědomuje si rizika nezaměstnanosti a bezdomovectví v souvislosti s hygienickými riziky – porozumí problematice nutnosti neustálého zvyšování požadavků na odstraňování a likvidaci odpadu a na zabezpečení dostatečného množství a kvality pitné vody 	<p>7. Aktuální otázky ve zdravotnictví</p>	1
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí definici zdraví podle SZO (Světová zdravotnická organizace) – vyjmenuje vnitřní a vnější faktory ovlivňující zdraví – vysvětlí pojem zdraví a nemoc 	<p>8. Zdraví a nemoc</p> <ul style="list-style-type: none"> – faktory ovlivňující zdraví – sociální aspekty nemoci – zdravotní stav obyvatelstva ČR a regionů 	5

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>a správně je používá</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje hlavní činitele ovlivňující zdraví jednotlivce - charakterizuje civilizační choroby, jejich příčiny a možnosti prevence - vysvětlí sociální souvislost nemoci nebo úrazu z hlediska jednotlivce, popřípadě jeho rodiny a společnosti - objasní vliv zdravotního postižení na existenci postiženého jedince (sociální vztahy, možnosti zařazení do společnosti, vzdělávání, pracovního uplatnění) - uvědomuje si pozitivní a negativní faktory ovlivňující jeho vlastní zdraví ve škole, v rodině, ve městě - vnímá faktory ovlivňující zdraví jako jeden ze zásadních problémů dnešní doby a zdravý životní styl jako moderní způsob života - je schopen se vcítit do pozice člověka se zdravotním postižením - navrhne a realizuje vyloučení několika negativních faktorů působících na jeho vlastní zdraví - je schopen vyhledat v dostupné literatuře informace týkající se dané problematiky - vyhledá nejčastější onemocnění obyvatel ČR 	<ul style="list-style-type: none"> - zdravotní stav dětí a mládeže, vliv migrace - problémy člověka se zdravotním postižením 	
<ul style="list-style-type: none"> - objasní vztah mezi mezinárodním a národním programem - uvědomuje si možnosti, kterými je jedinec schopen přispět k podpoře programu - uvědomuje si důležitost edukace pro své budoucí pacienty - akceptuje důležitost celosvětových a národních programů na podporu a obnovu zdraví - umí vyhledat úkoly národního programu Zdraví v 21. století a porovná je s regionálním programem - zvládá použití různých zdrojů 	<p>9. Programy na podporu zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - WHO - Zdraví 21 - Dílčí programy WHO – Zdravá škola, Zdravá rodina, Zdravé město, Zdravý podnik 	1

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
informací – zvládne vytvořit a realizovat projekt opatření nebo programů týkajících se dětí a mládeže		
– vysvětlí pojem „odpovědnost za své zdraví“, rozdělí prevenci a uvede jednotlivé příklady – vyjmenuje formy a metody výchovy ke zdraví, uvede příklady – pojmenuje možnosti ochrany člověka před nemocí a úrazem – vnímá prevenci jako základní podmínku péče o zdraví své i zdraví pacienta – uvědomuje si vlastní zodpovědnost v dodržování preventivních kontrol a nutnost aktivního vyhledávání nových poznatků zdravého způsobu života – účastní se aktivně diskuze k tématům týkajících se zdraví, prevence nemocí a úrazů – zvládá orientaci v základní literatuře, umí vyhledat potřebné právní informace	10. Výchova ke zdraví – prevence nemocí a úrazů – metody a prostředky výchovy ke zdraví	5

Učební osnova předmětu

Hygiena a epidemiologie

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

Základy hygieny a epidemiologie navazují na základní znalosti z biologie, chemie, somatologie a ošetřovatelství. Mají žákovi zprostředkovat vybrané poznatky z mikrobiologie, epidemiologie, imunologie a hygieny potřebné pro to, aby lépe pochopil příčiny onemocnění, vliv mikroorganismů na zdraví člověka a vztah makroorganismů

a životního prostředí. Dalším cílem je připravit žáka na práci v prostředí se zvýšenými nároky na dodržování hygienických předpisů a prevenci infekčních onemocnění. Získané vědomosti úzce souvisejí s cílovými dovednostmi. Obsahem předmětu jsou vedle teoretických znalostí také úkoly, při nichž budoucí zdravotnický asistent spolupracuje s oddělením imunologie při provádění bakteriologických vyšetření.

Charakteristika učiva:

Učivo předmětu je rozvrženo do tematických celků, které tvoří vybrané základní poznatky z mikrobiologie, ze všeobecné a speciální epidemiologie, z obecné a speciální imunologie, ze všeobecné a komunální hygieny a hygieny práce ve zdravotnických zařízeních. Pozornost se věnuje také celkové situaci rozšíření infekčních chorob v ČR ve srovnání s jinými zeměmi, hrozícím pandemiím a také etnicky specifickým nákazám a infekčním onemocněním menšin, jejichž příslušníci žijí trvale nebo přechodně na našem území.

Pojetí výuky:

Výuka směřuje převážně k tomu, aby žák znal příčiny a způsob přenosu infekčních onemocnění i možnosti jejich prevence, zejména primární. Měl přehled o výskytu závažných infekčních onemocnění v ČR ve srovnání s jinými zeměmi, chápal souvislosti mezi kvalitou životního prostředí a zdravotním stavem obyvatelstva, měl přehled o základních požadavcích na kvalitu jednotlivých složek životního prostředí, znal a dodržoval zásady hygieny a epidemiologie při práci ve zdravotnickém zařízení, aktivně a z vlastní iniciativy sledoval informace týkající se studované problematiky.

Vyučovací předmět se podílí na rozvoji personálních kompetencí (efektivně se učit, začleňovat nově získané poznatky do dřívějšího kontextu), komunikativních kompetencí (vhodně se vyjadřovat, klást otázky, vyjadřovat se v odborné terminologii, prezentovat připravené informace), sociálních kompetencí (schopnost pracovat v týmu, být zodpovědný za daný díl práce, přijímat názor druhého), k samostatnému řešení zadaných úkolů.

Výuka je vedena frontálně, skupinově, aktivizačními metodami. V průběhu školního roku jsou do výuky zařazovány i krátkodobé projekty. Od žáka je vyžadována odborná terminologie a porozumění poznatkům, je podporována zejména schopnost samostatného získávání vědomostí, práce s odborným textem a se slovníkem, aktivita a přemýšlivé učení. Důležité je využití mezipředmětových vztahů, především znalostí z biologie, chemie, somatologie a ošetrovatelství.

Hodnocení výsledků:

Hodnocení vychází z klasifikačního řádu. Žák je hodnocen jednou z každého tematického celku. Hodnocení se provádí v kombinaci písemného a ústního zkoušení. Při hodnocení je kladen důraz na porozumění získaným poznatkům, jejich ústní i písemnou interpretaci, přesném vyjadřování odborných termínů a jejich českou interpretaci, samostatnost žáků při řešení daného úkolu, aktivitě žáků při vyučování, jejich schopnosti pracovat s informacemi a odborným textem a také schopnosti vyjadřovat se k dané problematice. Žák musí prokázat zvládnutí probíraného učiva z 30% zadané látky. Žák je hodnocen v návaznosti na platný školní řád.

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

2. ročník:

1 hodina týdně, celkem 34 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zopakuje význam pojmů mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena - vysvětlí vztahy mezi těmito obory a jejich přínos pro zdravotní péči 	<p>1. Úvod do předmětu</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezení obsahu a funkce předmětu - vysvětlení základních pojmů 	1
<ul style="list-style-type: none"> - klasifikuje a charakterizuje mikroorganismy - vyjmenuje mikroorganismy, které nejčastěji způsobují onemocnění - vysvětlí propojení mikroorganismů s živočichy a rostlinami - uvede příklady vyšetřovacích metod nakažlivých chorob - dokáže vysvětlit účinek antibiotik a chemoterapeutik - orientuje se v příčinách a důsledcích rezistence mikroorganismů - byl seznámen se základní odbornou terminologií 	<p>2. Mikrobiologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - morfologie a fyziologie mikrobů - mikrobiální osídlení člověka - patogenita mikrobů - možnosti diagnostiky nakažlivých chorob - účinek antibiotik a chemoterapeutik - rezistence mikroorganismů 	4
<ul style="list-style-type: none"> - definuje pojem imunita a popíše fungování imunitních mechanismů - objasní rozdíl mezi specifickou a nespecifickou imunitou - vysvětlí význam a fungování obranných mechanismů v organizmu - uvede příklady reakce organismu na cizorodou látku - charakterizuje přínos imunologie jako vědní disciplíny pro péči o zdraví dětí a dospělých 	<p>3. Imunologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem infekce, imunita - podstata imunitních mechanismů - specifická a nespecifická imunita - imunologické vyšetřovací metody - patologie imunity, imunomodulace - současný rozvoj oboru, jeho přínos pro zdravotnickou praxi 	6
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam mezi infekční a neinfekční nemocí - popíše vznik nákazy, formy výskytu nálezů a proces přenosu - popíše zásady a základní 	<p>4. Epidemiologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - infekční proces a onemocnění - prevence infekčního onemocnění, protiepidemiologická opatření 	15

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>prostředky prevence infekčních onemocnění a epidemií</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní podstatu očkování, vysvětlí, co je očkovací kalendář - rozdělí infekční onemocnění podle původu nákazy a způsobu přenosu a charakterizuje je z hlediska jejich projevů, důsledků a rozšíření - orientuje se v epidemiologické situaci v ČR - uvede příklady infekčních onemocnění souvisejících se sociálním prostředím, s migrací či cestovním ruchem - vysvětlí, v čem spočívá nebezpečí bojových biologických prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> - očkování, očkovací látky a techniky - přehled infekčních chorob podle původu nákazy a cesty přenosu - vybraná etnicky specifická infekční onemocnění - epidemiologická situace v ČR ve srovnání s jinými zeměmi - nozokomiální nákazy - bojové biologické prostředky 	
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje činnost hygienických orgánů - objasní pojmy všeobecná a komunální hygiena - pomocí příkladů vysvětlí, jaké hygienické požadavky se kladou na životní prostředí - charakterizuje hlavní současné směry ve výživě a stravování - uvede zásady prevence nozokomiálních nákaz - uvede, jaké jsou hygienické požadavky na přípravu a podávání jídel na ošetrovací jednotce - vysvětlí, jak je zabezpečena péče o zdraví zaměstnanců ve zdravotnictví 	<p>5. Základy hygieny</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika oboru, úloha hygieny a v primární prevenci - orgány hygienické služby - předmět a úkoly komunální hygieny, vliv kvality složek životního prostředí na člověka - hygiena výživy, vliv výživy na zdraví a prevenci onemocnění, současné trendy ve výživě a stravování, hygienické požadavky na společné stravování a manipulaci s potravinami (zaměření na stravování na ošetrovací jednotce) - hygiena a bezpečnost práce ve zdravotnických zařízeních: zásady hygieny provozu zdravotnických zařízení prevence nozokomiálních nákaz riziková pracoviště ochrana pracovníků proti infekcím povinnosti zaměstnavatele a zaměstnance základní předpisy BOZP - exkurze: hygienická stanice 	8

Učební osnova předmětu

Patologie

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

Předmět patologie navazuje na základní znalosti ze somatologie a biologie. Žák má možnost seznámit se s vybranými základními poznatky z patologie. Cílem předmětu je obeznámit žáka s chorobnými procesy v lidském organismu. Na tyto poznatky navazuje studium dalších klinických předmětů.

Charakteristika učiva:

Učivo je rozděleno do jednotlivých tematických celků. Obsahuje poznatky z obecné, ale i speciální patologie.

- V obecné patologii jsou zahrnuta témata: nemoc a její příčiny, regresivní změny v organismu, zánik organismu, záněty a nádory.
- Ve speciální patologii jsou zahrnuta témata: vybraná onemocnění členěná dle somatických celků.

Pojetí výuky:

Ve výuce se uplatňují frontální, skupinové i aktivizační metody. Žák se má orientovat v odborné terminologii a chápat získané poznatky. Je veden k samostatnému získávání vědomostí. Je podporována jeho aktivita.

Hodnocení výsledků:

Při hodnocení je kladen důraz na porozumění žáka poznatkům, jejich ústní i písemné interpretaci, na přesné vyjadřování odborných termínů a jejich českou interpretaci, na samostatnost žáků při řešení daného úkolu. Žák je hodnocen dle platného školního řádu. Během roku napíšou žáci dvě větší pololetní písemné práce shrnující učivo příslušného pololetí a budou nejméně jednou ústně zkoušeni. Odevzdají seminární práci na zadané téma. K zvládnutí předmětu musí prokázat znalosti nejméně z 30% zadaného učiva.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Vyučovací předmět se podílí na rozvoji personálních kompetencí (efektivně se učit, začleňovat nově získané poznatky do dřívějšího kontextu), komunikativních (vhodně se vyjadřovat, klást otázky, vyjadřovat se v odborné terminologii, prezentovat připravené informace), sociálních kompetencí (schopnost pracovat v týmu, být zodpovědný za daný díl práce, přijímat názor druhého), k samostatnému řešení zadaného úkolu. Uplatnění průřezových témat v rámci předmětu je následující - vlivy prostředí na zdraví člověka a jeho život, osvojení si zásad zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví, význam vzdělávání a celoživotního učení pro život, motivace k aktivnímu pracovnímu životu, využívání informačních technologií jako zdroje poznatků, orientace v možnostech nových informačních technologií, praktické využívání pro přípravu referátů, prezentací, projektových prací, samostudia, rozvoje kognitivních funkcí žáka.

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

2. ročník:

1hodina týdně, celkem 34 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní význam oboru patologie v rámci léčebně preventivní péče - uvede příklady diagnostických metod používaných v patologii - rozpoznává podle určených příznaků klinickou a biologickou smrt - parafrázuje znaky smrti - orientuje se v posmrtných změnách a příčinách, které je vyvolaly 	<p>1. Úvod do předmětu</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezení obsahu a funkce předmětu - vysvětlení základních pojmů o zániku organismu - metody patologie 	1
<ul style="list-style-type: none"> - vyjádří vlastními slovy pojem nemoc - uvede základní příznaky nemoci - vybaví si základní příčiny nemoci - rozliší vnitřní a zevní příčiny nemoci a ilustruje je na příkladu - chápe význam dědičných vlivů 	<p>2. Nemoc, příčiny nemoci</p> <ul style="list-style-type: none"> - definice nemoci - zevní příčiny nemoci: fyzikální, chemické, biologické, vlivy výživy a prostředí - vnitřní příčiny nemoci: genetická dispozice, patogenní imunita 	2
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v pojmech nekróza a gangréna - vysvětlí podstatu vzniku nekrózy a gangrény - uvědomí si nebezpečnost stavu a vývoje nekrotických a gangrenózních změn pro nemocného - rozlišuje druhy těchto regresivních změn a uvede příklady - podle příznaků charakterizuje pojem dekubitů - vysvětlí příčiny vzniku dekubitů - uvědomí si riziko dekubitů pro vývoj zdravotního stavu nemocného - vyjádří vlastními slovy pojem atrofie - rozpoznává podle příčin základní druhy atrofie - chápe podstatu vzniku DM 	<p>3. Regresivní a metabolické změny</p> <ul style="list-style-type: none"> - nekróza: definice, druhy, příklady, příčiny vzniku a další vývoj - gangréna: definice, druhy, příklady, význam - dekubitus: definice, příčiny, další vývoj - atrofie: definice, základní příčiny vzniku - poruchy metabolismu CA - steatóza - ikterus - diabetes mellitus - konkrementy - pigmentace exogenní a endogenní 	5

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - odlišuje jednotlivé typy DM - na základě předložených informací vyvozuje případné komplikace DM - orientuje se v poruchách metabolismu CA - rozliší jednotlivé typy - objasní pojem konkrement - popíše příčiny vzniku konkrementu - odvodí případné komplikace - orientuje se v základních typech pigmentace a uvede příčiny vzniku - objasní pojem steatóza - orientuje se v základních příčinách vzniku steatózy - charakterizuje ikterus - popíše příčiny vzniku ikteru - rozpozná jednotlivé typy - jmenuje alespoň některá onemocnění, která vedou k oktetu 		
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje podstatu zánětu - vysvětlí příčiny vedoucí k zánětu - popíše místní a celkové projevy zánětu - objasní průběh zánětu - rozlišuje jednotlivé formy nespecifických zánětů - určí jednotlivé typy specifických zánětů - orientuje se v odborném názvosloví 	<p>4. Zánět</p> <ul style="list-style-type: none"> - definice - příčiny vzniku - místní a celkové projevy - imunitní reakce - specifické a nespecifické záněty - názvosloví 	3
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje pojem nádorového bujení - objasní základní dělení nádorů - popíše biologické vlastnosti nádoru - určí příčiny nádorového růstu - dovede posoudit možná rizika průběhu nádorového růstu - uvědomuje si důležitost depistáže prekanceros - stanovuje zásady prevence - uvede možnosti diagnostiky nádorů 	<p>5. Nádory</p> <ul style="list-style-type: none"> - definice - dělení a biologické vlastnosti - vznik nádorů - prevence - prekancerózy - systematický přehled nádorů 	2

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>rového onemocnění</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v přehledu typů nádorů 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší pojmy regenerace a reparace - vysvětlí pojem transplantace - rozliší pojmy hypertrofie a hyperplazie - orientuje se v pojmech metaplazie a dysplazie 	<p>6. Progresivní změny</p> <ul style="list-style-type: none"> - regenerace, reparace - transplantace - hypertrofie, hyperplazie - metaplazie, dysplazie 	1
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základních patologických stavech kostí - identifikuje projevy zlomenin - vysvětlí princip hojení zlomenin 	<p>7. Patologie pohybového systému</p> <ul style="list-style-type: none"> - zánětlivá, degenerativní a nádorová onemocnění - zlomeniny kostí, projevy a hojení zlomenin 	2
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje poruchy endokrinního systému - popíše základní příčiny vzniku poruch endokrinních žláz - přiřadí příznaky k jednotlivým hyper a hypofunkčním poruchám 	<p>8. Poruchy endokrinního systému</p> <ul style="list-style-type: none"> - hyperfunkční a hypofunkční systémy endokrinních žláz a jejich příčiny 	3
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje selhání oběhového systému - vysvětlí příčiny vzniku - popíše projevy selhání oběhového systému - uvede následky selhávání oběhového systému pro zdravotní stav nemocného - charakterizuje pojem srdečního selhání, ischemické choroby srdeční - uvede nejčastější příčiny - popíše projevy a následky - rozliší základní typy srdečního selhávání - rozliší pojmy trombóza a embolie - vysvětlí příčiny trombózy a embolie - popíše projevy trombózy a embolie - vysvětlí pojem edém - vysvětlí příčiny, které k edému vedou - popíše projevy edému 	<p>9. Poruchy oběhu krve a lymfy</p> <ul style="list-style-type: none"> - selhání oběhového systému - projevy a příčiny vzniku srdečního selhání, ischemické choroby srdeční - arterioskleróza - hypertenze, hypotenze - trombóza, embolie - edém - změny ve složení a objemu krve 	4

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem ateroskleróza - objasní příčiny, které vedou k ateroskleróze - rozliší stupně aterosklerózy - orientuje se v pojmech hypertenze a hypotenze - chápe příčiny, které vedou ke změně tlaku - popíše projevy hypo a hypertenze - označí změny v objemu a složení krve - stanoví zásady prevence nemoci oběhového systému 		
<ul style="list-style-type: none"> - popíše projevy selhání dýchacího systému - vysvětlí základní příčiny, které vedou k poruchám dýchacího systému - popíše zánětlivé procesy dýchacích cest - charakterizuje poruchy vzdušnosti plic - uvede příčiny vzniku karcinomu plic - chápe význam včasné diagnostiky onemocnění dýchacího systému 	<p>10. Poruchy dýchacího systému</p> <ul style="list-style-type: none"> - selhání dýchacího systému - poruchy ventilace - záněty dýchacích cest a plic - poruchy vzdušnosti plic - nádory plic 	3
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základních projevech poruch trávicího systému - objasní příčiny, které vedou k poruchám trávicího systému - odvodí komplikace onemocnění trávicího systému - uvědomuje si důležitost včasné diagnostiky onemocnění trávicího systému - objasní zásady prevence nádorových onemocnění trávicího systému 	<p>11. Poruchy trávicího systému</p> <ul style="list-style-type: none"> - projevy poruch - poruchy motility, sekrece trávicích šťáv, trávení a vstřebávání - nejčastější onemocnění dutiny ústní, jícnu, žaludku a střev - nejčastější onemocnění jater, žlučníku, žlučových cest a pankreatu 	4
<ul style="list-style-type: none"> - objasní pojem selhání ledvin - určí příčiny onemocnění ledvin a močových cest - popíše projevy onemocnění močových cest 	<p>12. Poruchy tvorby a vylučování moči, choroby ledvin a vývodných močových cest</p> <ul style="list-style-type: none"> - selhání ledvin akutní a chronické - urémie 	2

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - chápe význam dodržování zásad prevence onemocnění močových cest - chápe rozdíl mezi akutním a chronickým onemocněním - uvědomuje si nebezpečí selhání ledvin pro zdravotní stav pacienta 	<ul style="list-style-type: none"> - zánětlivá a nádorová onemocnění močových cest - urolitiáza - nádory ledvin 	
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v projevech onemocnění pohlavního systému u muže a ženy - vysvětlí termín patologické těhotenství - uvede nejčastější nenádorová a nádorová onemocnění prsu - chápe význam včasné diagnostiky onemocnění prsu - stanoví zásady prevence nádorových onemocnění prsu 	<p>13. Poruchy pohlavního systému</p> <ul style="list-style-type: none"> - patologie těhotenství - patologie prsu 	2

Učební osnova předmětu

Ošetřovatelství

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

Obecným cílem předmětu ošetřovatelství je vést žáky k získávání teoretických poznatků a praktických dovedností v péči o zdraví, prevenci poškození zdraví a ošetřování klientů. Důraz je kladen na vytváření sociálních dovedností a postojů žáků vyplývajících z holistického pojetí osobnosti klienta, z problematiky multikulturního přístupu ke klientovi. Žáci jsou vzděláváni v základech teorie ošetřovatelského procesu, který je předpokladem pro poskytování individualizované ošetřovatelské péče.

Charakteristika učiva:

Předmět ošetřovatelství je zařazen do celého čtyřletého studia tohoto oboru a je zařazen jako maturitní předmět.

V prvním ročníku jsou žáci seznamováni s pojmem ošetřovatelství, s problematikou ošetřovatelského procesu, s vývojem ošetřovatelství, ochranou zdraví zdravotnického asistenta, s organizací ošetřovací jednotky, s organizací práce zdravotnického týmu, s problematikou příjmu, překlady a propuštění nemocného z nemocnice a adaptací

nemocného na hospitalizaci. Dalšími tématickými celky jsou vizita, péče o pomůcky, lůžko a jeho úprava, hygienická péče.

Ve druhém ročníku navazují žáci na učivo z prvního ročníku, které je rozšířeno o celky výživa, péče o odpočinek a spánek, péče o nemocného s bolestí, sledování fyziologických funkcí, podávání léků, odběry biologického materiálu, základny punkčních a endoskopických vyšetření, asistence při převazech a rehabilitační ošetřovatelství.

Ve třetím ročníku se žáci seznámí s ošetřovatelskou péčí o pacienta s interním onemocněním, dále ošetřovatelskou péčí o klienta s chirurgickým onemocněním, ošetřovatelskou péčí o pacienta s urologickým onemocněním, multikulturním ošetřovatelstvím, ošetřovatelskou péčí o pacienta na dětském oddělení, ošetřovatelskou péčí o pacienta na gynekologicko-porodnickém oddělení a ošetřováním pacientů na geriatrici.

Čtvrtý ročník je zaměřen na ošetřovatelský proces na neurologickém oddělení, ošetřovatelský proces na psychiatrii, ošetřovatelský proces na kožním oddělení, ošetřovatelský proces na ORL oddělení, ošetřovatelský proces na infekčním oddělení, ošetřovatelský proces na onkologickém oddělení, ošetřovatelský proces na očním oddělení, ošetřovatelský proces na ortopedickém oddělení, ošetřovatelský proces na stomatologickém oddělení a práci sestry v terénu a léčebných ústavech.

Pojetí výuky:

Předmět ošetřovatelství je teoreticko-praktický předmět. Teoretická část je propojována s praktickými cvičeními. V předmětu se využívají znalosti ze somatologie, patologie a souběžně z klinické propedeutiky, hygieny a epidemiologie, psychologie, základů veřejného zdravotnictví i z přírodovědných předmětů a křesťanství. Při výuce je zapotřebí spolupracovat s vyučujícími těchto předmětů a využívat je. Žáci si osvojují latinskou terminologii vztahující se k dané problematice. Výuka je organizována v odborné i v klasické učebně. Třída se dělí na skupiny tak, aby bylo možné nacvičit jednotlivé dovednosti na takovou úroveň, která je žádoucí pro vstup do nemocničního prostředí a kontakt s klienty. Výuka je doplněna vhodnými didaktickými pomůckami, např. nástěnnými obrazy lidského těla, schémata a také výpočetní technikou, jako je dataprojektor a notebook, interaktivní tabule. Výuka je realizována výkladem a doplněna praktickými ukázkami učitele a praktickým procvičováním odborných výkonů žáky. Při výuce ošetřovatelství je možné využít samostatné práce žáků s dostupnými informačními zdroji (odborná literatura, Internet) např. formou referátů. Také je možno využívat životních zkušeností žáků (pobyt v nemocnici, příznaky nemocí atd.). Výuku je dále vhodné doplnit exkurzemi například: centrální sterilizace a úpravna lůžek, nutriční terapeut, tabletový systém podávání stravy, sádrovna. Dále je vhodné zařadit besedy s odborníky z různých specializovaných oborů. Ve výuce je žádoucí uplatňovat různé aktivizační metody, které napomáhají vytvoření požadovaných klíčových kompetencí, zvyšují motivaci žáků a pozitivně ovlivňují jejich vztah k učení a konkrétnímu vyučujícímu předmětu. Podmínkou je teoretická a praktická část, výsledky jsou prezentovány např. prezentací PowerPoint. Je možné zařadit projektové hodiny.

Ve výuce je věnována pozornost bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a osvojování bezpečných pracovních postupů. Na výuku ošetřovatelství se navazuje v předmětu ošetřování nemocných.

Hodnocení výsledků:

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy, a to nejméně jednou z každého tematického celku. Hodnocení je kombinací praktického provedení odborného výkonu a zkoušení písemnou a ústní formou. Žák musí prokázat zvládnutí probíraného učiva ze 30% zadané látky. Při hodnocení písemných testů, ústního a praktického

zkoušení se využívá klasifikační stupnice. Slovní hodnocení, sebehodnocení a kolektivní hodnocení se uskutečňuje při práci v týmu a při řízené diskuzi na určité téma. Při písemném a ústním zkoušení je kladen důraz na porozumění poznatkům, jejich ústní či písemnou interpretaci, na přesné používání odborných termínů. Při posuzování projektu je pak např. posuzována i schopnost spolupracovat v týmu, časové rozvržení práce, komunikační dovednosti atd.. Při hodnocení žáků se přihlíží k jejich aktivitě a zvládnutí nejen poznatků, ale také požadovaných dovedností.

Žáci jsou v rámci předmětu ošetrovatelství směřováni k rozvíjení schopnosti a dovednosti řešit problémy. Jsou vedeni ke správné komunikaci s klientem, ke spolupráci při poskytování ošetrovatelské péče. Žáci se mají naučit pracovat s odbornou literaturou, vyhledávat a zpracovávat informace, diskutovat o odborných problémech.

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

1. ročník teorie:

1 hodina týdně, celkem 34 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je schopen zopakovat, definovat a vysvětlit pojem ošetrovatelství, jeho jednotlivé složky, dokáže vyjmenovat základní rysy moderního ošetrovatelství - se orientuje v příslušné literatuře vztahující se k danému tématu, je schopen vyhledávat doplňující informace v literatuře - přijímá a akceptuje nutnost znalostí o oboru ošetrovatelství a jeho náplni 	<p>1. Ošetrovatelství</p> <ul style="list-style-type: none"> - úvod do předmětu - charakteristika a základní rysy moderního ošetrovatelství 	3
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže formulovat pojem ošetrovatelský proces - dokáže popsat jeho fáze - přiřadí k jednotlivým fázím ošetrovatelského procesu druhy činností zdravotnických pracovníků - dokáže nakreslit jednoduché schéma ošetrovatelského procesu - uvede postupy vedoucí k získávání informací o nemocném (rozhovor, pozorování) - akceptuje aplikaci ošetrovatelského procesu v moderním ošetrovatelství - aplikuje komunikační dovednosti při své práci 	<p>2. Ošetrovatelský proces</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika, fáze ošetrovatelského procesu, PES - potřeby klientů a nemocných - formy a způsoby získávání informací o nemocném - pozorování - nácvik komunikativních dovedností zaměřených na získávání informací o nemocném - realizace ošetrovatelských intervencí - opakování celku 	8

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - přijímá potřebu znalosti postupů ošetrovatelského procesu pro zkvalitnění péče o nemocné 		
<ul style="list-style-type: none"> - uvede významné osobnosti ošetrovatelství a historický přehled vývoje zdravotnického školství - je schopen zopakovat a vysvětlit systém vzdělávání zdravotnických pracovníků - orientuje se v dokumentech souvisejících s tématem - je schopen načrtnout jednoduché hierarchické schéma vzdělávání zdravotnických pracovníků 	<p>3. Vývoj ošetrovatelství a vzdělávání zdravotnických pracovníků, (.zdravotnický asistent v ošetrovatelském procesu)..</p> <ul style="list-style-type: none"> - významné osobnosti ošetrovatelství - vývoj vzdělávání zdravotnických pracovníků - osobnost zdravotnického asistenta - opakování celku 	4
<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje vlastními slovy význam dodržování životního a pracovního režimu zdravotnického asistenta - dokáže vyjmenovat správný režim dne - je schopen sestavit a naplánovat soubor činností režimu dne, aktivního odpočinku, jednoduchých preventivních postupů - uvědomuje si pravidla psychohygieny a nezbytnost aktivního odpočinku - akceptuje rizika vyplývající z nedodržování režimu dne a přetížení organismu 	<p>4. Ochrana zdraví zdravotnického asistenta</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam ochrany zdraví a prevence nemoci - režim dne, pracovní zatížení, spánek, odpočinek a pohybová aktivita - péče o hygienu a výživu - životní a pracovní prostředí - opakování celku 	3
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí výhody a nevýhody různých typů ošetrovatelských jednotek a přiřadí jim stupeň ošetrovatelské péče - objasní pojmy vybavení, spotřební materiál, inventář - načrtne jednoduché schéma ošetrovací jednotky - vysvětlí význam hygienických opatření v nemocničním zařízení 	<p>5. Ošetrovací jednotka</p> <ul style="list-style-type: none"> - typy, stavební uspořádání - vybavení - inventář, prádlo - spotřební materiál - udržování čistoty a pořádku na ošetrovací jednotce - opakování celku 	3
<ul style="list-style-type: none"> - je schopen vyjmenovat a zopakovat postupy spojené s příjmem, překladem a propuštěním nemocného - definuje pojem sanitární filtr, 	<p>6. Klient a nemocniční prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - první kontakt nemocného s ošetřujícím personálem - příjem a překlad 	8

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>adaptace, maladaptace, nozokomiální nákazy, formuluje okolnosti vedoucí ke změnám psychiky hospitalizovaných klientů</p> <ul style="list-style-type: none"> - je schopen popsat rizika spojená s poruchou adaptace nemocného při hospitalizaci - dokáže naplánovat postupy vedoucí ke správné adaptaci nemocného - je schopen pracovat s dokumentací při příjmu, překlada a propuštění nemocného - dokáže v modelové situaci navázat kontaktu s nemocným za účelem zlepšení adaptability nemocného - akceptuje význam osobnosti zdravotnického pracovníka v jednání s nemocným - uvědomuje si rizika spojená s hospitalizací - přijímá potřebu preventivních postupů při přenosu nemocničních nákaz 	<ul style="list-style-type: none"> - propuštění, edukace pacienta - zdravotnická dokumentace nemocného - adaptace nemocného na hospitalizaci - zvláštnosti u dětí - zvláštnosti u cizinců - nemocniční prostředí a jeho působení na dítě a dospělého - nozokomiální infekce a jejich prevence - opakování celku 	
<ul style="list-style-type: none"> - je schopen definovat a vysvětlit pojem vizita - zvládá terminologii vztahující se k vizitě - je schopen definovat náplň práce jednotlivých zdravotnických pracovníků při vizitě - vysvětlí význam vizity pro zdravotnické pracovníky a nemocné - dokáže připravit a používat pomůcky k vizitě v rámci odborné učebny - zvládá asistenci při vizitě a základním vyšetření nemocného v rámci odborné učebny - je schopen uvést postupy produktivní komunikace při vizitě - uvědomuje si etické aspekty vizity 	<p>7. Vizita</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam, účel, formy - povinnosti zdravotnického asistenta - sesterská vizita - záznam, etické aspekty vizity - opakování celku 	5

1. ročník cvičení:

2 hodiny týdně, celkem 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže vysvětlit organizaci a řízení ošetrovatelské péče - popíše, co je náplní práce zdravotnického týmu - je schopen nakreslit schéma hierarchie zdravotnických pracovníků a přiřadit jim kompetence - vlastními slovy vyjádří a předvede organizační formy ošetrovatelské péče - je schopen popsat časový rozpis služeb - orientuje se v postupu předávání služby 	<p>1. Organizace práce zdravotnického týmu</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizace a řízení ošetrovatelské péče - zdravotnický tým a jeho cíle - náplň práce zdravotnického týmu - řídicí funkce sester - organizační formy ošetrovatelské péče - časový rozpis služeb - léčebný řád - opakování celku 	6
<ul style="list-style-type: none"> - je schopen definovat pojem dezinfekce a její postupy, vysvětlí pojmy expoziční a expirační doba - dokáže připravit dezinfekční roztok požadované koncentrace, je schopen vypočítat množství účinné látky pro daný dezinfekční roztok - přijímá potřebu znalosti metod dezinfekce pro jeho další profesní činnost - je schopen definovat pojem sterilizace a její dělení, vysvětlit pojem expirační doba - je schopen zopakovat zásady zacházení se sterilním materiálem - (...dokáže připravit materiál ke sterilizaci...) - přijímá potřebu znalosti metod sterilizace pro jeho další profesní činnost - je si vědom rizik vyplývajících z nedodržování hygienickoepidemiologických zásad 	<p>2. Péče o pomůcky dezinfekce</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy, způsoby dezinfekce - druhy dezinfekčních prostředků - příprava dezinfekčních přípravků - zásady dezinfekce a čištění pomůcek z různých materiálů <p>sterilizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy, způsoby sterilizace - sterilizační přístroje a příprava materiálu ke sterilizaci - zacházení se sterilním materiálem - pomůcky k jednomu použití <ul style="list-style-type: none"> - opakování celku - exkurze: centrální sterilizace 	8
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže popsat různé typy lůžek, 	<p>3. Lůžko a jeho úprava</p> <ul style="list-style-type: none"> - typy lůžek pro děti a dospělé 	16

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>jejich vybavení a pomocná zařízení lůžka</p> <ul style="list-style-type: none"> - je schopen přiřadit polohy nemocných v lůžku k jednotlivým onemocněním a poškozením nemocných - popíše postupy vedoucí ke změně polohy nemocných v lůžku - je schopen používat základní vybavení lůžka a pomůcky doplňující lůžko - dokáže provést úpravu lůžka bez nemocného i s nemocným - je schopen upravit polohu pacienta podle jeho zdravotního stavu - akceptuje význam správně upraveného lůžka a správné polohy nemocného pro jeho další léčení - přijímá nutnost komunikace s nemocným při úpravě lůžka 	<ul style="list-style-type: none"> - základní vybavení lůžka, pomůcky doplňující lůžko - úprava lůžka bez nemocného, s nemocným - komunikativní dovednosti při práci s nemocným - polohy nemocného v lůžku, jejich změny-posouvání, obracení, přenášení - opakování celku 	
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže vysvětlit postupy při zajištění hygienické péče u nemocných různého stupně sebedpěče - definuje zásady při hygienické péči - je schopen vysvětlit postupy při zajištění hygienické péče u nemocných různého stupně sebedpěče - dokáže zopakovat typy poškození kůže (oprúzenina, dekubitus-jejich příčiny, preventivní postupy) - je schopen zaznamenat a dokumentovat poskytovanou péči - zvládá praktické provedení hygienické péče u nemocných různého typu sebedpěče - přijímá preventivní, léčebný a estetický význam hygienické péče - akceptuje potřebu vhodné komunikace s nemocným - respektuje přirozený stud nemocného a estetický význam hygienické péče 	<p>4. Hygienická péče o děti a dospělé</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam hygienické péče - péče o osobní a ložní prádlo, hygienické návyky - péče o hygienu dutiny ústní - ranní a večerní toaleta - celková koupel, mytí vlasů, péče o nehty - některá specifika hygienické péče daná kulturními tradicemi - hygiena při vyprazdňování - mytí znečištěného nemocného - prevence oprúzenin, příčiny jejich vzniku, projevy, ošetření - péče o kůži-příčiny, prevence, ošetření dekubitů - komunikativní dovednosti při poskytování hygienické péče u dospělých - koupel kojence, vážení kojence - péče o kůži dětí, riziko vzniku oprúzenin, příčiny, projevy, ošetření - komunikativní dovednosti při 	24

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
	poskytování hygienické péči u dětí – opakování celku	
<ul style="list-style-type: none"> – zná zásady pro práci s obvazy a jejich příkládání – je si vědom rizik spojených s nesprávným přiložením obvazu – vyjmenuje jednotlivé druhy obvazového materiálu dle použité látky, přiřadí jim účel – umí demonstrovat typy obvazového materiálu a základní druhy otáček – příkládá různé typy obvazů na jednotlivé části těla – akceptuje význam dosažených vědomostí pro jeho další práci 	<p>5. Obvazový materiál, obvazová technika</p> <ul style="list-style-type: none"> – druhy, význam, použití, druhy otáček, základní obvazové techniky <p>Obinadlové obvazy</p> <p>Hlava- oko, ucho, Hippokratova čepice</p> <p>Horní končetiny</p> <ul style="list-style-type: none"> – klasový obvaz palce – klasový obvaz hřbetu ruky – pacička – obvaz prstů ruky (rukavička) – obvaz ramene – obvaz lokte <p>Dolní končetiny</p> <ul style="list-style-type: none"> – obvaz paty – obvaz kolene – obvaz palce <p>Pružná síťovina</p> <ul style="list-style-type: none"> – hlava, rameno, hrudník, prst – opakování celku 	14

2. ročník:

6 hodin týdně, celkem 204 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vypočítá BMI a zhodnotí výsledek – vyjmenuje druhy diet a přiřadí k nim příslušná onemocnění – uvede příklady potravin a způsoby zpracování stravy u jednotlivých diet – uvede alternativní postupy výživy nemocných – akceptuje nutnost orientace 	<p>1. Výživa</p> <ul style="list-style-type: none"> – základy zdravé výživy, BMI – dietní systém, návyky správného stolování, objednávání stravy – podávání jídla u dětí a dospělých dle pohybového režimu a stupně sebeděče – vedení záznamu – krmení nemocného sondou 	12

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> v dietním systému pro svou práci - zdůvodní potřebu orientace v dietním systému pro práci na ošetrovací jednotce - uvědomuje si potřebu správně upravené stravy pro uspokojivý pocit nemocného - vyplní tiskopis k objednání stravy - popíše postup podávání stravy a krmení nemocných podle stupně sebeděče - zvládá krmení nemocných podle stupně sebeděče a věkové kategorie - dodržuje hygienické zásady při přípravě stravy na ošetrovací jednotce a při manipulaci s jídlem - dokáže manipulovat s tabletovým systémem - připraví stravu pro kojence a nakrmí je - uvědomuje si význam správné komunikace s nemocným 	<ul style="list-style-type: none"> - výživa u dětí - příprava kojenecké stravy, krmení kojence - komunikace při krmení nemocného - opakování celku - exkurze: stravovací provoz 	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí fyziologii spánku - vysvětlí význam spánku - definuje pojmy REM, non REM spánek - vyjmenuje, definuje a rozliší jednotlivé poruchy spánku - chápe potřebu dostatečného spánku a odpočinku pro harmonický rozvoj osobnosti člověka - popíše přípravu nemocného k odpolednímu odpočinku a nočnímu spánku - vyjmenuje povinnosti zdrav. asistenta při přípravě odpoledního odpočinku a nočního klidu - je schopen získat informace vypovídající o poruše spánku - dokáže zaznamenat získané 	<p>2. Péče o odpočinek a spánek</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam spánku, potřeba spánku, poruchy spánku - vytváření vhodných podmínek pro odpočinek a spánek - opakování celku 	4

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>informace od nemocného</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede postupy v prevenci a léčbě poruch spánku 		
<ul style="list-style-type: none"> - definuje pojem bolest - vysvětlí fyziologii vzniku bolesti - chápe význam znalostí o bolesti a jejím prožívání pro svou práci - dokáže rozdělit typy bolesti, její charakter a intenzitu - popíše projevy bolesti - zdůvodní nutnost okamžité pomoci vždy, pokud má nemocný bolest nebo ji signalizuje - zvládá práci s mapou bolesti a škálou bolesti, dokáže do ní zakreslit nebo zaznament informace - zaznamenává informace o prožívání bolesti nemocného - uvede postupy a prostředky v prevenci a léčbě bolesti 	<p>3. Péče o nemocného s bolestí</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam bolesti - vnímání a prožívání bolesti, její intenzita, hodnocení bolesti - mírnění bolesti, prevence - opakování celku - exkurze: centrum bolesti 	6
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje a definuje fyziologické a patologické hodnoty fyziologických funkcí - je schopen porovnat hodnoty fyziologických funkcí se získanými hodnotami - orientuje se v odchylkách fyziologických funkcí od normy vzhledem k věku nemocných - popíše postupy měření fyziologických funkcí - dodržuje stanovené postupy a dbá na přesnost měření - nachystá si vhodné pomůcky k měření fyziologických funkcí - prakticky zvládá měření fyziologických funkcí a manipulaci s pomůckami k jejich sledování v rámci odborné učebny - chápe nutnost přesného zachycení hodnot fyziologických funkcí 	<p>4. Sledování fyziologických funkcí</p> <ul style="list-style-type: none"> - měření a vážení nemocných - měření tělesné teploty, dechu, pulsu, krevního tlaku: hodnoty, hodnocení, zásady a postup měření, pomůcky, záznam - sledování vyprazdňování močového měchýře: mikce, diuréza - poruchy ve vyprazdňování močového měchýře - hustota moči, pH moči, záznam hodnot, sběr moči - měření množství moči, bilance tekutin - vedení záznamu - cévkování: účel, druhy katétrů - cévkování ženy, asistence při cévkování muže, zavedení 	<p>42</p> <p>14</p> <p>16</p>

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - dovede získané hodnoty fyziologických funkcí zaznamenat do dokumentace - orientuje se ve fyziologii a patologii vyprazdňování nemocných - definuje fyziologické a patologické hodnoty vyprazdňování močového měchýře a tlustého střeva - vyjmenuje a definuje poruchy ve vyprazdňování močového měchýře a stolice - vysvětlí fyziologii mikce a defekace - definuje bilance tekutin a uvede hodnoty, dokáže získané informace zaznamenat - prakticky zvládá měření hustoty moči, pH moči a sběr moči - vyjmenuje druhy katetrů - vysvětlí účel cévkování ženy a muže, zavedení permanentního katetru, výplach močového měchýře a klyzma - vyjmenuje a nachystá si vhodné pomůcky pro cévkování ženy a muže, zavedení permanentního katetru, výplach močového měchýře a klyzma - je schopen zvolit vhodné pomůcky pro inkontinentní nemocné a dokáže nemocnému vysvětlit způsob jejich používání - popíše postup cévkování ženy, asistenci u cévkování muže, zavedení permanentního katetru, výplach močového měchýře a klyzma - prakticky provede cévkování ženy, asistenci u cévkování muže, zavedení permanentního katetru, výplach močového měchýře a klyzma v modelových situacích v odborné učebně - zpřesňuje a koordinuje postupy při katetrizaci močového měchýře a aplikaci klyzmatu v rámci odborné učebny 	<p>permanentního katetru, výplach močového měchýře: pomůcky, postup, příprava pacienta</p> <p>- sledování vyprazdňování tlustého střeva: defekace, poruchy ve vyprazdňování tlustého střeva, sledování vyprazdňování</p> <p>- klyzma: druhy klyzmat, pomůcky, postup, příprava pacienta</p> <p>- vedení záznamu</p> <p>- pomůcky pro inkontinentní nemocné</p> <p>- opakování celku</p>	12

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - definuje klyzma a jednotlivé druhy klyzmatu - zhodnotí moč a stolici nemocného - získané hodnoty při sběru moči a stolice zaznamená do dokumentace - respektuje přirozený stud nemocného a jeho sociokulturní specifika při jednotlivých výkonech a sběru dat ohledně fyziologických funkcí a vyprazdňování - vhodně komunikuje při jednotlivých výkonech 		
<ul style="list-style-type: none"> - diferencuje léky podle formy, účinku a způsobu aplikace - zvládá manipulaci s dokumentací a knihou o spotřebě omamných látek - je schopen poznat jednotlivé lékové formy dle vzorníku - popíše zásady pro zacházení s opiáty - definuje pojem šarže, expirace, orientuje se v označení léků a názvech léků - interpretuje informace uvedené na obalu - popíše specifika pro zacházení u jednotlivých léčiv - popíše požadavky na uložení a manipulaci s léky - vysvětlí důsledky nedodržení předpisů pro nakládání s léky - uvede základní způsoby aplikace léků - orientuje se v latinských označeních a zkratkách - interpretuje provozní a bezpečnostní pokyny při práci s kyslíkem - vyjmenuje a připraví pomůcky nutné k aplikaci léků různými způsoby (per os, konečníkem, kůží, do oka, nosu, ucha, injekčně, 	<p>5. Podávání léků</p> <ul style="list-style-type: none"> - formy léků (opakování), označení, objednávání, uložení léků, hospodaření s léky, opiáty - účinky léků, reakce organismu na léky, kumulace léků - způsoby aplikace léků - perorální podávání léků - místní aplikace léků: konečníkem, kůží, do spojivkového vaku, ucha, nosu, kůží - podávání léků do dýchacích cest, inhalace, aplikace kyslíku - provozní a bezpečnostní pokyny při práci s kyslíkem - aplikace injekcí: úvod - příprava léků k aplikaci (nasávání léků z ampulky a lahvičky, ředění léků), dokumentace, zásady komunikace - aplikace léků do kůže, podkoží, svalu - aplikace do žíly, tepny, srdce - specifika aplikace injekcí u dětí - infuzní terapie: účel, druhy infuzních roztoků - příprava infuze, příprava pacienta - sledování pacienta v průběhu aplikace a po aplikaci 	<p>60</p> <p>20</p> <p>19</p> <p>12</p>

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>inhalačně) v modelové situaci</p> <ul style="list-style-type: none"> - formuluje zásady pro aplikaci léků různými způsoby (per os, konečnickem, kůží, do oka, nosu, ucha, injekčně, inhalačně) - prakticky provádí jednotlivé způsoby podávání léků - popíše a prakticky předvede správnou techniku aplikace injekcí i.c., s.c., i.m., i.v. - prakticky provádí přípravu léků k aplikaci (nasávání léků z ampulky a lahvičky, ředění léků) - zpřesňuje a koordinuje jednotlivé činnosti při podávání léků, aplikaci injekcí v modelových situacích v rámci odborné učebny - popíše specifika aplikace injekcí u dětí - akceptuje nutnost vysoké morální odpovědnosti při manipulaci s léky a hospodaření s nimi - oceňuje přesnost a správnost postupů při přípravě léků k aplikaci - uvědomuje si trestní zodpovědnost při zneužití léků a rizik vyplývajících z nedodržování provozních a bezpečnostních předpisů - interpretuje důvody pro infuzní terapii a transfúzi - vyjmenuje a rozdělí infuzní a transfuzní přípravky - orientuje se ve zkratkách a složení u vybraných infuzních přípravků - popíše přípravu pacienta, sledování v průběhu výkonu a po výkonu při aplikaci infuze a transfuze - vyjmenuje a připraví pomůcky pro infuzi a transfuzi a ovládá postupy při jejich aplikaci - prakticky provádí přípravu infuze a asistenci u transfuze - zpřesňuje a koordinuje jednotlivé činnosti při podávání infuze a transfuze v modelových situacích 	<ul style="list-style-type: none"> - komplikace infuzní terapie, dokumentace - asistence při transfuzi: účel, druhy transfuzních přípravků - povinnosti zdravotnického asistenta při přípravě transfuze - sledování pacienta v průběhu aplikace transfuze a po aplikaci - kontrolní zkoušky kompatibility krve - potransfuzní reakce - opakování celku - exkurze: transfuzní stanice 	9

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>v rámci odborné učebny</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše komplikace při aplikaci infuze a transfuze - charakterizuje kontrolní zkoušky kompatibility krve při podávání transfuze - popíše potransfuzní reakce - zvládá práci s dokumentací - je schopen použít jednoduché postupy k zajištění bezpečnosti a ochraně zdraví zdravotnického pracovníka i pacienta při aplikaci infuzní terapie a transfuze - uvědomuje si význam správné komunikace s nemocným 		
<ul style="list-style-type: none"> - vymezí pojem biologický materiál a vysvětlí účel jeho odběru - popíše postupy odběrů jednotlivých druhů biologických materiálů - provede orientační vyšetření moči a glykémie - definuje a zdůvodní hygienické zásady pro odběr a manipulaci s biologickým materiálem - orientuje se v základních odběrech biologického materiálu - objasní specifika odběru u dětí - vyjmenuje a připraví pomůcky dle druhu odběru - připraví pacienta na odběr (vysvětlí postup a účel) - zvládá koordinaci postupů při odběru biologického materiálu dle jeho druhu v modelových situacích - připraví pacienta na odběr - vhodně komunikuje při jednotlivých odběrech - zvládá práci s dokumentací - vyplní žádanku k odběru biologického materiálu - přijímá nutnost dodržování zásad aseptiky při odběru a manipulaci 	<p>6. Odběr biologického materiálu</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam, zásady odběru, prevence přenosných chorob, bezpečnost práce, dokumentace - odběr moči: sběr moči, orientační vyš., fyzikální vyš., biochemické vyš., mikrobiologické vyš., zvláštnosti odběru u dětí - odběr sputa, zvratků, zbytků potravy, výtěry z horních a dolních cest dýchacích, z chorobných ložisek a ran: technika, zásady, komunikace s nemocným - odběr stolice na fyzikální vyš., biochemické vyš., mikrobiologické vyš., parazitologické vyš. - cytologické a bioptické vyš. (informativně) - odběr krve pod přímým vedením: technika odběru, protisrážlivé prostředky, dokumentace, komunikace, zvláštnosti odběru u dětí - odběr krve na biochemické, hematologické, mikrobiologické a serologické vyš. - odběr žaludečního a duodenálního obsahu, výplach žaludku - opakování celku - exkurze: biochemická 	30

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>s biologickým materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> - respektuje přirozený stud nemocného a jeho sociokulturní specifika - chápe nutnost produktivní komunikace při odběru biologického materiálu, zvláště u dětí 	<p>a hematologická laboratoř, mikrobiologická laboratoř</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - zná problematiku punkčních a endoskopických vyš. - definuje pojmy punkce a endoskopie - charakterizuje jednotlivé typy punkcí a endoskopií - vyjmenuje a nachystá pomůcky k těmto vyš. - popíše postup vyš., péči o pacienta před a po vyš. - popíše a předvede polohy, které musí pacient zaujmout při těchto vyš. - vyjmenuje povinnosti zdrav. asistenta u těchto výkonů - chápe nutnost empatie k pacientovi v průběhu vyš. - uvědomuje si význam správné komunikace s nemocným 	<p>7. Základy punkčních a endoskopických vyšetření</p> <ul style="list-style-type: none"> - punkce: druhy, zásady, asistence - příprava k výkonu, pomůcky, technika - péče o pacienta po výkonu - břišní, hrudní, sternální, lumbální - endoskopie: příprava pacienta k výkonu, ošetrovatelská péče po výkonu, typy endoskopů - bronchoskopie - gastrokopie, ERCP - kolonoskopie, rektoskopie - cystoskopie - artroskopie - opakování celku 	14
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje a popíše základní chirurgické nástroje, šicí materiál, drény - manipuluje s jednotlivými nástroji - definuje pojem drenáž - vyjmenuje a popíše jednotlivé druhy drenáží - popíše jednotlivé pomůcky, které se nachází na převazovém vozíku - vysvětlí odlišnosti ve vybavení převazového vozíku na aseptickém a septickém oddělení - uvede a prakticky aplikuje zásady zacházení se sterilním materiálem a pomůckami - definuje převaz, vysvětlí účel převazu 	<p>8. Asistence při převazech</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní chirurgické nástroje, šicí materiál - druhy drénů, drenáže - vybavení převazového vozíku na aseptickém a septickém oddělení - asistence při převazu aseptické a septické rány, účel převazu, hojení rány - stomie: druhy, příčiny založení, příprava pacienta před operací, ošetřování stomie, pomůcky - mytí a oblékání k operaci, příprava prádla - příprava sterilního stolku - opakování celku 	24

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje zásady pro převazování rány - ovládá postupy asistence převazu u aseptické a septické rány - vyjmenuje a připraví pomůcky pro převaz rány - prakticky provede převaz rány v modelových situacích v rámci odborné učebny - koordinuje postupy asistence převazu aseptické a septické rány v rámci odborné učebny - zvládá manipulaci se sterilním materiálem a pomůckami - při přípravě pomůcek a při asistenci převazu dodržuje zásady asepse - interpretuje zásady pro manipulaci s pomůckami kontaminovanými biologickým materiálem - přijímá nutnost dodržování zásad asepse při převazech a vnímá potřebu aseptických postupů jako samozřejmost - akceptuje nutnost empatie k pacientovi s ránou a stomií - definuje stomii - vyjmenuje a popíše jednotlivé druhy a příčiny stomie - popíše přípravu pacienta před operací - popíše postup ošetření stomie - orientuje se v používání pomůcek pro stomiky - popíše postup mytí a oblékání k operaci - vyjmenuje pomůcky k mytí a oblékání - interpretuje zásady pro mytí a oblékání k operaci - asistuje při oblékání k operaci - popíše postup přípravy sterilního stolku - připraví sterilní stůl 		

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - vymezí pojem rehabilitační ošetřovatelství - vysvětlí význam a účel rehabilitace - uvede základní metody rehabilitace - podle pokynů správně provede jednoduchá kondiční a dechová cvičení - správně polohuje nemocného v modelových situacích v odborné učebně - dokáže používat pomůcky k polohování - dokáže bezpečně vertikalizovat nemocného - vyjmenuje a popíše jednotlivé techniky aplikace tepla a chladu - je schopen motivovat a zapojit nemocného do sebekpěče - chápe nutnost empatie k pacientovi v průběhu rehabilitace - uvědomuje si význam správné komunikace s nemocným 	<p>9. Rehabilitační ošetřovatelství</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam, metody a účinky rehabilitace - kondiční cvičení - polohování nemocného - dechová cvičení - vertikalizace - fyzikální terapie, aplikace tepla a chladu - magnetoterapie, elektroterapie, balneoterapie, fototerapie, mechanoterapie (informativně) - opakování celku - exkurze: rehabilitační oddělení 	12

3.ročník

6 hodin týdně, celkem 180 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá terminologii vztahující se k dané problematice - dokáže definovat vyšetřovací metody a léčebné postupy - spolupodílí se na sestavování ošetřovatelského plánu u pacienta s daným onemocněním - definuje princip komplexního ošetřovatelského přístupu u daného onemocnění 	<p>1. Ošetřovatelská péče o klienta s interním onemocněním</p> <ul style="list-style-type: none"> - úseky práce na interním oddělení, charakter práce zdravotnického asistenta, vybavení, léčebný režim <p>Ošetřování nemocných s chorobami dýchacích cest</p> <ul style="list-style-type: none"> - etiopatogeneze onemocnění dýchacích cest - příznaky, vyšetřovací metody, léčba - zánětlivá onemocnění dýchacích cest, bronchopneumonie - chronická obstrukční plicní nemoc - astma bronchiale 	<p>72</p> <p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">18</p>

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
	<ul style="list-style-type: none"> - akutní respirační insuficience Ošetřování nemocných s chorobami srdce a cév - etiopatogeneze onemocnění srdce a cév - příznaky, vyšetřovací metody, léčba - hypertenze - ICHS – stabilní a nestabilní angina pectoris, náhlá smrt - infarkt myokardu - záněty srdce – endokarditida, myokarditida, perikarditida - trombembolická nemoc, plicní embolie - tromboflebitida, flebotrombóza - ischemická choroba dolních končetin, ulcus cruris Ošetřování nemocných s chorobami zažívacího traktu - etiopatogeneze onemocnění zažívacího traktu - příznaky, vyšetřovací metody, léčba - onemocnění jícnu - vředová choroba žaludku a duodena - akutní a chronická pankreatitida - jaterní cirhóza, selhání jater - choecystolithiaza, biliární kolika - malabsorbční syndrom - akutní enteritida, Crohnova nemoc, colitis ulcerosa Ošetřování nemocných s chorobami ledvin a močových cest - etiopatogeneze onemocnění ledvin a močových cest - příznaky, vyšetřovací metody, léčba - záněty močových cest a ledvin - glomerulonefritida - selhávání ledvin, akutní, chronické, hemodialýza, peritoneální dialýza 	<p style="text-align: center;">20</p> <p style="text-align: center;">12</p> <p style="text-align: center;">8</p>

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
	<ul style="list-style-type: none"> - urolithiasis, renální kolika - onemocnění prostaty <p>Ošetřování nemocných s chorobami krevetvorby</p> <ul style="list-style-type: none"> - etiopatogeneze onemocnění krevetvorby - příznaky, vyšetřovací metody, léčba - anémie - krvácivé stavy <p>Ošetřování nemocných s chorobami metabolickými a endokrinními</p> <ul style="list-style-type: none"> - etiopatogeneze onemocnění - příznaky, vyšetřovací metody, léčba - diabetes mellitus - onemocnění štítné žlázy - ostatní endokrinní poruchy – orientačně – porucha produkce hormonů hypofýzy a nadledvinek 	<p>4</p> <p>8</p>
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá terminologii vztahující se k dané problematice - specifikuje rozdíly v organizaci práce na chirurgickém oddělení - akceptuje zvláštnosti ošetřovatelské péče u akutních onemocnění a traumatických poranění - spolupodílí se na sestavování ošetřovatelského plánu u pacienta s daným onemocněním - definuje princip komplexního ošetřovatelského přístupu u daného onemocnění 	<p>2. Ošetřovatelská péče o klienta s chirurgickým onemocněním</p> <ul style="list-style-type: none"> - úseky práce na chirurgickém oddělení, ambulantní část, lůžková část, operační úsek, charakter práce zdravotnického asistenta, vybavení, léčebný režim, předoperační příprava, pooperační péče <p>Ošetřování nemocných s traumatologickým onemocněním</p> <ul style="list-style-type: none"> - poranění lebky a mozku - poruchy vědomí při úrazech hlavy - poranění hrudníku a žebere - poranění páteře a míchy - poranění břicha - po amputaci končetiny - s extenzí - se sádrovým obvazem <p>Ošetřování nemocných s intubací</p> <p>Ošetřování žen před a po operaci</p>	<p>52</p> <p>10</p> <p>18</p> <p>1</p> <p>2</p>

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
	<p>mléčné žlázy</p> <p>Ošetřování nemocných před a po operacích štítné žlázy</p> <p>Ošetřování nemocných před a po operacích v dutině břišní</p> <ul style="list-style-type: none"> - s kýlou - s kolostomií - operace žaludku při vředové chorobě - operace žlučníku a žlučových cest <p>Ošetřování nemocných s náhlou příhodou břišní</p> <ul style="list-style-type: none"> - s apendicitidou - s akutní pankreatitidou - s ileem - s peritonitidou <p>Ošetřování nemocných před a po operaci plic</p> <ul style="list-style-type: none"> - indikace hrudních operací - operace plic 	<p style="text-align: center;">1 8 8 4</p>
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá terminologii vztahující se k dané problematice - si uvědomuje specifika práce na urologickém oddělení - spolupodílí se na sestavování ošetřovatelského plánu u pacientů s daným onemocněním - definuje princip komplexního ošetřovatelského přístupu u daného onemocnění 	<p>3. Ošetřovatelská péče o klienta s urologickým onemocněním</p> <ul style="list-style-type: none"> - úseky práce na chirurgickém oddělení se zaměřením na urologii, charakter práce zdravotnického asistenta, vybavení, léčebný režim <p>Ošetřování nemocných před a po ureterolitotomii</p> <p>Ošetřování nemocných před a po prostatektomii</p>	<p style="text-align: center;">6</p>
<ul style="list-style-type: none"> - se orientuje v základních odlišnostech vyplývajících z příslušnosti k dané národnostní menšině a náboženskému vyznání - akceptuje individuální přístup ke klientům – příslušníkům menšin, odlišného náboženského vyznání - je schopen na základě získaných znalostí plnit ošetřovatelský plán 	<p>4. Multikulturní ošetřovatelství</p> <ul style="list-style-type: none"> - specifika ošetřovatelské péče u vybraných národnostních menšin, zvláštnosti v přístupu k příslušníkům nejrozšířenějších světových náboženství 	<p style="text-align: center;">4</p>

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - chápe zvláštnosti práce zdravotnického asistenta na dětském oddělení - uvědomuje si důležitost vhodné a věkově přiměřené komunikace s dětmi při plnění ošetrovatelského plánu - spolupodílí se na edukaci rodičů a dětí u vybraných onemocnění - na základě získaných znalostí dokáže poskytnout komplexní ošetrovatelskou péči u vybraných onemocnění - definují význam výchovné práce s dětmi ve zdravotnických zařízeních 	<p>5. Ošetrovatelská péče o klienta na dětském oddělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika práce zdravotnického asistenta na dětském oddělení, vyšetřovací metody u dětí a asistence při vyšetřeních <p>Ošetrování dětí s onemocněním dýchacích cest</p> <ul style="list-style-type: none"> - zánětlivá onemocnění - bronchiektázie - mukoviscidóza - astma bronchiale <p>Ošetrování dětí s onemocněním oběhového systému</p> <ul style="list-style-type: none"> - vrozené a získané onemocnění srdce - revmatická horečka <p>Ošetrování dětí s onemocněním zažívacího traktu</p> <ul style="list-style-type: none"> - malabsorbční syndrom - průjmové onemocnění - vředová choroba žaludku a dvanáctníku <p>Ošetrování dětí s metabolickým a endokrinním onemocněním</p> <ul style="list-style-type: none"> - diabetes mellitus - fenylketonurie <p>Výchovná práce zdravotnického asistenta v dětských zařízeních</p> <ul style="list-style-type: none"> - dle věkových kategorií 	<p>20</p>
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá terminologii vztahující se k dané problematice - spolupodílí se na edukaci ženy o významu preventivních gynekologických prohlídek, o samovyšetření prsu - je schopen připravit ženu k vyšetření, asistovat při nich a poskytnout ošetrovatelskou péči v rámci své kompetence - uvědomuje si psychologické aspekty při vyšetřeních 	<p>6. Ošetrovatelská péče o klienta na gynekologicko – porodnickém oddělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - úseky gynekologicko-porodnického oddělení, charakteristika práce zdravotnického asistenta - patofyziologie gynekologického onemocnění - příznaky, vyšetřovací metody, léčba - ošetrování ženy před a po malých gynekologických zákrocích 	<p>18</p>

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>a ošetrovatelské péči na gynekologicko-porodnickém oddělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - definuje zásady komplexní ošetrovatelské péče o ženu před, během a po porodu a zásady péče o novorozence 	<ul style="list-style-type: none"> - ošetrování ženy před a po hysterektomii - ošetrování žen se zánětlivým onemocněním pohlavních orgánů - ošetrování žen s nádorovým onemocněním - ošetrování žen v těhotenství - ošetrování žen během porodu a po porodu - ošetrování novorozence - ošetrování žen v šestinedělí, kojení 	
<ul style="list-style-type: none"> - chápe individuální přístup v péči o geriatrické pacienty - akceptuje biopsychosociální a spirituální potřeby pacientů vyššího věku - je schopen na základě získaných znalostí poskytnout komplexní péči v terminálním stádiu 	<p>7. Ošetrování klientů na geriatricii</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvláštnosti péče v gerontologii - ošetrování nemocných v terminálním stádiu, doprovázení, péče o zemřelého - zvláštnosti komunikace s pozůstalými 	8

4. ročník:

4 hodiny týdně, celkem 130 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá terminologii vztahující se k dané problematice - specifikuje rozdíly v organizaci práce - dokáže definovat vyšetřovací metody a léčebné postupy - zvládá na základě získaných vědomostí provádět ošetrovatelské intervence a plnit ošetrovatelský plán u daných onemocnění 	<p>1. Ošetrovatelský proces na neurologickém oddělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - úseky neurol.oddělení, příznaky, vyšetřovací metody, charakteristika práce sestry, léčba - ošetrování nemocných s cévní mozkovou příhodou - ošetrování nemocných s epilepsií - ošetrování nemocných se zánětlivými onemocněními nervové soustavy 	16
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá terminologii vztahující se k dané problematice - specifikuje rozdíly v organizaci práce - dokáže definovat vyšetřovací metody a léčebné postupy 	<p>2. Ošetrovatelský proces na psychiatrii</p> <ul style="list-style-type: none"> - úseky práce psychiatrického oddělení, příznaky, vyšetřovací metody, charakteristika práce sestry - léčba na psychiatrii 	14

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá na základě získaných vědomostí provádět ošetrovatelské intervence a plnit ošetrovatelský plán u daných onemocnění 	<ul style="list-style-type: none"> - ošetrování nemocných s některými psychiatrickými poruchami - ošetrování nemocných se schizofrenií - ošetrování nemocných s depresí - ošetrování nemocných s demencí - ošetrování nemocných se závislostí (alkohol, drogy) - exkurze: psychiatrická klinika 	
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá terminologii vztahující se k dané problematice - specifikuje rozdíly v organizaci práce - dokáže definovat vyšetřovací metody a léčebné postupy - zvládá na základě získaných vědomostí provádět ošetrovatelské intervence a plnit ošetrovatelský plán u daných onemocnění 	<p>3. Ošetrovatelský proces na kožním oddělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - úseky kožního oddělení, příznaky, vyšetřovací metody, charakteristika práce sestry - léčba kožních onemocnění - ošetrování nemocných se zánětlivým onemocněním kůže - ošetrování nemocných s alergickým onemocněním kůže - ošetrování nemocných s plísňovým onemocněním kůže - ošetrování nemocných s neinfekčním onemocněním kůže 	16
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá terminologii vztahující se k dané problematice - specifikuje rozdíly v organizaci práce - dokáže definovat vyšetřovací metody a léčebné postupy - zvládá na základě získaných vědomostí provádět ošetrovatelské intervence a plnit ošetrovatelský plán u daných onemocnění 	<p>4. Ošetrovatelský proces na ORL oddělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - úseky ORL oddělení, příznaky, vyšetřovací metody, charakteristika práce sestry - ošetrování nemocných s akutní tonzilitidou - ošetrování nemocných s onemocněním horních a dolních dýchacích cest - ošetrování nemocných s onemocněním ucha 	10
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá terminologii vztahující se k dané problematice - specifikuje rozdíly v organizaci práce - definuje vyšetřovací metody a léčebné postupy - provádí na základě získaných vědomostí ošetrovatelské 	<p>5. Ošetrovatelský proces na infekčním oddělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - úseky infekčních oddělení, příznaky, vyšetřovací metody, charakteristika práce sestry - prevence a léčba infekčních onemocnění - ošetrování nemocných s kapénkovou 	14

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
intervence a plní ošetrovatelský plán u daných onemocnění	infekcí, s virovým, streptokokovým, parazitárním onemocněním – ošetrování nemocných s TBC – ošetrování nemocných s hepatitidou – ošetrování nemocných s alimentárními infekčními nákazami – ošetrování nemocných s Lymskou borreliózou – ošetrování nemocných s AIDS	
<ul style="list-style-type: none"> – ovládá terminologii vztahující se k dané problematice – specifikuje rozdíly v organizaci práce – dokáže definovat vyšetřovací metody a léčebné postupy – zvládá na základě získaných vědomostí provádět ošetrovatelské intervence a plnit ošetrovatelský plán u daných onemocnění 	6. Ošetrovatelský proces na onkologickém oddělení <ul style="list-style-type: none"> – úseky onkologického oddělení, příznaky, vyšetřovací metody, charakteristika práce sestry – léčba na onkologii – komplikace onkologické léčby – ošetrování nemocných s Ca prsu – ošetrování nemocných s Ca plic – ošetrování nemocných s Ca střev a konečníku – ošetrování nemocných s leukémií – ošetrování nemocných s melaninem – ošetrování nemocných s dg. Morbus Hodking 	20
<ul style="list-style-type: none"> – ovládá terminologii vztahující se k dané problematice – specifikuje rozdíly v organizaci práce – dokáže definovat vyšetřovací metody a léčebné postupy – zvládá na základě získaných vědomostí provádět ošetrovatelské intervence a plnit ošetrovatelský plán u daných onemocnění 	7. Ošetrovatelský proces na očním oddělení <ul style="list-style-type: none"> – úseky očního oddělení, příznaky, vyšetřovací metody, charakteristika práce sestry – charakteristika očních vad – ošetrování nemocných s očním zákalem – glaukomem, kataraktou 	10
<ul style="list-style-type: none"> – ovládá terminologii vztahující se k dané problematice – specifikuje rozdíly v organizaci práce – dokáže definovat vyšetřovací metody a léčebné postupy – zvládá na základě získaných 	8. Ošetrovatelský proces na ortopedickém oddělení <ul style="list-style-type: none"> – úseky ortopedického oddělení, příznaky, vyšetřovací metody, charakteristika práce sestry – léčba na ortopedickém oddělení – ošetrování nemocných 	16

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
vědomostí provádět ošetrovatelské intervence a plnit ošetrovatelský plán u daných onemocnění	s osteoartrózou a po TEP kyčle – ošetrování nemocných s osteoartrózou a po TEP kolena – ošetrování nemocných s onemocněním páteře – ošetrování nemocných se záněty kostí	
<ul style="list-style-type: none"> – ovládá terminologii vztahující se k dané problematice – specifikuje rozdíly v organizaci práce – dokáže definovat vyšetřovací metody a léčebné postupy – zvládá na základě získaných vědomostí provádět ošetrovatelské intervence a plnit ošetrovatelský plán u daných onemocnění 	9. Ošetrovatelský proces na stomatologickém oddělení <ul style="list-style-type: none"> – úseky stomatologického oddělení, příznaky, vyšetřovací metody, charakteristika práce sestry – ošetrování nemocných s parodontitidou a parodontózou – ošetrování nemocných na stomatochirurgickém oddělení 	4
<ul style="list-style-type: none"> – ovládá terminologii vztahující se k dané problematice – specifikuje rozdíly v organizaci práce – dokáže definovat vyšetřovací metody a léčebné postupy – zvládá na základě získaných vědomostí provádět ošetrovatelské intervence a plnit ošetrovatelský plán u daných onemocnění 	10. Práce sestry v terénu, léčebných ústavech <ul style="list-style-type: none"> – úseky práce, zdravotní střediska, dokumentace – domácí péče, sociální péče – ošetrovatelská péče u handicapovaných dětí a občanů 	10

Učební osnova předmětu

Ošetrování nemocných

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu:

Předmět ošetrování nemocných vede žáky k osvojování a upevňování návyků a dovedností získaných v ostatních teoretických a praktických odborných předmětech. Cílem výuky je příprava žáků k výkonu profese zdravotnického asistenta, poskytování komplexní ošetrovatelské péče u dospělých a dětí starších tří let v rozsahu kompetencí daných oborem.

Charakteristika učiva:

Výuka předmětu ošetřování nemocných je zařazena do 3. ročníku v rozsahu 13 hodin týdně a do 4. ročníku v rozsahu 15 hodin týdně. vyučovací hodina trvá 45 minut. Odborná praxe v délce čtyř kalendářních týdnů je zařazena do 3. ročníku v měsíci červnu. Vyučovací hodina trvá 60 minut.

Učivo předmětu je rozděleno do jednotlivých tematických celků, jejichž témata jsou probírána v teoretických hodinách, které jsou součástí praktické výuky.

Tematické celky 3. ročníku jsou zaměřeny na zvláštnosti a specifika jednotlivých pracovišť v poskytování komplexní ošetřovatelské péče. Věnují se organizaci práce na ošetřovatelské jednotce, managementu ošetřovatelské péče, vyhledávání a uspokojování potřeb nemocných, odběru biologického materiálu, přípravě nemocných na vyšetření, asistenci při vyšetření a sledování po výkonu. Studenti si procvičují způsoby a formy podávání léčebných přípravků. Sledují fyziologické funkce, pracují s dokumentací. Asistují při příjmu, překladu a propuštění, účastní se vizity. Tematické celky ve 4. ročníku rozšiřují teoreticko-praktické poznatky a dovednosti žáků o specifika poskytované ošetřovatelské péče u vybraných onemocnění daných zaměřením ošetřovatelské jednotky.

Žáci si v průběhu výuky procvičují komunikační dovednosti s ohledem na mentální věk, sociální status a etnickou příslušnost klientů. Komunikují s pacienty, rodinnými příslušníky nemocných a s personálem zdravotnického zařízení. Učí se týmové práci.

Pojetí výuky:

Předmět ošetřování nemocných se uskutečňuje na smluvním základě mezi školou a pracovištěm. Smlouva stanoví podmínky a rozsah odborné praxe. Před nástupem na ošetřovatelskou jednotku jsou žáci proškoleni o BOZP a PO, zachování profesní mlčenlivosti.

Výuka má charakter vyučovací hodiny v klinických podmínkách se stanoveným cílem, obsahem, metodikou a organizací. Probíhá skupinově a individuálně pod vedením odborné učitelky. Při výuce je nezbytné spolupracovat s personálem zdravotnického zařízení.

Součástí výuky mohou být i exkurze na pracoviště poskytující primární, sekundární a terciální péči, do zařízení sociální péče a služeb, domovů pro seniory. Školní pracoviště jsou: interní, chirurgické, dětské, gynekologicko-porodnické. Součástí dětského oddělení je praxe v ústavu sociální péče pro děti s tělesným a smyslovým postižením.

Výuka je rozčleněna do 33 týdnů. První dva týdny jsou věnovány přípravě na předmět ošetřování nemocných. Příprava zahrnuje: proškolení žáků o BOZP a PO, zachování profesní mlčenlivosti, příprava deníku, rozdělení žáků do skupin, přidělení pracovního oděvu, charakteristika pracovních činností na jednotlivých odděleních. Následujících 30 týdnů probíhá výuka na daných odděleních. Poslední týden je věnován přípravě na odbornou praxi.

Odborná praxe

Je organizována na konci 3. ročníku obvykle v červnu, v rozsahu čtyř týdnů, tj., 20 pracovních dnů. Uskutečňuje se na základě smluvního vztahu se zdravotnickým zařízením, který stanovuje podmínky, obsah a rozsah odborné praxe. Součástí smlouvy je stanovení podmínek o poučení žáků o BOZP a odpovědnosti žáků a školy vůči zdravotnickému zařízení.

Během odborné praxe se žáci naučí aplikovat dosavadní získané odborné kompetence do praxe, jsou zařazeni do týmu zdravotnických pracovníků. Odborná praxe významně

příspěvá k přípravě žáků pro výkon povolání zdravotnického asistenta v provozních podmínkách zdravotnického zařízení.

V průběhu odborné praxe si žáci prohlubují poznání prostředí a specifika pro poskytování ošetrovatelské péče, učí se používat odbornou terminologii, ošetřují pacienty v rozsahu svých kompetencí, jsou schopni analyzovat měnící se zdravotní stav pacientů, naučí se pracovat v týmu pod odborným dohledem. Odborná praxe přispívá k rozvoji komunikativních dovedností, zodpovědnosti za vykonané úkoly a svěřené pacienty. Rozvíjí dovednosti řešit problémy a pracovat s informacemi.

Odborná praxe je vykonávána zejména na pracovištích interního a chirurgického charakteru, popř. v zařízeních sociální péče. O průběhu odborné praxe si žáci vedou záznam do sešitu praxe. Součástí hodnocení je evaluační záznam staniční sestry daného pracoviště. Hodnocení se započítává do klasifikace z předmětu ošetřování nemocných.

Odborná praxe probíhá pod vedením staniční sestry, případně pověřené osoby, se kterou je odborná učitelka v každodenním kontaktu v rámci supervize. Podle rozpracovaného harmonogramu žáci pracují po dobu pěti pracovních dnů, a to v ranní nebo odpolední směně. Každá směna trvá 6 hodin. Konkrétní rozpis žáků a směn ve formě tabulky, včetně rozpisu výkonů, předá odborná učitelka na jednotlivá oddělení před začátkem odborné praxe. V průběhu odborné praxe si vedou žáci písemný záznam v denících praxe.

Hodnocení výsledků:

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení písemných testů, ústního a praktického zkoušení se využívá klasifikační stupnice. Slovní hodnocení, sebehodnocení a kolektivní hodnocení se využívá při týmové práci. Při hodnocení praktických dovedností je kladen důraz i na vztah k praktickým činnostem, schopnost spolupráce, časové rozvržení a organizaci práce, komunikační dovednosti, schopnost využívání získaných teoretických poznatků v praxi.

Při ukončení každého bloku výuky předmětu ošetřování nemocných v rámci jednotlivých pololetí je vyučující povinna sdělit výsledky svého hodnocení žákovi/žákyni. Výsledná známka na vysvědčení je souhrnem hodnocení vyučujících na jednotlivých ošetrovacích jednotkách.

Při komplexním hodnocení vyučující posuzuje:

- správnost a pečlivost při provádění jednotlivých ošetrovatelských výkonů
- správnost a pečlivost při vypracovávání plánu ošetrovatelské péče
- prokazovanou zručnost a rychlost při práci
- schopnost teoretického zdůvodnění provedeného výkonu
- společenské vystupování
- osobní úpravu
- dodržování zásad PO a BOZP
- delkové chování a postoj k pacientům
- iniciativu a organizační schopnosti
- ochotu a taktost při jednání
- ukázněnost a dočvilnost, hygienicko- epidemiologického řádu
- způsob vedení dokumentace a vypracování uložených písemných úkolů

Součástí hodnocení odborné praxe je i zpracování jedné kazuistiky, týkající se problematiky daného oddělení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Žáci jsou v rámci výuky předmětu ošetřování nemocných vedeni k rozvíjení svých praktických schopností a dovedností. Cílem je naučit žáky pracovat se zdravotnickými pomůckami dostupnými na trhu, procvičit ošetřovatelské výkony, používat odbornou literaturu, vyhledávat a zpracovávat informace do ošetřovatelské dokumentace. Další klíčovou kompetencí je vytvoření odpovědného postoje k vlastní profesi a získání vhodných komunikačních dovedností s ohledem na kulturní, etnickou a náboženskou příslušnost klientů.

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

3.ročník

13 hodin týdně, celkem 390 hodin

Společná témata (6 týdnů, tj. celkem 78 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná organizaci a harmonogram práce zdravotnického týmu - zná a dodržuje práva nemocných, léčebný a organizační řád - pracuje podle platných ošetřovatelských standardů jednotlivých ošetřovatelských jednotek - dodržuje bezpečnost a ochranu zdraví při práci - akceptuje důležitost estetické úpravy svého zevnějšku a vhodného vystupování před klienty - chápe specifika jednotlivých ošetřovatelských jednotek 	<p>1. Management ošetřovatelské péče</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizace a harmonogram práce zdravotnického týmu, seznámení s vedoucími pracovníky oš. jednotky - stavební a funkční uspořádání oš. jednotky - BOZP a zvláštnosti hygienicko – epidemiologického režimu na oš. jednotce - práva nemocných, léčebný a organizační řád 	13
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí a zná etiologii nozokomiálních nákaz a jejich prevenci - zná a chápe nutnost dodržování hygienicko – epidemiologického řádu ošetřovatelské jednotky - dokáže vysvětlit definici pojmu dezinfekce a sterilizace - zná uložení dezinfekčních přípravků na ošetřovatelské jednotce a dodržuje pracovní postupy dezinfekce - uvědomuje si nutnost používání ochranných pomůcek při manipulaci 	<p>2. Sterilizace, dezinfekce, péče o pomůcky</p> <ul style="list-style-type: none"> - nozokomiální infekce a jejich prevence na ošetřovací jednotce - dezinfekce pomůcek z různých materiálů, zvláštnosti dané ošetřovatelskou jednotkou - uložení dezinfekčních prostředků na ošetřovatelské jednotce, příprava dezinfekčních roztoků - příprava pomůcek ke sterilizaci - zacházení se sterilním materiálem 	13

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>s dezinfekčními přípravky, zná rizika spojená s manipulací s dezinfekčními přípravky</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže připravit dezinfekční roztoky používané na ošetřovatelské jednotce - zná uložení sterilního materiálu na ošetřovatelské jednotce - dokáže připravit materiál ke sterilizaci, dodržuje pracovní postupy sterilizace 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a zná různé typy lůžek a jejich vybavení, pomocná vybavení lůžka - prakticky zvládá provedení úpravy jednotlivých typů lůžek s nemocným a bez nemocného - správně manipuluje s čistým a použitým prádlem - dodržuje BOZP při úpravě znečištěného lůžka - akceptuje význam správně upraveného lůžka pro psychickou a fyzickou pohodu nemocného - chápe pocit bezmoci a studu u ležících, nesoběstačných nemocných - komunikuje s nemocným při úpravě lůžka 	<p>3. Péče o lůžko</p> <ul style="list-style-type: none"> - typy lůžek, pomocná zařízení lůžka - úprava lůžka bez nemocného, s nemocným - manipulace s čistým a použitým prádlem - dodržování BOZP při úpravě znečištěného lůžka - komunikace s nemocným při úpravě lůžka 	13
<ul style="list-style-type: none"> - dovede vyhledat potřeby nemocného týkající se hygienické péče - správně používá pomůcky pro hygienickou péči na lůžku - zná postupy při výkonu hygienické péče na lůžku dle míry soběstačnosti nemocného - chápe důležitost spolupráce s nemocným a zvládá komunikaci - ztotožňuje se s vlastnostmi jako je trpělivost, důslednost, takt, přiměřenost a jemnost - respektuje kulturní specifika nemocných - používá ochranné pomůcky 	<p>4. Hygienická péče o nemocné</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizace ranní hygieny dle míry soběstačnosti nemocných - péče o dutinu ústní, zvláštní péče o dutinu ústní - ranní a večerní hygienická péče o nemocné - péče o nehty, vlasy a kůži - celková koupel a mytí vlasů na lůžku - nácvik komunikace a spolupráce s nemocným při provádění hygienické péče 	13

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
a chápe to jako samozřejmost		
<ul style="list-style-type: none"> - zná zásady prevence proleženin a opruzenin - rozlišuje a používá jednotlivé druhy antidekubitárních pomůcek - akceptuje subjektivní prožívání bolesti, přistupuje k pacientovi s empatií 	<p>5. Prevence opruzenin a dekubitů, polohování nemocného</p> <ul style="list-style-type: none"> - prevence opruzenin a dekubitů, polohování nemocných a respektování specifík a zvláštností ošetrovatelské jednotky - vedení hygienických záznamů, práce s dokumentací nemocného - komunikace s nemocným, respektování kulturních specifík a uspokojování biopsychosociálních potřeb 	13
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže definovat patofyziologii vyprazdňování močového měchýře a tlustého střeva - dovede vyhledat potřeby nemocných spojených s vyprazdňováním - zná postupy a přípravu nemocného při cévkování a klyzmatu - správně používá pomůcky potřebné k cévkování, zavádění permanentního katetru a klyzmatu - prakticky zvládá provedení jednorázového cévkování a zavádění permanentního katetru u ženy a asistenci při katetrizaci muže - dokáže používat a manipulovat s podložní mísou a močovou láhví - rozlišuje a používá pomůcky pro inkontinentní pacienty - umí změřit a zhodnotit měrnou hustotu moči - zvládá vést záznamy bilance tekutin, odchodu moče a stolice - respektuje individuální zvláštnosti při komunikaci s nemocným, chápe pocity studu a zábrany nemocných 	<p>6. Péče o vyprazdňování nemocných</p> <ul style="list-style-type: none"> - sledování odchodu moči a stolice, záznamy - sledování diurézy, bilance tekutin, měření hustoty moči a záznam hodnot - cévkování ženy, asistence u cévkování muže, péče o permanentní močový katetr - klyzma, nácvik defekačního reflexu - péče o znečištěného nemocného - péče o inkontinentního nemocného - komunikace s nemocným, respektování intimity nemocných při vyprazdňování, holistický přístup k nemocnému 	13

Chirurgické oddělení (12 týdnů, tj. celkem 156 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v organizaci a harmonogramu práce zdravotnického týmu na ošetrovací jednotce - vyjmenuje a dodržuje práva nemocných - orientuje se v léčebném a organizačním řádu na ošetrovací jednotce - seznámí se s jednotlivými vedoucími pracovníky a členy ošetrovatelského týmu na ošetrovací jednotce - spolupracuje se členy zdravotnického týmu - zvládá komunikaci s nemocnými různých věkových skupin - orientuje se ve stavebním a funkčním uspořádání ošetrovací jednotky - dodržuje bezpečnost a ochranu zdraví při práci - respektuje zvláštnosti hygienicko-epidemiologického režimu a používá vhodné ochranné pomůcky - používá platné ošetrovatelské standardy - chápe důležitost estetické úpravy svého zevnějšku a vystupování před nemocnými - chápe specifika práce sestry 	<p>1. Zvláštnosti práce na chirurgickém oddělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizace a harmonogram práce zdravotnického týmu, seznámení s vedoucími pracovníky ošetrovací jednotky - stavební a funkční uspořádání ošetrovací jednotky - BOZP a zvláštnosti hygienicko-epidemiologického režimu na ošetrovací jednotce - základní typy onemocnění, charakteristika práce sestry 	13
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje a stručně popíše vybrané operační výkony - používá odbornou terminologii 	<p>2. Základní operační výkony a terminologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybrané operační výkony na daném chirurgickém oddělení - terminologie související s daným chirurgickým oddělením 	13
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základním a speciálním instrumentáriu - správně používá jednotlivé nástroje a pečuje o ně - zvládá manipulaci se sterilními 	<p>3. Základní chirurgické nástroje, šicí materiál</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní a speciální chirurgické instrumentárium 	13

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>nástroji</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v jednotlivých typech šicího materiálu - vysvětlí rozdíl mezi vstřebatelným a nevstřebatelným materiálem 	<ul style="list-style-type: none"> - vstřebatelný a nevstřebatelný šicí materiál - péče o nástroje 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje dlouhodobou, krátkodobou a bezprostřední přípravu pacienta k operaci, dokáže vyjmenovat dílčí úkony předoperační přípravy, rozumí pojmům anesteziologický dotazník, premedikace, ortográdní příprava, informovaný souhlas - prakticky ovládá přípravu pacienta k operaci a techniku bandážování - edukuje pacienta a přistupuje k němu s empatií 	<p>4. Příprava nemocného k operaci, bandáže</p> <ul style="list-style-type: none"> - dlouhodobá, krátkodobá, bezprostřední příprava pacienta k operaci – zásady komplexní ošetrovatelské péče, zápis do dokumentace - zásady a technika bandážování - komunikace s pacientem, edukace <p>Miniexkurze</p> <ul style="list-style-type: none"> - operační sál/sál pro malé chirurgické výkony 	13
<ul style="list-style-type: none"> - definuje a diferencuje pojem pooperační sledování - prakticky zvládá sledovat a vyhodnocovat fyziologické funkce, stav vědomí, krvácení, operační ránu, vyprazdňování nemocného - zjišťuje potřeby nemocných souvisejících s pooperačním stavem - komunikuje s nemocným, má pochopení pro pooperační stav - aplikuje léky dle ordinace lékaře a dle svých kompetencí, sleduje a rozlišuje účinky léků 	<p>5. Pooperační péče</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady komplexní pooperační ošetrovatelské péče - sledování pacienta, zápis do dokumentace - pooperační komplikace - komunikace s nemocným v pooperačním období 	13
<ul style="list-style-type: none"> - definuje pojem bolest - chápe význam znalostí o bolesti a jejím prožívání pro svou práci - dokáže rozdělit typy bolesti, její charakter a intenzitu - rozlišuje pojem akutní a chronická bolest - popíše projevy bolesti - zdůvodní nutnost okamžité pomoci vždy, pokud má nemocný bolest nebo ji signalizuje - zvládá práci s mapou bolesti 	<p>6. Péče o nemocné s bolestí</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam bolesti - vnímání a prožívání bolesti, její intenzita, hodnocení bolesti - mírnění bolesti, prevence - typy bolestí, akutní a chronická bolest - sledování a edukace nemocného s bolestí, komunikace s pacientem - zásady ošetrovatelské péče u nemocného s bolestí - aplikace léků tlumících bolest, zásady 	13

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>a škálou bolesti, dokáže do ní zakreslit nebo zaznament informace</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaznamenává informace o prožívání bolesti nemocným - uvede postupy a prostředky v prevenci a léčbě bolesti - aplikuje léky dle ordinace lékaře a dle svých kompetencí, sleduje a rozlišuje účinky léků 	<p>pro podání, sledování žádoucích a nežádoucích účinků</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá zásady převazové techniky, definuje pojem aseptická a septická rána, převazový vozík, systém vlhkého hojení ran - umí připravit pomůcky k převazu aseptické i septické rány, zná postup převazu - asistuje při převazu, komunikuje s pacientem - pracuje asepticky 	<p>7. Převazy, manipulace se sterilním materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady převazové techniky - asistence u převazu septické a aseptické rány - příprava chirurgického stolku - komunikace s nemocným 	13
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se a zná typy drenáží a drénů, rozlišuje pojmy transudát a exudát - dodržuje zásady a prakticky ovládá manipulaci s drény a drenáží - akceptuje zásady aseptického postupu - komunikuje a edukuje nemocné, empaticky přistupuje ke vnímání bolesti nemocným - sleduje a hodnotí obsah drénů a drenáží, ovládá zápis do dokumentace 	<p>8. Péče o nemocné s drény a drenáží</p> <ul style="list-style-type: none"> - typy drénů, drenáží - zásady manipulace s drény - sledování a zápis do dokumentace - komunikace s nemocným 	13
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednotlivé formy stomií, zná patofyziologii a etiologii zakládání stomií - ovládá základní terminologii vztahující se k dané problematice - orientuje se v pomůckách určených k ošetřování stomií - zná zásady manipulace se stomiemi - dokáže edukovat pacienta, při komunikaci s nemocným respektuje pocity studu, bázně a nejistoty 	<p>9. Péče o nemocné se stomií</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy stomií - pomůcky k péči o stomie, zásady manipulace se stoma pomůckami - sledování a zápis do dokumentace - komunikace s nemocným, edukace <p>Miniexkurze</p> <ul style="list-style-type: none"> - stomapradna 	13

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>nemocného, komunikuje s taktem a empatií.</p> <ul style="list-style-type: none"> - sleduje funkčnost stomie a zapisuje do dokumentace nemocného 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednotlivé druhy obvazového materiálu, ovládá typy otáček a zná jejich využití - orientuje se v typech imobilizačních obvazů - zná zásady a postupy přikládání imobilizačních obvazů - dokáže nachystat pomůcky a připravit pacienta do požadované polohy - prakticky ovládá asistenci při přikládání imobilizačních obvazů - edukuje a komunikuje s pacienty 	<p>10. Obvazová technika, imobilizační obvazy</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy obvazového materiálu, typy otáček - rozdělení imobilizačních obvazů - postupy a zásady přikládání imobilizačních obvazů - edukace a komunikace s pacientem <p>Miniexkurze</p> <ul style="list-style-type: none"> - sádrovna 	13
<ul style="list-style-type: none"> - popíše postup mytí a oblékání k operaci - vyjmenuje pomůcky k mytí a oblékání - interpretuje zásady pro mytí a oblékání k operaci - asistuje při oblékání k operaci 	<p>11. Příprava prádla k operaci, mytí a oblékání k operaci</p> <ul style="list-style-type: none"> - mytí a oblékání k operaci - příprava prádla 	13
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základních a speciálních vyšetřovacích metodách - prakticky ovládá přípravu pacienta před výkonem, včetně edukace a uvedení pacienta do vyšetřovací polohy - dokáže sledovat pacienta během a po výkonu - manipuluje s biologickým materiálem podle daných zásad - chápe význam produktivní komunikace s nemocným, empaticky přistupuje k vnímání bolesti, pocitu studu a strachu - respektuje postupy zajišťující bezpečnost a ochranu zdraví zdravotnického asistenta i nemocného 	<p>12. Základní a speciální vyšetřovací metody na chirurgii</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdělení vyšetřovacích metod na základní a speciální - příprava pacienta před výkonem, edukace, polohy nemocného - příprava pomůcek, asistence při výkonu - sledování pacienta po výkonu, úklid pomůcek - manipulace s odebraným biologickým materiálem dle specifik a zvláštností ošetřovatelské jednotky - komunikace s nemocným 	13

Interní oddělení (12 týdnů, tj. celkem 156 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v organizaci a harmonogramu práce a zdravotnického týmu na ošetrovací jednotce - vyjmenuje a dodržuje práva nemocných - orientuje se v léčebném a organizačním řádu na ošetrovací jednotce - seznámí se s jednotlivými vedoucími pracovníky a členy ošetrovatelského týmu na ošetrovací jednotce - spolupracuje se členy zdravotnického týmu - zvládá komunikaci s nemocnými různých věkových skupin - orientuje se ve stavebním a funkčním uspořádání ošetrovací jednotky - dodržuje bezpečnost a ochranu zdraví při práci - respektuje zvláštnosti hygienicko-epidemiologického režimu a používá vhodné ochranné pomůcky - používá platné ošetrovatelské standardy - chápe důležitost estetické úpravy svého zevnějšku a vystupování před nemocnými - chápe specifika práce sestry daného oddělení - orientuje se v základních typech onemocnění na daném oddělení 	<p>1. Zvláštnosti práce na interním oddělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizace a harmonogram práce zdravotnického týmu, seznámení s vedoucími pracovníky ošetrovací jednotky - stavební a funkční uspořádání ošetrovací jednotky - BOZP a zvláštnosti hygienicko-epidemiologického režimu na ošetrovací jednotce - základní typy onemocnění, charakteristika práce sestry 	<p>13</p>
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže vyjmenovat diety dle jednotného dietního systému a přiřadit k nim jednotlivá onemocnění - zná postupy podávání, krmení a úpravy stravy dle míry soběstačnosti nemocných - zjistí potřeby nemocných v souvislosti se stravovacími 	<p>2. Péče o výživu nemocných</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednotný dietní systém, objednávání stravy, podávání jídla dospělým dle diet, pohybového režimu a stupně sebepéče - péče o hydrataci, bilance tekutin, záznamy do dokumentace - respektování specifík a zvláštností 	<p>13</p>

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>návyky</p> <ul style="list-style-type: none"> - prakticky ovládá manipulaci s jídlem, dodržuje hygienické zásady při přípravě stravy na ošetřovatelské jednotce - nakrmí nemocné dle míry soběstačnosti - přijímá výhody zdravé výživy a zdravého životního stylu - akceptuje zvláštnosti při stravování nemocných vyplývající z jejich kulturní příslušnosti, komunikuje s nemocným - sleduje a vyhodnocuje hydrataci nemocných - zvládá zápis bilance tekutin a monitorování stravy do dokumentace 	<p>ošetřovatelské jednotky v dietoterapii</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace s nemocným, respektování věkových a kulturních zvláštností ve stravování nemocných - uspokojování potřeb nemocných 	
<ul style="list-style-type: none"> - zná fyziologické hodnoty vitálních funkcí, registruje a vyhodnocuje odchylky od normy vzhledem k věku nemocných - uvědomuje si souvislosti mezi naměřenými hodnotami fyziologických funkcí a onemocněním klienta - dokáže používat pomůcky potřebné ke sledování fyziologických funkcí - prakticky zvládá sledování, měření a zápis do dokumentace - chápe nezbytnost přesnosti a pečlivosti při měření fyziologických funkcí - komunikuje s nemocným při prováděných výkonech 	<p>3. Sledování fyziologických funkcí, stavu vědomí</p> <ul style="list-style-type: none"> - měření tělesné teploty, zhodnocení a záznam - měření krevního tlaku, pulzu a dechu, zhodnocení a záznam - zjišťování hmotnosti, výšky a tělních obvodů, záznam - zjišťování a posuzování stavu vědomí - zásady komplexní ošetřovatelské péče o nemocné s poruchami vědomí 	13
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednotlivé druhy biologického materiálu a způsoby odběru - dodržuje hygienicko-epidemiologické zásady při odběru a při manipulaci s biologickým materiálem - akceptuje zásady aseptického přístupu při odběru a manipulaci s biologickým materiálem - zvládá připravit pomůcky a pacienta k odběru biologického materiálu, 	<p>4. Odběr biologického materiálu</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava pomůcek a dokumentace k odběrům biologického materiálu - příprava nemocného - odběr materiálu na biochemické, hematologické, mikrobiologické, imunologické, sérologické, cytologické, bioptické vyšetření - dodržování zásad BOZP při odběru biologického materiálu, používání 	13

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> umí popsat postup při odběru - prakticky dokáže provést odběr - dokáže edukovat nemocného před odběrem a komunikovat během výkonu - pracuje s dokumentací nemocného, žádankami o vyšetření - pod přímým odborným dohledem zvládá odběr žilní krve - zná způsoby transportu biologického materiálu 	<p>ochranných pomůcek</p> <ul style="list-style-type: none"> - transport materiálu do laboratoře dle zvláštností ošetrovatelské jednotky - komunikace s nemocným 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje léky podle formy, účinku a způsobu aplikace - orientuje se v označení léků, názvech, způsobech uložení - zná zásady zacházení s jednotlivými formami léků - uvědomuje si specifika a zvláštnosti ukládání, zápisu, sledování opiátů, dokáže vysvětlit důsledky neprávňného nakládání s opiáty - prakticky ovládá manipulaci s léky aplikovanými per os, dýchacím ústrojím, do oka, ucha, nosu, kůže a konečníkem - zná postupy a umí aplikovat léky výše uvedenými způsoby, edukuje pacienta před podáním léků - pracuje s dokumentací nemocného - sleduje a vyhodnocuje účinky léků, rozlišuje žádoucí a nežádoucí účinky léků - akceptuje nutnost vysoké morální odpovědnosti při manipulaci s léky a hospodaření s nimi - chápe nutnost přesnosti a pečlivosti při přípravě a podání léku 	<p>5. Podávání léků</p> <ul style="list-style-type: none"> - objednávání léků, uložení léků na ošetrovatelské jednotce, hospodaření s léky, manipulace s opiáty, zásady práce pro manipulaci s léky - podávání léků per os, dýchacím ústrojím, do oka, ucha, nosu, kůže, konečníkem - sledování žádoucích a nežádoucích účinků léků - práce s dokumentací nemocného, orientace v ordinacích lékaře na ošetrovatelské jednotce - komunikace s nemocným 	13
<ul style="list-style-type: none"> - zná odbornou terminologii vztahující se k danému tématu - ovládá zásady aplikace léků s.c, i.m., i.v. - dovede vyhledat potřeby nemocných vyplývajících z parenterální 	<p>6. Parenterální aplikace léků</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava nemocného před parenterální aplikací léků - aplikace injekcí, subkutánně, intramuskulárně, asistence při intravenózním podávání injekcí 	13

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>aplikace léků</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže nachystat pomůcky a léky, edukovat nemocného a aplikovat léky s.c. a i.m. - respektuje postupy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví zdravotnického asistenta i klienta - dokáže nachystat pomůcky k .i.v. aplikaci léků a zvládá asistenci při intravenózním podávání léků - chápe vysokou morální odpovědnost při manipulaci s léky a hospodaření s nimi - akceptuje nutnost přesnosti a pečlivosti při přípravě a podávání léků 	<ul style="list-style-type: none"> - sledování žádoucích a nežádoucích účinků léků - práce s dokumentací - komunikace s nemocným 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí a orientuje se v označení, názvech a zkratkách infuzních a transfuzních přípravků - zná odbornou terminologii vztahující se k této problematice - zná důvody podání infuzních a transfuzních přípravků - rozlišuje potransfuzní reakce, zná dokumentaci potřebnou při podání transfuze - respektuje postupy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví zdravotnického asistenta i klienta - umí nachystat pomůcky i pacienta k aplikaci infuze a transfuze - zvládá asistenci při podání infuze a transfuze - akceptuje vysokou morální odpovědnost při manipulaci s léky a hospodaření s nimi - zvládá přesnost a správnost postupů při přípravě a aplikaci léků - edukuje a komunikuje s pacientem 	<p>7. Infuze, transfuze</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava a asistence při podávání infuzních a transfuzních přípravků - sledování nemocného během a po podání infuzních a transfuzních přípravků - sledování žádoucích a nežádoucích účinků infuzních přípravků - sledování potransfuzních reakcí - práce s dokumentací nemocného - komunikace s nemocným 	13
<ul style="list-style-type: none"> - zná postupy spojené s příjmem, překladem a propuštěním - definuje pojem sanitární filtr, adaptace, maladaptace, hospitalizmus - dokáže edukovat nemocného 	<p>8. Vizita, příjem, překlad, propuštění</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy a typy vizit - příprava pomůcek a prostředí k vizitě - příprava nemocného k vizitě 	13

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>při příjmu a před propuštěním, komunikuje s nemocným</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledává potřeby nemocných - pracuje s dokumentací při příjmu, překladu a propuštění - předchází vzniku hospitalizmu, mal-adaptace nemocných - definuje pojem vizita, zná druhy a typy vizit - dokáže připravit nemocného, pomůcky, prostředí a dokumentaci k vizitě - zvládá asistenci při vizitě a plnění úkolů z vizity - akceptuje empatický a individuální přístup k nemocným 	<ul style="list-style-type: none"> - asistence při vizitě dle specifik ošetrovatelské jednotky - organizace práce ošetrovatelského týmu po vizitě - práce s dokumentací nemocného při příjmu, překladu a propuštění - seznámení nemocného s ošetrovatelskou jednotkou, právy nemocného a léčebným režimem při příjmu a překladu - význam edukace nemocného před propuštěním - komunikace s nemocným 	
<ul style="list-style-type: none"> - definuje pojem stáří - rozdělí období stáří podle věkových kategorií - osvojí si specifika onemocnění ve stáří - podílí se na aktivizaci a rehabilitaci nemocných - pečuje o psychickou pohodu starých a dlouhodobě nemocných - navrhne způsoby péče pro uspokojení psychických potřeb nemocných - uvědomuje si potřebu uspokojení psychických potřeb u starých a dlouhodobě nemocných - orientuje se v možnostech následné péče 	<p>9. Péče o staré a dlouhodobě nemocné</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika období stáří - specifika onemocnění ve stáří - aktivizace a rehabilitace nemocných - péče o psychickou pohodu starých a dlouhodobě nemocných - následná péče (LDN, ÚSP, pečovatelská služba, domov důchodců apod.) 	13
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy empatický a holistický přístup k nemocnému - uvědomuje si nutnost zvládnání metod vedoucích k empatickému a holistickému přístupu k nemocnému, které je schopen prakticky uplatnit - uplatňuje správné zásady při komunikaci s umírajícím - osvojí si postupy související s péčí 	<p>10. Péče o umírající a zemřelé, paliativní péče</p> <ul style="list-style-type: none"> - empatický a holistický přístup - respektování správných zásad při komunikaci s umírajícím - péče o mrtvé tělo - význam paliativní léčby v péči o nemocné 	13

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>o mrtvé tělo, na jejichž základě je schopen správně postupovat</p> <ul style="list-style-type: none"> - definuje pojem paliativní péče a chápe význam paliativní léčby v péči o nemocné 		
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá základní odbornou terminologii vztahující se k danému tématu - dokáže definovat pojem punkce a popsat základní druhy punkcí - zná indikace k punkci - prakticky ovládá přípravu pacienta před punkcí, včetně edukace a uvedení pacienta do vyšetřovací polohy, dokáže sledovat pacienta během a po výkonu - nachystá pomůcky k punkci, asistuje při výkonu, manipuluje s odebraným biologickým materiálem - chápe význam produktivní komunikace s nemocným, empaticky přistupuje k vnímání bolesti, pocitu studu a strachu - respektuje postupy zajišťující bezpečnost a ochranu zdraví zdravotnického asistenta i klienta 	<p>11. Příprava a asistence u složitějších vyšetřovacích metod – punkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava pacienta před výkonem, edukace, polohy nemocného - příprava pomůcek, asistence při výkonu - sledování pacienta po výkonu, úklid pomůcek - manipulace s odebraným biologickým materiálem dle specifik a zvláštností ošetrovatelské jednotky - komunikace s nemocným 	13
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá základní odbornou terminologii vztahující se k danému tématu - dokáže definovat pojem endoskopie a popsat základní druhy endoskopií - zná indikace k endoskopiím - prakticky ovládá přípravu pacienta před endoskopií, včetně edukace a uvedení pacienta do vyšetřovací polohy, dokáže sledovat pacienta během a po výkonu - chápe význam produktivní komunikace s nemocným, empaticky přistupuje k vnímání bolesti, pocitu studu a strachu - respektuje postupy zajišťující bezpečnost a ochranu zdraví zdravotnického asistenta i klienta 	<p>12. Příprava a asistence u složitějších vyšetřovacích metod – endoskopie</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava pacienta před výkonem, edukace, polohy nemocného - příprava pomůcek, asistence při výkonu - sledování pacienta po výkonu, úklid pomůcek - manipulace s odebraným biologickým materiálem dle specifik a zvláštností ošetrovatelské jednotky - komunikace s nemocným <p>Miniexkurze</p> <ul style="list-style-type: none"> - endoskopické pracoviště interního oddělení 	13

Odborná praxe

Cíle společné pro všechna pracoviště

Organizace práce na ošetrovací jednotce v dopolední a odpolední službě. Pozorování nemocného, komunikace, uspokojování biologických, psychických a sociálních potřeb nemocných. Vedení dokumentace. Realizace ošetrovatelského procesu – spolupodílí se na realizaci ošetrovatelského procesu. Spolupráce uvnitř zdravotnického týmu s ostatními zdravotnickými pracovníky.

Cíle specifické pro jednotlivá pracoviště

Žáci se podílí na realizaci jednotlivých fází ošetrovatelského procesu u nemocných s vnitřním onemocněním, chirurgickým onemocněním se zaměřením na předoperační a pooperační péči. Podílí se na realizaci jednotlivých fází ošetrovatelského procesu i v zařízeních sociálních služeb v souvislosti se specifiky těchto zařízení.

Odborná praxe (6 hodin denně po dobu 4 týdnů, tj. celkem 120 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže implementovat činnosti spojené s ošetrovatelskou a odbornou péčí v rámci ošetrovatelského procesu - prohlubuje své odborné znalosti - aktivně vyhledává nové informace - procvičuje výkony spojené s ošetrovatelskou a odbornou péčí - vnímá a respektuje specifika daného oddělení - kooperuje s jednotlivými členy ošetrovatelského týmu - procvičuje se ve vedení dokumentace - zdokonaluje se v komunikaci s nemocným - zhodnotí priority ošetrovatelské péče u jednoho pacienta a u skupiny pacientů 	<ul style="list-style-type: none"> - poskytování ošetrovatelské péče v rámci ošetrovatelského procesu a podle stanoveného ošetrovatelského plánu - získávání a shromažďování informací potřebných pro sestavení ošetrovatelských diagnóz - práce se zdravotnickou dokumentací - sledování subjektivních a objektivních projevů a fyziologických funkcí pacientů – měření tělesné teploty, pulsu, dechu, krevního tlaku (kromě měření CVT) - zajišťování správné výživy a dostatečné hydratace pacientů - provádění úpravy lůžka (bez nemocného i s nemocným), sledování čistoty a úpravy prostředí - poskytování hygienické péče pacientům s různým stupněm soběstačnosti - provádění rehabilitačního ošetrovatelství (ve spolupráci s fyzioterapeutem a ergoterapeutem) včetně prevence a ošetrování dekubitů, pro zajišťování prevence imobilizačního syndromu - péče o pomůcky a přístroje, dezinfekce a sterilizace pomůcek a nástrojů, příprava a podávání léků 	120

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
	<p>prostřednictvím zažívacího traktu, kůží, dýchacími cestami (kromě intrabronchiální aplikace), prostřednictvím injekcí do svalů, pod kůži nebo do kůže u dospělých</p> <ul style="list-style-type: none"> - odběr biologického materiálu, manipulace s biologickým materiálem a screeningové vyšetření, orientační vyšetření moči, glykémie, stolice - udržování kyslíkové terapie; péče o akutní a chronické rány; péče o vyprazdňování nemocných, aplikace klyzmatu - příprava pacientů k diagnostickým a léčebným výkonům, asistence u těchto výkonů a poskytování ošetrovatelské péče při a po těchto výkonech - ošetrování nemocných s katétry - obsluha jednoduchých lékařských přístrojů; dodržování bezpečnostních pracovních postupů při práci s přístroji - činnosti spojené s příjmem, překladem, propuštěním a úmrtím pacienta - poskytnutí předlékařské první pomoci (v rozsahu odborné způsobilosti) a spolupráce při lékařské první pomoci, při racionálním jednání v situacích obecného (veřejného) ohrožení 	

4. ročník:

14 hodin týdně, celkem 420 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - má teoretické znalosti o etiologii, průběhu, způsobu vyšetření a terapii systémových onemocnění - má praktické dovednosti v provádění odborných výkonů, orientuje se v provozu OJ - zvládají ošetrovatelskou péči 	<p>Chirurgické oddělení</p> <p>1. týden : OP u nemocného s traumatologickým onemocněním.</p> <p>2. týden : OP u nemocného s intubací .</p> <p>3. týden : OP u nemocného s nádorovým onemocněním mléčné</p>	140

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>o nemocného s přihlédnutím ke zvláštnostem a specifikům sociálních skupin, etnických menšin multikulturní společnosti</p> <p>– respektuje duchovní a spirituální potřeby nemocných</p>	<p>žlázy.</p> <p>4. týden : OP u nemocného před a po operaci štítné žlázy</p> <p>5. týden : OP u nemocného před a po operacích v dutině břišní</p> <p>6. týden : OP u nemocného s NPB</p> <p>7. týden : OP u nemocného s onemocněním cévního systému</p> <p>8. týden : OP u nemocného před a po amputacích</p> <p>9. týden : OP u nemocného s nádorovitým onemocněním kůže – maligní melanom</p> <p>10. týden: OP u nemocných po urologických operacích</p> <p>Miniexkurze na ARO a JIP</p>	
<p>– má teoretické znalosti o etiologii, průběhu, způsobu vyšetření a terapii systémových onemocnění</p> <p>– má praktické dovednosti v provádění odborných výkonů, orientuje se v provozu OJ</p> <p>– zvládá ošetrovatelskou péči o nemocného s přihlédnutím ke zvláštnostem a specifikům sociálních skupin, etnických menšin multikulturní společnosti</p> <p>– respektuje duchovní a spirituální potřeby nemocných</p>	<p>Interní oddělení</p> <p>1. týden : OP u nemocného s onkologickou diagnózou</p> <p>2. týden : OP u nemocného s chorobami dýchacích cest</p> <p>3. týden : OP u nemocného s chorobami oběhového systému</p> <p>4. týden : OP u nemocného s chorobami GIT</p> <p>5. týden : OP u nemocného s chorobami endokrinními a metabolickými</p> <p>6. týden : OP u nemocných s chorobami ledvin a močového ústrojí</p> <p>7. týden : OP u nemocných s chorobami krevetvorby</p> <p>8. týden : OP u nemocných s chorobami mozku a míchy</p> <p>9. týden : OP u nemocných s poruchami vědomí</p> <p>10. týden: OP u nemocných v gerontologii</p> <p>Miniexkurze: hemodialýza</p> <p>Exkurze: edukační centrum MOÚ</p>	140

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - má teoretické znalosti o etiologii, průběhu, způsobu vyšetření a terapii vybraných onemocnění urogenitálního traktu - má praktické dovednosti v provádění odborných výkonů, orientuje se v provozu OJ - zvládá ošetrovatelskou péči o nemocného s přihlédnutím ke zvláštnostem a specifikům sociálních skupin, etnických menšin multikulturní společnosti - respektuje duchovní a spirituální potřeby nemocných 	<p>Gynekologicko-porodnické oddělení</p> <p>1. týden : OP u žen před a po malých gynekologických zákrocích</p> <p>2. týden : OP u žen po malých a velkých gynekologických operacích</p> <p>3. týden : OP u žen se zánětlivým onemocněním pohlavních orgánů</p> <p>4. týden: OP u žen nádorovým onemocněním(nádorové onem děložního čípku a prsu)</p> <p>5. týden: OP u dívek s gynekologickým onemocněním</p> <p>Miniexkurze: šestinedělí, novorozenecké</p>	70
<ul style="list-style-type: none"> - má teoretické znalosti o etiologii, průběhu, způsobu vyšetření a terapii vybraných systémových onemocnění typických pro dětský věk - má praktické dovednosti v provádění odborných výkonů, orientuje se v provozu OJ - zvládá ošetrovatelskou péči o nemocného s přihlédnutím ke zvláštnostem a specifikům sociálních skupin, etnických menšin multikulturní společnosti - ovládá komunikační dovednosti potřebné při jednání s dětmi všech věkových kategorií včetně vedení rozhovoru s rodiči - zná a dodržuje bezpečnostní opatření při ošetrování dětí 	<p>Dětské oddělení</p> <p>1. týden : OP u dětí s onemocněním dýchacích cest</p> <p>2. týden : OP u dětí s onemocněním oběhového systému</p> <p>3. týden : OP u dětí s onemocněním zažívacího systému</p> <p>4. týden : OP u dětí s onemocněním metabolickým a endokrinním onemocněním</p> <p>5. týden : Výchovná práce zdravotnického asistenta na dětských odděleních</p> <p>Miniexkurze na traumatologickou JIP</p>	70

Učební osnova předmětu

Psychologie a komunikace

1. Pojetí předmětu

Obecný cíl:

Předmět psychologie a komunika patří mezi základní odborné předměty. Spolupodílí se na rozvoji a formování osobnosti žáka, vytváří jeho vztah k povolání. Rozvíjí komunikační schopnosti žáka. Cílem výuky je naučit žáka sebepoznávání a sebe-hodnocení, reálnému vhledu a schopnosti sebereflexe. Tyto schopnosti umožní žákům začlenění do pracovního týmu a do širší společnosti. Dalším cílem je naučit žáky základům asertivního chování, konstruktivnímu jednání a týmové spolupráci. Předmět psychologie a komunikace kultivuje citlivý a lidský přístup k nemocným i zdravým spoluobčanům.

Charakteristika učiva:

Výuka předmětu psychologie a komunikace je rozvržena do tří ročníků a má teoreticko-praktickou část. V každém ročníku probíhá výuka dvě hodiny týdně, přičemž jedna hodina má charakter cvičení.

Druhý ročník se zaměřuje na psychické procesy, vlastnosti a stavy, žáci jsou seznámeni se základy sociální psychologie a pedagogiky. V praktické části výuky žák aplikuje teoretické poznatky a formou cvičení se učí sebepoznání a sebereflexi. Formou testů si ujasňuje svoje schopnosti a dovednosti. Akceptuje pozitivní i negativní hodnocení své osoby, uvědomuje si nutnost posuzování osob bez předsudků a stereotypů.

Ve třetím ročníku je žák seznámen s vývojovou psychologií, je probrána psychologie nemocných. Žáci se učí základním komunikačním dovednostem a závěr ročníku je věnován relaxačním technikám. V hodinách cvičení se žáci věnují nácviku komunikace s nemocným dítětem s ohledem na vývojové zvláštnosti, provádí nácvik babymassage, tvoří herní a výchovná zaměstnání dle věku a onemocnění dítěte. Učí se rozpoznávat základní prvky neverbální komunikace, využívají prostředky verbální komunikace. Na příkladech se učí rozlišovat jednotlivé typy přístupu k nemoci, využívat psychologických prostředků při tišení bolesti, snižování strachu a úzkosti, objasňovat rozdíly v postoji zdravotníka a nemocného k nemoci. Učí se autorelaxaci a nácviku dechových cvičení. Jsou vedeni k samostatnosti a orientaci při vyhledávání nových informací v odborné literatuře.

Ve čtvrtém ročníku žáci prohlubují své komunikační dovednosti a schopnosti, pozornost je věnována komunikaci s klienty s poruchami intelektu, těžce nemocnými, trpícími psychickými a psychiatrickými obtížemi, sociálně znevýhodněnými. Žáci jsou seznámeni s formami sociálně patologického chování, zejména s poruchami příjmu potravy a sebe-poškozováním. V psychologii zdravotnického asistenta je kladen důraz na profesionální chování, profesionální adaptaci a předcházení syndromu vyhoření. Žáci rozvíjí jednotlivé relaxační terapie – aromaterapii, muzikoterapii. Teoretické poznatky uplatňují při praktickém nácviku v hodinách cvičení.

Pojetí výuky:

Předmět psychologie a komunikace je teoreticko-praktický, výuka je realizovaná výkladem, demonstrací, cvičeními, diskuzí a aktivizujícími metodami. Vyučující a žáci pracují s odbornou literaturou, dataprojektorem a notebookem a další didaktickou technikou. Výuka je doplněna vytvářením prezentací, testováním a relaxačními

technikami v učebně relaxace. Organizační formou je frontální a skupinová výuka. Může být zařazena i projektová výuka.

Hodnocení výsledků:

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem. Při hodnocení se posuzují teoretické vědomosti a dovednosti při řešení modelových situací. Je hodnocen ústní, písemný, praktický projev žáka. Žák je veden k sebehodnocení i kolektivnímu hodnocení. V každém pololetí školního roku je žák povinen prokázat své znalosti ve dvou opakujících, shrnujících písemných pracích a ve dvou ustních zkouškách v rozsahu minimálně 40 % ze zadané látky. Jedenkrát za školní rok je třeba vypracovat a předvést prezentaci na zadané téma.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí:

Žáci oboru zdravotnický asistent jsou ve výuce předmětu psychologie a komunikace vedeni k rozvíjení komunikačních dovedností, ke schopnosti konstruktivně řešit problémy, k pochopení potřeb nemocných a empatickému přístupu. Jsou rozvíjeny komunikativní, personální a sociální kompetence.

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

2. ročník:

1 hodina teorie týdně, celkem 34 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní pojem psychologie jako vědy - vysvětlí její přínos pro jiné vědní obory - charakterizuje základní odvětví psychologie - chápe nutnost znalostí z oboru psychologie pro práci ve zdravotnictví i v osobním životě - orientuje se v příslušné literatuře, čerpá poznatky z různých zdrojů - chápe význam znalostí základů psychologie pro další studium 	<p>1. Psychologie jako věda</p> <ul style="list-style-type: none"> - předmět psychologie - odvětví psychologie - vztah k jiným vědním oborům - využití poznatků psychologie v praxi 	2
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem osobnost - zdůvodní vliv biologických a sociálních vlivů na vývoj osobnosti - rozliší jednotlivé typy osobnosti - vysvětlí pojem motivace, na příkladech objasní motivované chování 	<p>2. Člověk jako osobnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika osobnosti, biologická a sociokulturní determinace osobnosti - typologie osobnosti - vlastnosti osobnosti - motivace 	10

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - uvede klasifikaci potřeb - vysvětlí poruchy osobnosti a objasní podstatu jejich prevence - orientuje se v příslušné literatuře, čerpá poznatky z různých zdrojů - chápe význam znalostí z psychologie osobnosti pro práci zdravotnického asistenta 	<ul style="list-style-type: none"> - potřeby a jejich členění - poruchy osobnosti a jejich prevence 	
<ul style="list-style-type: none"> - na příkladech rozliší základní psychické procesy, stavy a vlastnosti - na příkladech ukáže, jak se psychické procesy odrážejí na tělesných funkcích, v chování a jednání člověka - u jednotlivých psychických jevů vysvětlí pojem a rozliší jednotlivé typy, které k danému pojmu patří - na příkladech rozliší základní poruchy psychických procesů, stavů a vlastností - orientuje se v příslušné literatuře, čerpá poznatky z různých zdrojů - chápe význam znalostí psychických procesů, stavů a vlastností pro další studium 	<p>3. Psychické procesy, stavy a vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - třídění psychických jevů – procesů, stavů a vlastností - poznávací procesy - pozornost - představy a fantazie - procesy emoční a volní - paměť a učení - myšlení a řeč - základní poruchy psychických procesů, stavů a vlastností 	10
<ul style="list-style-type: none"> - objasní základní pojmy - na příkladech objasní jednotlivé výchovné metody a didaktické zásady - chápe úlohu zapojení zdravotnického asistenta do výchovné činnosti - orientuje se v příslušné literatuře, čerpá poznatky z různých zdrojů - chápe význam znalostí základů pedagogiky pro práci zdravotnického asistenta 	<p>4. Základy pedagogiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem, předmět, cíle, pedagogické disciplíny - výchovné metody - didaktické zásady - zdravotnický asistent v úloze pedagoga 	3
<ul style="list-style-type: none"> - objasní pojem socializace - chápe význam sociálního učení a zrání na vývoj osobnosti - na příkladech rozliší jednotlivé druhy sociálního učení 	<p>5. Zásady sociální psychologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - sociální podstata osobnosti - sociální učení a zrání - sociální vnímání a sociální interakce - vliv sociálních skupin na vývoj 	9

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - chápe rozdíl mezi biologickou a sociální zralostí osobnosti - vysvětlí pojem sociální vnímání a orientuje se v jeho vývoji - objasní úlohu sociálních skupin v životě člověka - objasní pojmy: pozice, status, role, vedení - vysvětlí pojem profesní skupina - charakterizuje zásady a význam týmové spolupráce - uvede příklady poruch socializace osobnosti - orientuje se v příslušné literatuře, čerpá poznatky z různých zdrojů - chápe význam získávání poznatků z oboru sociální psychologie pro práci zdravotnického asistenta 	<ul style="list-style-type: none"> osobnosti - pozice, status, role, vedení - profesní skupiny ve zdravotnictví a zásady týmové práce - poruchy socializace 	

1 hodina cvičení týdně, celkem 34 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede na příkladech základní výzkumné metody používané v oboru psychologie - orientuje se v příslušné literatuře, čerpá poznatky z různých zdrojů - chápe význam znalosti metod psychologie pro další studium 	<p>1. Psychologie jako věda</p> <ul style="list-style-type: none"> - metody psychologie 	2
<ul style="list-style-type: none"> - na modelových příkladech předvede a rozpozná projevy lidí různé povahy a charakteru - chápe význam zájmů pro rozvoj osobnosti - vysvětlí pojem hodnotová orientace - sestaví vlastní žebříček hodnot - sestaví si cíle, kterých by chtěl dosáhnout a rozdělí je dle časového průběhu 	<p>2. Člověk jako osobnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - typologie osobnosti - zájmy - hodnoty osobnosti - cíle - poznávání a posuzování osobnosti, chyby a stereotypy - seberealizace 	10

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si nutnost posuzovat člověka bez předsudků a stereotypů - akceptuje nutnost seberealizace osobnosti - uvědomuje si význam sebezpoznání a sebehodnocení pro rozvoj osobnosti - na základě testových úloh si ujasní své schopnosti a dovednosti - určí své kladné i záporné vlastnosti - akceptuje pozitivní i negativní hodnocení od jiných osob - uvědomí si svou vlastní hodnotu - chápe požadavky, které jsou kladeny na osobnost zdravotnického pracovníka - orientuje se v příslušné literatuře, čerpá poznatky z různých zdrojů - chápe význam získávání poznatků z psychologie osobnosti pro práci zdravotnického asistenta 	<ul style="list-style-type: none"> - sebezpoznání a sebehodnocení - požadavky na osobnost zdravotnického pracovníka 	
<ul style="list-style-type: none"> - aplikuje teoretické poznatky v jednotlivých cvičeních - rozliší na příkladech rozdíl mezi představou a fantazií - orientuje se v jednotlivých typech paměti - zhodnotí efektivitu svého učení - na příkladech se orientuje v jednotlivých myšlenkových operacích - orientuje se v myšlenkovém řešení problému - chápe význam řeči v souvislosti s ostatními psychickými procesy - orientuje se v příslušné literatuře, čerpá poznatky z různých zdrojů - chápe význam znalostí psychických procesů, stavů a vlastností pro další studium 	<p>3. Psychické procesy, stavy a vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímání - představy a fantazie - paměť a učení - myšlení a řeč 	10

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - aplikuje jednotlivé výchovné metody na modelových příkladech - aplikuje jednotlivé didaktické zásady na modelových situacích - orientuje se v příslušné literatuře, čerpá poznatky z různých zdrojů - chápe význam znalostí základů pedagogiky pro práci zdravotnického asistenta 	<p>4. Základy pedagogiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - výchovné metody - didaktické zásady 	3
<ul style="list-style-type: none"> - na příkladu objasní pojem socializace - na příkladech ukáže, jak se sociální učení a zralost projevují v životě člověka - na příkladech objasní úlohu sociálních skupin v životě člověka - na modelových situacích navrhne zásady týmové spolupráce - na modelových situacích navrhne řešení sociálních vztahů - uvede příklady poruch socializace osobnosti - orientuje se v příslušné literatuře, čerpá poznatky z různých zdrojů - chápe význam získávání poznatků z oboru sociální psychologie pro práci zdravotnického asistenta 	<p>5. Základy sociální psychologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - sociální podstata osobnosti - sociální učení a zrání - vliv sociálních skupin na vývoj osobnosti - pozice, status, role, vedení - profesní skupiny a zásady týmové práce - poruchy socializace 	9

3. ročník:

1 hodina teorie týdně, celkem 34 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní vlastními slovy pojem ontogeneze - charakterizuje jednotlivé činitele ontogeneze - objasní zákonitosti ovlivňující psychický vývoj - orientuje se v jednotlivých vývojových etapách - orientuje se v jednotlivých etapách 	<p>1. Vývoj psychiky jedince</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika ontogenetického vývoje - činitelé ontogeneze - zákonitosti psychického vývoje - periodizace vývoje - charakteristika vývojových stádií: období prenatální, novorozenecké, kojenecké, období batolete, předškolní, mladší školní věk, starší 	12

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>vývoje, porovná tělesný, psychický a sociální vývoj jednotlivých etap</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní význam činnosti a hry pro vývoj jedince - orientuje se v příslušné literatuře, čerpá poznatky z různých zdrojů - chápe význam znalostí jednotlivých vývojových etap pro práci zdravotnického pracovníka 	<p>školní věk, adolescence, dospělost, stáří</p> <ul style="list-style-type: none"> - činnost a hra, dělení, význam 	
<ul style="list-style-type: none"> - objasní pojem komunikace - chápe význam komunikace - charakterizuje rozdíl mezi verbální a neverbální komunikací - popíše jednotlivé typy neverbální komunikace - chápe znalost ovládnutí verbálních i neverbálních projevů pro práci zdravotnického asistenta - orientuje se v příslušné literatuře, čerpá poznatky z různých zdrojů - chápe důležitost porozumění verbálním i neverbálním projevům pro práci zdravotnického asistenta 	<p>2. Komunikace – úvod do komunikačních dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy komunikace - verbální komunikace - neverbální komunikace 	5
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, jak se nemoc nebo zdravotní postižení se projevuje v prožívání a chování člověka - objasní, které faktory ovlivňují psychiku nemocného - orientuje se v jednotlivých poměrech člověka k nemoci - vysvětlí změny v prožívání nemoci dle různého časového průběhu - orientuje se ve faktorech, které tyto změny způsobují - charakterizuje pojem bolest - objasní příčiny bolesti, projevy a prevenci bolesti - vysvětlí kladný i záporný význam bolesti pro člověka - rozliší strach a úzkost - objasní příčiny, projevy a prevenci strachu a úzkosti - objasní úlohu strachu a úzkosti 	<p>3. Psychologie nemocných</p> <ul style="list-style-type: none"> - vliv nemoci na psychiku člověka, subjektivní prožívání nemoci - poměr nemocného k nemoci - prožívání nemoci v čase, faktory určující tyto změny - bolest - strach a úzkost - iatrogenie a hospitalismus - zvláštnosti přístupu ke klientům s mentálními a tělesnými defekty - zvláštnosti přístupu ke klientům s vadami řeči - zvláštnosti přístupu ke klientům se smyslovými defekty - psychologická problematika umírání a smrti 	14

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>v životě člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem iatrogenie a hospitalismus - objasní jejich příčiny, projevy a prevenci - charakterizuje mentální, tělesné, smyslové defekty, vady řeči - objasní jejich vliv na psychiku klienta - uvědomuje si význam poznatků z psychologie pro správný přístup k lidem s handicapem - vysvětlí pojem eutanazie - chápe nutnost empatie k vážně nemocným lidem, zejména s infaustní chorobou - orientuje se v příslušné literatuře, čerpá poznatky z různých zdrojů - chápe význam znalostí problematiky z psychologie nemocných pro práci zdravotnického asistenta 		
<ul style="list-style-type: none"> - objasní pojem relaxace - vyjmenuje jednotlivé druhy relaxačních technik - orientuje se v příslušné literatuře, čerpá poznatky z různých zdrojů - chápe význam relaxace v osobním i profesionálním životě 	<p>4. Relaxační techniky I.</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem a význam relaxace - jednotlivé metody relaxace: dechová relaxace, autogenní trénink, aromaterapie 	3

1 hodina cvičení týdně, celkem 34 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem neuropsychický záznam a orientuje se v jeho hodnocení - sestaví chronologický přehled jednotlivých her - sestaví výchovná zaměstnání přiměřená věku a schopnostem dítěte - chápe význam hry a výchovného zaměstnání pro dítě v různém 	<p>1. Vývoj psychiky jedince</p> <ul style="list-style-type: none"> - neuropsychický záznam vedení, hodnocení - činnost a hra - metodiky jednotlivých výchov - babymassage - rozhovor s dítětem a rodiči - biopsychosociální zvláštnosti v jednotlivých vývojových etapách 	12

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>věkovém období</p> <ul style="list-style-type: none"> - prakticky předvede babbymassage - na modelové situaci předvede navázání kontaktu s dítětem i s rodiči - akceptuje zvláštnosti jednotlivých vývojových etap - orientuje se v příslušné literatuře, čerpá poznatky z různých zdrojů - uvědomuje si význam správně vedeného přístupu k lidem vzhledem k věkovým zvláštnostem 		
<ul style="list-style-type: none"> - schematicky znázorní dělení komunikace - na modelových situacích předvede dovednosti nonverbální komunikace - na modelových situacích demonstruje pochopení nonverbálních projevů - nácvikem posiluje své verbální dovednosti - na modelových situacích ukáže zásady navazování kontaktu - orientuje se v příslušné literatuře, čerpá poznatky z různých zdrojů - chápe význam komunikace pro práci zdravotnického asistenta 	<p>2. Komunikace-úvod k nácviku komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy komunikace - nácvik nonverbální komunikace - nácvik verbální komunikace, kultura řeči - využití verbálních a neverbálních prostředků při navazování kontaktů 	5
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomí si různé odlišnosti v prožívání a chování člověka dle charakteru onemocnění - na příkladech rozliší jednotlivé typy přístupu k nemoci - využívá psychologických prostředků při tišení bolesti, snižování strachu a úzkosti - objasní rozdíly v postoji zdravotníka a nemocného k nemoci - rozpoznává negativní vlivy, které na člověka působí v průběhu nemoci - navrhne prevenci hospitalismu 	<p>3. Psychologie nemocných</p> <ul style="list-style-type: none"> - změny v prožívání a chování během nemoci - členění nemocných podle jejich přístupu k nemoci - bolest a reakce nemocného - prožitky strachu a úzkosti - postoje zdravotníka a nemocného k nemoci - nemoc jako svízelná situace - hospitalismus a nemocný - vztahy mezi tělesnou a duševní 	14

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>u klientů různého věku</p> <ul style="list-style-type: none"> - schematicky znázorní vztahy vzájemného propojení psychické a somatické stránky osobnosti - orientuje se v problémech člověka po úrazu - objasní, s jakými problémy se setkává žena v rámci ženského lékařství - uvědomí si a zhodnotí pocity klienta s interním onemocněním - orientuje se v příčinách, které vedou nevléčitelně nemocného klienta k žádosti o eutanazii - orientuje se v příslušné literatuře, čerpá poznatky z různých zdrojů - uvědomuje si význam poznatků a získaných dovedností v rámci psychologie nemocných pro práci zdravotnického asistenta 	<p>stránkou nemoci</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatnění psychologie v chirurgii a ortopedii - uplatnění psychologie v ženském lékařství - uplatnění psychologie ve vnitřním lékařství - uplatnění psychologie u starších nemocných, nevléčitelně nemocných a umírajících 	
<ul style="list-style-type: none"> - používá základní druhy relaxačních technik - orientuje se v příslušné literatuře, čerpá poznatky z různých zdrojů - uvědomuje si význam relaxace 	<p>4. Relaxační techniky I.</p> <ul style="list-style-type: none"> - dechová relaxace - autogenní trénink - aromaterapie 	3

4. ročník:

1 hodina teorie týdně, celkem 32 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní pojem produktivní a neproduktivní chování - uvede příklady produktivního a neproduktivního chování - vysvětlí pojem evalvace, devalvace - uvede příklady evalvačního a devalvačního chování - objasní pojem asertivita a manipulace - uvede příklady asertivního chování - objasní pojem konflikt 	<p>1. Komunikace – umění jednání s lidmi a zásady komunikace s nemocným</p> <ul style="list-style-type: none"> - produktivní a neproduktivní chování - evalvace a devalvace - asertivní a manipulativní chování - řešení konfliktních situací - komunikace s klienty s psychickými obtížemi - komunikace s vážně psychiatricky nemocným klientem - komunikace s klientem se změnami 	12

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady konfliktních situací - popíše zásady řešení konfliktních situací - na modelové situaci předvede řešení konfliktové situace - popíše zásady rozhovorů s klienty s různým postižením a onemocněním - orientuje se v pravidlech úspěšné komunikace s jednotlivými typy klientů - uznává nutnost individuálního přístupu k různým kategoriím klientů - orientuje se v příslušné literatuře, čerpá poznatky z různých zdrojů - chápe význam důležitosti zásad komunikace v jednání s lidmi a různými kategoriemi klientů pro práci zdravotnického asistenta 	<p>intelektu</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace s klientem se závažným onemocněním - komunikace se sociálně problematickým klientem 	
<ul style="list-style-type: none"> - objasní pojem profesionální chování - orientuje se v požadavcích kladených na osobnost zdravotnického asistenta - orientuje se ve faktorech, které mají vliv na pracovní výkon zdravotnického asistenta - charakterizuje vztahy na pracovišti - na modelových situacích rozliší přátelské a patologické vztahy na pracovišti - objasní pojmy profesionální adaptace a deformace - vysvětlí pojem syndrom vyhoření - popíše možnosti prevence syndromu vyhoření - orientuje se v příslušné literatuře, čerpá poznatky z různých zdrojů - uvědomuje si důležitost znalostí z oblasti zdravotnické psychologie pro práci zdravotnického pracovníka 	<p>2. Psychologie zdravotnického pracovníka</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem profesionální chování - požadavky na osobnost zdravotnického asistenta - faktory ovlivňující pracovní výkon zdravotnického pracovníka - vztahy na pracovišti - profesionální adaptace a deformace - syndrom vyhoření - prevence syndromu vyhoření 	11

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - objasní pojem sociální adaptace - rozliší jednotlivé poruchy sociální adaptace - charakterizuje pojem náročná sociální situace, vysvětlí její vliv na psychiku jedince - objasní pojmy: stres, frustrace, deprivace - orientuje se v jednotlivých typech patologického chování - uvede příčiny, projevy a možné důsledky patologického sociálního chování - objasní možnosti prevence těchto jevů - vysvětlí, jak postupovat v případě zjištění patologických sociálních jevů - orientuje se v příslušné literatuře, čerpá poznatky z různých zdrojů - chápe význam znalostí problematiky z oblasti sociální psychologie pro práci zdravotnického asistenta 	<p>3. Sociální psychologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - sociální adaptace a poruchy sociální adaptace - náročné sociální situace a jejich vliv na člověka - patologické jevy v sociálním chování: sebepoškozování, poruchy příjmu potravy 	7
<ul style="list-style-type: none"> - objasní pojem relaxace - vyjmenuje jednotlivé druhy relaxačních technik - orientuje se v příslušné literatuře, čerpá poznatky z různých zdrojů - chápe význam relaxace v osobním i profesionálním životě 	<p>4. Relaxační techniky II.</p> <ul style="list-style-type: none"> - meditace, arteterapie, muzikoterapie 	2

1 hodina cvičení týdně, celkem 32 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede rozhovor s různými typy klientů - na modelových situacích objasní pravidla správně vedené komunikace s různými typy klientů 	<p>1. Komunikace – umění jednání s lidmi a zásady komunikace s nemocným</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace s klienty s psychickými obtížemi - komunikace s vážně psychiatricky 	15

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> - na modelových situacích předvede chyby, kterých se dopouštíme při komunikaci s různými typy klientů - je si vědom rizik vyplývajících z nesprávného způsobu komunikace - objasní specifika komunikace s jednotlivými minoritními skupinami - na modelových situacích předvede komunikaci s příslušníky jednotlivých minoritních skupin - orientuje se v příslušné literatuře, čerpá poznatky z různých zdrojů - chápe význam důležitosti zásad komunikace v jednání s lidmi a různými kategoriemi klientů pro práci zdravotnického asistenta 	<p>nemocným klientem</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace s klientem se změnami intelektu - komunikace s klienty s různými typy postižení - komunikace s klientem se závažným onemocněním - komunikace se sociálně problematickým klientem - komunikace s příslušníky etnických menšin (Romové, Vietnamci, Rusové, Ukrajinci, Arabové) 	
<ul style="list-style-type: none"> - načrtne požadavky kladené na osobnost zdravotnického asistenta - načrtne faktory, které mají vliv na pracovní výkon zdravotnického asistenta - popíše vztahy na pracovišti - na modelových situacích rozliší projevy profesionálního a neprofesionálního chování - popíše projevy šikany na pracovišti - na modelových situacích charakterizuje projevy profesionální adaptace a deformace - na příkladu uvede znaky syndromu vyhoření - charakterizuje pojem duševní hygiena - ve cvičeních aplikuje poznatky o duševní hygieně - uvede příklady prevence syndromu vyhoření - orientuje se v příslušné literatuře, čerpá poznatky z různých zdrojů - uvědomuje si důležitost znalostí z oblasti psychologie zdravotnického pracovníka pro 	<p>2. Psychologie zdravotnického pracovníka</p> <ul style="list-style-type: none"> - požadavky na osobnost zdravotnického asistenta - faktory ovlivňující pracovní výkon zdravotnického pracovníka - vztahy na pracovišti - profesionální adaptace a deformace - syndrom vyhoření - prevence syndromu vyhoření 	8

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
svoji budoucí práci i osobní život		
<ul style="list-style-type: none"> - na modelových situacích objasní vliv náročných situací na člověka - uvede některé identifikační znaky patologických jevů v sociálním chování - na modelových situacích řeší správný postup při jednání s oběťmi patologického sociálního chování - vysvětlí, jak drogová a jiná závislost ovlivňuje psychiku a chování - orientuje se v příslušné literatuře, čerpá poznatky z různých zdrojů - chápe nutnost prevence proti drogovým a jiným závislostem - chápe nutnost vyhledávání a objasňování všech forem násilí páchaného na člověku 	<p>3. Sociální psychologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - náročné sociální situace a jejich vliv na člověka - patologické jevy v sociálním chování: agrese, šikana, domácí násilí, týrání a zneužívání, problematika závislostí 	7
<ul style="list-style-type: none"> - provádí jednotlivé relaxační techniky - orientuje se v příslušné literatuře, čerpá poznatky z různých zdrojů - chápe význam relaxace v osobním i profesionálním životě 	<p>Relaxační techniky II.</p> <ul style="list-style-type: none"> - meditace, arteterapie, muzikoterapie 	1

6 Materiální a personální zajištění výuky

6.1 Materiální podmínky školy

Dvoupodlažní budova školy stojí v poklidné části MČ Brno-Líšeň nedaleko Mariánského údolí s rozsáhlým lesoparkem. Součástí školy je poměrně velká zahrada, která umožňuje žákům relaxaci během přestávek a v případě příznivého počasí je využívána i k výuce a zejména k setkání na zahradní slavnosti vždy na konci školního roku.

Kmenové učebny jsou vybaveny novým nábytkem, který odpovídá hygienickým předpisům. Jejich rozloha umožňuje využívat kapacitu tříd až do počtu 34 žáků. Všechny učebny jsou vybaveny audiovizuální technikou (meotar, televizor, videopřehrávač a CD přehrávač a počítač). Ve dvou učebnách je nainstalován dataprojektor, v ostatních třídách lze používat mobilní dataprojektory. V multifunkční učebně je k dispozici interaktivní tabule.

V budově jsou dvě moderně zařízené učebny pro výuku ošetřovatelství. Vybavení každé z nich odpovídá nárokům na výuku předmětu – lůžka pro nemocné, včetně pomůcek doplňujících lůžko, pomůcky k jednotlivým ošetřovatelským výkonům, včetně bazální stimulace, demonstrační modely, chirurgické nástroje, pomůcky a modely pro výuku první pomoci a audiovizuální technika. Pro výuku ošetřovatelství a odborné praxe je škola vybavena potřebným prádlem a ochrannými pomůckami pro žáky i vyučující. Používané prádlo pereme ve vlastní pračce, prádlo používané na praxi vozíme do prádelny.

V prvním patře máme učebnu pro cvičení z chemie, fyziky a somatologie. Učebna výpočetní techniky je vybavena 16 počítači s připojením na tiskárnu a scanner. Počítačová síť je připojena na Internet pomocí optického kabelu. Využití informačních a komunikačních technologií je zpracováno v ICT plánu školy.

V budově školy je tělocvična s vybavením, včetně audiovizuální techniky, která je využívána na rehabilitační a posilovací cvičení žáků. K hodinám pohybové a tělesné výchovy využíváme sportovního hřiště v Mariánském údolí a prostory místní sokolovny.

Pro zázemí zaměstnanců slouží čtyři kabinety, sborovna, kancelář a ředitelna. Všechny tyto místnosti jsou vybaveny počítači zapojenými do sítě, včetně tiskáren a internetového přístupu. Pro zaměstnance a žáky slouží tři kopírovací stroje.

V přízemí budovy jsou umístěny šatny pro žáky, ve kterých má každý z nich k dispozici jednu skříňku. Pro čas oddechu a volného času mají žáci možnost pobývat v tzv. relaxační místnosti, která je vybavena kobercem, polštářky a relaxačními křesly. Pro odpočinek také slouží několik křesílek na chodbách každého patra.

V budově je sociální zařízení pro dívky, hochy a zaměstnance nově rekonstruované dle hygienických norem, včetně jednoho s bezbariérovým přístupem. Sprchy jsou umístěny v prostorách vedle tělocvičny a v přízemí. V přízemí mají žáci k dispozici školní knihovnu, která čítá několik stovek svazků z beletrie i odborné literatury.

6.2 Personální zajištění

Ve škole působí cca 20 pedagogických pracovníků, kteří splňují nároky spojené s potřebnou kvalifikací. V čele školy stojí ředitelka, její statutární zástupkyně a vedoucí učitelka praxe.

V rámci organizační struktury školy zaujímá významné místo funkce spirituála školy, kterou plní vyučující s teologickým vzděláním a především teologickou praxí. Ve škole je

také zřízena funkce výchovného poradce a metodika prevence sociálně patologických jevů.

Pro přípravu a realizaci projektů má v úvazku vyčleněné hodiny zástupkyně ředitelky.

O údržbu a doplňování vybavení učeben a kabinetů se starají vedoucí odborných učeben a kabinetů v čele s hospodářkou školy.

Pedagogičtí pracovníci si pravidelně a na základě vnitřního pokynu ředitelky školy doplňují své pedagogické a odborné vzdělávání, včetně vzdělávání v oblasti IKT.

6.3 Organizační podmínky

- a) Vzdělávání probíhá jako čtyřleté v denní formě.
- b) Budova a prostory školy jsou otevřeny v 7,00 hodin a uzamykají se po ukončení poslední vyučovací hodiny, popř. po ukončení porady či mimořádné akce.
- c) Výuka ve škole začíná první vyučovací hodinou v 7,20 hodin, začátek praktického vyučování je v rozmezí 6 – 6,30 hodin. Vyučování končí nejpozději v 17,45 hodin.
- d) Přestávky mezi jednotlivými vyučovacími hodinami trvají 10 minut, po druhé hodině je zařazena velká přestávka o délce 15 minut. Mezi 5. a 6. vyučovací hodinou mají žáci polední pauzu na oběd, která trvá téměř 60 minut. Během přestávek mají žáci možnost využívat k odpočinku prostory na zahradě školy nebo relaxační místnosti v přízemí budovy.
- e) Vyučovací hodina trvá 45 minut, hodina odborného výcviku a odborné praxe trvá 60 minut. V případě předmětů, ve kterých probíhá cvičení, může být délka vyučovací hodiny upravena podle potřeby tak, aby žáci nebyli ochuzeni o právo na přestávku. Během dne se žáci přemísťují do učeben dle rozvrhu.
- f) Vyučování v odborných učebnách (ošetřovatelství, informační a komunikační technologie, tělesná výchova, chemie, fyzika, estetická výchova) se řídí samostatnými vnitřními řády, s nimiž jsou žáci na začátku školního roku seznámeni a jsou povinni se jimi řídit.
- g) Žáci mají možnost využívat přístupu na Internet, především pro studijní účely v době mimo vyučování, včetně kopírování. Přístup k těmto službám se řídí zvláštním předpisem.
- h) Praktické vyučování žáků probíhá ve zdravotnických zařízeních a zařízeních sociální péče dle rozvrhu a řídí se samostatným režimem. Na začátku praktického vyučování jsou žáci prokazatelně seznámeni s pravidly vyučování, bezpečnosti při práci a veškerými povinnostmi, týkajícími se praktického vyučování. O průběhu praktického vyučování jsou žáci povinni vést deník praxe dle pokynů vyučujících. Se všemi zařízeními, kde praktické vyučování probíhá, má škola uzavřen smluvní vztah.

6.4 Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Ve škole usilujeme o to, aby kromě vzdělávání žáků byla zaručena jejich bezpečnost, zdravé a estetické prostředí. Dbáme na to, aby žáci udržovali ve škole a jejím bezprostředním okolí čistotu a pořádek.

Dle harmonogramu je zajištěno pravidelné provádění revizí zařízení, včetně kotelny, komínů, hromosvodů a elektrických přístrojů, hydrantů a hasicích přístrojů. Na počátku každého školního roku je organizováno proškolení zaměstnanců školy a jejího vedení v oblasti BOZP a PO osobou způsobilou pro tuto činnost. Rovněž žáci jsou prokazatelně

seznámení s pravidly bezpečnosti práce, požární ochrany a hygienických požadavků uplatňovaných nejen ve škole, ale i v souvislosti s praktickým vyučováním ve zdravotnických zařízeních. Žáci jsou rovněž prokazatelně informováni o pravidlech školního řádu.

Každým rokem je organizováno požární cvičení.

Zaměstnanci školy jsou v tříletém cyklu podrobováni lékařské prohlídce u závodní lékařky. Ve škole registrujeme školní a pracovní úrazy a zajišťujeme jejich hlášení a evidenci.

Třídy jsou naplněny do počtu 30 žáků, v odůvodněných případech je možný i vyšší počet, a to maximálně 34. Tato skutečnost podléhá schválení zřizovatele. Pro hodiny cvičení a praktického vyučování se třídy dělí na skupiny. Při výuce v učebnách ošetřovatelství, cvičení z chemie a při praktickém vyučování žáci používají ochranný oděv a ochranné pomůcky.

Ve škole dbáme na to, aby se nerozvíjely prvky šikany a jiných sociálně patologických jevů, včetně kouření a požívání návykových látek.

7 Charakteristika spolupráce se sociálními partnery

Spolupráce se sociálními partnery tvoří nedílnou součást činnosti školy. Sociální partneři se významně podílí na praktickém vyučování žáků, poskytují možnost seznámit žáky s pracovním prostředím, inovativními metodami práce.

Velkou skupinu sociálních partnerů tvoří zdravotnická a sociální zařízení, kde probíhá praktické vyučování. Zejména se jedná o Masarykův onkologický ústav, Žlutý kopec v Brně, Fakultní nemocnice U svaté Anny, Fakultní nemocnice Brno, včetně porodnice a dětské nemocnice, Vojenská nemocnice Brno, Domov důchodců Nopova, Hospic Citadela-zařízení Diakonie ČCE Valašské Meziříčí, Ústav sociální péče Kociánka, pracoviště Terezy Novákové Brno, Domov důstojného stáří Betanie Brno-Maloměřice.

V rámci spolupráce se zařízeními oblastní Charity Brno Effeta se žáci podílejí na zajištění sbírky „Strom splněných přání“. Spolu se občanským sdružením Život dětem se žáci aktivně účastní tzv. „Srdíčkových dnů“, během kterých se sbírají finanční prostředky pro mnohá zdravotnická zařízení, zejména v našem regionu. Dlouhodobě se naši žáci podílí na spolupráci s Mateřskou školou speciální, Základní školou speciální a Praktickou školou, Ibsenova 1, Brno. Žáci pravidelně dvakrát ročně zajišťují hlídání dětí s Downovým syndromem během schůzek rodičů. V poslední době také spolupracujeme s občanským sdružením Klub nemocných cystickou fibrózou formou propagace problematiky tohoto onemocnění.

Od roku 2005 ve škole pracuje školská rada, která má celkem šest členů a je tvořena zástupci z řad zřizovatele, zákonných zástupců a zletilých žáků a pedagogických pracovníků. Členové školské rady přistupují velmi citlivě ke svým povinnostem a spolupracují se školou při tvorbě vzdělávacího programu a jeho obsahové náplně.

V souvislosti se zařazením školy do rejstříku škol jako právnické osoby byla zřizovatelem jmenována rada školské právnické osoby, která především řeší v rámci svých kompetencí hospodaření školy.

Již několik let při škole pracuje občanské sdružení rodičů a přátel při SZŠ EA. Svými příspěvky sdružení umožňuje zajistit finanční i materiální pomoc v oblastech, které škola nemůže hradit z rozpočtu školy. Jedná se zejména o odměny pro oceněné studenty, organizaci školního plesu a dalších mimoškolních aktivit.

8 Autorský kolektiv

Koordinátor ŠVP:	Mgr. Hana Svobodová
Vedoucí pracovních skupin:	Olga Smutná Ing. Josef. Sedlák
Členové pracovního týmu:	Mgr. Alena Altmannová PaedDr. Jarmila Blažková Mgr. Andrea Bazalová RNDr. Jana Cigánková Mgr. Ludmila Hadlačová Mgr. Lucie Hatlapatková Alena Krátková Mgr. Eva Matušková Mgr. Veronika Ohlídalová Spurná Ing. Ivana Rosenbaumová Mgr. Ludmila Sapáková Mgr. Miluše Širůčková Mgr. Romana Špačková PhDr. Radka Štelclová Mgr. Taťana Zavřelová Eva Zemanová
Jazyková úprava:	PhDr. Radka Štelclová
Technické zpracování:	Ing. Ivana Rosenbaumová